VERENA WERMUTH

Uždrausta žmona

Mano metai, praleisti su Dubajaus šeichu Kalidu

Alma littera

Uždrausta žmona

VERENA WERMUTH

Uždrausta žmona

Mano metai, praleisti su Dubajaus šeichu Kalidu

Iš vokiečių kalbos vertė
Rūta Grauslytė-Antulienė

Alma littera

VILNIUS / 2011

UDK 830(494)-3
Ve-172

Versta iš: Verena Wermuth
DIE VERBOTENE FRAU
Meine Jahre mit Scheich
Khalid von Dubai
Knaur Taschenbuch Verlag

ISBN 978-9955-38-894-4

Šią knygą skiriu savo vyrui

Padėka

Mano vyras nenuilsdamas rėmė ir drąsino mane. Ilgus metus jis kantriai kalbėjosi su manimi apie tai, ką rašiau, ir tvirtai tikėjo šios knygos prasmingumu. Jaučiuosi dėkinga jam labiau, nei galėčiau tai išreikšti žodžiais.

Turinys

Dubajus, 1995 m.

Drėgnas jūros oras ir žibalo smarvė pasitinka mus, lipančius iš lėktuvo. Aplinkui – juoda tamsa, tik tolumoje šviečia terminalas. „Pagaliau ir vėl mylimoje šalyje“, – pagalvoju aš ir mano širdis ima daužytis.

Prie trapo vieną arabų šeimą pasitinka asmens sargybiniai su limuzinais. Keleivių kolona sustoja. Lyg pakerėta žiūriu, kaip jūros vėjas švelniai kedena juodas skraistes ir žaidžia su apdarais. Tačiau, regis, tik aš viena pajuntu mus gaubiančią nuotaiką. Mano vyras Francas sausai burbteli:

– Atsiduoda žibalu ir smilkalais.

Ant pakilimo ir nusileidimo tako sukaukus Pakistano oro linijų lėktuvui, mano širdis vėl suspurda. Suirzusi mėginu įtikinėti save, kad visa praeitis nebejaudina manęs. Bet pati netikiu tuo. Vien tik suvokimas, kad dabar esu oficialiai ištekėjusi, padeda išlikti išdidžiai ir tiesiai. Tačiau nerimastis niekur nedingsta.

Atvykimo salėje viešpatauja didelis sujudimas. Indijos ir Pakistano kelionių agentai mojuoja vizomis ir šūkčioja keleivių pavardes. Kur bepažvelgčiau, akys užkliūva už

sniego baltumo kandoromis apsivilkusių vyrų, vaikščiojančių po salę arba stebinčių visą vyksmą iš sėdimų vietų. Aišku, jų veiduose – bežadė dykumų arabų išraiška. Čia nedera rodyti per daug dėmesio. Dėl vienodų drabužių ir kerinčių sufrų, paprastai dengiančių veidų profilius, niekada negali žinoti, kas už jų slepiasi. Kai pagalvoju, kad Kalidas tiesiog atsitiktinai galėtų būti čia, pajuntu, kaip nevalingai ima kilti kraujospūdis.

– Kas tau? – susidomi mano vyras. – Spoksai tiesiai į grindis, vis dangstaisi veidą plaukais – taip neįprastai elgiesi.

„O, kad jis žinotų, – galvoju aš, – kad galėčiau paaiškinti jam, kaip jaučiuosi." Taip, aš vėl jį išgyvenu. Tą siaubingą jausmą – džiaugsmą, sumišusį su baime, kad būsiu pastebėta. Arba dar blogiau: valdžios institucijos mano buvusio vyro paliepimu sulaikys mane prie pasų kontrolės. Kad ir kaip ten būtų, negaliu dar labiau varginti savo vyro, kuriam ir taip kelionėse ima krikti nervai.

Kai einame nešami atvykusiųjų srauto, nelauktai pastebiu du gestikuliuojančius ir besikalbančius vyrus. Vienas jų nusijuokia ir pakreipia galvą į mano pusę. Per tą sekundės dalį, kai mano akys susitinka su nepažįstamojo akimis, išvystu, kaip jis prasižioja, norėdamas kažką pasakyti. Man užgniaužia kvapą. Pasakyk, kad tai netiesa. Pasakyk, kad tai ne Kalidas. Šimtus kartų regėjau save tokioje padėtyje ir šimtus kartų negalėjau įsivaizduoti, kaip mes reaguotume. Jaučiuosi tarsi nusmelkta žaibo, bet nesustoju ir einu tolyn, lyg nieko nebūčiau išvydusi. Visa manyje virpa – keliai, rankos – viskas. Mieliausiai būčiau įsitvėrusi savojo vyro, tačiau šauktis pagalbos jau per vėlu. Francas iš tiesų būtų suirzęs, o atostogos, – jeigu mes sveiki išnešime iš čia kailį, – sugadintos.

Prieš lipdama ant eskalatoriaus, nepastebimai atsistoju priešais savo vyrą. Mano širdis vis dar daužosi lyg pašėlusi. Sukaustyta baimės, kad persekiotojas gali būti labai arti, nedrįstu pratarti nė žodžio, o juo 'abiau – apsidairyti. Rodos, lyg Kalidas būtų užpildęs visą oro uosto išvykimo salę. O gal tai tik vaizduotės žaismas?

Kai mes praeiname pro pasų kontrolę, jaučiuosi visiškai išsekusi.

Ir kas mane taip magiškai traukia sugrįžti į šį kraštą? Gal manyje plaka dykumos širdis? Gal taip priartėjau prie Rub Al Khali dykumos, kad ši susaistė mane kaip ir nelaiminga meilė?

„Na jau, Verena!" – bandau kreiptis į savo protą.

Viena aišku: ši šalis yra vienas įspūdingiausių Žemės kampelių. Beveik galima tvirtinti, kad ji simbolizuoja beduinų įsivaizduojamą žemišką rojų. Ir tai – joks miražas: ten, kur dar vakar plytėjo smėlynai, šiandien tvenkiniuose ir stikliniuose pastatuose atsispindi dangus, žalios golfo aikštelių vejos dengia kopas, o turkio spalvos pajūryje tarpusavyje varžosi liukso klasės kurortai. *Allah u akhbar* – Alachas yra didis, – ataidi iš miesto. Po kelių akimirkų iš visų pasaulio šalių ima sklisti muedzinų giesmės. Čia žavi kontrastai ir kelia pasigėrėjimą žmonės, kurie, nepaisant naftos teikiamų milijardų ir Vakarų įtakos, sugeba išsaugoti savo tradicijas.

Dubajaus oro uostas ir miestas lieka už nugaros, kelių pakraščiuose pro mus skrieja vien dykumų smėlis ir didžiuliai emyrų portretai. Retkarčiais milžinišku greičiu pro šalį pralekia lyg iš niekur atsiradęs tamsus prabangus automobilis. Francas tik papurto galvą. Bet aš žinau, kad saulei patekėjus jis taip pat ims žavėtis šia šalimi.

Už kelių kilometrų netikėtai lyg žibanti lobių skrynia aklinoje tamsoje iš smėlio išnyra *Jebel Ali* viešbutis. Dar ką tik už mūsų kilo dykumos dulkės, o dabar už įvažiavimo vartų atsiveria tikra oazė. Aukštos pinijos, palmės ir platanai stiebiasi mėnulio link. Keliu vaikštinėja fazanai, o medžių vainikuose klykauja egzotiški paukščiai.

„Pagaliau aš saugioje vietoje", – pamanau.

Durininkui atidarius kambario duris, nuskubu tiesiai į balkoną. Kai išvystu sidabrinę jūrą, mane persmelkia liūdesys. Per pastaruosius metus čia kai kas pasikeitė: prie Džumeiros paplūdimio išdygo du naujutėlaičiai penkių žvaigždučių viešbučiai.

Bet esu tikra, kad *Jebel Ali* viešbutis su iki pat jūros besidriekiančiu palmių sodu pranoksta viską aplinkui. Jis taip pat įėjo į istoriją...

Pirmąją atostogų dieną giedra padangė spindi sodriu mėliu. Švelniai saulės nušviestų palmių šešėlyje atidžiai klausausi, kas dedasi aplinkui. Nuo parko pusės negarsiai skardena fazanai. Knyga atversta vis ties tuo pačiu puslapiu. Negaliu susikaupti ir skaityti. Be paliovos prieš mano akis išnyra oro uosto vaizdai. Matau Kalidą, matau, kaip prasiveria jo lūpos, matau save, ištiktą šoko, sprunkančią iš ten. Jaučiu begalinę gėdą. Labiausiai norėčiau garsiai surikti – kaip fazanai; manau, paskui jausčiausi geriau.

Tuo metu, kai mano vyras įsigilinęs skaito, aš vis padirsčioju pro knygos viršų. Mūsų pusėn palei palmes ir gultus tyliai rieda „žiogas" – perdarytas golfo vežimėlis su gaiviaisiais gėrimais.

– Brangusis, ar nenorėtum atsigaivinti? – paklausiu.

– Žinoma, norėčiau.

Siurbčiodamas pro šiaudelį, Francas susimąstęs žiūri į mane, lyg jausdamas nuo manęs sklindant ypatingas bangas.

– Apie ką galvoji, Verena?

– Ak, nieko tokio. Tik ilsiuosi. Ar čia nepanašu į rojų?

– Tai kodėl nuolat neramiai muistaisi ant gulto?

– Neramiai? – nustembu aš.

– Na, tai pasitaisai atlošą, tai pasiimi ausinuką, tai vėl saulės kremą...

– Juk aš moteris, – primenu vildamasi, kad jis pasitenkins tokiu paaiškinimu.

– Aha, suprantu. Tada namie nepasakok man, kad turėjai per mažai laiko skaitymui.

Pašokusi iš vietos, nedelsdama pakšteliu jam į skruostą – ir ginčas pamirštas.

Vėl patogiai įsitaisiusi ant gulto, mėginu sutelkti dėmesį į knygą.

– Ar kada nors paskambinsi Kalidui? – staiga klausimas pertraukia tylą.

– Ką sakei? – nustebusi žvilgteliu per knygos kraštą. – Brangusis, juk žinai, kad nejaučiu nė mažiausio noro kalbėtis su savo buvusiu vyru ir nė negalvoju su juo pasimatyti. Nebent, jeigu tu to norėtum.

Nors ir žinau, kaip Francas nenori susitikti su Kalidu, nusišypsau.

– Aišku, reikėtų pagalvoti apie susitikimą...

– Nesuk man galvos su savo dykumų istorijomis, Verena.

Ar aš klystu, ar nuo jo žodžių padvelkė susižavėjimas? Francas, žinoma, niekada to neprisipažintų.

Beveik nevengdamos mano mintys vėl ima suktis apie Kalidą. Norom nenorom prisimenu paskutinį pokalbį su

savo mama. Kalidas kaip paprastai vieną du kartus per metus paskambina mano mamai, dažniausiai – per Kalėdas arba mano gimtadienį. Kartais paskambina ir vidury vasaros, o šįsyk – spalį. Tuo metu, kai mama man perdavė kilnią žinią iš Dubajaus, mudu su vyru buvome žemiau Pietų atogrąžų, ties dvidešimt šeštuoju platumos laipsniu. Tikriau sakant, kilniaširdiškas Kalido pasiūlymas pasiekė mane Pietų Afrikos viešbutyje *Palace of the Lost City*.

Esą dabar, kai mes abu – oficialiai – esame sukūrę naujas šeimas, vis dėlto galėčiau visų akivaizdoje būti mielai priimta. Savaime suprantama, lydima savo sutuoktinio.

– Bet, mama, – pasipiktinusi sušukau.

Ragelyje nuskambėjus šiems žodžiams, pajutau manyje kylant vien tik užsispyrimą ir pasipiktinimą. Kalidas tikriausiai neteko proto.

Gal mes turėtume pasirodyti dangstydamiesi, neva esame seni studijų draugai? Iš kur jis gali būti toks tikras, kad aš sugebėsiu išsaugoti mūsų paslaptį? Ir į kokią sunkią padėtį jį įstumtų klausimas apie mūsų santuokos liudijimą? Apie tą raštą, kurį jis, pasinaudojęs taktine dingstimi, paėmė iš manęs ir negrąžino.

– *Bismillah* – Dievo vardu pažadu tau, kad gausi šio rašto kopiją. Galėsi priminti man tai, – užtikrino jis.

Spėju, norėdamas išvengti šeimyninės tragedijos, jis turėjo sunaikinti tą dokumentą. Tačiau kas žino, galbūt mūsų paslaptis rūpestingai laikoma uždaryta seife. Griežtai saugoma paslaptis. Kaip norėčiau tai sužinoti.

O, tas mano išdidumas, mano nepalaužiamas išdidumas, ligi šiolei draudė man bet kokį bendravimą su juo. Kalidas daugiau niekada neturi išgirsti mano balso, juo labiau pamatyti manęs. To aš tvirtai laikiausi visus šiuos metus.

Tačiau vos tik raibuliuojančioje kaitroje atsigulu po palmėmis, apsvaiginta švelnaus Arabų įlankos ūžesio, viskas, regis, dingsta. Nebegaliu atsispirti miražui, dėl kurio galbūt nepastebėsiu vertingos draugystės. Mintis apie ryšį su arabų pasauliu, prieinamu tik nedaugeliui Vakarų žmonių, vis labiau vilioja mane.

Vaizduotėje jau leidžiu popietes Kalido rūmuose. Savaime aišku, tarp moterų. Matau save, dalijančią vaikams dovanas, ilgas valandas leidžiančią prie arbatos ir įdomių pokalbių, vėliau galbūt organizuojančią moterų keliones „Rytai susitinka su Vakarais". Rodos, mano vaizduotė nusineša mane kartu. O Francas? Ne, su juo nieko neišeitų. Kalidas ir jis per daug skirtingi. Paprastai Francas gali valandų valandas kalbėtis apie aukščiausios kokybės vynus, vynų punktus, *Birdies, Eagles* arba *Gault Millau*, tuo metu kai Kalido mintys veikiau priešinasi tokiems gerovės įpročiams. Vieną kartą jis pasakė: „Gerovės nuopelnai priklauso tik mūsų protėviams."

Na, negaliu įsivaizduoti, tačiau Kalidas, aišku, apstulbtų, jeigu Francas okupuotų jo virtuvę ir, pasiraitojęs rankoves, pats nupeštų ir įdarytų kalakutą arba ant iešmo iškeptų ėriuką. Vėliausiai per penktadienio iškylą mano vyras dėl ugnies kurstymo įgūdžių būtų pripažintas Al Rašidų gentainiu.

Tokios beprasmiškos mintys sukasi mano galvoje šalia miegančio Franco šlamančių palmių tylumoje. Užvertusi knygą, užsimerkiu.

Tylus, vis atsklindantis jūros ošimas, trūkčiojantis fazanų klykavimas netikėtai pažadina stiprų ilgesį. Staiga mane užvaldo nenumaldomas noras veikti. Jis kone drasko mane. Tačiau kas tai, aiškiai negaliu suvokti. Kas neišgy-

veno to jausmo, kada važiuodamas vienas per kokią nors vietovę netikėtai per radiją išgirsti dainą, gal kokią nors *Dire Straits* arba kurią nors kitą ypač patinkančią melodiją, ir staiga, regis, vos nesprogsti iš ilgesio.

– Apie ką vėl galvoji, brangioji? – dar sykį išgirstu.

Nustebusi pakeliu akis.

Matyt, mano veide šviečia svajinga šypsena. Savaime suprantama, savo vyro nesužavėsiu fantazijomis apie naminius paukščius Kalido virtuvėje. Taip, tai tik fantazijos, kurias aš tuoj pat ištrinu iš atminties. Galų gale kalbos apie Kalidą yra tabu. Ir taškas.

– Mielasis, man jau metas eiti į teniso aikštelę.

– Palūkėk, aš kuo nors apsirengsiu, noriu tave palydėti.

Kai mes, susikabinę rankomis, pėdinome per parką, pilną skardaus paukščių klegesio ir savo uodegas besklaidančių povų, nelauktai man kilo viena mintis. Staiga, lyg kažkieno smarkiai papurtyta, supratau, kad mane ir šeichą Kalidą sieja paslaptis.

Mano lūpos negalės amžinai tylėti. Tai skaudina, sukrečia, o kartais svaigina.

Kaip viskas prasidėjo.
Torkvėjus, 1979 m.

Kai iš Arabijos atvyko Kalidas, Torkvėjuje, be galo romantiškame uostamiestyje pietinėje Anglijos pakrantėje, dulksnojo vasaros lietus. Jaunas studentas, kurio protėviai įėjo į istoriją kaip buvusio piratų miesto Džulfos kovotojai dėl laisvės, puoselėjo ambicingus ateities planus. Prieš pradėdamas studijas Jungtinėse Amerikos Valstijose, jis pirmiausia turėjo išmokti anglų kalbą. Dievas žino, kas paskatino jį pasirinkti atominę fiziką. Turbūt to niekada ir nesužinosiu. Vis dėlto nei devintajame dešimtmetyje, nei dabar Dubajuje nėra galimybės siekti atominės fizikos specialisto karjeros.

Tačiau pradėkime nuo pradžių – ir atleisk man, Kalidai, turiu išduoti tave.

Paskaita jau buvo prasidėjusi, kai mus nustebino tarpduryje nušvitusi suglumusio jaunuolio šypsena. Vandens lašai vis dar varvėjo nuo nepaklusnių garbanų. Rodės, lyg jaunasis studentas, nuo vilko bėgęs, būtų užšokęs ant meškos. Grupė prapliupo juokais. Pakėlęs galvą, ponas Kolinsas tarė:

– *Good morning, come in. You might be Khalid, aren't you?**

Akivaizdžiai pajutęs palengvėjimą, kad pirmoji kliūtis įveikta, Kalidas bin Sultanas Al Rašidas įėjo į auditoriją. Pasiūlęs naujokui atsisėsti, ponas Kolinsas paprašė jo prisistatyti. Tai nebuvo paskutinis Kalido išbandymas, vėliau sekė kiti. Galų gale dabar prasideda rimtoji gyvenimo dalis.

– *My name is Khalid, I come from the United Arab Emirates.***

Klausiamai žvilgtelėjau į Laurą, savo kaimynę, tačiau ispanė tik truktelėjo pečiais. Mintyse pamėginau įsivaizduoti Artimųjų Rytų žemėlapį, bet niekur negalėjau įžvelgti šios šalies.

Žinojau tokias turtingas naftos valstybes kaip Saudo Arabija, Kuveitas ir Libija. Galiausiai nutariau, kad Arabų Emyratai tikriausiai yra ekonomiškai ir politiškai nereikšminga šalis. Vis dėlto Kalido pasirodymas man paliko neišdildomą įspūdį. Argi kitaip būčiau iš karto puolusi prie Esteros? Nuo to pirmadienio mano draugę perkėlė į aukštesnio lygio grupę. Ji buvo vienintelė vokiškai kalbanti studentė mūsų kurse. Taigi nuo tada aš beveik su niekuo iš grupės negalėjau kartu kalti mokomosios medžiagos ar leisti laisvalaikio. Abi ispanes siejo artima draugystė, o japonė, vardu Joko, vos siekė mano krūtinę. Mūsų grupėje buvo penki jaunuoliai ir visi – arabų kilmės. Žinoma, dykumų sūnūs neturėjo įpročių būti kartu su merginomis.

* Labas rytas, įeikite. Jūs tikriausiai Kalidas, ar ne? (Čia ir kitur išversta vertėjos.)

** Mano vardas Kalidas, aš atvykau iš Jungtinių Arabų Emyratų.

Taigi pati sau priminiau: „Verena, atvažiavai į Torkvėjų išmokti kalbą – ir nieko daugiau.“

Dar nepasibaigus pertraukai, pajutau iš minios atskriejusį ir vėl greitai išnykusį slaptą žvilgsnį. Tai buvo Kalido akys.

Nebuvo paprasta iš pradžių pasijusti lyg namie. Gatvėse iš viso nebuvo kavinių, kuriose vasarą galėtum sėdėti lauke. Nieko nuostabaus – juk čia nuolat krapnoja. Kas jau kas, bet aš prie to niekaip negalėjau priprasti.

Bėgo dienos. Kai Kalido žvilgsnis imdavo klaidžioti aplinkui, jis nukrypdavo pro langą į futbolo aikštę arba slapčiomis į mane. Pastebėjusi jį žiūrint į mane nusišypsodavau, o jis kiekvieną sykį nuleisdavo akis. Vis dėlto jis negalėjo liautis slapčia žvilgčioti.

Mano dešinėje sėdintis guvusis kaimynas, Hamedas Altavedas iš Kuveito, per paskaitas ėmė flirtuoti su manimi. Diena iš dienos jis prašė manęs išversti į vokiečių kalbą ant popieriaus surašytus angliškus žodžius. Nieko negalvodamas kuveitietis iš karto ėmė mėginti juos tarti. Nenugirsti buvo neįmanoma, dėl to po kurio laiko jis neteko savo vietos.

Susierzinęs ponas Kolinsas paprašė Hamedą persėsti. Negalėjau patikėti savo ausimis, kai jis pakvietė Kalidą užimti Hamedo vietą. „Kodėl būtent jis“, – pamaniau. Tas išdidus, paslaptingas dykumų sūnus, neseniai ėmęs niekinamai ignoruoti mane. Tai, kad jam nepatiko jo draugų, ypač Hamedo, žavus dėmesys, apie tai nesusimąsčiau. Juo labiau mane suėmė pyktis, kai pajutau greičiau plakančią savo širdį.

Taigi dabar šalia manęs sėdėjo šaltas ir nepasiekiamas jaunuolis, kurio protėviai kadaise turėjo ginti nuo britų sa-

vo teritorinius vandenis. Buvau įsitikinusi, kad priversiu jį išsilydyti ir kad tai – tik laiko klausimas.

Kalidas savo išvaizda, savo liesomis galūnėmis skyrėsi nuo kitų arabų studentų. Ir šiaip jis buvo visai kitoks. Vaikinas atrodė labai ambicingas ir rimtas. Buvo gražus, kaip kai kurie Rytų šalių žmonės. Tuo metu, kai Kalido draugai mus, merginas, dažnai lepindavo saldumynais ir visokiausiomis dovanomis, jis nuo mūsų laikėsi atokiai. Gal jam stigo pinigų smulkioms išlaidoms, nes tuo metu, kai Saudo arabai ir kuveitiečiai dažnai ištisas popietes praleisdavo prekybos centruose, Kalidas traukdavo tik į sporto aikštę. Jis žavėjosi futbolu, ypač Al Vahos futbolo klubu, ir jautėsi išdidus vilkėdamas klubo emblema paženklintą Adidas firmos sportinę striukę. Dar ir šiandien prieš akis matau žalias juostas baltame fone. Visada, kai Torkvėjuje lydavo arba šėldavo audra, Kalidas ateidavo į mokyklą apsirengęs šia striuke. Vieną naktį, pakeliui į namus, jis globėjiškai apsiautė ja mano pečius. Bet tai atsitiko daug vėliau.

Pasitikėjimas tarp Rytų ir Vakarų stiprėjo sulig kiekviena savaite. Mokyklos vadovybė taip pat prisidėjo prie to. Ji reguliariai rengdavo išvykas, kurios suteikdavo mums daug malonumo. Tamsios, paslaptingos Kalido akys kartais sušvisdavo jo miglotame šypsnyje. Tai turėjo kažką reikšti, nes šiaip su svetimšaliais jis elgėsi gana nepatikliai.

Dažnai susimąstydavau, kas gali slypėti kitapus šios šypsenos. Dar labiau nustebindavo jo švytėjimas, kai prabildavo apie savo namus ir dykumą. Net jeigu nieko per daug ir nepasakydavo.

Be to, pasijutau sava mane priėmusioje šeimoje. Pamėgau ponios Mičel desertus ir grybų patiekalus. Per tą laiką pripra-

tau net ir prie sūdyto sviesto ir lietaus. Tačiau užvis labiausiai mane sužavėjo pirmoji pažintis su naktiniu Torkvėjaus gyvenimu: Dievas, apdovanojęs tamsiaodžius nuostabiu ritmo pojūčiu, nepagailėjo anglams genialios muzikinės klausos.

Tuo metu ponios Mičel kaktą paženklino rūpesčio raukšlės. Ne, ji nerimavo ne dėl savo studentės susižavėjimo muzika. Ji daugiau suko galvą dėl jos draugystės su arabų vaikinais. „Kokia ironija", – galvojau aš. Nuo Mekos vis atsklinda šauksmai, kad mes netikintys, nepadorūs žmonės, o mano šeimininkė – ką ji sako? Ji aiškina man, kad arabų studentai Torkvėjuje peikiami dėl savo įžūlumo. Jaunuoliai esą neatsilaiko prieš Vakarų laisves ir pagundas. Jos paskutinysis studentas neva kas naktį įkaušdavęs ir klupinėdavęs laiptais aukštyn į savo miegamąjį.

Išaušo pirmojo išsiskyrimo rytas.

Faizalas, tikras gražuolis, kurio akyse atsispindėjo melancholiškas Omaro Šarifo akių žvilgesys, turėjo pirma laiko išvykti iš Anglijos. Mūsų grupė jį pripažino ir labai mėgo. Jis buvo mūsų „pranašas". Ne todėl, jog buvo kilęs iš Mekos, švenčiausio islamo miesto, ne. Jis sugebėdavo šeichus, kurie išvykę iš dykumos tapdavo nebesuvaldomi, atvesti į protą. Be to, Faizalas spinduliavo išmintimi, protu ir geraširdiškumu. Slapčiomis žavėjausi juo. Daugiau – Alacho valia – aš negalėjau nieko. Tiek aš žinojau.

Vis dėlto šiek tiek buvo skaudu, kad Faizalas išvažiavo iš Torkvėjaus. Juk tai jis negirdėtu neregėtu būdu padėjo susieiti mums, skirtingų religijų ir lyčių studentams.

Baiminausi, kad mūsų grupė be Faizalo neišsilaikys. Tačiau tada įvyko kažkas neįprasto, ir tai nulėmė mano tolesnį gyvenimą.

Faizalas, mokyklos kieme atsisveikindamas su manimi, staiga pamojo savo draugui Kalidui. Šio veide suspindo nuostaba. Galiausiai jis atsiskyrė nuo draugų ir lėtai, koja už kojos, priėjo prie mūsų.

– Paklausyk, Kalidai, – angliškai tarė Faizalas. – Norėčiau, kad nuo šiol rūpintumeisi Verena. Kad ir kur ją nuvestų likimas, turėsi ginti ir saugoti ją.

Šito Kalidas nesitikėjo. Akimirką jo lūpose šmėstelėjo šypsena, tačiau netrukus jis susivaldė. Nepaprastai suglumusi stovėjau šalia, galvodama, ką atsakyti. O kai suvokiau, kad visa tai išties labai rimta, man užėmė žadą. Faizalo rūpestis be galo sujaudino. Pasijutau esanti ypatinga.

Nuo tos dienos Kalidas iš tiesų prisiėmė jam patikėtą atsakomybę. Aš neprieštaravau. Visų pirma dėl to, kad tokia buvo Faizalo valia.

Tuomet dar nežinojau, kad žodžio tesėjimas yra arabų garbės reikalas ir kad duotas žodis yra svaresnis nei bet kokia raštiška sutartis.

Pamažu atradome muzikinį Torkvėjaus gyvenimą. Kai pirmą kartą užsisakiau alkoholinį gėrimą, Kalidas nustebo ir paprašė neliesti jo. „Kiti kraštai, kiti papročiai“, – pamaniau. Visa tai mane pralinksmino. Aišku, jeigu jau reikia, galiu ir atsisakyti.

Žinojau, kad arabų šalyse dėl santuokos susitariama gerokai anksčiau, nei dukros ir sūnūs pasiekia vedybinį amžių, taigi vieną dieną mane pagavo smalsumas. Tačiau, mano apmaudui, Kalidas tik pasijuokė iš mano klausimo.

– Taip, žinoma, kai kas man yra paskirta iš anksto.

Negalėjau suvokti, kaip ramiai jis ištarė šiuos žodžius. Juk man nepraslydo pro akis jau seniai jo rodomas nuošir-

dus dėmesys. Net ir draugai arabai suprato jo ypatingą padėtį ir gerbė jo asmeninę erdvę. Prisipažinsiu, aš beregint suglumau, tačiau rimtai nevertinau jo žodžių. Be abejonės, jis traukia mane per dantį. Kalidui, regis, apskritai patikdavo kartkartėmis palikti mane klaidžioti nežinomybėje.

Mes dažniausiai leisdavome laiką erzindami ir kibindami vienas kitą. Kita vertus, retkarčiais be jokios priežasties surimtėdavome. Tokiomis akimirkomis jausdavau, koks stiprus ilgesys dega mumyse, lyg mus sietų slėpininga sielų giminystė.

Kuo toliau, tuo mažiau begalėjau žiūrėti Kalidui į akis. Sunkiausia būdavo, kai naktį grįždavome namo. Mičelų namai stovėjo miesto pakraštyje, ant stataus šlaito. Kai lipant aukštyn susiliesdavo mūsų rankos ar pečiai, mane nukrėsdavo šiurpulys. Lyg to būtų maža, Kalido balsas tiesiog virpėdavo iš jaudulio. Aš nedrįsdavau žvilgtelėti į jį, kitaip mudu būtumėme puolę vienas kitam į glėbį.

Tačiau būtent už gebėjimą tvardytis aš jį nepaprastai gerbiau. Netikėtai mano galvoje visos mintys ėmė suktis apie šią nepažįstamą kultūrą: apie musulmonų papročius ir vertybes, o ypač apie dorovę. Nenorėjau nieko pagadinti, bet vieną dieną, per iškylą žirgais, tai atsitiko; turbūt kurį laiką buvau visai pametusi galvą.

– Kaip tu norėtum viską žinoti, – vis nusijuokdavo Kalidas, kai įsigeisdavau sužinoti jo kilmę ir kokiuose namuose gyvena.

Nors labai stengiausi, taip niekada ir neišpešiau nieko, kas mane domino. Todėl galiausiai ėmiau elgtis taip, kaip maniau turinti elgtis.

Tikriau sakant, kukliai. Kaip ir kai kurie kiti europiečiai, aš taip pat susikūriau netikslų žmonių iš Arabijos

pusiasalio įvaizdį. Beje, ir dėl šios priežasties dažnai stengdavausi padėti Kalidui „kitaip" vertinti tam tikrus dalykus. Tvirtinau, kad viso pasaulio moterys sugeba ir mąstyti, ir lavintis, ir lyg geri draugai kartu eiti vogti arklių.

Kokia buvau paika. Galų gale ne itin sportiškos formos buvau priversta leistis į nutrūktgalvišką žygį – iškylą ant arklių.

Numatytą dieną lauke vėl dulksnojo lietus, tad tikėjausi šios pramogos išvengti. Bergždžiai. Kalidas vis tiek nusitempė mane prie arklidžių. Jis pažadėjo pasirūpinti, kad gaučiau paklusnų arklį. Iš tiesų viskas klojosi sklandžiai, kol Kalidas, prie čiurlenančio upelio įtempęs vadeles, tarė:

– Verena, aš užšuoliuosiu ant šios kalvos, o tu palauk čia.

Akimirksniu suvokiau, ką tai reiškia. Ir mano arklys galvotrūkčiais pasileido paskui aną gyvulį. Iš baimės kone praradau nuovoką, ir tada man į galvą šovė išganinga mintis – stipriau įtempti vadeles. Deja, per vėlai. Aš jau maskatavau šalia balnakilpių, o kai tas arkliapalaikis pagaliau sustojo, nudribau į šlapią žolę. Dar niekada taip greitai nestryktelėjau ant kojų. Žaibiškai apsidairiau norėdama įsitikinti, ar Kalidas nematė mano gėdos.

– *Good boy, good boy**, – švelniai patapšnojau arklį, šelmiškai žvelgiant Kalidui, prijojusiam prie manęs.

Jis tučtuojau nušoko ant žemės.

– Gerai jau, gerai, – sušnypščiau aš. – Juk visi žino, kad arkliai neišvengiamai pasileidžia bėgti vienas paskui kitą.

Kalido lūpų kampučiai sutrūkčiojo; jis vos begalėjo sulaikyti šypseną.

– Bet tai netiesa, Verena, – nusijuokė jis.

* Geras berniukas, geras berniukas.

Negalvodamas jis sugriebė man už peties.

– Ar viskas gerai, nieko neskauda?

Savo nuostabai, pajutau malonų ir šiltą jo rankos palytėjimą. Tuokart pastebėjau ir keistai sužibusias Kalido akis. Jos švytėjo taip stipriai, kad persmelkė mane visą nuo galvos iki kojų. Nespėjus man susivokti, Kalidas tvirtu judesiu prisitraukė mane prie savęs ir pabučiavo. Mano širdis daužėsi lyg pašėlusi. Akyse aptemo, viskas aplinkui ėmė suktis. „O Dieve, kaip karštai ir nenumaldomai jis bučiuoja mane“, – šmėstelėjo man. Beregint mane apėmė panika. Tuoj pat išsivadavusi iš jo pajutau, kaip gėdos raudonis išmušė man veidą.

Tą dieną aš nesusivaldžiau ir dėl to drovėjausi. Kalidas vargu ar buvo vyresnis nei septyniolikos, tikriausiai bent penkeriais metais jaunesnis už mane. Ir kaip aš galėjau tai leisti?

Kitą dieną supratau, kad beprotiškai jį įsimylėjau. Mat vos tik pagalvojus, jog Kalidas iš tiesų gali būti kam nors pažadėtas, iš karto persmelkė geliantis skausmas.

Mūsų mokslai vis labiau artėjo prie pabaigos. Kai pajutome, kad mūsų dienos suskaičiuotos ir kad greitai teks atsisveikinti, lengvumas išgaravo lyg dūmas. Sutrikome išgyvendami tai, kas dedasi mūsų širdyse. Pagaliau juk nebuvome pratę suimti gyvenimo vadžių į savo rankas. Kol kas tai lėmė šeimos galvos, nes to reikalavo islamas.

Ponia Mičel numanė, kas darosi mano širdyje, ir buvo bejėgė ką nors pakeisti. Jau vien mano išvykimas iš Torkvėjaus išmušė ją iš vėžių. Visus tris mėnesius mes vaka-

rieniaudavome drauge. Jau po kurio laiko nuo bendravimo pradžios negalėjome viena be kitos apsieiti. Toks šeimininkių (ir studentų) gyvenimas. Nujaučiau mano dėka ponios Mičel širdyje įvykus nedidelį stebuklą. Paskutiniąją mokslo savaitę ji per mane oficialiai pakvietė Kalidą kartu pavakarieniauti. Mažytė, tačiau labai reikšminga nuolaida.

Nusileido sutemos. Tą vakarą nelijo. Taksi vairuotojas iššoko ir energingai stvėrė mano lagaminą. Ponios Mičel skruostu ritosi ašara. Bijojau, kad taip nutiks. Greta stovėjo nerangus senasis Mičelis, o paniuręs ir susijaudinęs Kalidas mindžikavo nuo vienos kojos ant kitos. Stengiausi tvardytis – kaip visada, kai tik atsidurdavau keblioje padėtyje. Prisiverkti tikrai spėsiu. Kai mūsų taksi ėmė riedėti stoties link, ponia Mičel besišypsančiomis akimis šūktelėjo pro langą:

– Verena, linkiu tau susirasti patį geriausią pasaulio vyrą – pranešk mums, kai ištekėsi.

Vienu metu mano galva lyg savaime nusviro Kalidui ant peties. Užsimerkiau trokšdama, kad laikas sustotų, o ši kelionė niekada nesibaigtų.

Ankstyvą kitos dienos rytmetį mudu pasiekėme Londoną. Ausį rėžiantys garsiakalbiai, garvežių švilpimas ir vilnijantis triukšmas perone ūmai sugrąžino mus tikrovėn. Dabar reikėjo susirasti taksi, nuvešiantį mus į oro uostą. Liko paskutinė kelio dalis, po jos – graudi pabaiga. Jaučiau nė piršto neįstengsianti pajudinti, jog ten nusigaučiau. Lyg tuo užkirsčiau kelią neišvengiamybei, lyg savo neveiklumu kaip nors pakeisčiau likimą.

Mano nuostabai, ši kančia staiga privertė Kalidą subręsti ir pasijusti tikru vyru. Stebėjausi, kai jis, paėmęs man

už rankos, ryžtingai susidorojo su šia keblia situacija. Mano lėktuvas, skrendantis į Ciurichą, turėjo pakilti devintą valandą, o Kalido lėktuvas į Dubajų – maždaug valanda vėliau. Nors mūsų terminalai buvo toli vienas nuo kito, Kalidas nepaliko manęs, kol aš nepridaviau bagažo. Dabar jaučiausi atsidūrusi ties nervinės įtampos riba.

„Na štai, – nusmelkė neviltį kelianti mintis, – praeis penkios minutės ir tu daugiau niekada nepamatysi šio žmogaus."

Tuo tarpu Kalidas vis dar atrodė stojiškai ramus. Užuot atsisveikinęs su manimi, jis paprašė manęs palaukti prie pasų kontrolės. Kol aš susivokiau, ką Kalidas ketina daryti, jis kartu su savo lagaminu pranyko žmonių minioje.

Aną 1979 metų rugsėjį oro uoste buvo didelis sujudimas. Ilgiausios eilės vinguriavo prie registracijos langelių. Laukimas ir nežinomybė virto tikra kankyne. O kas, jeigu jis laiku nespės? Kas, jeigu man neteks paskutinį kartą jo apkabinti? Tarkim, nuo šiandien mums belieka tik kelios atminimo nuotraukos ir, tikiuosi, laiškai. Ne, to neįmanoma įsivaizduoti. Kuo mažiau liko laiko, tuo labiau puoliau į neviltį. Staiga po beribio laukimo mane nutvilkė mintis: „Viskas, daugiau niekada nepamatysiu Kalido." Aišku, paskutinė atsisveikinimo akimirka jam buvo per daug skausminga. Jis tikrai mane suklaidino. Man pasidarė negera.

Sužibus žaliai lemputei, skelbiančiai įlaipinimo į lėktuvą pradžią, mano širdį ėmė gelti tarsi nuo adatų dūrių. Ar jau iš tiesų viskas? Negalėjau, nenorėjau tuo patikėti. Sėdėjau lyg suakmenėjusi. Net verkti nebeįstengiau.

Po kurio laiko lyg kažkokia jėga iš šalies pakėlė mane nuo suolo. Ėmiau pamažu eiti pasų kontrolės pusėn. Ne-

jaučiau nieko, vien nenusakomą tuštumą, beorę erdvę ir paralyžiuojantį skausmą.

„Bet, Verena, ir kaip tu galėjai taip abejoti?“ – vėliau klausiau pati savęs. Staiga kažkieno ranka sugriebė manąją. Pakėlusi akis pamaniau, kad apalpsiu. Kalidas! Jo veide atsispindėjo neviltis, iš jaudulio kilnojosi krūtinė.

– Kalidai, – tepratariau.

Sumišusi žiūrėjau į jo neramiai lakstančias, liūdesio kupinas akis. Akimirką jaučiau mėginus jį susitvardyti, tačiau netrukus, užvaldytas jausmų, jis mane tvirtai apkabino.

Nežinojau, ar esu arčiau dangaus, ar pragaro. Karšta banga užliejo mane. Tai išsiliejo laimės ir sukrėtimo ašarom, viskuo kartu. Galėjau įsivaizduoti, kaip Kalidui dėl jo islamiškos kilmės nebuvo lengva visų akyse tvirtai priglausti mane. Dėl to tik dar labiau jį mylėjau.

Staiga ant savo plaukų pajutau ašaras, jos nuriedėjo per kaklą žemyn.

(Tu žinojai, kad tai tęsis ilgai... ar ne?)

1980–1985 m.
Tarp dangaus ir Kalido

Nė akimirką netikėjau, kad nūnai man beliko tik prisiminimai. Kiekvieną naktį nekantraudama laukdavau ryto, tikėdamasi gauti žinių iš Kalido. Septintąją dieną pagaliau tai atsitiko. Laiškanešys atnešė iš Dubajaus atsiųstą laišką.

Apimta džiaugsmo, nuskubėjau į savo kambarį ir atplėšiau voką. Sprendžiant iš adreso, Kalidas gyveno Dubajaus priemiestyje, vadinamame Al Vaha.

Mylimoji Verena, mes išsiskyrėme prieš dvylika valandų ir jau dvylika valandų aš negalvoju apie nieką kita, tik apie tave. Visą dieną be tikslo pravaikščiojau po namus. Tačiau dabar danguje šviečia mėnulis ir aš žinau, kad tu su manimi. Prisimenu mūsų pasižadėjimą – mėnulį. To, tikiuosi, ir tu nepamiršai. Jis – vienintelis, į kurį vienu metu gali nukrypti mūsų žvilgsniai ir susilieti...

O pabaigoje – myliu tave amžinai. Kalido žodžiai dar labiau sustiprino mano jausmus. Šis gyvenimo siųstas ženklas pastūmėjo mane likimo valion.

Nuo tos dienos beveik kasdien iš Dubajaus ateidavo laiškas (net neįstengiau tuo patikėti). Žodžiai tiesiog liejosi iš manęs, kai pasinerdavau į arabiškos muzikos garsus. Klausiausi ir dainų, primenančių Anglijoje praleistas dienas. Kalidas nupirko jų Dubajuje ir įrašė man į kasetę: Bobo Geldofo *I don't like Mondays*, Klifo Richardo *We don't talk anymore* ir daug kitų. Dabar jos be paliovos griaudėjo iš mūsų muzikos grotuvo. Be to, kartkartėmis nuo Arabų įlankos vis atskriedavo nedidelės dovanėlės ir nuotraukos. Tai, į ką buvo galima pažiūrėti, paklausyti ir pauostyti. Ir mamai, ir abiem jaunesnėms seserims, kurioms iš pradžių ši istorija pasirodė jaudinanti, mano elgesys ėmė kelti vis didesnį nerimą.

Pamažu stiprėjo troškimas vėl susitikti su Kalidu. Tvirtai tikėjau sulauksianti iš dykumos kokio nors ženklo. Tačiau nieko neįvyko. Bent jau nieko konkretaus. O jau artinosi pavasaris, atnešęs triuškinančią žinią, įstūmusią mane neviltin.

„JAV, Amerika, dvigubai toliau nei Arabija", – aidėjo mano ausyse.

Kalidas išdidžiai pranešė, kad ateinančius septynerius metus jis praleis Arizonoje, Tuksono universitete, kuriame studijuos atominę fiziką. O ką daryti man? Nė žodelio apie tai, kada ir kur mes vėl pagaliau pasimatysime, o apie tai, kad pakvies mane kartu į Arizoną, iš viso nebuvo nė užuominos. O kaip mūsų meilė? Ir ką jis, būdamas atominės fizikos specialistas, veiks dykumos vidury? Mano mintys vijosi viena kitą. Tai, kad Kalidas užmegs naujų draugysčių ir pamirš mane, buvo galima numanyti. Kone tarp kitko tarstelėjo, kad atvykęs į Arizoną ir sužinojęs savo naująjį adresą parašys man. Kokia menka paguoda. Pajutau dilg-

sintį, įsiūtį keliantį skausmą. Nesvarbu, kas, tačiau kas nors turėjo tuojau pat įvykti. Privalėjau išvažiuoti kur nors toli toli. Žinojau, kad negalėsiu bejėgiškai žiūrėti, kaip artinasi numanoma pabaiga. Per daug čia viskas man priminė jį. Laiškų krūvelės, nuotraukos ir kasetės, apverkta pagalvė man kėlė skausmą. Tiesiog turėjau išvykti, ir greitai. Ką nors reikėjo sugalvoti.

Jeigu Kalidas apskritai dar puoselėjo nors kibirkštėlę meilės, mano išvykimas iš namų turės jį sujaudinti. Galų gale, ar tai nereiškia, kad galiu išslysti jam iš rankų, ar jis ims dėl to nerimauti?

Prisipažinsiu, ši išeitis man patiko. Mintis jau užvaldė planas apie mano tėvų pažįstamą graikų verslininką. Ponas Leventakis buvo vedęs šveicarę ir Ciuriche turėjo nuosavą madingų prekių įmonę. Jam reguliariai tekdavo važinėti į Atėnus ir ten rūpintis audinių gamyba. Iš tiesų, praėjus vos savaitei, aš jau galėjau įgyvendinti savo planą. Nedelsdama parašiau Kalidui į Dubajų, kad esu pakeliui į Atėnus ir atvykusi pranešiu jam savo adresą.

Jaučiau nuoskaudą ir visiškai nesusimąsčiau, ką jam reiškia studijos Jungtinėse Valstijose. Kokia tai garbė. Nepagalvojau, kad jis vargu ar turi kokią nors kitą alternatyvą – ir dalyko, ir prestižo požiūriu. Tad, užuot Kalidą pasveikinusi, įskaudinau jį.

Po trijų savaičių, vedama aklo pasitikėjimo, turėjau sėsti į lėktuvą, skrendantį į Atėnus.

Nenustygau vietoje, nes vis dar nesulaukiau jokių žinių iš Dubajaus. Lėtai slinko laikas. Mano sumanymas turėjo pavykti, tačiau, rodės, itin tikėtinos reakcijos nebuvo. Kalidas tiesiog tylėjo. Pamažu šis reikalas ėmė kelti man nerimą.

Išvykimo dieną pašto dėžutė taip pat buvo tuščia. Mane užvaldė abejonės: gal užgavau ne tą stygą? Gal mano žodžiai buvo pernelyg šalti ir atšiaurūs? Gal aš, įsijautusi į nuoskaudą, per kelias minutes sugrioviau viską – visą mūsų meilę? Sugrįžti atgal jau buvo per vėlu. Taksi, turintis nuvežti mane į oro uostą, jau laukė prie namų durų.

Audinių parduotuvė – mano naujoji darbo vieta – šliejosi prie Sintagmos aikštės, čia Atėnų gatvės buvo sausakimšos. Parduotuvės savininkas ponas Petropolis ir mūsų šeimos pažįstamas išspaudė paskutinį mano kantrybės lašą: gerdami graikišką kavą ir rūkydami cigaretes, jie kelias valandas aptarinėjo mano pareigas ir atlyginimą. Dėl kaitros ir cigarečių dūmų biure nebuvo kuo kvėpuoti.

Galiausiai, netekusi jėgų, sutikau dirbti dekoratore už kelias Graikijos drachmas ir apgyvendinimą. Net ir pamačiusi varganą kambarį Akropolio papėdėje, nė kiek nesipriešinau. Juk galėjau kitu lėktuvu vėl grįžti namo, tačiau, dievaži, nežinojau, ką daryti.

Abejodama iškrausčiau lagaminus. Kambarys nebuvo nei erdvus, nei šviesus. Čia stovėjo užrakinama spinta, stalas su kėde, pro langą matėsi kiemas. Pasilypėjusi ant fotelio, pamačiau kelias sulysusias kates, slankiojančias po vidinį kiemą. Laimė, Kalidas nematė, ką aš darau dėl jo. Susidėjusi drabužius, atsiguliau ant minkštos, drėgnos lovos ir įsispoksojau į lubas. Kokia aš kvailė!

Ėmus temti, ponas Leventakis užsuko pakviesti manęs vakarienės. Taksi nuvežė mus į tauriąją Kifisiją, iš kur jis buvo kilęs. Gausaus draugų ir giminaičių būrio lydimi nu-

žingsniavome į taverną. Patyręs tokią kaimo pagarbą, ponas Leventakis pasijuto lyg devintame danguje. Be to, draugiją jam palaikė jauna, gana patraukli šveicarė. Nors dar nesupratau graikų kalbos, tačiau sutelkiau visą dėmesį. Atrodė, tarytum šis graikas mėgino sukelti įspūdį, neva mes esame pora. Mano galva, tai buvo įžūlu. Norėjau kuo greičiau viską nutraukti, dėl to apsimečiau, kad man prasidėjo migrena.

Grįžusi namo, piktai nusviedžiau ant lovos rankinę, ant jos – ir drabužius. Įsmukau į vonią atsigaivinti. Besiprausiant po dušu, priešais mane per grindis nuskuodė stambus juodas tarakonas. Pasišlykštėjusi išlėkiau iš dušo ir užtrenkiau paskui save duris.

Apie miegą dabar negalėjo būti nė kalbos. Neramino bjaurus vakaras, tarakonų baimė ir Kalido abejingumas.

Darbo pas poną Petropolį pradžioje viešpatavo tikra sumaištis. Niekas kontoroje negalėjo suprasti, kodėl ta šveicarė rytais būna tokia veikli. Juk pirmiausia ramiai, neskubant ruošiama kava, surūkomos kelios cigaretės ir pasišnekučiuojama apie namus. Iš tikrųjų reikėjo priprasti prie graikų gyvenimo būdo.

Po pietų parduotuvės būdavo uždaromos. Kadangi nebuvau pratusi miegoti dieną, dažnai ištisas valandas klaidžiodavau Atėnų gatvėmis. Užlipdavau prie Akropolio arba sėsdavau į autobusą, važiuojantį į Pirėją. Mane kas kartą pavergdavo seno, nedidelio Turkolimano uosto tyla. Čia, prisėdusi prie sepijų lėkštės, galėdavau netrukdoma svajoti ir atsiduoti mintims.

Tačiau netrukus karštis ir smogas privertė mane pakeisti dienos ritmą. Turėjau įgusti po pietų pamiegoti.

Nuolat sutikdavau laiptinėje vieną namo gyventoją. Ta sena, raukšlėta graikė, kas kartą pamačiusi mane, įniršusi

imdavo plūstis sau panosėje. Šįsyk ji kiūtojo lauke, prie namų. Aš kaip visada pasisveikinau su ja, tardama *jassu*.

Ir tuokart moteris pašoko, ėmė klykauti, lyg pasiutusi mostaguoti rankomis; ji priminė man pabaidytą varną. Dabar pagaliau įsitikinau, kad šiuose namuose buvau nepageidaujama. Tačiau kodėl, susimąsčiau. Suglumusi nuskubėjau laiptais aukštyn į savo kambarį ir, atidariusi duris, pasibaisėjau, išvydusi savo lovoje miegantį vyriškį.

Atidžiau įsižiūrėjusi pažinau poną Petropolį. Ką, dėl Dievo meilės, jis veikia mano kambaryje?!

– Kaip jūs čia patekote? – sutrikusi ėmiau rėkti. – Iš kur gavote raktą? Ką jūs čia apskritai veikiate?

Graikas palengva atsisėdo lovoje, nesivaržydamas šyptelėjo ir tarė:

– Kam taip jaudintis, panele, tai mano pogulio kambarys.

– Jūsų kas? Ar aš blogai nugirdau?

Tuo metu, mano galvoje šėlstant mintims, jis prisiartino prie manęs ir norėjo apkabinti.

Įsiutusi jį atstūmiau ir pagrasinau tuojau pat paskambinti į Šveicariją ir pranešti ponui Leventakiui apie šį išsišokimą. Nesu tikra, ar tai jam padarė įspūdį, bet netrukus jis šmukštelėjo į kelnes ir, nieko netaręs, išėjo iš kambario. Štai dabar man ir paaiškėjo, kodėl senoji graikė taip irzo. Juk ji negalėjo pakęsti „viešnamio“ savo namuose. Ir tai nutiko būtent man, padoriai merginai, niekada šiuo atžvilgiu nenusižengusiai. O visa dariau, tik kad priversčiau Kalidą sunerimti. Man to jau pakako.

Nedelsdama pranešiau mamai naujieną ir jau ėmiau galvoti apie išvykimą iš Graikijos. Mama paprašė pono Leventakio tuojau pat ko nors griebtis. Po kelių dienų gavau gražų, nedidelį, patogų butą Atėnų priemiestyje Ano

Voula. Daugiau niekas nedrumstė man ramybės, be to, pro langą buvo matyti jūra. Netrukus incidentą pamiršome.

Pagaliau po daugelio abejonių ir nerimo savaičių atėjo Kalido laiškas. Mama persiuntė jį man, o ponas Petropolis pasirūpino, kad laišką atneštų į ateljė. Nieko nelaukusi pasislėpiau tarp medžiagų rietimų ir drabužių dėžių ir virpančiais pirštais atplėšiau voką.

Mylimoji Verena, kaip tau sekasi? Ar tu jau Atėnuose? Būtinai parašyk man. Šiaip man sekasi gerai, gyvenu viename kambaryje kartu su studentu iš JAV. Universitete labai griežta tvarka. Kasdien gauname daug namų darbų, taigi lieka ne tiek daug laiko, kaip ligi šiol, rašyti laiškus. Čia, universitete, yra futbolo klubas ir t. t.
Prašau netrukus man parašyti.
Iki greito.
Tavo Kalidas.

Ant pakabų sukabinti drabužiai ėmė siūbuoti ir tol siūbavo, kol viskas mano akyse ėmė lietis. Ar tai tiesa? Negi laikas ir atstumas gali numarinti tokį stiprų jausmą kaip meilė?

„Atstumas – tai niekis, kai mylima taip stipriai", – kartą rašė Kalidas. O dabar? Staiga jis ėmė kalbėti sausai. Vietoj ilgesingų žodžių Kalidas rašė tik, tarkim, „vakar mes žaidėme futbolą" ir pan. Kur dingo įkarštis ir ilgesys?

Nusivylusi nupėdinau per parduotuvę atgal prie vitrinos. Ir kodėl gi man taip skauda? „Nurimk, Verena, – raginau pati save. – Esi šalyje, kurioje žmonės juokiasi nuo ryto ligi vakaro. Negi nori patraukti kitų dėmesį? Nori, kad žmonės suprastų, kodėl atvažiavai į Atėnus?"

Taigi kiek pajėgdama tramdžiau besiveržiančias ašaras.

Namie, kritusi ant sofos, vis narsčiau Kalido laiško eilutes. Tačiau neradau nieko, iš ko būčiau nujautusi, kad jis manęs ilgisi, o ką jau kalbėti apie tai, kad dėl manęs nerimauja. Galų gale supratau, kad viskas, kuo aš iki šiol tikėjau, tebuvo tik mano pačios fantazijos ir svajonės.

Paleidusi kasetę su melancholiška graikų muzika, čiupau popieriaus lapą.

„Mylimas Kalidai, man plyšta širdis..." Ne. Tai skamba per daug dramatiškai. Rašiau, keverzojau visą naktį, braukiau parašytas eilutes, plėšiau pilnus puslapius, vėl pradėdavau viską iš naujo. Iki pat paryčių ieškojau tinkamų žodžių. Kitą dieną suglamžiau laišką, tą vakarykštį, nes visa, ką buvau prirašiusi, atrodė beprasmiška.

Paskui ištisas naktis mane kamavo nemiga. Ar būčiau Turkolimano uoste, ar autobuse, ar namuose, lovoje, vis skaitinėjau senus, iš Dubajaus gautus laiškus. Niekaip neįstengiau suprasti, kodėl mums visa tai nutiko.

Vieną gražų rytą ponas Petropolis vėl atnešė į ateljė laišką. Šįsyk jį gavau iš savo draugės Jolandos, kuri parašė atvažiuosianti pas mane. Perskaičiau ir nudžiugau. Vien tik žinia, kad po dviejų savaičių pamatysiu draugę, staiga suteikė man tiek jėgų, kad pasiryžau vakare prisėsti prie stalo ir be jokių didelių emocijų atsakyti Kalidui. Na, tai nevisiška tiesa. Prisipažinsiu, aš jį įskaudinau. Tačiau šis vienintelis dalykas padėjo man išgyventi. Turėjau užgauti Kalidą, ir tas įžeidimas buvo skaudesnis, nei pati maniau.

Dieną prieš atvykstant Jolandai darbe turėjau tik šį tą nuveikti. Vitrinos jau seniai buvo naujai apipavidalintos ir

sutvarkytos. Ponas Petropolis draugės viešnagės proga neabejodamas suteikė man kelias laisvas dienas. Galiausiai, norėdama atsisveikinti, užmečiau akį į jo biurą.

– Ak, – lyg tarp kitko tarė jis, – tau yra dar vienas laiškas iš JAV.

Paėmusi laišką, įsidėjau jį į rankinę ir apsigręžiau. Visą kelią iki autobusų stotelės širdis daužėsi it patrakusi. Mieliausiai būčiau iš karto atplėšusi laišką, tačiau autobusas, važiuojantis į Ano Voula, jau stovėjo pasirengęs išvykti. Įšokusi į jį, prasispraudžiau pro keleivius. Praėjo kone valanda, kai žmonės ėmė pamažu lipti iš autobuso. Buvau likusi beveik viena, todėl atsidariau rankinę ir išsiėmiau voką.

Beskaitant laišką, netikėtai mano veidu šmėkštelėjo tylus šypsnys. Pakėlusi akis, nustebusi papurčiau galvą. Vairuotojas, žvilgtelėjęs į galinio matymo veidrodėlį, flirtuodamas mirktelėjo. Dar kartą perskaičiau sakinį. Kalidas liūdnu, susikrimtusiu tonu ragino mane atsakyti į anksčiau jo rašytą laišką. Vos juntamas džiaugsmas nusmelkė širdį. Buvo gera žinoti, kad Kalidas pasigedo manęs. Vis dėlto laiškas neskambėjo pernelyg euforiškai. Juk jam nešovė į galvą paklausti, ar aš nenorėčiau atvykti į Arizoną.

Išties, kodėl jis tiesiog neparašė, kad atvažiuočiau pas jį? Kad ilgiau be manęs negali tverti, kad ilgesys varo jį iš proto, kad, kad, kad? Tačiau ne, nieko panašaus.

Ano Voula – paskutinė Atėnų septyniasdešimt antrojo autobuso maršruto stotelė. Išlipusi pagalvojau: „Dabar jis jau bus gavęs mano laišką, taigi galiu ramiai palūkėti su atsakymu."

Kitą dieną, Jolandai atskridus į Atėnus, mudvi iš karto ėmėme kurpti planus. Nusipirkusios du bilietus į Mikoną, greitai susidėjome daiktus ir patraukėme į Pirėjo uostą.

Keltui išplaukiant iš uosto, pūtė nesmarkus šiaurės vėjas. Dangus ir jūra švytėjo tamsiu mėliu. Tačiau tarp Kikladų salų jūra taip įsisiautėjo, kad senoji barža kelias valandas turėjo plaukti pasvirusi ant šono. Jeigu būtume galėjusios pakalbėti su laivo darbuotoju, galbūt mūsų baimė būtų atslūgusi. Dar labiau sunerimome, kai pastebėjome slapčiomis užsklęstus visus denius ir visas duris. Denyje viešpatavo šiurpi tyla, žmones apėmė siaubas. Vieni kitų akyse stengėmės išskaityti, ar pagrįsta ta baimė. Jolanda, norėdama prasiblaškyti, nepaliaujamai kažką keverzojo į savo dienoraštį – kiek tai apskritai buvo įmanoma. Netrukus ir jai teko abiem rankomis įsitverti į grotų virbus; kitaip būtume iškritusios už borto – taip pasviro barža.

Pagaliau tolumoje išvydome Mikoną. Lyg apsvaigusios vaikštinėjome sniego baltumo, nuo vėjų apsaugotomis, labirintą primenančiomis gatvelėmis, besikertančiomis šimtais kryžkelių. Tarp kalkių baltumo namų su mėlynomis langinėmis į dangų stiebėsi baltos bažnytėlės. Keli nedidelių parduotuvėlių šeimininkai namų sienas ir duris buvo nukabinėję neįprastais, visomis spalvomis mirguliuojančiais drabužiais. Graikų adoniai, apsitempę trumpus džinsus ir prigludusius marškinėlius, priešais barus dėliojo pagalvėles. Mikonas budo. Netikėtai kaimą ėmė tvindyti paplūdimio undinės ir raumeningi vyrukai. Tarp namų išvydome rašalo mėlynumu žėrinčią jūrą. Iš kažkur sklido užburiantys, mįslingi Neilo Daimondo muzikos garsai.

– *America, America, they're coming to America,* – vis garsiau aidėjo gatvelėje.

Šaltas šiurpulys perbėgo mano nugara. Kodėl gi aš ne Amerikoje? Ne Arizonoje, ne su Kalidu? Žilstelėjęs vyras su Salvadoro Dali ūsais, regis, sekė mus akimis, o mes ža-

vėjomės gyvenimu be rūpesčių. Užmetusios žvilgsnį į lentelę virš durų šyptelėjome: *The Dreammaker*. Viskas dera. Daugybė paveikslų su Mikono simboliais, Paraportiani bažnyčia ir vėjo malūnais išpuoštas krautuvėlės vidus. Greta kabojo ir įrėminti eilėraščiai. Čia viešpatavo darna ir ramybė, teikianti sielai palaimą.

Lauke Neilo Daimondo melodijos mus viliojo prie tavernos pakrantėje. Kai mes prisėdome prie nedidelio, išklerusio medinio staliuko, dar buvo tuščia. Raukšlėto veido graikas vešliais ūsais užkūrė kepintuve ugnį. Nusikabinęs nuo virvės aštuonkojį, užmetė jį ant ugnies. Protarpiais šyptelėjęs mums kažką graikiškai sumurmėdavo. Jis neskubėjo. Už mūsų spragsėjo, traškėjo ugnis. Egėjo jūros ošimas, kepamos sepijos kvapas ir vis kaitresnė, geltonai oranžinė saulė mus pavergė. Retsykiais mudvi įsikibdavome į staliuką ir pratrūkdavome juoktis, nes mus supo – tai vadinama jūros liga.

Mūsų nuostabai, staiga ant stalo atsirado lėkštė su aštuonkojo gabaliukais ir dvi taurelės anyžinės degtinės. Graikas šypsodamasis nuskubėjo atgal prie ugnies. Rodos, buvome priimtos. Atėjo ir keli žvejai. Tačiau kur dingo visi turistai? Gal mes užklydome į čionykščių taverną? Mums dar nieko neužsisakius, ant stalo vėl buvo išdėlioti padėkliukai.

Pats guviausias iš vyrų prisistūmė su kėde prie mūsų ir parodė, kaip valgomos keptos žuvytės. Išspaudęs ant jų citrinos sulčių, gausiai pabarstė druska ir pilną saują žuvyčių su galvomis ir pelekais susikišo į burną.

Mudvi sutrikusios ėmėme krizenti. Jaunuolis buvo gražus, raumeningas, su vešliais ūsais. Kartą jis užsismaukė savo išdilusią kapitono kepurę ant veido ir tuojau pat išdidžiai nustūmė ją virš kaktos.

Po kurio laiko saulė nugrimzdo į jūrą, o su ja – ir mano mintys apie Kalidą. Mūsų stalas buvo praplėstas, pristatyta daugiau kėdžių, ir galiausiai mudvi atsidūrėme žvejų būryje. Ant stalo vis atsirasdavo naujų padėkliukų su *tsatsiki*, fetos sūriu, keptomis bulvėmis ir jūros ežiais. Nustebusios žiūrėjome, kaip ryžtingasis jaunuolis paėmė į ranką dygliuotą jūros ežį ir perplėšė jį į dvi dalis. Gliti oranžinės spalvos masė šiek tiek priminė jūros vandens skonį, o viską nustelbė nuotaika.

Kai atėjus laikui patraukėme į savo pensioną, kaimo gatvelės gaudė ir tratėjo nuo būgnų. Prie visų barų būriavosi margais drabužiais apsirengę, dainuojantys ir šokantys žmonės. Kiekvienas jų stengėsi padaryti įspūdį ir pranokti kitus savo apranga. Minioje šmėsčiojo sidabriniais marsiečių kostiumais vilkintys žmonės su antenomis ant galvų. Labiausiai troškau tapti nematoma – taip buvo nejauku, apsirengus paprastais drabužiais. Jolanda nejautė į ją nukreipto dėmesio. Nieko nelaukusi ji įsitempė mane į legendinę *Pierro* taverną. Ten žmonės šoko tiesiog ant stalų, o ant baro savo programą atliko Karlito, moterimi persirengęs puertorikietis. Publika, daugiausia vyrai, triukšmingai sutiko jo pasirodymą. Ir vyrai, ir moterys spietėsi prie žavingojo, nediduko Karlito.

Dar tą pačią naktį Jolanda nusidangino į kitą salos galą. Rytą įsižeidusi nuskubėjau į *Olympic Airways* biurą.

– Man labai gaila, bet visi skrydžiai į Atėnus jau užsakyti, – abejingu balsu tarė prie langelio sėdinti moteris.

Rytoj vėl teks užsukti pas juos.

Tačiau „rytoj“ vėl nebuvo laisvų vietų, kitą dieną pūtė per daug stiprus vėjas, neleidęs lėktuvams nei kilti, nei leistis, o dar kitą – pripratau prie marsiečių.

Vėlesniais mėnesiais jaučiausi daug ramesnė. Savaičių savaites versdavau Kalidą laukti, vis užtrukdavau atsakyti į jo laiškus. Ne, nepamiršau jo, ne. Tik skausmas po kurio laiko liovėsi mane persekiojęs. Jis pasiliko kažin kur, kaip lieka uostas, išplaukus laivui.

Vasara ėjo į pabaigą, dienos trumpėjo. Atėnų gyventojai jau avėsi aulinius batus ir siautėsi šiltais apsiaustais. Važiuodami autobusu, garsiai kalbėdavosi ir juokdavosi iš pro šalį traukiančių turistų, vilkinčių maudymosi kostiumėliais. Aš juokiausi kartu su jais.

Kai pagaliau į Atėnus atslinko žiema, nelauktai ėmiau ilgėtis apsnigtų kalnų, savo šeimos ir meduolių. Pajutau, kad noriu vėl viską pradėti nuo pradžių. Norėjau veiklaus, judraus gyvenimo. Ilgesys ir svajonės pagaliau atslūgo. Pasijutau iškentusi savo sielvartą ir skausmą. Kalido laiškai manęs visiškai neveikė. Praeidavo vis daugiau laiko, kol atsakydavau į jo laiškus. Galiausiai visai lioviausi jam rašiusi.

Tačiau būtent tuo metu, kai tariausi viską palikusi praeityje ir jau pasisėmusi naujų jėgų, nutiko nesuvokiamas dalykas. Kalidas atsiliepė. Jis tiesiog ėmė ir atsidūrė prie mano namų durų.

Tai atsitiko po trijų mėnesių, 1981 metų kovą.

Likus savaitei iki Kalėdų, išvykau iš Graikijos taip pat neplanuotai ir netikėtai, kaip čionai ir atvykau.

Tą kovo sekmadienį lauke pylė kaip iš kibiro. Kai suskambo telefonas, buvau ką tik papusryčiavusi. „Turbūt mama, – pamaniau. – Matyt, vėl teks valandėlę pasišnekučiuoti.“

– Alio?

– Labas, Verena, čia Kalidas.

Mano širdis apmirė. Stojo mirtina tyla.

– Sakyk, kaip tau sekasi? – pasigirdo jo juokas.

Man išdžiūvo gerklė, liežuvį, rodos, suparalyžiavo. Mane ištiko šokas.

– Ei, ar girdi mane?

– Taip, tu... rodos, lyg būtum visai netoliese, – apstulbusi išmikčiojau.

– Kaip manai, kur aš? – smagiai šypsojosi Kalidas.

– Nė nenumanau.

– Aš čia, Ciuriche.

Netekau žado. Lyg būčiau patekusi į sniego laviną, staiga man prieš akis viskas ėmė suktis ir lietis. Kaip jis drįsta apsimesti, lyg nieko nebūtų įvykę? Dabar jau viskam per vėlu. Pusantrų metų tūkstančiai laiškų eilučių skriejo virš jūrų marių – ir nieko nenutiko. Jutau pyktį. O jo balsas! Kodėl jis apskritai toks džiugus? Negi nesuvokia to išgyvento siaubo? Kas jis manosi esąs?

Mieliausiai būčiau surikusi jam į ragelį, bet nežinau, kas sulaikė mane. Turbūt viskas rodėsi beprasmiška.

– Prašau, Verena, pasakyk ką nors.

– Na, aš nustebusi – kas daugiau. Maniau, niekada tavęs nepamatysiu.

– Iš tiesų taip manei?

Kalidas išsyk liovėsi džiūgavęs. Rodės, lyg tik dabar būtų supratęs visą padėties rimtumą. Na, taip, juk jis iš dykumos, o ten laikas suvokiamas visai kitaip. Tenai pusantrų metų – niekis, o man – visa amžinybė.

– Na, gerai. Sakyk, kokie keliai tave taip netikėtai atvedė į Ciurichą? Ir iš kur sužinojai mano telefono numerį?

Aišku, aš iš karto sumojau, iš kur.

Kai nustojau rašyti, Kalidą turbūt apėmė toks stiprus nerimas, kad prieš pat man parvykstant į Šveicariją jis paskambino mano motinai. Tąsyk buvo pirmas kartas, kai jis mums skambino.

Mane tai šiek tiek nustebino. Per Kalėdas mama man papasakojo, jog Kalidas atrodė sunerimęs, nes ilgai nesulaukė iš Atėnų jokio atsakymo. Mama jam pasakė, kad aš greitai grįšianti ir tikrai vėl jam parašysianti. Tačiau aš to nepadariau. Ir štai dabar jis čia, kai aš taip įsitraukusi į įvairius darbus. Buvau ką tik ėmusi dirbti naujame darbe ir ruošiausi įsirengti nuosavą butą. Prieš kelias dienas dar galvojau: „Pagaliau į mano gyvenimą grįžo ramybė." Ir še tau, kad nori!

– Žinai, Verena, aš pakeliui iš Arizonos į Dubajų. Pamaniau, sustosiu trumpam Ciuriche, kad pamatyčiau tave.

– Aha, suprantu.

Nagi, išties, tik nerodyk jokių jausmų. Vis dėlto buvau tikra, kad Kalido noras nustebinti mane atsiėjo jam šiek tiek išdidumo. Juk jis negalėjo žinoti, kaip bus sutiktas.

Tačiau nuojauta, kad jau seniai pavėlavo, jį turbūt buvo apleidusi. „Koks vargas mums abiem", – pamaniau. Šia žaibiška, beviltiška akcija jis tik sukėlė visišką sąmyšį. Juk aš negalėjau staiga imti ir, lyg nuspaudus mygtuką, vėl atgaivinti savo jausmus. Karštligiškai laužiau galvą, ką daryti. Viskas manyje priešinosi jam. Tačiau kuo ilgiau klausiausi jo balso, tuo labiau tirpo mano pasipriešinimas.

Supratau, kad turiu jį pamatyti. Vienaip ar kitaip.

Kai už stoties išvydau nedidelį, kuklų viešbutį, paaiškėjo, kad mano spėlionės pasitvirtino. Kalido piniginei šis eks-

kursas tikrai nemažai atsiėjo. Buvau beveik tikra, kad jam teko gerokai pataupyti savo kišenpinigius. Man tai padarė didelį įspūdį.

Sukaupusi drąsą, įžengiau pro viešbučio duris.

Prie registratūros išgirdau: „Labas, Verena."

Pasisukusi pamačiau Kalidą. Jis stovėjo žaviai šypsodamasis, lyg niekur nieko. Nė nesudvejojusi iš karto širdingai apkabinau jį. Tačiau Kalidas spėjo pirmas užbėgti už akių ir šaltai atstūmė mane.

Pasijutau užgauta. Argi jis nežino, kad taip pasisveikinti pas mus įprasta ir kad už to niekas neslypi?

Kurį laiką stovėjau nemaloniai sujaudinta ir tauškiau grynus niekus. Kalidas žiūrėjo tipišku, beaistriu žvilgsniu arabo, kuris prieš ką nors pasakydamas gerai pagalvoja. Negalėjai nejusti tam tikro susvetimėjimo. Buvo skaudu, tačiau neįstengiau suvokti kodėl. Galbūt skaudino mintis, kad nevertėjo leistis į šį verpetą. Kažkaip viskas nesisekė. Prisiekiau sau artimiausiomis dienomis, atsiradus palankiai progai, pamėginti suprasti viso to priežastis. Tuo tarpu pasiryžau, nepaisant visko, pagloboti Kalidą, atvykusį į Šveicariją. Neturėjau jokių kitų ketinimų, tik būti svetinga svetingoje Šveicarijoje.

Tad ilgai nesvarstydama nutariau pasiūlyti Kalidui savo nedidelį butą ir taip finansiškai palengvinti jo viešnagę. Net prisimenu, kaip apgailestavau dėl tokio nejaukaus viešbučio, kuriame jis apsistojo. Oi, kokie menki rūpesčiai kamavo mane, visai nenutuokiančią, į kokią tikrai nemalonią padėtį įstumsiu mus abu dėl savo svetingumo.

Įkėlę jo sunkų lagaminą į mano automobilį, pasukome senamiesčio link. Vos per plauką nekilo pirmi nesutarimai, kai Kalidas panoro būtinai sėstis prie mašinos vairo. Nesu-

pratau, kodėl jam tai buvo labai svarbu – juk jis nepažįsta nei miesto, nei automobilio. Kad jis jautėsi pažemintas vežamas moters, nežinojau. Juk Kalidas man niekada nieko neaiškindavo.

Mudviem einant paskutinius iki namų likusius metrus, vis dar lijo. Ir vėl nesupratau, kodėl Kalidas norėjo verčiau sušlapti, nei palįsti po mano skėčiu. Kiek prisiminiau, Anglijoje mes kasnakt, bent jau paskutinėmis dienomis, eidavome namo susikibę už parankių. Kalidas net du kartus pabučiavo mane – per pasijodinėjimą žirgais ir naktį prieš išvykstant namo.

Mano bute tvyrojo tokia slogi nuotaika, kad mudu abu netrukus vėl panorome išeiti. Kelias valandas klaidžiojome senamiesčio gatvelėmis, kol atėjo laikas vakarieniauti. Netoli upės esančiame restorane Kalidas pagaliau atsileido. Ėmė juokauti ir juoktis. Vis dėlto jaučiau, kad jo linksmumas nenatūralus. Jame tikriausiai viskas virte virė. Kalido akys buvo ne tokios, kokias pažinojau. Visi klausimai atšokdavo nuo jo kaip vanduo nuo žąsies. „Kaip tu nori viską žinoti, Verena“, – nuolat išsisukdavo jis. Tokia apsimestinai linksma nuotaika po visų išgyvenimų buvo tiesiog nei šiokia, nei tokia. Galop ir aš įsitraukiau į šį žaidimą, stengdamasi pažvelgti į mūsų susitikimą iš komiškosios pusės. Galbūt Kalidui paprasčiausiai reikia daugiau laiko, kad išdrįstų pasakyti man, kodėl čia atvažiavo. Tai, kad mes vėliau nerasime nei tinkamos progos, nei tinkamų žodžių, nebūčiau galėjusi nė pamanyti.

Namuose Kalido nerūpestingumą lyg vėjas būtų nupūtęs. Mačiau, kad jis nejaukiai jaučiasi, ir norėjau tai kaip nors pataisyti. Tačiau kaip? Pamažu ėmiau nutuokti, kad mano svetingumas šiuokart visiškai nepritiko. Kalidas sė-

dėjo fotelyje sustingęs lyg statula, o aš, nervingai rūkydama, sumišusi krapščiausi su muzikos kasetėmis. Jau kuris laikas mes neišspaudėme nė žodžio. Įsivyravo slogi, kone dusinanti atmosfera. Nors ir visaip stengiausi pagerinti jo savijautą, mano pastangos buvo bergždžios. Kalidas vis kartojo, kad viskas gerai ir kad nesirūpinčiau juo. Netrukus pasijutau tokia pat sutrikusi kaip ir jis.

Dabar jau žinau, kad ten, iš kur kilęs Kalidas, padori moteris po tam tikro laiko nebežiūri vyrui į akis ir juo labiau nesikviečia jo į svečius.

Tad iki šiol nesuprantu, kodėl Kalidas mūsų abiejų labui iš karto neatmetė mano kvietimo.

Užsidariusi vonioje, apsivilkau pižamą ir net kojines užsimoviau – kad tik nė vienu odos centimetru nekompromituočiau jo. Matyt, Kalidas nė nesapnavo, kad tokioje civilizuotoje šalyje kaip Šveicarija kai kurie žmonės gyvena viename vieninteliame kambaryje. Juk dykumoje statomi dideli ir tvirti namai, viskas ten didinga ir erdvu. „Tiek jau to, – pamaniau, – rytoj jau pripras." Turbūt man tereikia atsigulti miegoti ir jis pasijus laisviau.

Prieš guldama pasakiau Kalidui, kad tegu klausosi muzikos, kiek tiktai nori. Vos tik palindau po antklode, jis pakilo iš vietos, patildė muziką ir išjungė šviesą. Sukiojausi, varčiausi lovoje, bet užmigti negalėjau – per daug buvau įsiaudrinusi. Akies krašteliu stebėjau žvakių liepsnelių nušviestą Kalido veidą. Jis keistai žvelgė mano pusėn. Slinko laikas, aš kartkartėmis vos vos prasimerkdavau pažiūrėti, ką jis veikia. Tačiau Kalidas vis tebežiūrėjo į lovą. Kas jam darosi? Pagaliau nebeištvėriau.

– Kalidai, tu tikrai esi pavargęs. Gulkis, ši lova pakankamai didelė ir trims žmonėms, – sumurmėjau aš.

Jokio atsako.

– Klausyk, jeigu tau nejauku, aš atsigulsiu miegoti ant grindų. Tai – jokia problema, – patikinau aš.

– Verena, nesirūpink manimi. Gerai taip, kaip yra.

– Bet, Kalidai, to negali būti! Apkeliavai pusę pasaulio, tavo paros ritmas visiškai sutriko, esi nuvargęs.

– Prašau, miegok, – nuskambėjo tvirtas Kalido balsas.

Negalėjau patikėti savo ausimis. Tokio įsakmaus tono man tik ir trūko. Aš juk rūpinuosi jo savijauta, stengiuosi, kad jis, būdamas svečioje šalyje, jaustųsi kaip namie. Suirzusi nusigręžiau, nutarusi palikti jį likimo valiai.

Kurį laiką tyliai tūnojau. Galiausiai mano kantrybė trūko.

– Dievulėliau, negi nematai, kad negaliu užmigti. Atsigulk pagaliau, gali nenusiauti batų.

Nežinau, kaip šie žodžiai galėjo man išsprūsti. Nebuvau tokio būdo, kad įžeidinėčiau sutrikusį ir ko nors besivaržantį žmogų. Pati turėjau kompleksų, tačiau niekaip nepajėgiau suprasti tokios elgsenos. Kas čia dedasi? Mano manymu, mus siejo vien tik draugiški jausmai – o gal vis dėlto ne? Tai, kad Kalidas sutriks būtent dėl šios priežasties, negalėjau numatyti. Man taip pat nešovė į galvą pats paprasčiausias dalykas. Kaip paprasta būtų buvę pripažinti, pasakyti, tarkim: „Kalidai, mums abiem nesmagu. Geriau būtų, jeigu tu vėl grįžtum į viešbutį, o rytoj mudu nuvažiuotume į kalnus, gerai?“

Kalidas tylomis užgesino žvakę. Tada su darbužiais ir sportbačiais atsigulė šalia manęs. Kurį laiką gulėjome nebylūs. Dėjausi mieganti. Kai Kalidas pakilo ir tyliai išlipo iš lovos, pamaniau, kad jis eina į vonią. Netrukus išgirdau, kaip jis ėmė nepaprastai garsiai keistis savo lagamine.

Įjungiau šviesą.

– Kalidai, ką darai?

Jis nieko neatsakė, net nežvilgtelėjo į mane.

Klūpodamas prie lagamino rausėsi jame lyg pamišęs. Galiausiai pamačiau visą ryšulėlį laiškų – mano rašytų laiškų. Jis juos vežėsi kartu. Įniršęs sviedė juos man ant lovos.

– Turbūt man jų jau nebereikia, – tokie buvo jo žodžiai.

Jaučiausi apstulbusi ir pritrenkta.

– Bet, Kalidai...

Pajutau dilgtelint širdį. Mačiau, kad jis kalba rimtai, labai rimtai. Mėgindama sutramdyti akyse susitvenkusias ašaras, pralemenau:

– Tu negali taip pasielgti.

Tačiau Kalidas negailėjo manęs, vietoj to ėmė svaidytis, Dievas žino, kokiais prakeiksmais. Nieko nesupratau. Žingsniavo pirmyn atgal, nuo durų ligi lango, lyg sužeistas žvėris. Beprotiškai mostaguodamas rankomis, kažką rėkė arabiškai. Po kurio laiko nutilo.

Mačiau, kaip Kalidas atsiklaupė prie lagamino ir sudėjo vidun iškritusius daiktus. Kūkčiodama surinkau laiškus ir nunešiau jam.

– Prašau, Kalidai, pasiimk juos.

Uždaręs lagamino dangtį, jis atsistojo ir atsuko man nugarą.

– Bet, Kalidai, kaip gali tiesiog imti ir sunaikinti tai, kas mums buvo brangu ir tiek ilgai truko? Tai vienintelis mūsų meilės įrodymas. Prašau, pažvelk į mane...

Kai Kalidas atsisuko, jo akyse spindėjo ašaros. Jis tvirtai apkabino mane kartu su laiškais ir ilgai nepaleido. „Jo širdis, matyt, dar kupina švelnių jausmų“, – susijaudinusi pamaniau. Pati nepajėgiau susivokti šiame jausmų chaose.

Tik viena tikrai paaiškėjo: dėl skirtingų kultūrų įsipainiojome į beveik neišsprendžiamus nesusipratimus. Ir prasidėjo viskas ne tą dieną, o matyt, jau gerokai anksčiau, mūsų laiškuose.

Aną naktį nė vienas mūsų nebenorėjome rizikuoti, įskaudinti vienas kitą žodžiais ar būti nesuprasti. Taigi tylomis, stipriai apsikabinę atsigulėme.

Rytą, nieko nesakiusi, išsėlinau iš namų į darbą. Sportbačiai gulėjo ant grindų šalia lovos. Kai grįžau namo, nei Kalido, nei jo lagamino nebuvo. Neradau jokio atsisveikinimo laiško. Stovėjau lyg ištikta stabo ir nežinojau, ar verkti, ar džiaugtis. Jutau vien tik keistą tuštumą. Panorusi išgerti vandens, pamačiau virpant rankas. Galop pratrūkau. Bekūkčiojant visa mūsų praeitis, lyg niūrus filmas, praskriejo man prieš akis.

Vėliau svarsčiau, galbūt Kalidas, dar pirmą kartą skrisdamas į JAV, tikėjosi pasimatyti su manimi. Jei taip, negi šis neįvykęs susitikimas buvo nulemtas iš anksto? Ar aš vėl nesupratau priežasties, dėl kurios Kalidas vyko į Ameriką vienas, kaip ir visą gyvenimą dažniausiai jo nesuprasdavau? O gal tai tik kvailas atsitiktinumas? Nesėkmė, likimo užgaida, dėl kurios be galo apmaudu?

Praėjo daug savaičių, kol pagaliau suvokiau, kas įvyko. Tai, kad mus skyrė du pasauliai, Kalidas pagaliau turėjo suprasti vėliausiai Ciuriche, todėl jis turbūt visiems laikams pasitraukė iš mano gyvenimo. Taip maniau aš. Tačiau iš tiesų viskas susiklostė visai kitaip.

Ateinantys dveji metai man buvo virsmo laikas. Aš iš naujo įsimylėjau, pakeičiau profesiją ir išsikėliau iš savo buto. Maniau, dabar gyvenimas klostysis kuo puikiausiai.

Beliko tik ilgesys kažko neišgyvento, noras keliauti ir patirti nuotykių. Netrukus šis jausmas taip užvaldė, kad tiesiog ėmė raginti mane į tolius. Dar nebuvau apsisprendusi, ar studijuoti archeologiją, ar organizuoti pažintines keliones, ar dirbti lėktuvo palydove. Nutariau pirmiausia pabaigti Šveicarijos Turizmo kolegiją, suteikiančią plačių galimybių. Ši idėja pasirodė patraukli. Juk turėjau išmesti Kalidą iš galvos, išstumti jį iš savo gyvenimo. Tačiau nebuvo itin paprasta įgyvendinti tokį narsų sumanymą. Man visiškai nesitikint, iš Arizonos vėl atskriejo Kalido laiškelis. Keista – slapčiomis džiūgavau. Gal dėl to, kad jaučiausi turinti vidinių saitų su arabų pasauliu?

Arabija žavėjo mane nuo mažų dienų. Nesvarbu, ar pasakose, ar filmuose, jau tada baltais ir auksiniais apdarais vilkinčios būtybės traukė, kerėjo ir visą gyvenimą nepaleido manęs.

Skaičiau Kalido laišką ir stebėjausi, kad jis nė žodeliu neužsimena apie tai, kas įvyko. Nepasiaiškino, kodėl staiga išvažiavo, nepalikęs jokios žinutės. Vėl rašė apie universitetą ir futbolą. Juk galėjo papasakoti ką nors apie savo šeimą, Dubajų, jo gatves, kaip ten viskas atrodo. Tačiau nieko panašaus. Vieną dieną, prisiekiau sau, apkeliausiu šią šalį. Jaučiau, kad tas kraštas, kurio niekada nebuvau mačiusi, yra ta šalis, apie kurią visada svajojau.

Skaitydama Kalido laišką, nujaučiau, kaip jam trūksta dykumos ir savų namų. Gailėjau jo. Netikėtai tariausi supratusi, kodėl jis lyg šiaudo laikosi įsitvėręs mūsų susirašinėjimo: tikriausiai JAV jautėsi be galo vienišas.

Kad ir kaip ten būtų, svaiginantis naujos laimės ir naujos meilės jausmas privertė mane viską pamiršti. Man pagaliau vėl pražydus, visiems palengvėjo. Markas, sportiškas vaikinas, pažadino mane naujam gyvenimui. Įkvėpta jo entuziazmo ir beribės kantrybės, leidausi įkalbama beprotiškiems nuotykiams. Šokinėjom su parašiutu, slidinėjom vandens slidėmis, plaukiojom banglente, plakant vėjingos Psaros įlankos vandenims – tai tik keli iš jų. Pavasarį, vos nutirpus paskutiniam sniegui, užšokdavome ant juodo lyg varnas Marko *kawasaki* motociklo ir lėtai – tik su tokia sąlyga – važiuodavome Gothardo arba Brenerio kalnų perėjomis. Dėl to Markas turėdavo dažnai nukęsti savo kolegų erzinimus. Tačiau jis atsilaikydavo prieš juos ir tai man darė įspūdį. Markui saugiai vairuojant sunkų motociklą, aš tvirtai, palaimingai prisiglausdavau prie jo raumeningo kūno, apimta begalinio, svaiginančio jausmo.

Galų gale atėjo laikas pranešti Kalidui, kad sutikau naują meilę. Nenorėjau skaudinti jo, tačiau nežinojau, kaip kitaip pasielgti. Priešingu atveju ši istorija niekada nesibaigs.

Vos tik ši nemaloni žinia perskriejo Atlantą, tuoj pat sulaukiau atsakymo. Laikant rankoje jo laišką, mane apėmė neaiški nuojauta. Svyruodama sukiojau, varčiau voką ir galiausiai įkišau jį į stalčių. Iš tiesų baiminausi atrasianti kokius nors žeminančius, triuškinančius žodžius apie įžeistą išdidumą. „Skaisčios meilės, kuri taip ilgai atlaikė didžiausius atstumus, negalima apjuodinti“, – galvojau aš.

Tačiau kitą dieną dėl Kalido laiško jau praradau ramybę. Pasirengusi pačiam blogiausiam, suirzusi atplėšiau voką. Tik to, ką perskaičiau, nebūčiau įstengusi įsivaizduoti nė drąsiausiose savo fantazijose. Pirmiausia reikėjo tai suvokti.

*

Žinoma, ir jis, Kalidas, turintis mylimąją. Beje, jo mylimoji Arizonos Tuksono universitete studijuosianti seksualinę psichologiją.

Kokia likimo ironija.

Ir dar: jis norįs, kad mudu visiems laikams išliktume draugai.

Man tiesiog trūko žodžių.

– Tai, ką dabar darai, aš jau darau seniai, – visai nenustebusi, tarė mano mama. – To galima tikėtis iš bet kurio išdidaus vyro – nesvarbu, ar arabo, ar šveicaro.

Nieko nesuprasdama, žiūrėjau į ją. Man tai visai neatrodė juokinga.

Vieną gražią jau kito pavasario dieną susijaudinusi mama ėmė bėgioti po namus.

– Verena, Verena, kur tu? – sušuko ji, sustojusi prie laiptų, vedančių aukštyn.

Tuomet jau buvau sėkmingai užbaigusi Šveicarijos Konfederacijos Turizmo kolegiją ir tapusi diplomuota kelionių agente. Visi keliai man buvo atviri.

– Verena!

– Kas atsitiko? – kyštelėjau galvą žemyn.

Paprastai pilnu vardu mama mane šaukdavo tik prie svetimų žmonių. Iškalbingu gestu ji mostelėjo į telefono aparatą ir sukuždėjo:

– Skambina Kalidas.

– Kas? Dieve mano, neimsiu ragelio į rankas. Daugiau nenoriu su juo iš viso bendrauti, juk tu tai žinai.

Akimirką pasvarsčiusi, mama nepatenkinta apsisuko ir su triukšmu išėjo iš kambario. O dangau, ką man dabar

daryti? Ragelis gulėjo čia pat ir Kalidas galėjo girdėti visą šį cirką. Oi, kaip aš jo nekenčiau. Mano skrandis susitraukė, širdis ėmė baladotis. Nusileidusi paskutiniais laipteliais žemyn, šaltai atsiliepiau:

– *Hello?*

Suglumau, nes išgirdau tik savo pačios balso aidą. Lyg iš tolimos žvaigždės po kelių akimirkų atskriejo gerklinis Kalido balsas. Jo skambesy pajutau šypsenos dvelksmą, todėl manę tuoj pat suėmė pyktis.

Kažkur vidury visatos mano klausimas „Iš kur skambini?“ susikirto su jo žodžiais. Galiausiai tesigirdėjo tik neaiškus aidas, lydimas traškesio ir ūžesio. Buvo labai nejauku. Aš tylėjau. Rodos, praėjo visa amžinybė, kol Kalidas vėl prabilo.

– Verena, aš tik norėjau sužinoti, kaip sekasi tau ir tavo šeimai.

Palūkėjau kelias sekundes, norėdama įsitikinti, kad jis daugiau nieko nesakys.

– O, ačiū, Kalidai, visiems klojasi kuo geriausiai.

Jis tik šyptelėjo.

– Juk mes dabar draugai, ar ne, Verena?

– Ką? Ak, taip.

Kai kuriuos klausimus ar replikas stengiausi tiesiog nuleisti negirdomis. Rodės, tai Kalidą labai pralinksmino.

O aš stebėjausi, iš kur jis turi pinigų skambučiams iš JAV į Šveicariją. Kalidas kuo ramiausiai ilgai šnekėjo telefonu, lyg pokalbio sąskaita jam visiškai nerūpėtų.

– *Okay, Verena, don't forget to write me**, – galop priminė jis.

* Gerai, Verena, nepamiršk parašyti man.

Žinojau, kad taip nutiks.

– Ne, – išrėkiau į ragelį.

– Ką sakai?

Staiga Kalidas nusijuokė pilna gerkle ir tarė:

– Na, tai tada kalbėsimės telefonu.

Pypt, pypt...

Kas gi virė tame dykumų kraujyje? Kuo toliau, tuo Kalidas darėsi man vis mįslingesnis. Negi jam taip trūksta savų namų? O gal ko nors kito? Gal aš jam svarbesnė, nei jis drįsta pasakyti? Labiau, nei pati maniau?

Galop Kalidas ėmė skambinti mums kas porą savaičių. Ačiū Dievui, manęs dažnai nebūdavo namie arba, jausdamasi pernelyg pavargusi, tiesiog nekeldavau ragelio. Manau, jis tai žinojo.

– Kaip gera pagaliau išgirsti tavo balsą, – kartą pasakė jis. – Tau iš tiesų sunkiau prisiskambinti nei Jungtinių Valstijų prezidentui. Tačiau prisipažinsiu, puikiai pasišneku su tavo motina.

Taigi ji plepa su juo. Kuo toliau, tuo gražiau. Apie painų žaidimą, į kurį mane vėlė mama, ji nenorėjo nieko girdėti. Ji linkinti tik gero (tačiau kam?).

– Klausyk, Verena, aš greitai skrisiu namo atostogų. Tikriausiai trumpam sustosiu Ciuriche. Pasakyk, ko pageidautum. Noriu atvežti tau dovaną.

To man tik trūko. Ir apskritai – jis galvoja, kad turiu laiko ir noro pasimatyti su juo. Be to, juk jis žino, kad aš draugauju su Marku.

– Na, tai parvežk man kaubojišką skrybėlę, – atžariai sušukau aš.

– Verena, man regis, tu nežiūri į mane rimtai. Juk mes draugai, gali paprašyti ko nors iš tikrųjų gražaus.

„Taip, taip, draugai“, – pamaniau, visiškai nesuvokdama, kodėl jis taip primygtinai tai tvirtina. Ar vyras ir moteris iš viso gali būti draugai? Aš nebuvau tuo tikra.

Trumpai drūtai: po keturių mėnesių, vieną gražią popietę, Kalidas paskambino ir tarė:

– Aš jau čia.

Iš tikrųjų daugiau nebenorėjau tęsti šios beprotybės. Nežinau, kas aną sekmadienį paskatino mane dar kartą pasimatyti su juo.

Eidama prabangaus penkių žvaigždučių viešbučio link, esančio prie pat Ciuricho prekybos gatvės, tikrai stebėjausi. Visą kelią manęs neapleido keistas jausmas. Mintis, kad Kalidas turbūt taupė pinigus vien tam, kad padarytų man įspūdį, nuteikė mane nemaloniai.

Apimta tokių jausmų įėjau į viešbučio fojė. Prie registratūros stovėjo vyrai su lietpalčiais ir dokumentų lagaminėliais. Durininkas krovė bagažą ant stumdomo vežimėlio. Lifto durys tai atsiverdavo, tai vėl užsiverdavo. Apsižvalgiau, tačiau, be atvykstančių viešbučio svečių, fojė daugiau žmonių nesimatė. Tad galiausiai, pranešusi durininkui apie savo atvykimą, atsisėdau į odinį fotelį.

Šiek tiek nervinausi, bet, priešingai nei praėjusį kartą, mano keliai nevirpėjo. Juk dabar mudu esame draugai.

Bent aš taip maniau. Tačiau dėl vieno dalyko prisiekiau sau: daugiau nesuklysiu ir sveikindamasi su Kalidu nesiglėbesčiuosiu.

Vėl atsidarius lifto durims, išvydau Kalidą ir nepaprastai apstulbau. Link manęs ėjo aukštas, plačiapetis, patrauklus vyras, žėrinčiomis akimis žvelgdamas tiesiai į mane. „O Dieve, – švystelėjo man, – na ir išgražėjo. Kaip gerai jis atrodo."

Nusigandusi pati savęs, pagalvojau: „Tikiuosi, jis iš tolo nemato mano nuostabos ir susižavėjimo." Kalidas jautėsi ne kitaip. Sulig kiekvienu žingsniu jam vis sunkiau sekėsi išlaikyti rimtą žvilgsnį. Galiausiai jis daugiau neįstengė nuslėpti pasimatymo džiaugsmo ir jo veide suspindo plati šypsena. Kol Kalidas nesumojo, kas ir kaip, aš greitai ištiesiau ranką ir pasveikinau jį stipriu rankos paspaudimu. Nenustebau, iškart išvydusi jo veidu šmėkštelint nusivylimo šešėlį. Šis išdavikiškas jo jausmo atspindys galbūt nieko nereiškė, bet vis dėlto suteikė man džiaugsmo.

Vos tik prisėdome, tuojau pat prisistatė padavėjas. Dėl drąsos būčiau mielai išgėrusi *Cüpli* šampano, tačiau, gerbdama musulmonų papročius ir įstatymus, aš, lyg gerai išauklėta mergina, užsisakiau apelsinų sulčių. Nežinau, kas buvo stipresnis: nenoras dar kartą paliudyti sugedusių Vakarų įvaizdį ar noras patikti Kalidui.

Kai apsikeitėme visomis mandagumo frazėmis apie mūsų šeimų narių sveikatą ir savijautą, kurį laiką tarp mūsų tvyrojo tyla. Kalidas, lyg stengdamasis kažką suprasti, akylai stebėjo mane.

– Labai gerai atrodai, Verena, – nelauktai nutraukė jis tylą.

Pajutau, kaip raudonis nutvieskė man veidą, ir panarinau žvilgsnį į kilimu išklotas grindis.

– Dėkui, – atsakiau. – Tu taip pat gerai atrodai. Man rodos, paaugai kokius du tris centimetrus, ar ne?

Pakėlusi akis, nusišypsojau.

Tuojau pat pamačiau priekaištą jo žvilgsnyje, tačiau iš tiesų jo akyse atsispindėjo ne kas kitas, tik tylus pasididžiavimas.

– Kalidai, manau, dabar tikrai galėtum pagaliau atskleisti savo tikrąjį amžių, – toliau kandžiai replikavau.

Aišku, žinojau, kad šis klausimas jį be galo linksmina. Vis dėlto jis neatskleidė šios paslapties.

Nepaisant visų pastangų jaustis nesvetimiems, Kalido nuotaika buvo nei linksma, nei nerūpestinga. Jo tamsios akys, lyg norėdamos kažką įskaityti, atkakliai skverbėsi giliai į mane. Jaučiausi be galo sumišusi. Net ir šviežiai išspaustos apelsinų sultys vargino, ko anksčiau niekada nepasitaikydavo. Gurkštelint jų iš stiklinės, mano apmaudui, kas kartą ant lūpų ar stiklinės krašto prilipdavo vaisių minkštimo. Tačiau Kalidas, regis, iš tiesų atrodė pasitikintis savimi, matyt, Amerikoje praleisti metai paliko pėdsaką. Aišku, prie sumišimo prisidėjo dar ir mano įgimtas drovumas, kurį jaučiau – ir šiandien tebejaučiu – bendraudama su vyrais.

Po kurio laiko, kilstelėjęs galvą, Kalidas paklausė:

– Kaip manai, Verena, gal pavakarieniaukime? Užsakiau mums staliuką grilio salėje.

Čia tai bent netikėtumas.

– Mielai, Kalidai. Man labai smalsu, kokie tavo ateities planai. Rodos, jau greitai baigsi studijas?

– Taip, po metų. Tačiau apie tai papasakosiu vėliau. Iš pradžių turiu tau nedidelę staigmenėlę. Eime į viršų, į mano kambarį.

Aš taip suglumau, kad man nešovė į galvą jokia mintis, kaip būčiau galėjusi paprieštarauti šiam nekaltam sumanymui. Juk mes draugai. Nespėjau nė atsipeikėti, o jau stovėjau lifte nemaloniai suirzusi. Nudelbiau akis, bet jaučiau, kad jis šypsodamasis žiūri į mane. Vaje, kaip aš nekenčiau jo.

Atsidarius kambario durims, pastebėjau du didžiulius lagaminus. Vienas jų gulėjo ant žemės atidarytas. Kambarys buvo gerokai apverstas. Prasibrovusi pro lagaminus, sustojau dvigulės lovos kojūgalyje.

– Sėskis, – paprašė Kalidas.

Kadangi net ir fotelis buvo nukrautas įvairiais daiktais, man neliko nieko kita, tik prisėsti ant lovos krašto. Kai Kalidas ėmė naršyti lagamine, aš taktiškai nusukau žvilgsnį į šalį. Paieška gerokai užtruko ir aš, tramdydama juoką, nežinojau, kur man bežiūrėti. Susidarė nepaprastai komiška padėtis. Ar tai tas pats Kalidas, kuris kadaise vien iš nepatyrimo suglumęs paspruko iš mano namų? Tiesa, tai atsitiko beveik prieš trejus metus, tačiau tokių pokyčių nesitikėjau. Galų gale Kalidas išėmė nedidelį ryšulėlį.

– Bet juk čia netilps jokia kaubojiška skrybėlė, – pajuokavau, nors jaučiausi ne savam kailyje.

Tylomis paraudusiu veidu Kalidas ištiesė dovaną. Laikydama rankoje mažytę dėžutę, išpuoštą arabiškais rašmenimis, nujaučiau, kas joje slypi. Pažvelgusi į Kalidą pamačiau, kad jo nosis nusėta prakaito lašelių. Kambaryje įsiviešpatavo visiška tyla, girdėjosi vien tik kondicionieriaus dūzgimas. „O dangau, kaip visa tai slegia", – pamaniau ir atvožiau dangtelį.

– Kalidai, tu pakvaišai. Tokia dovana...

Dėžutė buvo išmušta baltu aksomu. Jos viduryje, užverta ant grandinėlės, gulėjo auksinė širdelė. Mane išpylė

karštis. Ar draugai dovanoja vienas kitam tokias dovanas? Ne, niekada. Kas gi jam darosi, kad staiga ėmė rodyti tokį palankumą? Tuo metu, kai turėjome likti draugai... Negalėjau pratarti nė žodžio, tik greitai pabučiavau jį į vieną ir kitą skruostą ir, atsistojusi prie veidrodžio, ėmiau segtis grandinėlę.

Kalidas tuoj pat priėjo man iš nugaros.

– Ne, aš užsisegsiu pati, – tariau.

Jo žvilgsnis atidžiai sekė mane veidrodyje. Netikėtai jo akyse pastebėjau karštligišką žvilgesį. Kalidas, matyt, išprotėjo. Tiesiog nebegalėjau daugiau pakęsti to nuolatinio jausmų pakilimo ir nuoslūgio. Dar šį vakarą išaiškinsiu jam, kad pagaliau baigtų šį vaikišką kvailiojimą. Juk jis jau seniai pakankamai subrendęs, kad galėtų priimti sprendimą.

– Kalidai, ji nuostabiai graži, bet dabar eime vakarieniauti.

– Taip, žinoma, Verena, eime.

Tai nuskambėjo tarsi savaime suprantamas dalykas, lyg Kalidas nebūtų galvojęs apie nieką kita. Tik ta jo šypsena... Reikšmingai besišypsančios akys ir lūpos išdavė, kas netrukus įvyks. Nieko nelaukdamas, Kalidas tvirtai apkabino mane. Iš nuostabos mano širdis ėmė daužytis, tarsi veržtųsi lauk. Kalidas netrukus pakštelėjo man į plaukus ir paleido mane. Jaučiausi be galo sutrikusi.

Liftu besileidžiant žemyn, mano širdis vis dar plakė lyg pašėlusi. Atsivėrus durims, mus pasitiko salės darbuotojas.

Mes buvome pirmieji į restoraną įžengę ir paskutinieji iš jo išėję svečiai – tiek daug turėjome vienas kitam pasakyti. Na, gerai, po visko turiu pripažinti, kad vargu ar sulaukiau nors vieno aiškaus atsakymo į savo klausimus. Alacho padedamas, Kalidas mielai palikdavo šį bei tą nežinomybė-

je. Vis dėlto visą vakarą prakalbėjome, sutelkę dėmesį ir išgyvendami jaudulį, nė nepastebėjome, kaip greitai lekia laikas. Juo labiau nematėme, kas dedasi šalia mūsų.

Kalidui retkarčiais ėmus pasakoti apie savo namus, nieko labiau netroškau, tik kad jis mane visiems laikams pasiimtų kartu į Dubajų. Aišku, ten nuostabu. Nieko daugiau, tik smėlis, vanduo, platybės ir paslaptingi veidai. Tačiau apie savo ateitį Kalidas kalbėjo taip miglotai, kad nė nedrįsau išsakyti savo noro. Galų gale jis pasakė, kad galbūt, baigęs studijas, kaip atominės fizikos specialistas gaus darbo Prancūzijoje. Taigi mes būtume arčiau vienas kito. Man užėmė kvapą. Nuotaika darėsi vis jausmingesnė, tačiau iš Kalido akių buvo matyti, kad jį kažkas slegia. Jo akys nespinduliavo ilgesiu ir džiaugsmu, jos buvo apniukusios.

– Kodėl ne Dubajuje? – tiesiai paklausiau jo.

– Oi, Verena, nemanau, kad tau patiktų gyventi dykumoje. Be to, Dubajuje man nėra jokių karjeros galimybių – bent jau atominės fizikos srityje.

– Tai kodėl tai studijavai? Maniau, nori padėti savo šaliai vystytis modernia kryptimi?

– Jeigu Alachas panorės, ras mums vietą, nesvarbu, kokioje pasaulio dalyje. Tačiau dar toli iki tos dienos.

Taip, taip, jeigu Alachas panorės, dažnai atsakydavo jis. Taigi ir dabar nežinojau nieko daugiau nei anksčiau. Pokalbis vis slydo man iš rankų. Kodėl Kalidas nusprendė studijuoti atominę fiziką, taip ir nepaaiškėjo. Be to, liko neįminta mįslė, kodėl jis nenori grįžti į Dubajų – juk taip ilgisi dykumos. Kažkas čia ne taip.

Po gerų trijų valandų atėjo akimirka, kurios laukiau su nerimu. Aplinkui vaikštinėję padavėjai išnyko.

„Vėl ilgai nematysi Kalido", – nusmelkė mane mintis. Širdis apsunko, vos galėjau įkvėpti. Tarsi tai pajutęs, Kalidas paėmė mano ranką ir tvirtai suspaudė.

– Kad tu žinotum, Verena, kaip seniai ilgiuosi tavęs...

– Bet, Kalidai, ar gali būti? Kodėl nieko apie tai nežinau? – paklausiau visiškai suglumusi.

Ant jo kaktos suspindo prakaito lašeliai. Kalidas atrodė neįprastai nusivylęs. Jis žiūrėjo į mane, negalėdamas pratarti nė žodžio.

Galiausiai buvo išjungta pusė grilio salės šviestuvų. Tai ženklas, kad turime dingti.

Sutrikę pakilome nuo stalo ir nusileidome į fojė.

– Ar mes dar pasimatysime? – liūdnai paklausiau, kai laukėme taksi, turėjusio parvežti mane namo.

– Rytoj jau turiu skristi į Dubajų. Žinai, Verena, manęs laukia šeima.

– A, suprantu.

Taigi mes išsiskirsime vėl be konkrečių ateities planų.

Privažiavus taksi, Kalidas atidarė galines dureles ir tarė:

– Lipk.

Tikriausiai pažiūrėjau į jį gerokai sumišusi.

– Na, lipk, – šyptelėjo jis, – negi manai, kad leisiu tau vienai važiuoti namo?

Giliai atsidususi, įlipau.

Kai taksi pajudėjo, Kalidas tvirtai apglėbė mano ranką.

– Noriu būti su tavimi ligi paskutinės akimirkos, – tarė jis.

Mano širdis tik dar labiau apsunko. Prislėgta žiūrėjau į pro šalį skriejančius žiburius, trokšdama, kad ta akimirka niekada neateitų.

– Verena, kitą kartą norėčiau pamatyti tavo mamą, gerai? – netikėtai išgirdau jo balsą.

Žiūrėjau į jį spindinčiomis akimis, iš nuostabos praverta burna.

– Gerai, Kalidai. O kada aš susipažinsiu su tavo mama?

Akimirką jam užėmė žadą. Tada jis pratrūko juoktis.

– Gerai, pakalbėsiu su ja...

Tik kas čia juokinga?

Taksi sustojus, Kalidas paprašė vairuotoją kiek palūkėti. Prie namo durų jis apkabino mane paskutinį kartą.

– Širdele, viskas bus gerai, pasikliauk manimi. Pažiūrėk į mane, aš myliu tave.

Jis palytėjo auksinę širdelę, kurią buvau pasikabinusi ant kaklo, ir akimirką užsimerkė. Tada abiem rankomis apglėbė mano veidą ir švelniai lūpomis prisilietė prie manųjų.

Kitą dieną atsitokėjau. Kalidui išvažiavus, jausmai įsiliepsnojo iš naujo. Žinojau, kad ilgiuosi vyro, su kuriuo negaliu būti. Bent jau ne čia ir dabar. Būk kantri, pasikliauk manimi, maldavo Kalidas. Tačiau kaip ilgai galėsiu suvaldyti savo ilgesį?

Kaip ištversiu visišką nežinią? Pagalvojau, kad pamiršome pasikalbėti apie tai. Pažiūrėjusi į veidrodį, suėmiau auksinę širdelę, lyg ketindama nuplėšti ją nuo kaklo, ir sudejavau. Kodėl aš elgiuosi lyg apakinta? Kaip aš vėl galėjau leistis taip nunešama jausmų? Aš tikra kvailė. Viskas pakibo ore – tokia buvo Alacho valia.

Keletą savaičių ir mėnesių mane kankino nuolatinės abejonės. Net ir ilgesio kupini laiškai, atskriejantys iš Dubajaus

ar Arizonos, negalėjo manęs nuraminti. Vis tiek tai buvo tik žodžiai, jokio konkretumo. Laikas nepastebimai bėgo pro šalį. Galų gale ėmiau nekęsti savo atvaizdo veidrodyje. Labiausiai man buvo gaila Marko. Apsilankius Kalidui, daugiau negalėjau būti kartu su Marku. Kuo toliau, tuo labiau stiprėjo noras viską, iš tiesų viską mesti.

Nutariau Kalidui pranešti galutinį savo sprendimą. Paaiškinau, kad tai paskutiniai jam parašyti mano žodžiai. Jis jau esąs pakankamai suaugęs, kad galėtų apsispręsti. Išdėsčiau, kur galės mane rasti, jeigu norės vesti. Iki tol, kol jis baigs studijas, aš būsianti Kretoje ir lauksianti jo.

Kai apsisprendžiau, įvykiai ėmė klostytis labai greitai. Mama turėjo pažadėti, kad neišduos Kalidui mano adreso. Man jau pakako žodžių, dabar norėjau sulaukti veiksmų. Vis dėlto buvau pasiekusi tokį amžių, kai negalėjau gyventi, misdama vien oru ir tuščiais pažadais. Skelbimas su kelionių vadovės darbo pasiūlymu Kretoje man tiko – jau buvau sukaupusi patirties gyvendama Graikijoje.

Plati Chanijos įlanka, esanti salos vakaruose, tapo mano naujaisiais namais. Vos atvykusi, pasinėriau į darbus.

Kelionių agentūra *Kydonia Travel*, organizuojanti keliones iš Europos, negalėjo manimi atsidžiaugti. Iš nevilties įgavau gerą formą. Pradėdavau vesti ekskursijas šeštą ryto, o darbą baigdavau tik po vidurnakčio, kai naujos atvykusiųjų grupės iš oro uosto būdavo išvežiojamos po viešbučius. Dirbau pašėlusiai sunkiai, bet man buvo įdomu. Būtent to man ir reikėjo, kad susigrąžinčiau protą. Per tą laiką patyriau daug naujo. Sutikau ir kitų vyrų.

Man teko garbė kiekvieną ketvirtadienį su maždaug penkiasdešimčia NATO karininkų pereiti garsųjį Sama-

rijos tarpeklį. Juokai juokais: ne visada buvo paprasta išlaikyti atstumą tarp savęs ir tos pašėlusios, padykusios gaujos. Vis dėlto šie kareiviai turėjo vieną pranašumą: nė sykio nepasitaikė, kad būtų reikėję kurį nors iš vyrų dėl silpnos širdies ar nutrintų pėdų pasiųsti ant mulo atgalios. Septyniolika kilometrų įveikdavome beveik per tris valandas. Mano kolegos su turistais čia dažnai užtrukdavo iki penkių valandų. Todėl šie kareiviai, dislokuoti Kretoje dėl to, kad atliktų raketų paleidimo bandymus, vis dėlto man buvo mielesni.

Spalio pabaigoje turizmo sezonas baigėsi.

Nusiminusi susikroviau į lagaminą drabužius ir kitą mantą ir visiems laikams išvykau iš Kretos. Chanijos oro uoste visų žvilgsniai krypo į mane. Buvau apsiavusi juodais, aukštais Kretos stiliaus auliniais batais, pasiūtais mano kojai, vilkėjau tamsiomis plačiomis kelnėmis, o mano kaktą juosė tipiška juoda vąšeliu nerta juosta. Buvo sunku atsispirti salos, kurioje kadaise Aleksis Zorba šoko sirtakį, traukai.

– *Jassu kritikopoula.* Grįžti pačiu laiku, – Ciuricho oro uoste nusijuokė mano sesuo Dagmara. – Mama jau džiaugiasi, kad padėsi jai įrengti naują butą.

Na, tai tikriausiai buvo pasisveikinimas. Dar nespėjus išsikrauti lagaminų, šeima netruko užimti mane.

Automobilyje netverdama džiaugsmu ant manęs užšoko Dagės Maltos bolonė Topolina. Nuo galinės sėdynės stačiai peršokusi per mano galvą, atsidūrė ant kelių ir lyg pašėlusi tampė už kaktos juostos. Ėmėme skardžiai kvatoti,

o Topoliną, regis, tai tik dar labiau paskatino šėlti. Galiausiai mes visos trys virtome vienu tumulu. Aš vėl namie.

– Sakyk, mama, – vieną dieną, kai kabinome paveikslus, paklausiau jos, – ar Kalidas kokiu nors būdu atsiliepė?

– Žinoma. – Ilgai pagalvojusi pridūrė: – Atrodo, paskutinį sykį jis skambino rugpjūtį.

– Tikrai?

Mama gana abejingai kalbėjo šia tema, rodės, kad tai kelia jai nuobodulį. Tačiau pažinojau ją gana gerai: nujaučiau, kad širdyje ji džiūgauja. Arabijoje motinos gerbiamos ir vertinamos be galo be krašto. Nors mes ir negyvenome ten, tačiau mama kiekvieną kartą iš naujo patirdavo Kalido dėmesį. Telefonu, suprantama. Beje, ji manė, kad mudu su Kalidu iš tiesų galime būti draugai. Bepigu jai kalbėti, ji ne mano kailyje.

– Ir ko jis norėjo? – tokiu pačiu abejingu tonu paklausiau mamos.

– Na, jis norėjo sužinoti, ar mums gerai sekasi, taip pat – kada tu vėl grįši namo.

– Ką jam atsakei?

– Pasakiau, kad gerai to nežinau, kad tu tikrai pati atsiliepsi.

– Ir tai viskas?

– Na, taip.

– O kaip dėl gyvenamosios vietos pakeitimo? Ar jis apie tai ką nors žino?

– Ne.

Mano galvoje tuoj pat ėmė suktis mintys. Taigi Kalidas nieko nežino apie mūsų naująjį būstą. Jeigu tik panorėtume, galėtume ištrinti visus pėdsakus. Visiems laikams pasprukčiau nuo Kalido, na, nebent jis kreiptųsi į FTB.

– Mama, prašau, įdėmiai paklausyk...

– Oi, tik nereikia vėl... – atsiduso ji.

Taip mes ėmėme ir pranykome. Tai atsitiko 1985 metų spalio 31 dieną.

Visa tai ištverti man padėjo tik pasitenkinimas, kad Kalidą apims beviltiškas pyktis, kai jis pastebės, kas nutiko. Net pasirūpinau voku su pašto lipduku „Adresatas išvykęs" – toks beribis buvo sudužusios vilties sukeltas skausmas. Kalidas nuvylė mane. Skaudžiai nuvylė. Tačiau iš esmės nieko kito tikėtis ir nebuvo galima. Matyt, jo meilė nebuvo pakankamai stipri. Taigi dabar tiesiog turėjau galutinai padėti tašką, kitaip daugiau niekada gyvenime negalėsiu būti laiminga.

Sąžinė pradėjo graužti daug vėliau. Tai, ko išvengti buvo neįmanoma, atsitiko kitais metais ir gerokai užtruko. Ėmiau vis girdėti balsus: „Telefono numeris išjungtas", regėti pašto lipdukus „Adresatas išvykęs". Pradėjau sau siaubingai priekaištauti, šie priekaištai persekiodavo mane ir miegančią. Tačiau neprasitariau apie savo širdgėlą. Žinojau, kad niekam negaliu pasiskųsti. Niekas nepatvirtintų, kad pasielgiau teisingai. Tai, ką padariau prispirta bėdos, tą niekšybę ėmiau suvokti tik palengva.

O Alache, man neliko nieko kito, tik viltis, jog Kalidas iškentė skausmą, kad jam viskas gerai.

Po kurio laiko lioviausi kaltinusi save.

Po trejų metų, per 1988 metų Kalėdas, mano draugė Liza išgyveno skausmingas skyrybas.

Norėdama pamiršti savo sielvartą, ji sumanė kur nors išvykti – kartu su manim. Lizai šovė į galvą paika mintis – visą savaitę praleisti Austrijos grožio centre ir „pasitaisyti sveikatą“.

– Bet, Liza, kam taip kvailai švaistyti savo pinigus, grožis daugiau priklauso nuo vidinės būsenos. Skrendame kur nors, kur malonu, ošia jūra ir šviečia saulė, gerai?

Per savaitę įkalbėjau savo draugę. Priešais mus išaugo kalnai kelionių prospektų. Vieningai sutarėme, kad kelionė turi būti išskirtinė. Galiausiai pasirinkome Sardinijos Smaragdinę pakrantę. Be abejonės, būtų įdomu stebėti, kaip pavasarį Porto Cervo uoste iki spindesio blizginamos pirmosios jachtos. Apimtos euforijos, mudvi nuskubėjome į artimiausią kelionių biurą. Ten kelionių agentas lyg tarp kitko prasitarė, kad negali mums nutylėti pačios karščiausios naujienos, vardu „Jungtiniai Arabų Emyratai“.

Tai atsitiko 1989 metų kovo pradžioje.

Iš karto supratau, kad turiu įtikinti Lizą skristi į Dubajų. Ne dėl Kalido, ne, su juo nieku gyvu nenorėjau susitikti. Mat troškau išvysti dykumą – vietą, iš kurios atskriedavo tie ilgesingi laiškai.

Vėliau klausiau savęs, koks velnias apsėdo mane ir patarė vykti būtent ten, kur mano gyvenimas galutinai iškrypo iš vėžių.

1989 m. *Jebel Ali*

Po šešių valandų skrydžio *Balair* oro linijų lėktuvu suskambo piloto balsas:

– Ponios ir ponai, pradedame leistis į Šardžą. Prašom prisisegti saugos diržus ir atlošti sėdynių atlošus į vertikalią padėtį. Keleiviai, skrendantys į Malę, pasilieka lėktuve. Dėkui.

Devintajame dešimtmetyje, kai Dubajuje ir Abu Dabyje turizmas dar nebuvo suklestėjęs, Šardža buvo pirmasis iš septynių turizmui atsivėrusių Emyratų. Tuo metu tiesioginių skrydžių iš Ciuricho į Dubajų dar nebuvo. Šią šalį buvo galima pasiekti per aštuonias valandas skrendant per Saudo Arabiją arba užsakomuoju Maldyvų oro linijų reisu. Tačiau Šardžos emyras buvo griežtai uždraudęs alkoholio vartojimą ir šis draudimas neatšauktas iki šiol. Todėl turistų srautas vėl sumažėjo, ir dabar Dubajus yra pats populiariausias Emyratas.

Žvilgtelėjau pro langą į nakties tamsą. Mano nuostabai, po mumis tviskėjo įspūdinga žiburių jūra.

– Liza, netrukus nusileisime Šardžoje, – susijaudinusi šūktelėjau. – Pažiūrėk į dykumą, apačioje viskas tviska nuo žiburių.

Draugės tai nedomino.

Kuo labiau artėjome prie žemės, tuo smarkiau ėmė plakti mano širdis. Lėktuvui ėmus bildėti, mano širdį suvirpino džiaugsmas, sumišęs su įvairiausiais prisiminimais. Nežinojau, kas manęs laukia ten, apačioje.

„Nagi, Verena! Kas tau darosi?" – klausiau savęs, kai po mumis pranyko žiburiai ir mes bet kurią akimirką galėjome nusileisti ant pakilimo ir nusileidimo tako.

Vos prieš kelias savaites nė nemaniau, kad norėsiu pamatyti Kalidą. Prisipažinsiu, mintis, kad be jo žinios įkėliau koją jo žemėn, šiek tiek slėgė. Kuo labiau artinosi kelionės diena, tuo sunkiau jaučiausi. Suskaičiavau, kad jau buvo praėję pusketvirtų metų nuo tada, kai aš pradingau. Vien tik mintis, jog Dubajaus gatvėse galiu susitikti Kalidą, tiesiog kėlė man paniką.

Norėdama išvengti galimų nemalonumų, pasiėmiau atvirlaiškį ir brūkštelėjau kelis dalykiškus žodžius.

Labas, Kalidai, tikiuosi, tau sekasi gerai. Artimiausiu metu kartu su savo drauge atostogausiu Dubajuje (Jebel Ali viešbutyje). Jeigu dabar nesi JAV, būtų malonu išgirsti tave. Linkėjimai, Verena.

Didelis ir sunkus keleivinis lėktuvas ramiai riedėjo oro uosto pastato pusėn. Nustebusi žiūrėjau į įspūdingą islamiško stiliaus statinį, labiau panašų į mečetę nei į terminalą. Ši vieta, galingų apvalių kupolų kontūrai man kažin kodėl atrodė pažįstami. Lyg jau būčiau čia buvusi. Visai

netikėtai karštai panorau vėl pamatyti Kalidą. Sulig kiekvienu metru vis labiau artėjant prie terminalo, mane ėmė kamuoti vis didesnis, begalinis ilgesys. Visos pastangos jį įveikti buvo bergždžios. Tikriausiai jis buvo stipresnis už mane. Tai svaigino, tačiau kėlė ir baimę. O kas, jeigu mano noras neišsipildys? Gali būti, kad Kalido pyktis ir nuoskauda tokie dideli, jog jam į mane nusispjaut. O gal jis iš Dubajaus išvykęs? Pajutusi dūrį į širdį, ėmiau melstis, kad taip nebūtų.

Lipdamos iš lėktuvo, pastebėjome, kad visi kiti, išskyrus dar tris keleivius, skrenda toliau į Maldyvus. „Na, gerai", – pamaniau. Apskritoje atvykimo salėje viešpatavo neįprasta ramybė. Tylą drumstė tik kelių nuostabiai puošnių fontanų čiurlenimas. Rimto veido vyras, apsirengęs tradiciniu baltu apdaru, parodė mums kelią prie pasų kontrolės.

– Ar matei – šeichas, – šnibžtelėjo Liza.

Turėjau tvardytis. Pirmasis susitikimas su balta kandora vilkinčiu arabu atrodė neįprastas ir tuo pačiu metu džiugino širdį. Po visu pagrindiniu kupolu iš šonų vinguriavo galerija, viduryje į viršų stiebėsi didžiulė meniška, subtiliai sumeistrauta kolona. Aplinkos puošnumas ir žavesys stebino.

Vos žengėme pirmą žingsnį laukan, mums kone užėmė kvapą – tokia neįprastai didelė, beveik apčiuopiama buvo oro drėgmė.

– Kaip aš visa tai ištversiu, – atsiduso Liza.

Netrukus jau sėdėjome maloniai kondicionuojamame nedideliame autobuse, vežančiame mus per spindintį Dubajaus didmiestį. Vaizdas buvo įspūdingas – apšviesti stikliniai rūmai, mečetės, prekybos centrai ir picerijos. Visur

virė gyvenimas – ir tai trečią valandą ryto. „Man rodos, aš pakvaišiu", – pamaniau. Be mūsų prašmatnaus viešbučio, nesitikėjau išvysti nieko kito, tik smėliu apneštą miestą.

Mano vaizduotė buvo apnikta beribės dykumos, abajomis dėvinčių moterų ir griežtų vyrų vaizdinių. Vėliau negalėjau suprasti, kodėl atvykau čia, taip vaizduodamasi šį kraštą. Mintyse iškildavo švintant šurmuliuojantys rytietiški turgūs, kuriuose prekeiviai derasi dėl kilimų ir aukso. Tačiau, didelei mano nuostabai, viskas atrodė kitaip.

Autobusui tyliai riedant svarsčiau, kodėl Kalidas man niekada apie tai nepasakojo. Nepasakojo apie Dubajaus įlanką, dvylikos kilometrų ilgio limaną, apsuptą dangoraižių ir prabangių parduotuvių, apie didžiausią aukso prekyvietę Vidurio Rytuose, neužsiminė apie greitkeliais skuodžiančius naujutėlaičius mersedesus.

Suglumau pagalvojusi, kad Kalidas galėjo nutylėti šalies turtingumą vien dėl to, kad pats yra kilęs iš kuklios šeimos.

Nusprendžiau pakviesti jį mūsų viešbutyje pietų, jeigu, gavęs mano atvirlaiškį, jis iš tiesų atsilieps.

Keturių juostų gerai apšviestas greitkelis vedė tiesiai per dykynę. Kelio kairėje – tik neaprėpiama dykuma, dešinėje – kilometrų ilgumo smėlio paplūdimiai. Retsykiais lyg iš niekur kelkraštyje išdygdavo didžiuliai vaiduokliškai apšviesti emyrų portretai. Vienam kitam nuo tokių vaizdų galėjo pasidaryti ir silpna. Laimė, kartais mus aplenkdavo arba iš priekio atvažiuodavo koks nors greitas mersedesas, taigi nesijautėme visiškai vieni šioje Dievo apleistoje vietovėje.

– Dabar važiuojame palei Jebel Ali laisvosios prekybos zoną, – pranešė vairuotojas.

Netrukus jis mostelėjo į kelis tolumoje žaižaruojančius žiburius. Jie šokčiojo ties horizontu, vos įžiūrimi tvankiame, sunkiame ore.

– Tai – *Jebel Ali* viešbutis.

– O, koks gražus, – gėrėjausi aš.

Juo labiau mes artinomės, tuo aiškiau matėme mūsų viešbutį, iškylantį viduryje dykumos iš smėlio lyg spindinčią lobių skrynią iš Tūkstančio ir vienos nakties. Virš jo kybojo ant nugaros pasviręs sidabriškai žvilgantis mėnulio pjautuvas. Susijaudinusi iš nuostabos žiūrėjau į tolumą. Privažiavęs artimiausią žiedinę sankryžą, vairuotojas išsuko iš magistralės, vedančios į Abu Dabį, ir pasuko pakrantės pusėn. Lobių skrynia pranyko lyg miražas. Ėmiau nekantrauti ir neapšviestoje šalutinėje gatvėje mėginau susigaudyti, kur esame. Tačiau jau ties kitu kelio posūkiu atsidūrėme prie įvažiavimo į viešbutį. Riedėjome vingiuota gatve, vedančia tiesiai per puošnų parką, apsodintą egzotiškais medžiais ir rožiniais bugenvilijų krūmais. Netrukus priešais iškilo didingas *Jebel Ali* viešbutis.

Už stiklinių durų jau stovėjo durininkas, pasiruošęs padėti mums sunešti bagažą. Ir visa tai – ketvirtą valandą ryto; tai nustebino net Lizą. Ryškiai apšviestoje marmuro salėje žėrėjo didžiulės kolonos. Keli lėktuvų pilotai ir palydovai smalsiai mus nužiūrėjo.

Jie stovėjo fojė viduryje prie serviravimo vežimėlio, gėrė kavą ir valgė sumuštinius. Iš už registratūros stalo į mus žvelgė keli dideli aliejiniais dažais tapyti šio Emyrato valdovo portretai.

Užpildžiusios registracijos lapą, jau norėjome pasukti prie lifto, tačiau nuo registratūros pasigirdo balsas:

– Atleiskite, panele Šmit, jums atėjo pranešimas.

Negalėdama patikėti, paėmiau voką ir, virpančiais pirštais atplėšusi jį, radau faksą. Lizai smalsiai palinkus virš popieriaus lapo, aš tuksinčia širdimi garsiai perskaičiau.

Labas, Verena!
Sveika atvykusi į Jungtinius Arabų Emyratus. Man bus džiugu vėl pamatyti tave. Paskambinsiu tau šiandien, vėliau.
Mėgaukis šia diena.
Kalidas

Rodės, lyg būtų sujudę sukrutę pasaulio jūros ir žvaigždynai. Mane apėmė dar niekada nepatirtas džiaugsmas.

– Negali būti, – tik šyptelėjau.

Nedrįsau rodyti daugiau jausmų, tačiau širdyje aš šokinėjau iš džiaugsmo. Su Kalido žodžiais į mane įsiliejo kažkas didžiulio ir begalinio ir tas kažkas nūnai iš manęs spinduliavo. Lyg pro tolimą rūką išgirdau Lizos repliką:

– Bet prašau, Verena, tik kad jis nesilankytų čia kasdien.

Supratau jos užuominą: draugė nori ramybės.

– Nesirūpink, – atsakiau. – Al Vaha yra per daug toli nuo čia.

Lagaminai jau seniai buvo išpakuoti, mūsų drabužiai – tvarkingai sukabinti spintoje, o aš gulėjau negalėdama užmigti. Iš jaudulio vis varčiausi ir varčiausi lovoje. Nežinojau, ko tikėtis iš susitikimo su Kalidu.

Po dviejų valandų nuėjau pusryčiauti. Liza tuo metu dar miegojo. Gėriau kavą ir nervingai rūkiau, niekaip negalėjau nuryti nė vieno kąsnelio. Negalėjau prisiminti, ar man kada nors iki šiol buvo dingęs apetitas, juo labiau kad mėgstu pavalgyti ir esu beviltiška malonumų gerbėja.

Aišku, šiam pomėgiui įtakos turėjo ir Henrikas, mano pirmoji meilė. Kai buvau septyniolikos ir mokiausi vitrinų dekoravimo, jis reguliariai vesdavosi mane pavalgyti. Legendinis Ciuricho restoranas *Kronenhalle*, elegantiškasis *Nova Park* arba *Piccoli Academia* – tai tik kelios vietos, kur mudu pietaudavom. Pabaigusi mokslus, planavau vykti į kelių mėnesių trukmės kalbos kursus Anglijoje. Jeigu būčiau nenusileidusi Henrikui, man nebūtų tekę patirti daug širdgėlos. (Tuo metu Kalidas dar nebūtų mokęsis Anglijoje.)

Tačiau Henrikas sužlugdė mano planus ir įkalbėjo pakeliauti po pasaulį, ko aš iš esmės visai nenorėjau. Be to, dar nebuvau subrendusi tokiems artimiems santykiams.

– Bet mes juk norime susituokti, Verena. Dabar negali manęs palikti. Kelionėje anglų kalbą ir taip išmoksi.

Henrikas buvo fantastas, svajoklis. Man dar nespėjus atsitokėti, priešais jau stovėjo naujutėlis namelis ant ratų, ir kelionė prasidėjo.

Kelionės žavesį patyriau tik Marakeše. Mane visiškai užbūrė šio rytietiško miesto spalvų grožis ir jo kerai. Susižavėjusi, tačiau ir įbauginta vaikščiojau tarp gyvačių kerėtojų, fokusininkų ir vandens išnešiotojų. Alžyre teko nuosavu kailiu patirti, kaip pavojinga keliauti per šią šalį. Laimė, nesuvokiau, kokie lengvabūdžiai mes iš tikrųjų buvome. Aš ir taip vos nenumiriau iš baimės. Kad ir kaip ten būtų, ir kalnų kurorte Ain el Hadjidi, ant uolų spindinčioje Konstantino provincijoje, ir žavingoje Anaboje – visur atradome puikių viešbučių, kur mes galėdavome pasijausti saugūs.

Kai atsidūrėme prie Irano sienos, jau buvo praėję šeši mėnesiai, ir aš supratau, kad Henriką kamuoja sunkios

problemos. Tikriausiai jį jau seniai buvo apėmusi depresija. Henrikas neturėjo gyvenimo tikslų, ir aš staiga suvokiau, kad jis nuo kažko bėga ir bėga kartu su manim.

Šioje vietoje ir baigėsi mūsų kelionė po pasaulį, kartu ir mano pirmoji meilė.

Apsimiegojusi Liza, išsigandusi ramybę sudrumstusio telefono skambučio, sumurmėjo po antklode kažką nesuprantamo. „Tai tikriausiai Kalidas“, – pamaniau. Širdis ėmė daužytis, lyg būčiau įsimylėjusi. Nesitikėjau, kad viskas klostysis taip greitai. Giliai įkvėpusi, pergalėjau save ir galų gale atsiliepiau:

– *Yes, hello?*

– Verena, – sutrikęs nusijuokė Kalidas, – tai tu?

– Taip, tai aš, – atsakiau, vildamasi, kad jis negirdi mano širdies plakimo. – Pasakyk, ar iš viso šią naktį miegojai, – sumišusi pajuokavau.

Toks įžūlumas iš pradžių jam užgniaužė žadą, bet netrukus jis pratrūko juoktis. Kaip gerai. Paskui nuodugniai išklausinėjo apie mano mamos ir seserų sveikatą, mūsų kelionę ir taip toliau. Tada lyg tarp kitko tarė:

– Jeigu nori, Verena, galime susitikti šįvakar. Taip jau išėjo, kad turiu svarbių reikalų Dubajuje. Būtų galima suderinti ir viena, ir kita.

Šįvakar? Mane ištiko smūgis. Taigi jis negali laukti. Mintys ėmė pašėlusiai suktis ratu. Nejau Kalidas atleido man? Gal jis pasijuto be galo laimingas, sulaukęs iš manęs gyvybės ženklo? O gal jis tik ruošiasi man atkeršyti? Atkeršyti už tai, ką sau leido daryti ši netikinti moteris? Kai apie tai pagalvojau, iš baimės pašiurpo oda. Vis dėlto įsitikinusi, kad viešbutyje nieko negali nutikti, nusirami-

nau. Pajausčiau, jeigu Kalidas apie tai galvotų. Tokiu atveju galėčiau tuoj pat jį palikti.

– Taip, žinoma, Kalidai, džiaugiuosi, kad tave pamatysiu.

Liza jau buvo atsikėlusi, taigi pagaliau galėjau atskleisti užuolaidas.

– Pažiūrėk, koks nuostabus parkas ir kokios prabangios jachtos švysčioja iš už medžių.

Aukštų pinijų, palmių ir platanų viršūnės stiebėsi į viršų. Buvo karšta. Po mūsų balkonu povas išskleidė uodegą, toliau girdėjosi sumišę gyvūnų garsai, lyg fazanų klykavimai ir kupranugarių šnarpštimas. Net Liza susižavėjo šiuo spektakliu. Taip, pagaliau jos nuotaika pagerėjo.

– Ar nori pasivaikščioti?

– Žinoma, – atsakė ji.

– Tik pažiūrėk, kas atsitiko mūsų veidrodžiui.

Oro drėgmė buvo tokia didelė, kad veidrodis tuojau aprasojo, o mūsų plaukai nenusakomai susiraitė.

Nuo jūros pusės *Jebel Ali* viešbutis priminė sakalą, išskleistais sparnais pavydžiai saugantį savo laimikį, – puošnų, sodriai žalią palmių sodą. Mums traukiant per begalinę oazę, iš paslėptų garso kolonėlių sklido tyli muzika.

Vos už kelių žingsnių stovėjo šiuolaikiškas sporto centras – *Joumana* klubas. Nuo žuvų restorano atsivėrė kvapą gniaužiantis vaizdas į jachtų prieplauką ir turkio žalumo jūrą. Azijietiškos kilmės vyrai iki spindesio šveitė ir blizgino sniego baltumo jachtas, paruoštas bet kada išvykti. Už klubo driekėsi didžiulis egzotiškas miškas su arklidėmis ir kupranugariais. Iš Lizos veido buvo matyti, kad ji jau seniai pamiršo Šveicariją ir savo bėdas.

Patenkintos išsitraukėme iš krepšio savo knygas. Švelnus brizas judino palmių šakas, pro jas prasiskverbdavo šilti saulės spinduliai.

Jeigu moterys myli per karštai – taip vadinosi Lizos knyga. Aš tuo metu įnikau į naujausią bestselerį *Tik su dukra.* Skaitydamos vis dairėmės, kas vyksta *Palmito* sode. Buvo daug laisvų vietų, rodės, kad viešbutyje užimta ne daugiau kaip pusė kambarių. Man tai visai patiko. Nereikėjo grumtis dėl vietos pavėsyje, beveik viskas priklausė tik mums vienoms. Ko daugiau ir norėti!

Netikėtai per garsiakalbį išgirdau savo pavardę. Kas gi tai gali būti, juk niekas čia mūsų nepažįsta? O dangau, tai tikriausiai Kalidas. Taigi jau prasideda.

Dar kartą per garsiakalbį nuaidėjo pranešimas: „Ponia Verena Šmit, prašome kreiptis į telefono operatorių."

– Na, ko dar galvoji, eik, – nusijuokė Liza, pastebėjusi mano sumišimą.

Pasiunčiau ją po paraliais.

– Klausau?

– Labas, Verena, tik norėjau sužinoti, ar jums gerai sekasi.

Jo balsas skambėjo santūriai. Mano širdis ėmė daužytis.

– Žinoma, Kalidai, čia, *Jebel Ali* viešbutyje, nuostabu.

– Džiugu tai girdėti. Tačiau saugokite save ir nesileiskite varginamos vietinių vyrų, – nuskambėjo griežtai. – Pasimatysime šiandien aštuntą valandą vakaro, gerai?

Štai taip.

Kalido susirūpinimas mane nustebino. Priešingai nei kai kuriose kitose šalyse, šio viešbučio tarnautojai buvo nepaprastai padorūs ir kultūringi. Be to, sode ir prie baseino nesimatė jokių vietinių gyventojų.

Vėlyvą popietę valgėme šviežią menkę su citrina ir karštu sviestu. Mudvi žiūrėjome į jachtų prieplauką, o aš ruošiau draugę šios dienos susitikimui su Kalidu.

– Į sveikatą, Liza, pasimėgauk tauriaisiais lašais, jie šiandien – paskutiniai. Ne, aš kalbu rimtai, Kalidas – tvirtai tikintis musulmonas. Kiek žinau, jis nei rūko, nei geria alkoholį. Kadangi mes esame arabų žemėje, norėčiau parodyti jam pagarbą. Paklausyk, Liza, tik šįvakar, gerai?

– Na, jeigu jau būtinai reikia. Tačiau tik šiandien, sakau tau.

Po kelių valandų mudvi, nekantriai lūkuriuodamos, sėdėjome fojė netoli įėjimo, kad galėčiau iš karto pamatyti Kalidą. „Ką man sakyti, kai susitiksime", – laužiau galvą visą dieną.

Nors viešbutyje beveik nebuvo poilsiautojų, ši vieta nusileidus saulei netikėtai pagyvėjo. Nustebusios stebėjome, kaip iš naujutėlių mersedesų, kadilakų ir limuzinų lipa šeichai. Apsivilkę baltut baltutėliais apdarais, apsijuosę galvas skaromis su juodu lanku, jie atrodė labai paslaptingi. Lėtai marmuro grindimis brūkšėdami sandalais, pranykdavo konferencijų centre arba bare. Vienas jų koketiškai atmetė savo galvos apdangalą atgal, lyg tai būtų puošnūs moteriški plaukai. Nesiliovėme stebėtis. Pamažu ėmiau galvoti, kad Kalidui nebus lengva pasirodyti čia su savo turbūt vargingu automobiliu – jeigu jis apskritai turi nuosavą automobilį.

Beveik tuo pat metu pamatėme didelį juodą sportinį automobilį – tokį patį, kaip iš *Ratuoto riterio* serialo. Priešingai nei kiti automobiliai, šis, gana temperamentingai pričiuožęs, sustojo taip staigiai, kad net sucypė ratai. Durininkas tuojau pat nuskubėjo prie amerikietiško sportinio automobilio, kurio net ratlankiai buvo juodi.

Ne, ne šeichas išlipo iš automobilio, o vyras, apsirengęs pagal užsakymą pasiūtu kostiumu. Padavęs durininkui raktelius, jis apsisuko. Mane kone ištiko smūgis.

– Tvirtai laikykis, Liza, tas vyras – mano Kalidas!

Vos ištarusi šiuos žodžius, sustingau vietoje, negalėdama atsistebėti.

Kalidas, išdidus ir pasitikintis savimi, žengė į viešbutį, o mano keliai kaip reikiant virpėjo. „Kaip jis pasikeitė“, – tvykstelėjo mintis. Sutrikusi nudelbiau akis, stengdamasi suvaldyti jausmus. Kai galiausiai Kalidas sustojo priešais mane, pakėliau akis ir iš širdies nusijuokiau. Kalido akys spindėjo taip, kad buvo aiškiai matyti, jog jis džiaugiasi. Akimirką stovėjome netekę žado, ir nė vienas negalėjome pasakyti ko nors protingo.

Vos nepamiršau pristatyti Lizos. Sumišusi apsisukau ir supažindinau juos. Liza tuoj pat ėmė rodyti savo moterišką žavesį. Dievulėliau, nejau nežino, kur ji? Regis, ji iš tiesų nežino, kad islamo krašte nedera koketuoti. O juk po pietų supažindinau ją su svarbiausiomis taisyklėmis.

– Kaip manote, gal neužsibūkime čia, o eikime išgerti į barą, – sumišusią tylą nutraukė Liza.

– Taip, žinoma, – atsakė Kalidas, nenuleisdamas nuo manęs žvilgsnio.

Jaučiau, kaip jo akių spindesys grasina iš naujo uždegti mano jausmus. Kai ėjome vienas šalia kito, mano širdis daužėsi lyg pašėlusi.

Tuo metu nė nenumaniau, kokia paslaptis slegia Kalidą, kokius planus jis sieja su manimi ir kokį beprotišką žingsnį bus pasirengęs žengti vėliau, po septynių mėnesių, aukštutinio Nilo slėnyje.

Kai pagaliau susėdome greta, nedrąsiai susižvelgėme. Tai truko tik mirksnį, tačiau mūsų žvilgsnių kalba bylojo ištisus tomus.

– Ko norėtumėte išgerti? – padavėjui priėjus prie stalo, galų gale paklausė Kalidas.

– Man – apelsinų sulčių, – tariau, žvilgsniu paragindama Lizą.

– Man irgi, – nenoriai atsakė ši.

– Gerai, dvi stiklines apelsinų sulčių, o man – „Atsuktuvą".

Lizos akys išsiplėtė iš nuostabos.

– Verena, aš turbūt blogai nugirdau.

Ji ėmė kratytis iš juoko ir pasišaukė padavėją atgal.

– Atleiskite, pone, norėtume pakeisti užsakymą.

Iš pradžių Kalidas dėjosi nekaltas, tačiau netrukus ir jis nebeišturėjo ir ėmė juoktis kartu su mumis. Taip, staigmena jam pavyko. Pamažu pati sau ėmiau atrodyti kvailoka. Tikriausiai šis bei tas jo šalyje pasikeitė. Vos galėjau atpažinti Kalidą.

– Tai tu geri alkoholį, ir dar namuose, Arabijoje?

– Na, taip, o kodėl gi ne?

Nutilau. Liza pasimėgaudama, su visomis smulkmenomis pasakojo, kaip buvau patarusi jai elgtis šį vakarą. Sulig kiekvienu žodžiu Kalido akys vis labiau spindėjo, lyg ši istorija stipriai jaudintų jį. Pasijutusi nemaloniai, susigėdusi nusukau žvilgsnį.

Netikėtai Kalidas uždėjo ranką man ant peties ir nusijuokė:

– Iš tiesų, Verena, *you are so sweet!**

* Tu tokia miela.

Nuo baro taburečių mūsų staliuko pusėn nuolat atklysdavo smalsūs žvilgsniai – daugiausia vietinių baltomis kandoromis vilkinčių vyrų. Mudvi su Liza tikrai išsiskyrėme iš gana vyresnės europietiškos publikos. Savo vaizduotėje aš niekada neieškodavau žodžio kišenėje, tačiau Kalido akivaizdoje jaučiausi tiesiog netekusi žado. Jis, regis, taip pat jautėsi ne kitaip, ir tai nelengvino padėties. Turbūt mudu buvome per daug įsiaudrinę.

– Kodėl nedėvi baltos kandoros? – paklausiau jo. – Visi kiti juk jas nešioja?

– Jaučiuosi geriau, mūvėdamas kelnes. Na, kartais, tam tikromis progomis, apsivelku ir kandorą.

Jaučiau, kad galiu imti paistyti niekus, jeigu nesusikaupsiu.

– Papasakok, ką veiki Dubajuje.

– Na, aš labai dažnai čia atvažiuoju. Vienas iš mano biurų yra Pasaulio prekybos centre. Tvarkydamas reikalus, dažnai važinėju iš Al Vahos į Dubajų.

– O, iš tikrųjų.

Jo žodžiai sužadino mano smalsumą, todėl ėmiau kamantinėti toliau:

– O kokius reikalus tu tvarkai – jeigu galiu to paklausti?

– Ak, Verena, – nusijuokė jis. – Žinai, aš labai daug kuo užsiimu. Turiu didelę laivininkystės bendrovę, plukdančią krovinius iš Tolimųjų Rytų į Rašido uostą. Be to, esu paskirtas skrydžių bendrovės vyriausiuoju vadybininku. Dar, beje, deramasi, ar artimiausiu metu imsiu importuoti iš Sudano lenktyninius kupranugarius. Ar nori sužinoti daugiau, ar pirmam sykiui pakaks?

Jo akys švietė iš pasididžiavimo.

Man trūko žodžių. Kalidas kalbėjo taip, lyg būtų įtakingas Dubajaus verslininkas. Vos begalėjau atpažinti savo Kalidą.

– Na, grįžęs iš JAV, per pastaruosius trejus metus tu tikrai daug pasiekei. Tačiau atskleisk paslaptį, kodėl septynerius metus studijavai atominę fiziką. Manau, tikrai ne tam, kad per visą žemyną transportuotum kupranugarius ir kitas prekes.

– Žinai, Verena, tai gana sudėtinga paaiškinti, – nervingai atsikosėjo jis. – Kol kas dar nėra jokių galimybių panaudoti studijuojant įgytas žinias. Dėl to turėčiau gyventi svetimoje šalyje, bet nenoriu to.

Išsitraukęs iš švarko kišenėlės pranešimų gaviklį, Kalidas išjungė garso signalą.

– Mano gyvenimas čia, Arabijoje. Atleiskite, aš trumpam išeisiu, turiu kai kam atskambinti.

– Tavo Kalidas išties simpatiškas ir atrodo tiesiog pritrenkiamai, – žavėjosi juo Liza.

– Taip, taip ir yra, – paskendusi mintyse, pritariau jai.

Mane slėgė tai, kad, Kalidui kalbant apie asmeninius dalykus, jo balse pasigirsdavo ryžtas, jis iškart surimtėdavo. Negalėjau pasakyti kodėl, tačiau tai atrodė keista. Nusprendžiau nevarginti jo tokiais klausimais – tikriausiai, arabų požiūriu, buvau pernelyg tiesmuka.

Mudvi su Liza nutarėme, kai grįš Kalidas, pereiti į *Ibn Majed* restoraną.

Kai netrukus Kalidas grįžo į barą, jis metė tokį griežtą žvilgsnį į baro svečius, kad niekas nedrįso nė slapčiomis dirstelėti į mus.

– Kalidai, būtų malonu kartu pavakarieniauti, ką galvoji apie tai? O gal turi kitų planų?

– Tiesą sakant, aš nealkanas. Tačiau jūs vis tiek galite pavalgyti, aš palaikysiu jums draugiją.

Liza suglumusi žvilgtelėjo į mane.

– Ką jis turėjo galvoje sakydamas „jūs galite", – paklausė ji, kai ėjome per viešbučio laukiamąjį.

– Ak, pamiršk tai, Liza, dabar mes Arabijoje, čia kitaip kalbama.

– Vis dėlto jis septynerius metus gyveno Vakaruose... – stebėjosi ji.

Priešais driekėsi viliojančiai atrodantis valgių stalas, nukrautas azijietiškais ir Vidurio Rytų gardžiais valgiais. Nenorėdama ilgiau laukti, Liza iš karto nuskubėjo prie jų. Kai tik mudu pasilikome vieni, Kalido žvilgsnis staiga apsiblausė. Stengiausi nuslėpti susijaudinimą ir įkalbinėjau jį nors šio bei to užkąsti. Tačiau jis tik žiūrėjo į mane kiaurai veriančiu žvilgsniu, rodės, visai neklausydamas, ką šneku. Nors ir ką kalbėjau, Kalidas tylėjo, o jo akys juokėsi, lyg norėdamos pasakyti: „Nešnekėk tokių nesąmonių – geriau pasakyk, ką padarei." Pasijutusi labai nejaukiai, nusukau akis į šalį ir nutilau. Žinojau, kad teks viską papasakoti. Kai mūsų žvilgsniai vėl susitiko, Kalido akyse įžvelgiau įtampą.

– Kalidai, – vėl prakalbau, – dar nesakiau tau, kaip apsidžiaugiau gavusi tavo sveikinimo faksą.

Jis delsė, žiūrėdamas į mane.

– Žinau, žinau, turiu tau kai ką paaiškinti, – tariau.

Pažvelgiau Lizos pusėn pagalbos prašančiu žvilgsniu.

– Paklausyk, Kalidai, dabar netinkamas laikas kalbėtis apie tai. Pakalbėsim vėliau.

Lyg niekur nieko jis netrukus pasiteiravo mano draugės:

– Na, Liza, kaip tau patinka *Jebel Ali* viešbutyje?

– Iki šiol – viskas nuostabu. Sakyk, ar tie vyrai, apsirengę baltais apdarais, yra šeichai?

– Ne, ne, čia visi dėvi baltas kandoras, – Kalidas vos įstengė sutramdyti juoką.

– A, aišku. Tačiau juk tiesa, kad čia tiek šeichų ir princesių, kiek smėlio grūdelių prie jūros?

– Na, taip.

– Kaip juos galima atpažinti? – neatlyžo Liza.

Po stalu primyniau jai koją. Regis, pamažu Kalidas ima nervintis. Jam ramybės nedavė visai kiti rūpesčiai. Be to, jis tikrai nepratęs būti kamantinėjamas moterų. Tylomis nuėjau prie šaltų užkandžių stalo.

Dėdama į lėkštę maistą, ėmiau karštligiškai svarstyti, kaip galėčiau viena pasikalbėti su Kalidu. Jeigu Liza pati nesusipras, vėliau turėsiu paprašyti jos išeiti. „Štai tau ir ramybė“, – pamaniau. Galų gale juk Kalidas beveik septynerius metus privertė mane laukti – be sužadėtuvių ir be jokių pažadų. Net nepasipiršo. Jeigu nenoriu, tikrai neprivalau teisintis.

Kai vėl atsisėdau prie stalo, Kalidas kaip tik kažko ieškojo švarko kišenėje. Nustebusi pamačiau, kaip jis išspaudė iš pakuotės kapsulę ir skubiai nurijo ją.

– Nežiūrėk taip kreivai į mane, Verena. Tai tik vaistai nuo peršalimo.

– Tu peršalęs? Iš pažiūros visai nepanašu. Atrodai puikiai. Beje, per šiuos kelerius metus labai pagražėjai.

Kaip pirštu į akį. Kalido veido bruožai vėl atsipalaidavo, nors įtampa iš jo veido nedingo.

– Maniau, kad dykumoje niekas neserga sloga.

– Dar ir kaip. Nuo tada, kai ėmė plaukti naftos doleriai, mūsų šalyje atsirado malonus šalutinis reiški-

nys – kondicionieriai, tačiau jie vis dėlto netinka mūsų prigimčiai. Ir viešbučiuose, ir Pasaulio prekybos centre, ir Deiros prekybos centre – visur per daug vėsinama. Tie prietaisai veikia net žiemą. Įsivaizduok: negirdėdamas namuose įprasto kondicionieriaus dūzgimo, net negaliu užmigti, nors nuo šalčio kartais turiu užsitraukti virš galvos antklodę.

Liza ir aš leipome juokais. Kalidas turbūt to ir siekė. Vėliau pasiūliau eiti į klubą. Vyliausi, kad ten pagaliau galėsiu netrukdoma pasikalbėti su Kalidu.

– Aišku, mielai norėčiau eiti kartu su jumis, tačiau dabar jau vėlu, o manęs dar laukia tolimas kelias.

Mane apėmė panika. Negi tai viskas?

– Tu iš tikrųjų ketini grįžti į Al Vahą?

– Taip, žinoma.

– Tai per daug pavojinga, gali užmigti prie vairo. Kiek laiko reikia iki ten važiuoti?

– Nesijaudink dėl to, – nusijuokė Kalidas. – Esu įpratęs važiuoti šiuo keliu.

– Na, gerai. Tačiau vis dėlto kaip toli yra Al Vaha? – dar kartą paklausiau.

– O kaip manai?

– Neturiu supratimo, ar toli, ar labai toli, kiek valandų reikia važiuoti.

– Na, nuo *Jebel Ali* viešbučio bus trys valandos kelio.

Kai nuėjome į fojė, Kalidas paprašė atvairuoti jo automobilį. Negalėjau patikėti, kad jis rimtai ketina išvažiuoti, mums nepakalbėjus apie svarbiausius dalykus. Tačiau kuo labiau artinosi išsiskyrimas, tuo labiau suvokiau, kad taip ir yra. Jis net neužsiminė, ar dar kartą pasimatysime – galbūt tik mes dviese.

„Po galais, – netikėtai pamaniau. – Jis kiek įmanydamas siekia išmėginti mane. Negi kitaip būtų iš karto čia atvažiavęs?“

Kai jo automobilis buvo atvairuotas, Kalidas atsisveikino paspausdamas ranką: iš pradžių Lizai, paskui man. Man iš nusivylimo neįstengiant nė žodžio pratarti, Kalidas sutūrėjo mano delną ir apglėbė jį abiem rankom.

– Jeigu norėtum, Verena, galėtume artimiausiu metu keturiese nuvažiuoti į Dubajų pavalgyti. Kaip manai?

Ėmiau gaudyti kvapą.

– Na, galbūt, – tyčiomis delsiau aš. – Tai puiki mintis.

– Gerai, – patenkintas nusišypsojo jis. – Paskambinsiu. O kol kas rūpinkitės savimi.

Kalidui išvažiavus, jaučiau, kad mano jausmai jam įsiliepsnoja iš naujo, bet nė už ką nebūčiau to prisipažinusi.

Mataras

Kita diena prasidėjo ramiai. Skaitydama Mahmoody knygą, vis žvilgtelėdavau į jūrą. Tyliai šyptelėjau pagalvojusi, kaip apsirikau vertindama Kalidą. Daugiau nebuvo jokių abejonių, jis – subrendęs, gerai atrodantis ir sėkmės lydimas vyras. Be to, aišku, kad jis daug pasiekęs profesinėje veikloje. Na, taip, viskas atrodo paprasta ir logiška.

– Ponia Verena Šmit, – per palmių sodą nuskambėjo malonus moteriškas balsas, – ponia Verena Šmit...

– Vėl prasideda, – šyptelėjo Liza.

– Ne, tik nereikia, – sudejavau aš.

Tada mudvi abi ėmėme kvatotis. Žinoma, slapčiomis aš džiaugiausi.

– Labas, Verena, kaip sekasi tau ir tavo draugei?

– Ačiū, gerai. O kaip tau? Kaip tavo peršalimas?

– Ačiū, gerai.

– Tačiau kaip dėl peršalimo. Ar šiandien jautiesi geriau?

Kalido ceremoningas kalbėjimo būdas gali kai ką ir varginti. Niekada negali sulaukti tiesaus atsakymo. Tai, kad toks kalbėjimo būdas yra tik arabiškas mandagumas ir retorika, sužinojau šiek tiek vėliau.

– Nesirūpink, Verena, jaučiuosi gerai.

Na štai, pagaliau. Tačiau vis dar gerai nežinojau, kaip jam klojasi.

– Paklausyk, Verena, aš tik noriu tau pasakyti savo telefono numerį – kas žino, gal tau jo prireiks. Be to, turite žinoti, kad šios viešnagės metu jumis rūpinuosi.

Kad ir ką Kalidas turėjo galvoje, aš, tai išgirdusi, netekau žado. Toks vertinimas ir visokeriopa globa man pasirodė nepaaiškinamai pažįstami, lyg jau kartą būčiau tai patyrusi.

Vėl prisiminiau Angliją ir Faizalą. Ar jis tąkart manęs neglobojo, lyg būčiau kažkuo ypatinga? Toks rūpestis tokiai moteriai kaip aš buvo nepaprastai malonus.

– Verena, ar girdi mane?

– Taip, žinoma. Labai dėkoju, Kalidai.

– Neverta apie tai kalbėti, – nusijuokė jis. – Taigi telefono numeris Pasaulio prekybos centre yra... pranešimų gaviklio numeris... mano namų numeris...

Namų?

– Kalidai, kas bus, jeigu paskambinsiu tau į namus? Ar atsilieps tavo mama? Ir ką man pasakyti, kas aš? Ar ji apskritai žino apie mane?

– Ne, Verena, aš turiu atskirą telefono numerį, – nusijuokė jis.

– Tikrai? O kas atsitiks, jeigu kas nors, išgirdęs skambant tavo telefoną, atsilieps?

Kalidas vėl garsiai nusijuokė. Supratau, kad nėra prasmės toliau klausinėti, vis tiek galų gale, sprogdama iš smalsumo, žinosiu tiek pat, kiek ir iš pradžių. Tačiau viena buvo tikra: Kalidas negali atsiklausyti mano balso – tą dieną jis skambino dar du kartus.

Palmėms ėmus mesti šešėlį ant pievelės, mes persikėlėme aukščiau, prie baseino. Nušviesta paskutinių saulės spindulių, svajojau apie rytojaus vakarą senoje, storapilvėje *dhau* – arabų mediniame laive. Paskambinęs paskutinį sykį, Kalidas su savo draugu Zajedu pakvietė mus vakarienės į arabų laivą.

Dar tą patį vakarą, gerai nusiteikusios, mudvi su Liza nuėjome į klubą.

Tarp viešbučio svečių, daugiausia lėktuvų įgulų narių, mano dėmesį patraukė balta kandora vilkintis arabas. Jis lyg plėšrus paukštis suko ratus apie staliukus, kol galiausiai, ryžtingai priėjęs, prisėdo prie gretimo staliuko.

Iš karto pajutau, kaip kažkas ėmė tvenktis ore. Nors klube buvo ganėtinai daug žmonių, laisvų vietų taip pat buvo pakankamai.

Liza sukluso ir daug žadančiu balsu šnibžtelėjo man:

– Ar pastebėjai šalia savęs tą gražuolį?

– Taip, turiu galvoje, ne, nereikia taip tiesmukai, Liza...

– Jis atrodo toks išdidus ir neprieinamas, – suktai šyptelėjo draugė.

– Tikrai?

Pamaniau, jeigu ji toliau taip suokalbiškai kuždės, netrukus nepajėgsiu sutramdyti juoko. O tuo metu nuo arabo

sklido intensyvus, gundantis kvapas. Jautėsi nepažįstamų eterinių aliejų dvelksmas, primenantis brangių smilkalų aromatą. Tiesiog pajutau, kaip mane užvaldo dykumos, skraisčių ir malonių kvapų galia.

– Dinkime iš čia. Eime pašokti ar į tualetą, kitaip daugiau neištversiu įtampos.

– Gerai, eime pašokti, – pritarė Liza.

Pirmą sykį dirstelėjusi į arabą, pamaniau, kad išvydau netyčia užklydusį Omarą Šarifą iš filmo *Laurencija iš Arabijos*. Ne, tas nepažįstamasis, apsivilkęs sniego baltumo kandora, atrodė dar gražesnis. Be jokių abejonių, jis tai žinojo. Jo laikysena, ypač pabrėžtinai abejingas žvilgsnis į tuštumą, tiesiog spinduliavo didybe. Tai, kaip jis įsipylė arbatos, tik pabrėžė jo išpuikimą. Manieringai priglausdamas mėlyną puodelį prie lūpų, lėkštutę, kaip dera, laikė po juo. Gerai žinojau, kad tamsios vyriškio akys nusitaikiusios į mane.

Kai vėliau, vėl atsisėdusios į savo vietas, stebėjome jauną *Alitalia* įgulą, sinchroniniu šokiu pritraukusią visų žvilgsnius, netikėtai krūptelėjau – taip arti manęs nuskambėjo vyriškas balsas. Apstulbusi atsigręžiau ir žvilgtelėjau nepažįstamajam į veidą.

– *Where do you come from?** – nusišypsojo vyras ir vėl tuojau pasitraukė per sėdimą vietą nuo manęs.

Koketiškai atmetęs atgal galvos apdangalą, sufrą, sublykčiojo nepriekaištingais sniego baltumo dantimis. Akimirką jaučiausi netekusi žado, visiškai suglumusi, juolab kad tokia elgsena man priminė povą, išskleidusį savo margas plunksnas.

* Iš kur jūs atvykote?

– *Where do you come from?* – pakartojo jis, bemaž sutrikęs dėl savo paties drąsos.

– Išgąsdinai mane, – tariau.

– Taip, žinoma.

Negirdėtas neregėtas šaltakraujiškumas! O gal jis ne visai teisingai suprato mano anglų kalbą?

– Na, gerai, pasakysiu – mes iš Šveicarijos. O iš kur tu?

Akimirką jis prasižiojo ir tiriamai žiūrėjo man į akis, kol tapo aišku, kad jo žvilgsnis reikalauja pagarbos. Ką aš padariau? Dėl Dievo meilės, nesuvokiau savo kaltės. Nutaisiau nekaltą miną ir, užbėgdama už akių, tariau:

– *So you may come from Dubai**.

Vyras žiūrėjo į mane lyg į pasakų būtybę. Tada išdidžiai pasakė:

– *I come from Abu Dhabi.***

– O, tai toloka nuo čia, ar ne?

Jo tamsios akys vėl skvarbiai įsmigo į mane. Rodės, lyg svarstytų, galvotų, prieš atsakydamas.

– Na, – lėtai tarė jis, – kupranugariu kelionė užsitęstų visą dieną.

Ir skardžiai nusikvatojo.

Vadinasi, jis iš tiesų turi humoro jausmą. Nieko nesakiusi, atsukau jam nugarą. Ką jis sau mano, kas jis toks? Ką tik mėgino sukelti pagarbą, o dabar šaiposi? Man dingtelėjo, kad Kalidas kartais reaguoja taip pat. Gal mano žodžiai arabams skamba neįprastai?

Pagaliau liovęsis kvatoti, vyras atsiprašė ir prisistatė vardu:

* Tad jūs turbūt iš Dubajaus.

** Aš iš Abu Dabio.

– Aš – Mataras.

Tuo metu oriai mostelėjo sufrą į priekį ir bemaž gundomai prisidengė ja veidą.

– Jis elgiasi lyg tikra haremo dama, – prisidengusi ranka, sušnibždėjo Liza.

Stengiausi išlikti rimta. Jokiu būdu nenorėjau sunaikinti auros, gaubiančios šį svetimtautį. Staiga pakilęs jis tarė:

– Einam, pašoksime.

„Tikriausiai jis juokauja, – šmėstelėjo man. – Šokti, apsivilkus kandora ir apsiavus sandalais!" Nespėjus paprieštarauti, Mataras paėmė man už rankos, o Liza padėjo jam, stumtelėdama mane.

Baltam apdarui ėmus linguoti pagal Madonos *You can dance* ritmą, beveik nedrįsau pažvelgti į jį. Sprendžiant iš plojimų, klubo lankytojai buvo sužavėti drąsiuoju „šeichu". Sulig kiekviena daina jie vis audringiau ėmė šokti aplink jį. O juk jis buvo gėręs tik arbatos.

Nekaltai, lyg smalsumo genami vaikai Rytai ir Vakarai artėjo vienas prie kito. Taip man atrodė aną naktį. „O Alache, jeigu mane pamatytų Kalidas", – staiga susirūpinau ir pasitraukiau prie savo staliuko. Netrukus ant stalo jau stovėjo arbatinukas su kvepiančia mėtų arbata. Aš klausiamai žvilgtelėjau į padavėją, o šis, nieko nesakęs, parodė į šokių aikštelėje šokantį Matarą. Tuojau pat, atsiskyręs nuo minios, jis sugrįžo į savo vietą.

Jam atsikvėpus, tariau:

– Aš nemėgstu karštų gėrimų.

Akimoju dingo jo akių spindesys, tačiau netrukus Mataras skambiai nusijuokė. Jis vis dar leipo juokais, o jo tamsios, kone juodos akys lyg netyčia sužybčiojo.

– Geriau gertum šią arbatą nei alkoholį. Ją gerti sveika, be to, geriau tavo odai.

Mano gyvenime dar nebuvo nutikę, kad mane taip mokytų nepažįstamas žmogus. Stengiausi rasti tinkamų žodžių, tačiau nieko sumanaus nešovė į galvą. Aišku viena: šis arabas turbūt iš tikrųjų neįtikėtinai pasipūtęs ir iš tiesų kalba apie epidermį. Dykumos viduryje. Negalėjau nustoti stebėjusis. Ėmiau gerti mėtų arbatą – tegu Mataras negalvoja, kad Vakarų žmonės pralinksmėja tik tada, kai geria alkoholį.

Pagaliau pamaniau būsiant išmintinga pranešti jam apie Kalidą. Kuo anksčiau, tuo geriau. Tik nereikia čia, Dubajuje, įsivelti į nemalonumus. Vos spėjau apie tai pagalvoti, Mataras tarė:

– Beje, Al Aine turiu ūkį, mielai norėčiau jums jį parodyti.

Tuoj pat sumojau, kad turiu iškart atmesti šį kvietimą, nors ir kaip viliojamai jis skamba.

– Tai iš tiesų labai malonu, Matarai. Tačiau čia, Dubajuje, mes esame vieno draugo, kurį pažįstu nuo studijų laikų, viešnios.

Visiškai suglumęs jis pažiūrėjo į mane ir panoro sužinoti, kas yra tas tariamas draugas.

– Tu nepažįsti jo, – tariau, – jis iš Al Vahos.

Tuo metu iš šokių aikštelės grįžo Liza. Nieko nelaukdamas, Mataras nepatikliu tonu užsipuolė ją:

– Ar tai tiesa, Liza, ar jūs iš tiesų turite draugą, kuris jus globoja?

– Taip, žinoma. Tai Kalidas. Jis labai geras draugas – ar ne, Verena?

Liza tikriausiai jautė, kad Mataras domisi ir kreipia dėmesį tik į mane. Provokuojamai nusišypsojusi, ji dar kartą pakartojo:

– Taip, mūsų draugas Kalidas išties labai mielas.

Jau buvo vėlu. Pamaniau, jog bus geriau atsisveikinti dabar.

Haremas

Po pietų ėmiau sukti galvą, kuo apsivilkti vakare. Nebuvo paprasta atrodyti rimtai arabų šalyje ir vis dėlto būti patrauklia Kalidui. Juo labiau artinosi susitikimo valanda, tuo daugiau nervinausi.

– Sakyk, Liza, kaip tau atrodo mano apranga vakarienei laive?

– Su šiomis auksinio smėlio spalvos besiplaikstančiomis kelnėmis atrodai pasakiškai. Tačiau paskubėk, po dešimties minučių Kalidas su savo draugu bus čia.

Kai netrukus nusileidome į fojė, prie viešbučio atriedėjo sniego baltumo ilgas limuzinas, užstojęs visą įėjimą. Nekantraudamos stengėmės įžiūrėti, kas išlipa iš kadilako. Supratome, kad automobilis atvažiavo mūsų. Kalidas rodėsi man vis mįslingesnis. Netrukus iš limuzino išlipo ir jo draugas Zajedas, iš pirmo žvilgsnio gana netipiškas arabas: su vešlia barzda, plataus veido, kampuotos kaktos. Ir šiaip abu draugai atrodė skirtingi. Nervinausi, lyg prieš egzaminą. Kalidas turbūt jautėsi taip pat. Šiek tiek formaliai jis pristatė mane Zajedui, šis pasveikino mudvi mandagumo frazių srautu. Jo judesiai buvo nerangūs, žvilgsnis – neperprantamas. Nustebusi stengiausi atsakyti į mandagius žodžius, kaip čia dera. Jaučiau, kad Kalidas patenkintas manimi.

Bevažiuojant per *Jebel Ali* parką, stebėjausi, kas sieja šiuos du vyrus. Zajedas atrodė flegmatiškesnis, o dėl savo

barzdos priminė tikybos mokytoją. Už tamsių automobilio stiklų turbūt turėjau jaustis lyg šeicha, tačiau mane trikdė didžiulėje kabinoje įmontuota pakylanti kulkų neperšaunama stiklinė pertvara, ji man priminė nemalonų barjerą.

Nors ir koks geras buvo sumanymas, tačiau aš juk ilgametė draugė, o ne valstybinio vizito atvykęs asmuo (juk neturėjau jokio supratimo!) Tai, kad man teks dažnai susidurti su tokiomis „pertvaromis", paaiškėjo greitu laiku.

Važiuodami Kalidas ir Zajedas vis kalbėjosi telefonu. Kai pagaliau privažiavome Pasaulio prekybos centrą, apsidžiaugiau išvydusi Dubajaus panoramą. Netrukus mes išlipsime ir Kalidas bus arti manęs.

Sunkūs tradiciniai mediniai laivai, sustatyti krantinėje dviem trim eilėmis, atrodė lyg iš pasakos. Už jų stūksojo spindintys dangoraižiai ir prašmatnūs viešbučiai. Praeities reliktai ir naftos milijardų teikiama prabanga atrodė nepaprastai kontrastingai. Stebėdamosi paėjėjome krantine iki mūsų laivo. Nuo įlankos miesto link dvelkė lengvas vėjelis. Arabų šeimos vaikštinėjo pirmyn atgal: priekyje ėjo baltomis kandoromis apsivilkę vyrai, už jų, įsisupusios į visiškai juodus apdarus, pėdino moterys, vienos prisidengusios veidus, kitos – ne, o aplinkui siautėjo vaikai. Kalidas ir Zajedas taip pat ėjo priekyje.

Lipant girgždančiu laivo trapu, iš karto pasijutau lyg atsidūrusi Hormuzo sąsiauryje piratų laikais. Žvelgiant į įlanką buvo matyti, kaip nuostabiai čia persipina tradicijos su futuristiniais elementais.

Ore tvyrojo tokia drėgmė, kad atsisėdus tai išsyk pasijuto. Mudvi su Liza akimirką persimetėme iškankintais žvilgsniais, tačiau galiausiai visa tai atpirko nuostabūs žuvies užkandžiai ir kvapą gniaužiantis vaizdas į įlanką.

Netrukus sulaukėme kitos nemalonios staigmenos. Nieko neklausdamas, Kalidas užsakė litrą vandens. Mudviem su Liza pareiškus norą išgerti po taurę vyno, jis išsišiepęs vietoj jo pasiūlė kupranugarių pieno.

– Verena, juk mes arabų restorane. Manau, tau dar reikia šio to išmokti, – nusijuokė jis.

Nepatikliai spoksojau į jį ir pastebėjau, kad net ir nerangusis Zajedas nesusilaikė neišsiviepęs.

– Jūs šaipotės, tai negražu, – nusijuokė ir Liza.

Galų gale gavome išgerti kolos. Bematant aprasojo ne tik butelis ir taurės, bet ir mūsų rankinės, o ypač plaukai. Dievaži, tikrai nebūčiau norėjusi pažvelgti į veidrodį. Pašiurpusi stebėjau, kaip ruda staltiesė sugeria apie plastikinį butelį susidariusį vandens klaną, ir karštai panorau sėdėti sausame, kondicionuojamame viešbutyje (kaip žema...).

– Kalidai, – tariau, nekreipdama į tai dėmesio, – mintis atvažiuoti čia išties puiki. Žinai, man patinka tokie kontrastai: ir svaiginantys stiklo rūmai, ir piratų laikai. Seni mediniai arabų laivai, aplinkos prabanga ir ištaigingumas – visa tai tikrai leidžia pasijusti lyg Tūkstančio ir vienos nakties pasakoje. Girdėjau, kad už tų pastatų yra didžiausia aukso prekyvietė Vidurio Rytuose.

Kalidas su panieka pažvelgė į įlankos vandenis.

– Išauš diena, kai mes vėl atrasime dykumą, iš kur esame kilę, ir padarysime galą priklausomybei nuo Vakarų, – toks buvo jo komentaras.

Zajedas, neatitraukdamas žvilgsnio nuo Kalido lūpų, kažką arabiškai sumurmėjo. Mudvi su Liza suglumusios susižvelgėme. Kalido balsas skambėjo rimtai, kone priešiškai.

– Beje, daugiausia nusipelnė mūsų protėviai, – dar pridūrė jis.

Ar tai tas Kalidas, kurį pažinojau? Iš kur staiga tokios pažiūros? Nejau jis pats nevažinėja amerikietišku automobiliu, o ką jau kalbėti apie tai, kiek daug naudos jam davė studijos Jungtinėse Amerikos Valstijose? Nepagalvojo, kad tokie jo žodžiai gali mudvi įžeisti. Vis dėlto kažin kas sulaikė mane, neleido išsakyti savo nuomonės.

– Suprantu tavo jausmus, – galų gale tariau aš. – Ėmus trykšti naftos šaltiniams, tikriausiai viskas pernelyg greitai įsiveržė į šią šalį. Tačiau, regis, jūs išlaikėte savo tradicijas. Mano galva, tai nuostabu. Ar ne, Liza?

Ragindama žvilgtelėjau į ją. Baiminausi, kad, kalbėdama apie dalykus, kuriuos tiek mažai išmanė, ji gali pakliūti į keblią padėtį.

Kaip ir reikėjo tikėtis, vyrų veiduose nušvito iš širdies gelmių kylanti išdidi šypsena.

– Jeigu jau prakalbome apie tradicijas, Kalidai, mielai norėčiau pamatyti tave apsivilkusį kandora.

Norėjau greičiau baigti šį nemalonų žaidimą. Net jei aš visada maniausi turinti savo nuomonę asmenybė, vis dėlto priklausiau Vakarams. Tačiau tai nereiškia, kad privalau su viskuo sutikti.

– Kas žino, pažiūrėsime, – nusijuokė Kalidas.

Taigi vienas Dievas žino, ar aš jį kada nors pamatysiu apsivilkusį čionykščių gyventojų drabužiu.

– Beje, kaip tau patinka mano haremo kelnės – apsivilkau jomis specialiai dėl tavęs?

Kalidas sutrikęs nusijuokė. Aišku, prie tokių klausimų jis nebuvo pratęs.

– Na, man jos atrodo, tarkime, šiek tiek išėjusios iš mados.

– Ką? Šiuo metu Paryžiuje tokios kelnės demonstruojamos ant kiekvieno podiumo. Toks drabužis turi kabėti kiekvienos moters spintoje.

Kalidas ir Zajedas kreivai nusijuokė.

Vakaras, su kuriuo siejau tiek daug vilčių, praėjo visiškai kitaip, nei norėjau. Dabar troškau tik viena: greičiau sugrįžti į mūsų prieglobstį – *Jebel Ali*.

Po kurio laiko supratau, kad abu vyrai mieliau būtų matę mane, apsivilkusią *Chanel* kostiumėliu. Galų gale juk jie veržiasi į Vakarus, o ne į senus beduinų laikus, net jeigu viskas atrodo taip prieštaringa.

Kai vėliau keturiese įžengėme į *Jebel Ali* barą, keli lankytojai smalsiai sužiuro į mus. Pajutau dūrį, išvydusi pažįstamas akis.

– Tik pažiūrėk, Mataras taip pat čia, – balsiai tarė Liza.

Kalidas, aišku, to nepraleido pro ausis.

– Žinai, – skubiai tariau, – tai tas vyras iš Abu Dabio, apie kurį mes tau pasakojome per vakarienę.

Laimė, prabėgomis buvau užsiminusi apie jį Kalidui. Nedrįsau nė pagalvoti, kas priešingu atveju būtų nutikę. Padėtis ir taip buvo gan nemaloni – Mataras elgėsi taip, lyg pažinotų mus, Dievas žino, kiek.

Staiga visai nenorom, praėjus vos trims viešnagės arabų žemėje dienoms, pasijutau atsidūrusi lyg ant ašmenų, skiriančių dvi kultūras. Aiškiai supratau, kad nuo šiol geriau vengti nepažįstamų viešbučio lankytojų.

Nevilties naktis

Nejau per naktį mūsų paplūdimyje beduinai bus įrengę stovyklą? Pagautos smalsumo, atsargiai artėjome prie didžiulės rudos palapinės. Mūsų nuostabai, sutikome ne beduinus, o žmones, apsirengusius šviesiai mėlynais kom-

binezonais, uoliai jungiančius elektros prietaisus ar vežančius rankiniais vežimėliais kilimus ir kušetes. Atrodo, ruošiamasi folkloro vakarui. Jokiu būdu nenorėjome praleisti jo.

Visą dieną prie palapinės netilo šurmulys. Retkarčiais iš Dubajaus paskambindavęs Kalidas pasakė, kad rytoj, penktadienį, ir poryt jis negalės atvažiuoti. Matyt, dėl islamiškojo savaitgalio.

– Tada būtinai atvažiuok šiandien, Kalidai, – tariau aš, ir susižavėjusi papasakojau jam apie šįvakar paplūdimyje vyksiantį renginį.

– Nežinau, esu gana pavargęs, pastarąsias dienas beveik nemiegojau.

– O, taip, gerai suprantu tave, Kalidai. Dėl manęs važinėji tokius tolius. Atleisk, kad paprašiau vėl atvažiuoti. Mintimis būsiu su tavimi, gerai?

Iš tiesų kone kiekvieną akimirką galvojau vien apie Kalidą. Nusivylusi vėl grįžau į paplūdimį.

Saulė jau leidosi virš Arabijos įlankos. Palmių sodas ištuštėjo, stebuklui buvo pasiruošta. Uždegus nargiles, virš ugnies, ant iešmų, sukosi avys ir ožkos. Smėlis buvo išklotas kilimais. Ore tvyrojo svaigus smilkalų, rožių vandens ir muskuso kvapas.

Palei sienas stovėjo išrikiuotos tamsiai raudonos žemos kušetės, ant jų prikrauta pagalvėlių. Virš žemų valgomųjų stalų kabojo nuostabaus grožio, subtiliai išgraviruotos rytietiškos žalvarinės lempos. Tiesiog pasakiška.

– Man nepaprastai gaila, damos, – tarė pokylio vadybininkas, paskutinį kartą tikrinantis viską, – tai uždaras renginys. Tačiau rytoj, penktadienį, *Palmito* sode vyks barbekiu vakaras. Aišku, netrūks ir arabiškų gardumynų.

Kokia menka paguoda. Nusivylusios nupėdinome per sodą į savo kambarį. Prausdamasi po dušu, išgirdau telefono skambutį. Girdėjau Lizą kalbančią telefonu, tačiau nesupratau nė žodžio.

– Verena, tvirtai laikykis. Kalidas su Zajedu važiuoja čionai.

– Negali būti!

Iš džiaugsmo puoliau jai ant kaklo. „Kaip jis ilgisi manęs", – nusmelkė mintis. Lygiai kaip ir Anglijoje, kai dėl manęs pėsčiomis įveikdavo ne vieną kilometrą, nes jį priėmusi šeima gyveno kitame miesto gale. Dabar jau neabejojau: kad ir kas nutiks, kažkas sies mus visada. Ore ėmė švysčioti drabužiai ir plaukų šepečiai, net ir Liza užsikrėtė rytietiška karštlige: ėmė pozuoti priešais veidrodį ir gundomai siūbuoti klubais pagal arabiškas melodijas, sklindančias iš televizoriaus.

Stovėdama priešais Kalidą, netroškau nieko daugiau, tik pulti jam į glėbį. Jo akys išsyk suspindo, lyg jis būtų tai supratęs, lyg pats nieko karščiau negeistų. Tuomet pajutau, kad toji akimirka jau ne už kalnų.

Keturiese patraukėme prie paplūdimio. Būtinai norėjau, kad Kalidas pamatytų beduinų palapinę. Kas žino – gal nakties prieglobstyje jis išdrįs paimti man už rankos. Priėję palmių sodą pamatėme, kad visa teritorija aptverta tvora. Nuo palapinės sklido džiūgaujantys vyrų balsai ir arabų muzika.

Deglų šviesoje ant kupranugarių artinosi trys arabai, apsivilkę sniego baltumo apdarais. Toks nepaprastai gražus ir nerealus, lyg miražas, reginys. Virš ugnies vis dar sukosi kepamos ožkos. Nuo jūros dvelkiantis švelnus vėjelis nešė per parką ožkienos ir įkaitusių riebalų kvapą. Kalidui nepaste-

bimai man ant peties uždėjus ranką, liūdnai žvilgtelėjau į jį. Pasijutau kaip ant adatų. Kitą akimirką Kalidas tarė:

– Eime pavalgyti.

Tą vakarą *Ibn Majed* buvo „fondiu vakaras".

– Vaje, koks stiprus kvapas, – ėmė raukytis vyrai.

Visų mūsų nuostabai, buvo siūloma visų rūšių fondiu – nuo burgundiškojo iki Valės sūrio.

– Vis dėlto turėtumėte paskanauti, – pasiūlė Liza, – mes juk atviros ir valgome jūsų patiekalus.

– Ne, ačiū, nenoriu turėti virškinimo problemų, – atkirto Zajedas.

– Na, gal ir paragaukime jų, – ryžtingai tarė Kalidas.

Zajedas tik stebėdamasis papurtė galvą, lyg norėdamas pasakyti, jog jo draugas iš meilės neteko proto. Labiausiai norėjau čia pat prakeikti Zajedą – jaučiau, kad jis viską apsunkina.

Tačiau Kalidas nekreipė į tai dėmesio. Visą vakarą jis atidžiai stebėjo kiekvieną mano judesį. Kai mūsų žvilgsniai susitikdavo, pajusdavau, kaip ima kaisti mano veidas. Kuo labiau jaučiausi sumišusi, tuo dažniau jis lyg nejučiom paglostydavo man ranką ar paliesdavo petį, ir kas kartą mane suimdavo jaudulys.

Netikėtai pajutau neapsakomą norą sužinoti, kur ir kaip iš tiesų gyvena Kalidas. Nė nenumaniau, koks nerealus šis mano noras.

– Kalidai, – pasiryžusi drąsiai tariau, – kada pagaliau supažindinsi mus su savo šeima? Taip norėčiau pamatyti, kaip tu gyveni.

Zajedas prasižiojo ir kurį laiką negalėjo užčiaupti burnos. Sėdėjo prasižiojęs taip, kad Kalidas ėmė purtytis iš juoko, o netrukus abu vyrai pratrūko kvatotis.

– Kas čia tokio juokingo? – paklausiau sutrikusi.

– Oi, Verena, čia kaip Šveicarijoje to padaryti nepavyks. Negaliu tavęs taip paprastai pasikviesti į namus.

– Kodėl gi ne? Juk mes jau dešimt metų pažįstami – nesu jokia prašalaitė.

– Vis tiek negaliu, Verena.

– Kodėl tu tiesiog nepaklausi savo motinos? Ji tikrai neprieštarautų, jeigu norėtum pasikviesti į svečius seną mokslo draugę.

Zajedas vėl ėmė raukytis. Kodėl jis, užuot pritaręs šiai idėjai, dedasi toks kvailas?

– Pažiūrėsime, kaip Dievas duos, – galop tarė Kalidas.

– Tai paklausi motinos? – neatlyžau aš.

– Pažiūrėsime, – užsispyręs pakartojo Kalidas.

Supratau tiek, kad turiu pasitenkinti šiuo atsakymu. Netrukus abu vyrai ėmė karštai kalbėtis. Tikriausiai tarėsi, kaip išmušti man iš galvos šį paiką norą. Mačiau Kalido akių spindesį vis labiau gęstant.

Netrukus jis paragino vykti atgal.

Mano širdis apmirė. „Kaip jis gali mane taip palikti", – nusivylusi pagalvojau. Štai ir vėl išvažiuoja mums vieniems nepakalbėjus, išvažiuoja nė neapkabinęs manęs, nors jau seniai aišku, kad abu kamuojamės iš ilgesio. Ar ne? Negi aš taip klystu? Nelauktai man į galvą šovė mintis – galbūt Kalidas nori įskaudinti mane. Gal jis prisiekė atsilyginti man už tai, ką jam padariau? Nuo šios minties pasidarė negera.

O iš tiesų aš neturėjau nė menkiausio supratimo, ką jau kelias dienas Kalidas išgyvena, kaip jis kovoja pats su savim.

Todėl be galo nustebau, kai atsisveikindamas jis tarė:

– Verena, paėjėkime šiek tiek pėsčiomis vieni, gerai?

Kiek prisimenu, aš vos neišgriuvau. Zajedas, regis, buvo gerai tam paruoštas. Nesiraukydamas jis pasuko į aikštelę prie automobilio.

Mudu tylomis patraukėme per atogrąžų parką. Buvo girdėti tik svirplių čirpimas ir mūsų žingsniai. Drėgnas nakties oras supo mus lyg skraistė. Staiga ėmiau taip ilgėtis Kalido prisilietimo, kad net apėmė nerimas. Jaučiau, lyg laimė ir nelaimė stovėtų greta – tokia nepaprasta įtampa tvyrojo ore. Kalidas paėmė mano ranką. Man užėmė kvapą. Neįtikėtinai gera buvo justi stiprų rankos paspaudimą. Ėmė kone svaigti galva. Tačiau kuo toliau ėjome, tuo nepakenčiamesnė ir tragiškesnė darėsi tyla. Staiga sustojęs Kalidas kilstelėjo mano smakrą ir giliai, rimtai pažvelgė man į akis. Tada apglėbęs tvirtai priglaudė prie savęs. Mūsų lūpos susiliejo, pajutau, kaip persmelkė švelnus šiurpulys. „Kaip tikra meilė jį svaigina", – smilktelėjo. Kalidas ilgai laikė mane glėbyje stipriai apkabinęs, lyg mėgindamas geriau pajausti, būti arčiau. Šią akimirką galėjo ateiti pasaulio pabaiga, manęs tai nebūtų sujaudinę. Suėmęs abiem rankomis mano veidą, ilgai ir ryžtingai žvelgė man į akis. Mėnesienoje mačiau, kaip žėravo jo sudrėkusios akys. Pajutau dūrį į širdį. Man pasidarė baisu.

– Verena, – tyliai, primygtinai prabilo jis, – be galo myliu tave. Visada atmink, kad mylėsiu tave ligi mirties. Tačiau...

– Ne, – užmerkusi akis, nutraukiau jį, – nesakyk to, nenoriu girdėti. Myliu tave.

Nejaučiau nieko kito, tik skausmą.

– Ne, pažvelk į mane, prašau, Verena!

Kalidas papurtė mane už peties. Žiūrėjo tiesiai nevilties kupinu žvilgsniu, įsiutęs ir ryžtingas, – tai buvo žvilgsnis arabo, pasirengusio kovoti su manimi, mirtimi ir demonais.

Atsakiau jam tokiu pačiu šėtonišku žvilgsniu.

– Jeigu taip stipriai myli, tai kodėl manęs čia ir dabar nevedi, Kalidai?

– Verena, mes niekada negalėsime susituokti. Tu tiek mažai žinai apie mano gyvenimą, turėsiu tau kai ką paaiškinti.

Ką jis čia kalba? Kuo toliau, tuo gražiau.

Žengtelėjau žingsnį atgal, tačiau Kalidas, tvirtai laikydamas už riešų, nepaleido manęs.

– Paklausyk, mes surasime išeitį – kaip Dievas mato ir kaip mane gyvą matai. O, tik kodėl tu tada dingai...

Pajutau, kaip karštos ašaros susitvenkė akyse.

– Pažiūrėk į mane pagaliau, – kalbėjo jis. – Turi žinoti, kaip siaubingai tada jaučiausi. Maniau, kad myli mane taip pat, kaip ir aš tave myliu. Tada lioveisi atsakinėti į mano laiškus, o galiausiai tau ir prisiskambinti pasidarė nebeįmanoma. Ar nemanai, kad turėtum bent jau pasistengti visa tai paaiškinti?

Perbraukiau rankove savo skruostą.

– Vis tiek viskas beprasmiška ir per vėlu.

Kalidas pasipiktinęs sugriebė man už peties.

– Kodėl taip galvoji? Kodėl nepasitiki manim? Sakiau tau, kad surasiu išeitį.

Kaip mielai būčiau patikėjusi juo ir pasakiusi, kad mano jausmai jam yra stipresni už viską pasaulyje. Užuot paaiškinusi, sklidina kartėlio tariau:

– Tu pakvaišai.

Įskaudintas Kalidas įsmeigė į mane akis. Buvo nepaprastai nusivylęs ir jautėsi užgautas.

Jau pamaniau, kad ims verkti, tačiau jis nepravirko. Jo akys sužaibavo iš pykčio. Norėdamas kažką pasakyti, jis

prasižiojo, bet persigalvojo. Kiek padelsęs, galiausiai lediniu balsu tarė:

– Geriau būtum neparašiusi, kad atvažiavai į Dubajų.

Palikęs mane, Kalidas pasuko automobilių aikštelės link.

Lyg perkūno trenkta žiūrėjau į Kalidą, žingsnis po žingsnio tolstantį tamsoje.

– Kalidai! – staiga iš visų jėgų surikau. – Aš ne tai norėjau pasakyti!

Jokio atsako. Mirtina tyla. Širdis plyšo iš skausmo.

Eidama per fojė, jutau, kad bet kurią akimirką mano kojos gali imti pintis. Kupina nevilties nusileidau į klubą. Žinojau, kad Liza ten. Turėjau pasikalbėti su ja, kitaip, maniau, išprotėsiu. Tačiau, savo apmaudui, pamačiau, kaip man moja baltą kandorą dėvinti būtybė. Šalia Lizos sėdėjo Mataras. Norėjau tuoj pat apsisukti ir išeiti, tačiau draugė jau pastebėjo ir susijaudinusi pamojo man. Matyt, tik ir telaukė išgirsti iš manęs įdomių naujienų.

– Ak, nėra apie ką ir kalbėti, – pasakiau jai. – Mes tik šiek tiek artimiau pasikalbėjome.

– Ar tu tikra, kad nieko daugiau? – nustebo draugė. – Atrodai nuvargusi.

– Na, gerai. Vėliau ramiai tau viską papasakosiu. Žinai, nenoriu, kad mūsų kaimynas ką nors nugirstų. Kodėl jis čia ateina kasdien? Jis mus tiesiog persekioja.

– Turbūt galima ir taip sakyti, – linksmai išsišiepė Liza.

Nebūtinai turėjau čia sėdėti, tačiau supratau, kad tokiomis aplinkybėmis man geriau nepasilikti kambaryje vienai – tikriausiai imčiau raudoti.

– Kaip sekasi tavo draugui Kalidui? – paklausė Mataras, Lizai pranykus tarp šokančiųjų.

– Galėtum kitą kartą jo pats to paklausti, – atkirtau nežiūrėdama jam į akis.

– Verena, tau tereikia tik pasakyti, jei nepageidauji kalbėtis, – tarė Mataras, jau kildamas iš vietos.

– Atleisk, nenorom išsprūdo.

Vėl prisėdęs Mataras ilgai akies krašteliu stebėjo mane. Galų gale, atsargiai palinkęs prie manęs, paklausė:

– *Shall I get you a tea, darling?**

– Ne, ačiū, šiandien nereikia. O *brangioji* aš nenugirdau.

Susigėdęs Mataras nusijuokė į savo baltą sufrą. Jeigu jis nesiliaus, jam pavyks netyčiom išspausti iš manęs šypseną.

– Žinai, ką, – tarė jis, – manau, tau būtų gera paviešėti mano ūkyje.

– O, tikrai?

Mataras pasislinko šiek tiek arčiau.

– Kaip tau paaiškinti... Na, regis, ta vieta veikiama teigiamų vibracijų, supranti?

– Ne.

Vadinasi, jis užsiima dar ir ezoterika.

– Kartais aš ištisas dienas praleidžiu ten, kad pasikraučiau naujų jėgų ir energijos. Vaikštinėju po nuostabius sodus ir derlingus laukus, gėrėdamasis, kaip viskas gausiai veša. Jazminų ir citrusinių vaisių kvapai norom nenorom vilioja giliai įkvėpti jų aromato. Be to, oras Al Aine – sausesnis, malonesnis nei čia. Priešais namus auga didžiulės šešėlį teikiančios palmės. Jos saugo nuo kaitros, todėl nereikia jokių kondicionierių. Nuo verandos galima stebėti, kaip margi čiulbantys paukščiai supuola į fontaną ir iš palaimos ima plakti sparnais.

* Ar atnešti puodelį arbatos, brangioji?

Susidomėjusi ėmiau klausytis Mataro pasakojimo. Kažkur dykumoje jam priklausė hektaras žemės. Regis, jam patiko auginti ir veisti įvairiose pasaulio šalyse augančius vaisius ir daržoves.

Jis turėjo net ir nuosavo medaus. Mataro balsas, jį gaubianti aura kartu su vos pastebimu patyrimo šleifu kurį laiką leido man viską užmiršti.

Pastebėjau, kad tą vakarą į klubą užsuko keli vietos gyventojai. Tikriausiai dėl to, kad prasidėjo musulmoniškas savaitgalis. Apsivilkę kandoromis, apsiavę sandalais ir visi apsiginklavę mobiliaisiais telefonais, jie smalsiai suko ratus apie stalus. Priešingai nei Mataras, šie buvo mažesni ir smulkesnio kūno sudėjimo. Beveik visi turėjo siaurus, trumpai apkirptus ūsus. Į akis krito daili juostelė tarp apatinės lūpos ir smakro duobutės.

– Pasakyk, Matarai, ar tavo šalyje yra buvę, kad arabas vestų europietę? O gal įstatymai tokias santuokas draudžia?

– Ne, tai neuždrausta. Abu Dabyje gyvena kelios mišrios šeimos.

– O, tikrai? – paskubom tariau aš, bandydama nuslėpti nusivylimą. – Mane tai stebina. Įdomu, kaip iš Vakarų kilusi moteris galės susitaikyti su tuo, jeigu jos sutuoktinis nuspręs vesti antrą žmoną? Juk tai leidžiama?

– Vaje, – nusijuokė Mataras, – šiandien jaunos arabės su tuo nebesitaiksto. Tai jau seniai praeitis.

Štai pagaliau aš ir sužinojau. Kalidas *nenori* manęs vesti.

Negalėdama ilgiau tverti, atsisveikinau su Mataru. Grįžusi į kambarį užsiskliaučiau veidą delnais ir tyliai pravirkau.

Merrill Lynch banko golfo klubo susitikimas

Kitą dieną beduinų palapinės jau nebebuvo. Nustebome pamačiusios, kad uoliai statomas kitas statinys: į veją kalė kuolus, tempė palapinės brezentą, vežimėliais vežė vienas ant kito sukrautus stalus ir kėdes. Viskas vyko nepaprastai tyliai, niekam netrukdant. Priešingai, buvo įdomu tai stebėti. Pagautos smalsumo, priėjome prie pokylio vadybininko, kaip tik režisuojančio renginį. Pagalbininkai, kai kurie – su baltais turbanais ant galvos – rūpestingai vykdė jo nurodymus. Vadybininkas mums pasakė, kad *Palmito* sodas ruošiamas kasmetiniam *Merrill Lynch* banko golfo klubo susitikimui. Vakar vakare šios skatinamosios kelionės atidarymo proga buvo pastatyta beduinų palapinė. Taigi viskas paaiškėjo.

Visą priešpietį praleidome palmių šešėlyje. Jaučiausi lyg pritrenkta, akys, pabrinkusios nuo ašarų, degė. Pirmą sykį nesulaukiau iš Kalido jokių žinių. Nesigirdėjo jokių pranešimų per garsiakalbius, negavau jokių žinučių. Mirtina tyla. „Kaip tu galėjai įžeisti tą, kuris tau brangiausias, – nuolat prikaišiojau sau. – Kodėl turėjai viską sugriauti? Turbūt dabar praradai jį visiems laikams..."

– Ak, Verena, neik iš proto, – kalbėjo Liza. – Jeigu Kalidas būtų norėjęs, jau seniai būtų vedęs tave. Dabar jau žinai tai. Juk vakar vakare Mataras paaiškino, kaip čia viskas vyksta?

Nieko panašaus nenorėjau girdėti. Tikriau sakant, tikėjausi, kad Liza padrąsins mane maždaug taip: „Būk kantri, jis tikrai atsilieps – vėliausiai tada, kai jį iškamuos ilgesys."

Be ne! Liza gulėjo greta manęs visiškai atsipalaidavusi, vis smalsiai dirsčiodama, kas dedasi aplinkui.

Per gultų pievelę praėjo grupelė linksmai nusiteikusių vyrų, apsirengusių marškinėliais ir maudymosi glaudėmis. Vyrai triukšmingai pasakojo apie sėkmingą žūklę atviroje jūroje, į kurią plaukė jachta.

– Jie tikrai iš *Merrill Lynch* grupės, – pareiškė Liza.

– Tikriausiai.

Vis dar sukau galvą svarstydama, kas dedasi Kalido širdyje. Jeigu būčiau leidusi jam išsikalbėti, dabar žinočiau tai. Nuo vakar žinojau tik tiek, kad mišrios santuokos šioje šalyje tikrai leidžiamos. Na, bent jau įstatymas jų nedraudžia. Mano supratimu, kitų priežasčių, trukdančių meilei, negali būti. Arba viskas, arba nieko. Vadinasi, Kalido jausmai man nėra pakankamai stiprūs.

Vis dėlto tą dieną mane vis apnikdavo abejonės. Tai kam vaidinti tą tragediją, klausiau savęs. Kam tas kone iš nevilties degančių akių žvilgsnis? Kažkas čia tikrai ne taip. Gal yra kas nors stipresnio, galingesnio ir didesnio už mūsų meilę.

Liza taip pat nežinojo, ką galvoti. Jos manymu, vargu ar verta, – jeigu Kalidas dar sykį atsilieps, – pasimatyti su juo. Tai tik dar labiau pablogintų padėtį. Draugė nė nenumanė, kaip trokštu sulaukti tos akimirkos, kuri vien iš ilgesio priverstų mane sutikti su viskuo.

Saulei pagaliau pasiekus zenitą, prie stalo, nukrauto ant kepsninės keptais patiekalais, ėmė rinktis pirmieji svečiai. Šiek tiek tolėliau į dangų stiebėsi *Merrill Lynch* banko sniego baltumo, lyg iš pasakos perkelta palapinė. Jos stogas buvo tiksli arabų mečetės kupolo kopija. Kelias palapinės sieneles, dailiai suvyniotas į viršų, raudonos suvytos vir-

vės laikė pritvirtinusios prie stogo. Taigi pravira palapinė masino žvilgtelėti į vidų. Tas vidus buvo išpuoštas įvairių atspalvių baltais tonais, o baltos spalvos fone gausiai spindėjo auksas. Pasakiškai atrodė viduryje kupolo pakabinta didžiulė rytietiška žalvarinė lempa. Čia netrūko įspūdingų, praeitį menančių kilimų, kaljanų ir arbatinukų.

Kai išvydau šį reginį, apėmė nenumaldomas ilgesys. Man atsivėrė naujas pasaulis. Pasaulis, privertęs vėl ypatingai suskambėti mano seniai praėjusią vaikystę.

Likimas lėmė, kad tą popietę mudvi susipažinome su keliais įdomiais, įtakingais žmonėmis iš *Merrill Lynch* banko, tarp jų ir su Abdulu, arabų požiūriu, labai atviru, pasaulietišku, europietiškai išauklėtu jaunu kuveitiečiu. Prisidėjęs prie mūsų, Abdulas sudomino Lizą.

Išaušo šeštadienis. Islamo savaitgalis, regis, praėjo. Į viešbutį pamažu grįžo ramybė.

Klausiausi švelnaus Arabijos įlankos ošimo ir man rodėsi, lyg girdėčiau iš jūros sklindančius balsus. Šie balsai perspėjo mane: „Valdyk savo jausmus, kitaip vargas tau. Ir vėl pernelyg pavojingai priartėjai prie jo. Jis niekada nebus tavo. Net jeigu jis dar kartą pasiduos vilionei, tavęs lauks vien tik nelaimės. Apie tai byloja visi ženklai.“

Slapčiomis žinojau tai, bet nedrįsau net pagalvoti, kad niekados daugiau nepamatysiu Kalido. Ši mintis taip žeidė, kad akyse ėmė tvenktis ašaros. „Dėl Dievo meilės, Verena, tvardykis, – tariau pati sau. – Kur tavo protas! Tau trisdešimt dveji, tavo amžiaus moteris jau turėtų valdyti savo gyvenimą.“

Kai greta manęs su triukšmu nukrito Lizos paplūdimio krepšys, mano galvoje skriejančios mintys nutrūko.

– Labas rytas, Verena.

– Na, ir koks čia dabar rytas? – nustebau aš.

– Ponia Šmit, ponia Šmit, prašom kreiptis į telefono operatorių, – iš tolėliau ataidėjo balsas.

Mudvi suglumusios susižvelgėme. Man užėmė kvapą. Tai tikriausiai Kalidas. Patraukiusi pečiais, Liza parodė, kad turiu pati viena apsispręsti. Kurį laiką svarsčiau, ką daryti, tačiau supratau, kad neturiu nei jėgų, nei drąsos neatsakyti į Kalido skambutį.

Jaunas, žvalus moters balsas tarė:

– *You can pick up phone number one.**

– Klausau.

– Labas, Verena, kaip tau sekasi?

– Ačiū, pusėtinai. O kaip tau? Ar gerai pailsėjai savaitgalį? – apsimestinai abejingai paklausiau.

– Ne, tikrai ne. Daug galvojau apie mudu.

Atkakliai tylėjau. O mano galvoje viskas sukosi. Nežinojau, kaip reaguoti, ką pridurti.

– Aš taip pasiilgau tavęs, – netikėtai švelniu balsu tarė jis.

Mane lyg elektra nutvilkė. Susigėdusi, ieškodama žodžių, nudelbiau akis į žemę.

– Aš... aš taip pat pasiilgau tavęs, – galiausiai išsprūdo man.

Prikandusi lūpas, tuojau prakeikiau save.

– Verena, – garsiai atsiduso jis, – žinau, kad tu ne tai norėjai pasakyti. Turiu tau staigmeną: rytoj prieš vienuoliktą paimsiu tave į išvyką.

* Galite pakelti pirmojo telefono ragelį.

Mane apėmė panika.

– Paklausyk, Kalidai, mudu abu žinome, kad bus geriau, jeigu mes daugiau nesimatysime.

– Nekalbėk taip, – sudejavo jis, – daugiau niekada nekalbėk taip.

Kalido širdis, matyt, liepsnojo iš aistros, ir aš pajutau, kad ji neišvengiamai uždegs ir mane, jeigu jis tuojau nesiliaus kalbėjęs. Mano pulsas daužėsi nuo didžiausio susijaudinimo.

– Nesunkink mūsų padėties, Kalidai. Pagaliau ateik į protą ir laikykis savo sprendimų.

– Tai nesąžininga iš tavo pusės. – Jo balsas kone užlūžo. – Tai tu, tu vėl lyg iš niekur išnirai ir išmušei mano gyvenimą iš vėžių.

Ir sudejavo iš nevilties.

Nežinojau, ką į tai atsakyti.

– Kalidai, aš nežinojau, kas nutiks, kai rašiau tau atvirlaiškį. Nė nemaniau išmušti tavo gyvenimo iš vėžių...

– Verena, man skambina, dabar turiu padėti ragelį, o tu palūkėk prie telefono, aš greitai vėl paskambinsiu.

„Gerasis Dieve, pasakyk man, ką daryti", – sunkiai atsidusau. Užmerkusi akis supratau, kad neturėsiu ramybės tol, kol būsiu Dubajuje, kad kiekvieną valandą, kiekvieną minutę galvosiu apie jį, kad jo gomurinis balsas tol skambės mano ausyse, kol iš ilgesio gausiu galą.

Vėl suskambo telefonas. Telefonistė šyptelėjusi linktelėjo man.

– Verena?

– Taip.

– Prašau, pasakyk, kad myli mane, kad be galo manęs ilgiesi ir kad daugiau niekada, iki pat mirties, nepaliksi manęs.

– Kalidai, tu varai mane iš proto.

Jis nusijuokė, apimtas švelnumo ir susižavėjimo.

– Taigi paimsiu tave rytoj prieš vienuoliktą, gerai?

Jaučiau, kad jis nenustygsta iš tylaus džiaugsmo ir laukimo.

Aš tik sunkiai atsidusau.

– Ar žinai, kur mes važiuosime? – suskambo jo vidinio džiugesio kupinas balsas.

– Ne, nenumanau. Tačiau esu tikra, kad tu man tai netrukus pasakysi.

– Atskleisiu tau tik tiek: iki sutemų atgal negrįšime.

– Tik pasakyk, ar mes važiuosime į Al Vahą?

– Noriu tau padaryti staigmeną.

– Ne, Kalidai, pasakyk, ar važiuosime į Al Vahą?

– Pamatysi, – paslaptingai šyptelėjo jis.

– O Dieve, aš atspėjau, važiuosime į Al Vahą. Ar klausei savo motinos? Ar ji sutinka? Ar ji džiaugiasi, kad susipažins su manim?

– Na, tai iki rytojaus, – tik nusišypsojo Kalidas. – Ir apsivilk pečius dengiantį drabužį. Liza, aišku, taip pat kviečiama.

Apimta jaudulio, nuskubėjau per sodą pas Lizą. Mintys pasileido suktis linksmu rateliu. Nejau Kalidas iš tiesų rimtai pajudino šį reikalą iš vietos, man čia sėdint ir darant skubotas išvadas? Ir kaip aš galėjau taip menkai pasitikėti juo.

– Įsivaizduoji, Liza, rytoj mes važiuosim į Al Vahą!

Nors mintis žvilgtelėti kitapus čionykštės šeimos mūrinių sienų Lizą ne itin sužavėjo, bet ji pažadėjo važiuoti drauge.

Likusią dienos dalį dažnai tarsi panirdavau į visai kitą pasaulį. Keistai su džiaugsmu sumišusi įtampa ir dirglumas neapleido manęs iki pat nakties.

*„Smile, you are in Sharjah."** Įvažiavus į miestą, pirmiausia mums į akis krito tie dideli, kreida parašyti žodžiai margaspalvių gėlių vidury. Šis miestas – tai tikras susikryžiuojančių gatvių, lagūnų ir salų labirintas. Čia iš tiesų lengva pasiklysti, tačiau Kalidas išmoningai vairavo per šį labirintą. Pravažiavo pro valdovo rūmus, kariuomenės būstinę. Iš kiekvieno jo žodžio sklido džiaugsmas ir pasididžiavimas, lyg jis pats būtų pastatęs visus vandens parkus, tiltus ir laikrodžių bokštus.

– Pažiūrėkite čionai, – reikšmingu balsu tarė jis. – Ten, kariuomenės būstinėje, dirba Zajedas.

Kalidas atskleidė mums, kad jo draugas, kariuomenės psichiatras, užima aukštą padėtį.

– Psichiatras? Galėjai mus įspėti anksčiau.

Kalidas nusijuokė. Tuomet automobilis vėl pajudėjo iš vietos ir mes, išvažiavę iš miesto, pasukome į Al Vahą.

Greitkelis, besidriekiantis per kelis mažesnius Emyratus, tęsėsi palei Piratų Krantą. Iš pradžių važiavome ramiai, girdėjome tik *Dire Straits* melodijas, kartais pyptelėdavo greičio kontrolės prietaisas. Pamažu iš tiesų panirau į didžiojo virtuozo gitaros skambesį. Klausantis šios muzikos, pro šalį lekianti dykuma atrodė neįprastai dramatiška. Suskambus dainai *Once upon a time in the west***, akimirką mudu su Kalidu giliai pažvelgėme vienas kitam į akis. Tai truko tik mirksnį, tačiau jo pakako, kad pajaustume stiprų vidinį ryšį. Meilė, įveikianti neišmatuojamus kultūrinius skirtumus.

* Nusišypsokite, jūs atvykote į Šardžą.

** „Kartą Vakaruose".

Pusiaukelėje pravažiavę Aimaną, turėjome prisipilti degalų. Kalidas nupirko mums atsigaivinti kolos ir *sevenup* porciją. Palengva ėmiau jaudintis, galvodama apie pažintį su jo motina. Netrukus iš kolonėlių ėmė skambėti vien tik arabiškos dainos. Pamaniau, reikia širdyje nusiteikti susitikimui su jo šeima.

– Jeigu jau taip, tai metas klausytis dūdų ir būgnų, – tarė Kalidas.

Na, jis išties perlenkė: gražus, lyg besiskundžiantis moteriškas balsas, aprėpiantis visas balso aukštumas ir žemumas, puikiai tiko prie skurdaus peizažo. Tarp paskutiniojo Emyrato ir Al Vahos driekėsi kone vaiduokliška dykynė. Prie kelio plytėjo smėlio kopos. Ilgą laiką matėme vien tik dykumą, asfaltą ir toli toli – tamsiai mėlyną jūrą. Stebino itin nuostabus spalvų ir kontrastų žaismas, slypintis tuose tyrlaukiuose.

Kalidas pro galinio matymo veidrodėlį žvilgtelėjo į snaudžiančią Lizą. Nors jis ir matė, kad stebiu jį, tačiau nenusuko žvilgsnio nuo kelio. Visą laiką jo veide švietė tyli šypsena. Jo profilis, ilga, arabiška nosis įkūnijo tobulą vyriškumą. Staiga man pasirodė, lyg Kalidas sąmoningai siekia, jog aš ilgam įsiminčiau jo atvaizdą. Pajutusi, kaip raudonis nutvieskė man veidą, nusukau žvilgsnį į šalį. Kai pažvelgiau pro langą, Kalidas, švelniai glostydamas man skruostą, tarė:

– Visada atmink, kad myliu tave labiau už viską pasaulyje.

Kaitros ūkanose pamažu ėmė ryškėti Hadžaro kalnai. Artėjome prie Al Vahos. Ant galinės sėdynės sujudėjo Liza. Netrukus po to, kai prisipylėme degalų, ji užsnūdo.

– Ar mes jau greitai atvažiuosime? – pasirąžė ji.

– Taip, jau budinkis, greitai lipsime, – atsakė Kalidas.

Važiavome visai šalia kalnų. Tarp palmių ir baltų plokščių namų į dangų stiebėsi keli minaretai. Kairėje nusitęsusi jūra netikėtai pradingo už didžiulių smėlio kopų. Priešais plytėjo miestas. Įtampa augo, mano širdis daužėsi, automobilyje vis dažniau įsivyraudavo tyla. Rodės, lyg manęs šiame atokiausiame Arabijos pusiasalio pakraštyje lauktų svarbus egzaminas.

Al Vaha jau buvo nutvieksta vėlyvos popietės saulės. Tiesą sakant, turėjome atvažiuoti čionai anksčiau. Tačiau, Kalidui užtrukus dėl neplanuotų reikalų, iš *Jebel Ali* išvažiavome trimis valandomis vėliau. Mūsų *pontiakas* jau suko ratą apie bokšto laikrodį – nuostabioje vejoje ant polių stovintį šešiabriaunį piramidinį stogą.

– *Smile, you are in Al Waha**, – pajuokavo Liza.

Kalidas vargais negalais prisivertė nusišypsoti. Rodos, jis taip pat staiga susijaudino. Pastirusiu žvilgsniu vairavo per senamiestį, palei seną tvirtovę ir mečetę. Čia nebuvo matyti aukštų pastatų ir stiklo rūmų. Važiavome siauromis gatvelėmis, šimtus kartų pasukdami už kampo, palei judrius žuvies, vaisių ir daržovių turgus. Retsykiais sumirgėdavo mėlyni vandenys. Jau seniai nesiorientavau, kur esame. Kalidas pagaliau sustojo prie daugiaaukščio gyvenamojo namo. Namas atrodė taip pat kaip ir kiti. „Štai iš kur jis kilęs, – pamaniau. – Tai jo tėvų namai, kuriuos jis taip ilgai nuo manęs slėpė."

– Išlipkime, damos.

Keli gatvėje žaidę vaikai smalsiai apsupo mūsų sportinį automobilį.

* Nusišypsokite, jūs atvykote į Al Vahą.

– Kalidai, – netvirtai paklausiau aš, – mes jau atvažiavome?

Patenkintas, kad pirmasis mane apvyniojo apie pirštą, Kalidas šyptelėjo.

– Iš pradžių aplankysime kai ką kitą.

– O kas tas kitas?

– Mano buvusi mokytoja.

Iš nuostabos prasižiojau. Dar nespėjusi nieko atsakyti, jau stovėjau namo laiptinėje. Koridoriuje būriavosi didelis moterų ir vaikų pulkas.

Buvo sunku pasakyti, ar jie laukė mūsų apsilankymo, juolab kad Arabijoje žmonės pasiruošę priimti svečius bet kuriuo metu. Apipylusi Kalidą sveikinimų tirada, namų šeimininkė paliepė visam būriui pranykti. Tačiau niekas nereagavo į jos žodžius. Netrukus mus apgaubė sunkus smilkalų aromatas. „Aš tuoj apalpsiu“, – rodės, bylojo Lizos žvilgsnis. Pagaliau namų šeimininkė atkreipė dėmesį ir į mus. Kalidas pasisuko į mane.

– Verena, leisk pristatyti tau ponią Šandrani. Ji – mano buvusi mokytoja, apie kurią tau pasakojau.

Ar ne tai aš ką tik sužinojau ant šių namų slenksčio? Žvilgtelėjau į Kalidą smerkiamu žvilgsniu.

– *Welcome, marhaba, Verena**, – širdingai pasveikino ji.

Tai sakydama ponia Šandrani atidžiai mane nužvelgė.

– O, jūsų gražūs plaukai, – su įkarščiu tarė ji, iššsyk paliesdama juos. Žvilgtelėjusi į Kalidą, pridūrė: – Ji graži lyg rožė.

Pasijutau nejaukiai. Nemaniau, kad tokios manieros būdingos šios kultūros žmonėms.

* Sveika atvykusi, Verena.

Galų gale svečių sutikimo komitetas nustūmė mus į svetainę. Sutrikome atsidūrę tarp daugybės sofų.

– Sėskitės, – paragino Kalidas.

Tuo metu ponia Šandrani nuėjo į gretimą patalpą, matyt, virtuvę. Kalidas kuo ramiausiai žaidė su mažu berniuku, slapčiomis pritykinusiu prie jo. Netrukus namų šeimininkė grįžo į svetainę. Paskui ją sekė tarnaitė, ji patiekė mums arbatos. Tik dabar sumojau, kad ponia Šandrani, nors su Kalidu kalbėjo arabiškai, kilusi ne iš Emyratų. Ji, kaip Indijos ar Šri Lankos moterys, vilkėjo sarį. Iš pradžių man sunkiai sekėsi rasti tinkamų žodžių – Kalidui pakeitus planus, jaučiausi apstulbusi. Taip pat mane trikdė sunkus kvapas, kylantis iš varinio indo ir sklindantis po visą kambarį. Nors, tiesą sakant, knietėjo užduoti daugybę klausimų apie Kalido mokyklinius metus. Net ir Liza sėdėjo tyliai ir pagarbiai.

– *How do you like the United Arab Emirates?** – stengėsi palaikyti pokalbį mokytoja.

O Kalidas buvo visiškai palikęs mus likimo valiai. Sėdėjo kitame svetainės gale ir žaidė su berniuku, besikarstančiu ant jo lyg beždžioniukas.

Turbūt tai mano pirmasis egzaminas.

Pamažu iš už sofų ėmė dirsčioti vaikai. Viena po kitos mergaitės, prislinkusios artyn, šast ir atsisėdo prie motinos. Išvertusios juodas lyg anglis akis, jos nustebusios nužiūrinėjo Lizą ir mane, lyg mudvi būtum iš pasakų pasaulio.

– Na, kuo tu vardu? O tu? Kiek jums metų? Ar jau lankote mokyklą?

* Kaip jums patinka Jungtiniuose Arabų Emyratuose?

Kitko beveik nedrįsau klausti. Visą dėmesį sutelkusi į svetimšalių papročius, meldžiausi: „Gerasis Dieve, padėk man tinkamai elgtis."

Po kurio laiko atėjusi tarnaitė padėjo mums padėklą su užkandžių dubenėliais. Ponia Šandrani paragino Kalidą pasivaišinti, tačiau jis padėkojo ir gestu pasiūlė vaišintis namų šeimininkei ir mums. Taigi atėjo mano eilė. Nedrąsiai paragavau sunkiai apibūdinamo valgio. Rodės, lyg būčiau atsikandusi muilo. Tikriausiai čia pirmą kartą pajutau imbiero ar kalendros skonį. Užgėriau šį kąsnį arbata, apsimesdama, lyg nieko nebūtų įvykę. Liza taip pat raukėsi, nes buvo nutvėrusi kažką itin aštraus. Namų šeimininkė taktiškai praleido tai pro akis. Nelauktai prisidėjo dar vienas namų gyventojas, linktelėjęs mums iš tolo. Vyras atrodė apsimiegojęs, jo drabužiai – susiglamžę; matyt, jis buvo ką tik pakirdęs iš pietų miego. Kalidas atsistojo ir pagarbiai pasisveikino su juo. Tai tikriausiai ponas Šandrani. Tuojau buvo atnešta šviežios arbatos, vyras atsisėdo šalia Kalido. Argi nebuvau anksčiau girdėjusi, kad vyrai ir moterys dažnai būna skirtingose gyvenamosiose erdvėse? Staiga supratau, kodėl Kalidas nesėdi greta manęs. Tai nedera.

Štai jau išbuvome čia valandą – kodėl mes čia taip ilgai, ir nežinia, kas manęs dar šiandien laukia.

Poniai Šandrani atnešus į stalą datulių ir pyragaičių su medumi, iš viso tapo sunku nuspėti viešnagės pabaigą. Atkakliai stengiausi pagauti Kalido žvilgsnį. Kai jis pagaliau atsisuko, rodės, jo pasitikinti savimi šypsena bylojo, kad mes tuoj kilsime.

Namie, Šveicarijoje, tokiomis aplinkybėmis jau seniai būčiau ėmusi griežti dantimis. Tačiau čia viskas kitaip. Žinojau, kad Arabijoje galioja visai kiti abipusio supratimo

ir santarvės dėsniai. Nuojauta man kuždėjo: „Negali dabar imti piktintis, kitaip dar sulauksi priešingo rezultato." Kaip vėliau paaiškėjo, elgiausi tinkamai.

Kai pagaliau išėjome iš ponios Šandrani namų, saulė buvo seniai nusileidusi už namų stogų. Dangus švytėjo nupliekstas rožine spalva, iš tolumos, nuo minaretų, sklido šūksniai *Allahu Akhbar*. „Kokie kontrastai", – dingtelėjo man, Kalidui užvedus savo futuristinį sportinį automobilį.

– Na, Verena, turbūt nustebinau tave šia viešnage, – su šelmiška gaidele balse paklausė Kalidas.

Stengiausi išlikti rami. Liza daugiau nieko nebekalbėjo – ji jau seniai gailėjosi, kad keliavo su mumis į Al Vahą.

Pervažiavę didžiulį, stačiai kylantį tiltą, išsukome iš senosios miesto dalies.

Kitoje uosto baseino pusėje driekėsi žali skverai ir dunksojo didžiuliai namai, aptverti mūrinėmis tvoromis, saugančiomis namų gyventojų buitį nuo pašalinių žvilgsnių. Tarp namų plytėjo tamsiai žalios palmių giraitės. Važiavome palengva į viršų kylančia gatve, vedančia tiesiai į kalnus. Galėjai spėti, kad už vis aukštesnių tvorų vienas šalia kito stūkso įspūdingi namai. Tylėjau lyg pakerėta.

Sutemos jau buvo nusileidusios. Gatvė, kuria važiavome, neabejotinai vėl vedė miesto pusėn. Rodės, lyg Kalidas važinėtų aplinkui. Pamažu mano jaudulys virto nusivylimu. „Viskas, man jau pakaks, – pamaniau. – Mano kantrybė jau išsekusi." Pajutau, kad niekada nesusipažinsiu su jo motina.

– Kalidai, gal galėtum trumpam sustoti?

Sustabdęs automobilį, jis nekalta mina pažvelgė į mane.

– Mes jau gerai apžiūrėjome Al Vahos miestą. Juk tu norėjai parodyti mums savo namus, ar ne?

– Mes ką tik pro juos pravažiavome.

– Ką?

Tada juokdamasis jis užgulė mašinos vairą.

– Klausyk, Verena, daugiau negaliu tverti šių klajonių, grįžkim atgal į *Jebel Ali*, – nepatenkinta tarė Liza.

– Taip, žinoma, mes taip ir padarysim.

Kai Kalidas nusiramino, ėmiau nujausti, kas dabar bus.

– Verena, nepyk ant manęs, turiu tau kai ką prisipažinti.

– Gerai. Sakyk.

– Žinai, niekuomet negalėsiu jūsų, ne giminaičių, nedėvinčių abajų, parsivesti į savo namus. Mano motina, visa giminė be galo sunerimtų. Toks dalykas Al Vahoje prilygtų mūsų šeimos paniekinimui. Aš kalbu rimtai, prašau man atleisti.

Aš nustėrau.

– Tačiau mes dar kartą pravažiuosime pro šalį ir tu parodysi savo namus pro automobilio langą, gerai?

Nusivylusi turėjau sau pasakyti, kad norėjau bet kokiu būdu pasiekti tai, kas tiesiog neįmanoma. Galbūt giliai širdyje žinojau šitai, tačiau nenorėjau prisipažinti. Kodėl vis vyliausi, kad galiu pakeisti visatos dėsnius?

Tylėdami vėl pasukome Hadžaro kalnų link. Al Vahoje vis labiau temo. Galvojau, ar būtent to Kalidas norėjo? Ar mes turėjome marinti laiką kol sutems? Pakilę ant kalvos, pasukome žemyn paraleline gatve, kuria neseniai važiavome. Kalidas sulėtino greitį. Nors dar nebuvo visiškai tamsu, bet paprastai tokiu metu jau reikėtų važiuoti įjungus automobilio žibintus. Tačiau Kalidas važiavo jų neįjungęs. Galiausiai automobilis sustojo, o Kalidas, lyg tykantis žvėris, žiūrėjo į tiesiai priešais mus stovinčius namus.

– Štai čia, – kone pašnibždomis tarė jis. – Tai mano namai.

Jis pariedėjo dar kelis metrus artyn. Rodės, turime sulaikyti kvapą, kitaip mus kas nors išgirs. Jaučiau didelę įtampą. Tylomis žvelgiau į namą, pusiau pasislėpusį už aukštos mūro sienos. Matėsi tik du viršutiniai aukštai ir stogai. Tai buvo senas, didžiulis namas. Taigi Kalidas kilęs tikrai ne iš kukliai gyvenančios šeimos. Galvosūkis tapo dar painesnis.

– Kodėl sklype stovi du namai? Ar gyvena kas nors antrame, mažesniame name? – paklausiau.

– Taip, pirmoji mano tėvo žmona, – dalykiškai atsakė jis.

– Tavo tėvas turi kelias žmonas?

Regis, Kalidas nesiklausė manęs. Nepaprastai susikaupęs, jis žiūrėjo, kad niekas mūsų nepamatytų.

– Kur tavo kambarys? Ar matyti iš čia?

Tą akimirką automobilis vėl pajudėjo iš vietos. Keblus reikalas buvo atliktas. Turbūt mes neišstovėjome ten nė dešimties minučių.

Už trijų keturių namų Kalidas netikėtai tarė:

– Pažiūrėk, Verena, tai mano sesers namas.

Įspūdingas namas Al Vahos mieste išsiskyrė nepaprastu šiuolaikiškumu. Pastebėjau, kad Kalidas tuo ypač didžiuojasi.

Nevilties kupinos akys, regis, klausė manęs, ar aš viską supratau. Taip, aš supratau.

Po viso šito man skubiai reikėjo puodelio stiprios kavos. Be to, mudvi su Liza jau seniai norėjome į tualetą. Prieš išvažiuojant iš miesto, Kalidas išsuko iš pagrindinės gatvės ir sustojo prie nedidelio viešbučio *Al Waha*.

– Prašom, eikite. Turiu dar būtinai paskambinti keliems žmonėms. Netrukus ateisiu.

Kai įėjome į viešbutį, registratūroje sėdintis vyras nepatikliai pažiūrėjo į mus. Rodės, lyg regėtų miražą. Galima sakyti, taip ir nutiko. Turbūt čia vargu ar užklysdavo koks nors vakarietis, juo labiau – vakarietės moterys.

Tuščiame restorane viešpatavo visiška ramybė. Vaiduokliška tylą tik retkarčiais pertraukdavo paukščių, uždarytų voljere, čiulbėjimas ir jų sparnelių plazdenimas. Mudvi buvome pernelyg pavargusios, kad galėtume aptarti, kas įvyko. O įvykiai iš esmės buvo iškalbingi.

Mudvi jau seniai išgėrėme kavą, o Kalidas vis nesirodė. Užsimokėjome ir išėjome iš viešbučio. „Kur jis pradingo? – svarsčiau. – Kodėl neatėjo? Gal baiminasi sulaukti klausimų, į kuriuos negali atsakyti?“ Kaip ir maniau, Kalidas sėdėjo mašinoje ir kalbėjosi – arba bent jau dėjosi kalbąs – telefonu. Staiga nusmelkė įsitikinimas, kad visas šis užimtumas tėra tik išsisukinėjimas. Aišku, jis nedrįso pasirodyti su mumis net ir šiame viešbutyje. Pavargusi ir nusiminusi įsėdau į automobilį.

Kai pasiekėme greitkelį, Liza jau snūduriavo. Aš tuo metu stengiausi įminti už aukštų tvorų slypinčias paslaptis. Aišku, didžiai gerbdama už jų gyvenančių žmonių jausmus. Mėginau sudėlioti mozaikos akmenėlius ir vyliausi, kad vieną dieną išvysiu aiškų vaizdą. Stebėjausi, kokios išmoningos mintys kyla prispyrus bėdai. Pasitaikius artimiausiai progai, Kalidas ketino nupiešti ant popieriaus savo tėvų namo planą, kad galėčiau susidaryti geresnį vaizdą.

„Kokia likimo ironija“, – pagalvojau. Sustingusia mina Kalidas paaiškino, kad jo motina yra antroji, jaunesnioji jo tėvo žmona. Jie gyvena pagrindiniame name. Pirmoji tėvo žmona, viena gyvenanti greta stovinčiame name, jam esanti, galima sakyti, teta arba senelė. Jos vaikai jau seniai

sukūrę šeimas. Šypsodamasis pasakojo, kad taip vadinamoji pamotė dažnai šeimai teikdavo palaimingą naudą. Tuomet, kai, tarkim, jo motina, jam iškrėtus kokią nors kvailystę, imdavo jį vaikytis. Tokiomis akimirkomis jis visada puoselėdavo viltį pasprukti į išganingą pamotės glėbį. Nors ir kaip neįprastai visa tai skambėjo, tai, regis, puikiai veikė. Bent jau iš Kalido žodžių galėjai suprasti, kokia laiminga buvo jo vaikystė.

Ar turėjau dabar sugriauti jo vėl atrastą ramybę? Staiga mane nusmelkė viena mintis. Anglija! Netikėtai prisiminiau mudviejų pašnekesį apie iš anksto nulemtą nuotaką, apie tą garbingą, šeimos galvų vienas kitam duodamą pažadą, vis dar turintį galios islamo šalyse. Gal tuo ir galima paaiškinti Kalido slapukavimą? Jo tariamą liūdesį, artimą nevilčiai? Ar dėl to jis taip keistai elgėsi visus šiuos metus? Man niekada nebūtų atėję į galvą, kad Kalidas, žinodamas, jog ves kitą moterį, tiek daug metų mylės ir persekios mane. Tačiau gal jis pats nežino, kaip susiklostys aplinkybės. Kas gi tai žino? Tarkim, staiga kyla karas, šalį sukrečia žemės drebėjimas ar užtvindo potvynis. Priklausomai nuo aplinkybių likimas gali pakrypti visai kita linkme.

Ieškodama mūsų muzikos kasetės, įtemptai galvojau, nuo ko pradėti. Pirštai drebėjo iš įtampos, kai ją laikiau rankose. Gal bijojau, kad viskas netrukus galutinai paaiškės? Kad sužlugs paskutinė slapčiomis puoselėta viltis, vertusi mane delsti? Juk taip paprasta užmerkti prieš tiesą akis!

Skambant ilgesingiems gitarų garsams, prisiminimai apie pažinties pradžią ėmė nelauktai dilti. Galiausiai pajutau nuovargį ir sunkumą. Paskiausiai prieš akis dar regėjau Kalido, žiūrinčio į kelią, suakmenėjusį siluetą.

Kai pabudusi mirkčiodama prasimerkiau, pamačiau tūkstančius lyg deimantai spindinčių žiburių. Mes buvome dykumų metropolijos Dubajaus centre. Ant galinės sėdynės tyliai sukrutėjo Liza. Kalidas važiavo per Al Garhudo tiltą.

– Tikiuosi, man atleisite, jeigu dabar važiuosime tiesiai į *Jebel Ali*. Jau vėlu, o man šeštą valandą ryto reikia būti Dubajaus Rašido uoste.

Kai važiavome paskutinius iki viešbučio likusius kilometrus, Kalido mintys klaidžiojo kažkur toli.

– Apie ką galvoji? – paklausiau.

Kalidas nė žodeliu neišsidavė, kas dedasi jo viduje. Net ir iš akių nebuvo galima permanyti, ką jis mąsto ar jaučia. Ėmiau prikaišioti sau, kad užmigau, užuot su juo pakalbėjusi.

Kai išlipome iš automobilio, Kalidas persibraukė ranka veidą, lyg norėdamas kažką ištrinti – sunkų darbą, slogias mintis.

– Neturėtum vėl važiuoti į Al Vahą, – kupina kaltės jausmo ir gailesčio, tariau, glostydama jam skruostą.

– Galbūt tu teisi, turbūt pernakvosiu Dubajuje.

– Pažadi?

Jis tylomis linktelėjo. Mudu atsisveikinome.

– Jeigu netrukus nieko neįvyks, užges mano paskutinė vilties prošvaistė, – tariau Lizai.

– Ak, Verena, žinai, ką apie tai galvoju.

Kai įėjome į viešbučio fojė, jau buvo po dešimtos valandos vakaro. Užuot nusipraususios ir persirengusios, pasukome tiesiai į valgomąjį. Nustebome pamačiusios, kad mūsų laukia kažkoks vyriškis.

– Malonu jus matyti, – iš savo vietos prie įėjimo šūktelėjo Mataras.

Galantiškai atsistojęs, jis ištiesė į priekį rankas, rodydamas, kad sėstumės prie jo. Mus lydinti vyriausioji padavėja suprato jo gestą ir rūpestingai pasiūlė mums kėdes.

– Ne, ačiū, ponia, – tariau aš, – mes ne su šiuo vyru.

– Prašau, Verena, – tarė Mataras, priglaudęs prie krūtinės ranką, – man būtų didelė garbė. Žinoma, jūs mano svečiai.

Man vis dar svarstant, kaip išsisukti, Liza jau susiruošė sėstis. Mataras, pasislinkęs į šalį, pasiūlė man vietą šalia savęs. Žinojau, kad darau klaidą.

– *Habibti*, – akinamo baltumo daug žadančia šypsena nusišypsojo Mataras.

– Ką? Aš nesuprantu arabų kalbos.

Nerūpestingai nuleidęs negirdomis mano klausimą, jis užsakė Bordo vyno butelį. Matarui ragaujant vyną, galvojau, ar jis žino, kodėl uostomas vynas, ar tik nusižiūrėjo tai iš europiečių. Vis dėlto vyno skonis buvo nepriekaištingas.

– Kodėl tik dabar ateinate valgyti? Gal šiandien buvote išvažiavusios?

– O kaip manai?

– Na, paprastai europiečiai vakarieniauja daug anksčiau.

– Regis, esi pastabus, Matarai.

Pagerbtas jis nusišypsojo į savo baltąją sufrą. Šis jo gestas kas kartą mane sužavėdavo.

– Na, šiandien mes buvome pažintinėje kelionėje. Važiavome į Al Vahą.

– A, tai buvote kartu su savo draugu Kalidu.

Mataro veidas iš karto apsiniaukė.

Pirmą sykį suvokiau, kokie skirtingi yra Kalido ir Mataro charakteriai. Tuo metu, kai pastarasis arabas atvirai ro-

do savo jausmus – ir džiaugsmą, ir pyktį – Kalidas beveik neleidžia žvilgtelėti į savo vidinį pasaulį. Visus šiuos metus mane tai kone varė iš proto.

Apie apskritą valgių stalą šmėsčiojo nedidelio ūgio, liekni azijietiškos kilmės virėjai, rūpindamiesi, kad padėkluose išdėlioti valgiai būtų švieži. Man dedantis į lėkštę maisto, iš kitos pusės pro dekoratyviai supjaustytas daržoves įžūliai šypsojosi Mataras. „Be abejo, *Jebel Ali* – jo medžioklės zona“, – pamaniau.

Kai vėliau įsitraukėme į įdomų pokalbį, vis netikėtai prisimindavau Kalidą. Aišku, jis įsižeistų sužinojęs, kad esu Mataro draugijoje. Ypač po tokios dienos. Po kurio laiko įteigiau sau, kad Kalidas neturi jokios teisės pykti.

– Atleisk už smalsumą, Matarai, tačiau kuo tu užsiimi, kai nesi *Jebel Ali*?

– *I'm a lawyer.**

– Tiesa, tu advokatas. Kur studijavai? Ar Abu Dabyje yra universitetas?

– Ne, aš baigiau studijas Kaire. Po to penkerius metus turėjau sunkiai dirbti Abu Dabyje kariuomenės advokatu.

– Sunkiai dirbti? – nusijuokė Liza. – Aišku, dirbai maloniai kondicionuojamame biure.

Jo lūpos šyptelėjo.

– Na, ne visada būdavo paprasta atsikratyti kai kurių tarpininkų iš Europos.

Mudvi abi klausiamai sužiurome į jį.

– Aš ne visai suprantu, – ištariau.

– Turiu minty lėktuvų ir ginklų prekiautojus iš Prancūzijos, siūliusius kyšį už tai, kad pasirašyčiau reaktyvi-

* Aš advokatas.

nių kovinių lėktuvų prekybos sutartis. Tačiau jie smarkiai klydo. Šis būdas visai netinkamas darant sandorius Arabijos įlankoje. Šiandien didžiuojuosi tuo, kad nesileidau paperkamas.

– Tai išties verta pagarbos, Matarai.

– Taip, taip... – atsiduso jis. – O dabar turiu nuosavą advokatų kontorą. Tačiau vis dar neišmokau naudotis fakso aparatu, jis mane tuoj išves iš kantrybės. Man niekaip nepavyksta išsiųsti dokumentų.

Ir visa gerkle pats iš savęs pasijuokė.

Štai ir vėl išryškėjo, kad naftos teikiami milijardai pernelyg staiga užklupo šią šalį. Technologijos vis dar kėlė rūpesčių, ir aš galėjau tai suprasti.

Mūsų nuostabai, nelauktai priešais išdygo Abdulas. Atviro būdo kuveitietis tuojau prisistatė Matarui ir šiam neliko nieko kito, tik pasiūlyti Abdului prisėsti.

Kuo greičiau bėgo laikas, tuo neramesnė jaučiausi. Mano mintys vis nuklysdavo pas Kalidą. Kas, jeigu jis negali užmigti? Kas, jeigu jį apėmė ilgesys, o manęs nėra kambaryje? Net ir vidurnaktį. Ilgiau neįstengdama pakelti centnerį sveriančios sąžinės naštos, atsisveikinau.

– Bet, Verena, tik ne vėl... – tarė Abdulas.

– Žinai, nesu nakties žmogus.

Tamsios Mataro akys tiriamai žiūrėjo į mane. O tada, lyg norėdamas įvilioti į savo tinklą, kerinčiai švystelėjo baltą sufrą ant savo nuostabiai gražaus veido.

– Prašau, *habibti*, nepamiršk manęs, gerai?

– *You are a crook, Mattar**, – nusijuokiau ir gelbėdamasi pasukau išėjimo link.

* Tu sukčius, Matarai.

Lifte jau buvo patiestas „pirmadienio kilimas“. Taigi, jau iš tikro vėlu. Lifto durims prasivėrus, nuskubėjau į kambarį. Baiminausi, kad galiu praleisti telefono skambutį. Tačiau kambaryje tvyrojo ramybė. Apgailestaudama atskleidžiau užuolaidas ir išėjau į balkoną. Mėnulis nešvietė, naktis buvo juoda lyg varnas. Vien tik *Jebel Ali* laisvosios prekybos zonos žiburiai tvyksčiojo ore.

Atsisėdau ir ėmiau laukti, kol kas nors įvyks, tačiau nieko neatsitiko. Kartais trinktelėdavo automobilio durelės, o šiaip buvo tylu. Tiesiog neišmaniau, kaip man tuo pačiu metu išlikti tarsi ir „arabų moterimi“, ir atostogautoja, be to, dar ir Lizos drauge. Man visko buvo per daug. Toliau taip tęstis negali. Ar rytoj dangus bus apsiniaukęs? Kur, tiesą sakant, nakvoja Kalidas? Kodėl jis toks paslaptingas? Ir kaip gali vienu metu būti toks nutolęs ir uždaras, o paskui – kupinas švelnumo ir rūpestingas? Su juo galima netekti proto. Jeigu nebūčiau visiškai tikra, kad už šio apsimestinio fasado slypi garbingas žmogus, niekada nebūčiau į tai įsitraukusi.

Guldamasi į lovą supratau, kad Kalidas niekada neprisipažintų, juo labiau – pats nepasakytų, kad jis veltui skambino. Jis pernelyg išdidus.

Kitą dieną baigėsi *Merrill Lynch* banko organizuota skatinamoji kelionė. Ilgai negalvodamas Abdulas pratęsė savo viešnagę. Kuriam laikui – *inshallah*, to niekas nežino. Kalidas, nuo ankstyvo rytmečio tvarkantis reikalus Rašido uoste, kelis sykius paskambino man mobiliuoju telefonu. Nė vienas neužsiminėme apie praėjusią naktį.

Tai, kad Lizą nuo šiol lydės Abdulas, Kalidui tikrai nepatiko, tačiau jis apie tai nekalbėjo. Jis sutiko susipažinti su kuveitiečiu.

Taigi tą vakarą Kalido laukėme trise. Abdulas ketino pakviesti mus į *Hyatt Regency* viešbutį. Japonų restorane jau rezervavo staliuką. Ar sklandžiai praeis abiejų vyrų susitikimas? Neapleido jausmas, kad susidurs du pernelyg skirtingi pasauliai. Visų nuostabai, šį vakarą Abdulas atrodė lyg pats Didysis Getsbis. Savo puošnius plaukus, gausiai sudrėkintus plaukų geliu, buvo susišukavęs atgal. Apsivilkęs šviesų kostiumą ir apsiavęs baltai rudais golfo batais, jis tiesiog blizgėjo. Aišku, neapsiėjo ir be garsiojo Montekristo cigaro.

– Na, Verena, nekantriai laukiu tavojo Kalido.

Kažin kokia keista gaidelė suskambo jo balse, tačiau negalėjau suprasti kodėl. Tik tegu abu vyrai nemėgina kovoti dėl manęs.

Kai pagaliau Kalidas pro besisukančias duris įėjo į *Plantation* barą, Abdulas tuojau pat mandagiai pakilo iš vietos. Išskėtęs rankas, atvirai pasitiko Kalidą. Gal net pernelyg įsijautė į svečius priimančio šeimininko vaidmenį. Nenustebau pamačiusi, kad Kalidas, priešingai, pabrėžtinai nemandagiai klestelėjo į krėslą. Štai jie ir susidūrė.

Lyg to dar būtų maža, subolavo kojinėmis neapmautos Kalido pėdos. Vaje, kaip nemalonu. Kalidas elgėsi nepakenčiamai. Buvo toks aikštingas, kokio dar niekada nebuvau mačiusi. Tačiau kuveitietis, nekreipdamas dėmesio į susidariusią įtemptą padėtį, stengėsi palaikyti pokalbį. Netrukus jis pakvietė mus į *Hyatt Regency* restoraną.

– Kodėl gi ne, – abejingai tarė Kalidas.

Kurį laiką mano galvoje sukosi mintis, tegu Liza su Abdulu važiuoja į Dubajų vieni: juk vakaras turi būti džiaugsmingas, o per prievartą jis džiaugsmo suteikti negali. Abdulas, matyt, įspėjo mano mintis, nes ėmė kaip įmanydamas stengtis kuo maloniau pateikti savo sumanymą.

– Patikinu jus, būsite sužavėti japonų virtuve. Priešingu atveju nedelsiant važiuosime į kitą restoraną. Pažadu jums. *Hyatt Regency* restorane kiekvienas ras ko nors pagal savo skonį, ar ne tiesa, Kalidai? Savaime suprantama, jūs – mano svečiai.

Tai sakydamas, Abdulas draugiškai paplekšnojo Kalidui per petį. Šis mėgino atmesti kvietimą, tačiau kuveitietis nesileido perkalbamas. Galų gale jiedu lyg du draugai pasuko prie išėjimo. Abdulas pasirūpino pateikti dar vieną staigmeną: durininkas privairavo didžiulį senovinį automobilį, panašų į *Rollce-Royce'ą*, puikiai derantį prie Abdulo aprangos. Reginys buvo lyg iš kino filmo.

Kalidas nenorėjo palikti savo automobilio, o aš dėl to tik apsidžiaugiau. Pagaliau liksime vieni.

Nekalbėdamas Kalidas važiavo paskui senovinį automobilį ir pasuko per parką greitkelio link.

– Kalidai, ar viskas gerai? Gerai jautiesi?

– Žinoma, man viskas gerai, – bereikšme mina tarė jis.

Jaučiau, kad Kalidas nenusiteikęs juokauti: arba jį žeidžia kuveitiečio manieros, arba jis kankinasi nežinodamas, kur buvau praėjusią naktį. O gal aš iš tiesų nė nenumanau priežasties. Gal jį kamuoja visai kiti rūpesčiai, gal jis jaučiasi be galo nelaimingas?

– Kalidai, – ištariau parinkdama nuotaiką praskaidrinančius žodžius, – atmink, išvyka į Al Vahą man labai daug reiškia. Žinojai, kad negali nusivesti manęs į savo namus, tačiau vis tiek atsižvelgei į mano norą ir sugalvojai ką kita. Tai nuostabu.

– Ar tu neįsižeidei, kad ne viskas buvo taip, kaip tikėjaisi, – šiek tiek atsipalaidavęs paklausė Kalidas.

– Tik truputį, – šyptelėjau aš. – Viešnagė pas tavo mokytoją šiek tiek apstulbino.

Jis nusijuokė ir paguodžiamai paglostė man ranką.

– Tu nepalikai man jokios išeities. Jeigu ką nors įsikali į galvą, tai žūtbūt nori tai gauti. Ar ne taip, Verena?

– Na, gal tu ir teisus. Išties galiu būti užsispyrusi ir kantri. Sakyk, kaip gyvuoja tavo šeima? Ar visi sveiki (ir aš jau kalbu kaip arabai)?

– Na, jie laikosi gerai, – tarsi prarydamas gumulą, ištarė Kalidas.

– Kalidai?

– Klausau, Verena?

– Man pasirodė, lyg tavo balse nuskambėjo kažin koks nerimas.

– Tikrai?

– Aha, – įsitikinusi linktelėjau.

– Na, mūsų namuose ne viskas taip, kaip turėtų būti. Man be galo trūksta tėvo – jis mirė prieš dvejus metus.

Atidžiai iš šono pažiūrėjau į Kalidą, stengdamasi suprasti, kaip smarkiai jį paveikė ši netektis.

– Tau vis dar labai liūdna dėl to?

– Tai buvo pats sunkiausias laikotarpis mano gyvenime. Aš kone netekau proto. Per trumpą laiką mane paliko du brangiausi žmonės.

Jis pasakė du? Mano galvoje beregint ėmė suktis mintys. Juk jis kalba ne apie mane?

– Taip, Verena, negali įsivaizduoti, kaip smarkiai mane įskaudinai. Kaip man reikėjo tavęs. O tavęs nebuvo – pačiu sunkiausiu mano gyvenimo laikotarpiu.

Išgirdusi šį kaltinimą, pasijutau pritrenkta.

– Žinok, Kalidai, tada aš irgi krausčiausi iš proto. Kaip manai – man buvo lengva pradingti?

– Verena, dabar nesiginčykime dėl to, kas ką labiau nuliūdino, vis tiek jau per vėlu.

Ką jis kalba? Pajutau dūrį į krūtinę. Jo žodžiai nuskambėjo lyg galutinis nuosprendis. O juk visai neseniai maldavo manęs: „Paklausyk, mes surasime išeitį – kaip Dievas mato ir kaip mane gyvą matai."

– Apie ką tu kalbi, Kalidai?

Jis giliai atsiduso ir, sunkiai įstengdamas valdytis, suspaudė lūpas.

– Savo mirštančiam tėvui pažadėjau, kad pagaliau vesiu jo ir kitų šeimos vyresniųjų paskirtą merginą.

Nors visą šį laiką kažką panašaus nujaučiau, po šių žodžių nepaprastai supykau.

– Kodėl, dėl Dievo meilės, tik dabar man tai pasakei? Kodėl pačią pirmąją dieną neprisipažinai, jog esi vedęs? Kodėl, po galais, kodėl visada viską slepi?

– Nee! Verena, nusiramink. Aš dar nevedęs. Bet greitai, dar šiais metais vesiu.

Man pasidarė silpna.

– O ką tada reiškia mūsų susitikimai, išvykos, kalbos apie meilę?

– Tu esi toji, kurią aš myliu, – visiškai ramiai atsakė Kalidas. – Myliu tave nuo pat pirmos dienos, kai tik pamačiau, ir mylėsiu tave amžinai. Tu esi pirmoji ir paskutinė mano gyvenimo meilė.

– Bet Kalidai!

Nieko nesuprasdama, papurčiau galvą. Žiūrėjau pro langą, neįstengdama suvokti, užčiuopti prasmę, visiškai nieko nenutuokdama.

– Verena, pažadėk man, kad mudu, kad ir kas nutiktų, ligi gyvenimo pabaigos liksime draugai.

Priblokšta įsistebeilijau į jį.

– Prašau tavęs... – be galo liūdnomis akimis maldavo jis.

– Gerai, Kalidai, pasistengsiu, – atsakiau, galų gale nebepajėgdama atlaikyti jo žvilgsnio.

Man iš dešinės lyg pro ūką praskriejo nuostabiai gražus Emyrato golfo klubo laukas. Įspūdingos baltos beduinų palapinės pasakiškai spindėjo rožinėje vakaro šviesoje. Prie Džumeiros paplūdimio vilnijo jūra. „Tai nuostabaus sapno pabaiga", – šmėstelėjo mintis.

Prie *Hyatt Regency* durų mūsų jau laukė Liza su Abdulu. Tvirtai tikėjau, jog jie nepastebės mus užklupusios audros. Manau, jiedu nenorėjo, kad kas nors gadintų jiems vakarą, todėl linksmai patraukė pirma mūsų.

Abdulas žinojo, kaip elgiamasi plačiajame pasaulyje. Jis ėmė sumaniai pažindinti mus su sušių valgiaraščiu, ir mes pavedėme jam išrinkti patiekalus.

Netrukus apskritas stalas buvo apdėliotas lėkštutėmis ir nedideliais padėklais su žalia žuvimi. Buvo patiekta nesuskaičiuojama daugybė padažų. Stengiausi išlikti rami ir dalytis vakaro džiaugsmu su kitais, tačiau Kalido veidas nežadėjo nieko gera. Jis nepalankiu žvilgsniu nužiūrėjo raudonus, baltus ir rudus žalios žuvies gabaliukus ir paniekinamai ignoravo Abdulą.

– Verena, tau tikrai patiks – tai tunas, paragauk, – pasiūlė Abdulas džiaugsmo kupinomis akimis.

– Labai skanu. Kalidai, paragauk ir tu, – paakinau aš.

Kalidas vos prisivertė šyptelėti. Prie stalo įsivyravo bjauri nuotaika. Pamažu mane apėmė jausmas, kad Kalidas pa-

vyduliauja. Nors kuveitietis visą vakarą stengėsi palaikyti pokalbį, Kalidas buvo jam abejingas. Kelis sykius su mobiliuoju telefonu rankose pakilo nuo stalo, apversdamas dar pilnas taures, dėdamasis neturįs apetito. Aiškiau nė negalėjo pademonstruoti, kokia menkavertė Abdulo draugija. Kuo daugiau man dėmesio skyrė Abdulas, tuo labiau stingo Kalido veidas. Supratau, kad geriau būtų sprukti iš čia.

– Eime, Kalidai. Manau, tau šiandien buvo įtempta diena, ar ne?

Tačiau Abdulas užbėgo jam už akių. Geranoriškai šypsodamasis, jis tarė:

– Verena, aišku, gali važiuoti su mumis, tada tau, Kalidai, nereikės dar kartą važiuoti į *Jebel Ali*.

Tikriausiai taip jis atsilygino už Kalido kaprizus.

Netrukus mudu abu suglumę klaidžiojome po didžiulę automobilių stovėjimo aikštelę, ieškodami jo automobilio. Kalidas, staigiu judesiu atidaręs dureles, ėmė laukti, kol aš įlipsiu į vidų, o pats tuo metu įsižeidęs žiūrėjo man pro petį. Jo veide mačiau vien tik apmaudą ir įsiūtį. Dabar jokiu būdu nelipsiu – tai būtų per daug pavojinga.

– Pasakyk, ką aš padariau? – paklausiau Kalido.

Jis užsispyręs tylėjo.

– Ar nepasakysi, kas tave slegia?

Sudrėkusios akys nuo manęs nusisuko.

– Ei, – švelniu balsu tariau aš, dėdama jam ant peties ranką, – juk mes draugai.

Giliai atsidusęs Kalidas padėjo galvą man ant peties.

– Nesuprantu, – sušnabždėjau, – kaip mes, jausdami vienas kitam tokius stiprius jausmus, negalime būti drauge. Niekada nesupratau to – nei prieš dešimt metų, nei dabar.

Tvirtai apkabinęs mane, jis tylėjo.

– Tik tu vienas žinai atsakymą, Kalidai.

Pamatęs du besiartinančius baltais drabužiais vilkinčius vyriškius, Kalidas nelauktai tarė:

– Lipkime į vidų, Verena.

Vos neužmiršau, kad šiame krašte apsikabinimai viešose vietose yra nepaprastai smerkiami. Užvedęs variklį, Kalidas persibraukė ranka veidą. Tylomis pasukome prie įlankos žiočių ir, pravažiavę Šindagos tunelį, pro uostą pasukome į Džumeirą. Iš radijo sklido arabiška muzika. Slapčia troškau, kad Kalidas sustotų kur nors prie Džumeiros paplūdimio. Mudu basomis pasivaikščiotume puikiu, smulkiu smėliu, laukdami, kaip viskas susiklostys toliau. Taip, tokia aš esu. Net ir dabar, žinodama, kad viskas prarasta, neįstengiau nė pagalvoti, jog dar galiu apsigręžti, ištrūkti, atsisveikinti su Kalidu visiems laikams. Ne. Užuot pabėgusi, pasinėriau į painias romantiškas fantazijas. Mano vaizduotėje Kalidą taip beprotiškai užvaldė troškimas bučiuotis mėnesienoje, kad jis neįstengė padaryti nieko kita, tik sulaužyti Alachui ir šeimai duotą pažadą. Tokios svajos sukosi galvoje.

Tačiau Kalidas niekada nesuteps nei mano, nei savo būsimos žmonos garbės. Jis per daug gerbė meilę, gyvenimą ir patį save. Žinojau tai ir dėl to tik dar labiau jį mylėjau.

Netrukus tolumoje pasirodė žibanti lobių skrynia. Kartą Kalidas papasakojo, kaip jį sužavėjo mano atvirlaiškis su lobių skrynios aprašymu.

Viešbutis, pavadintas *Jebel Ali*, esantis netoli Dubajaus...

Ši poilsio vieta žinoma visoje šalyje. Be mieste esančių viešbučių, tik šis vienintelis ant jūros kranto stovintis viešbutis arabams buvo svarbus. Aš to, beje, nežinojau.

Netikėtai Kalidas pertraukė tylą:

– Verena, prisimeni, tu man dar neatsakei?

Klausiamai žvilgtelėjau į jį.

– Ak, tik neapsimesk dabar, – karčiai šyptelėjo Kalidas.

– Juk tu turi galvoje ne mano dingimą prieš trejus metus?

– Būtent tai turiu galvoje.

– Kalidai, manau, pats gerai žinai, kodėl taip pasielgiau. Aš tiesiog neturėjau kitos išeities. Kažkaip turėjau išsivaduoti iš šios beviltiškos meilės. Juk nebuvo nieko, už ko būčiau galėjusi įsitverti: nei jokių planų, nei pažadų, juolab ir tavęs nebuvo šalia. Nepuoselėjau jokių vilčių, kad mudu susituoksime. Nieko, visiškai nieko. Dar ir šiandien nežinau, kokios mintys tuomet sukosi tavo galvoje. Tikrai suprasi, kodėl taip pasielgiau.

– Ne, aš negaliu suprasti!

Tas tvirtas, ryžtingas *ne* užgavo mane lyg antausis.

– Bet paklausyk, tu...

– Ne, ne, ne! Tai niekaip nepateisina tavo poelgio, – garsiai pertraukė jis mane.

Išsigandusi ėmiau gaudyti orą. Kalidas visas išraudo iš pykčio. Jaučiau, kad geriau nieko nesakyti. Tikriausiai jo viduje viskas kunkuliuoja lyg ugnikalnyje, ir jau seniai.

Kalidas, vis mažiau beįstengdamas valdytis, ėmė važiuoti vis greičiau. Žiūrėjau į kelią apimta nerimo ir krečiama vidinio virpulio. Galiausiai pradėjau melstis dėl kiekvieno metro, priartinančio mus prie viešbučio. Sukant į paskutinę sankryžą, mašinos ratai sucypė taip, kad jau regėjau mūsų nuotrauką antraštiniame *Khaleej Times* puslapyje: „Greitį viršijęs *pontiakas* atsitrenkė į apšvietimo stulpą.“

Kai pasukome viešbučio link, mano širdis, mirtinai išsigandusi, vis dar daužėsi. Kalidas nuvairavo prie parko, jo plokščios terasos buvo apsodintos rožiniais bugenvilijų krūmais, palmėmis ir kaktusais. Mieliausiai būčiau paprašiusi išleisti mane prie pat durų, bet nenorėjau rizikuoti – apimtas afekto, Kalidas galėjo prarasti savitvardą.

Išjungęs motorą, jis skubriais žingsniais apėjo automobilį ir atplėšė dureles. Išlipau įsiutusi ir nusivylusi, žvelgdama pro jį. Kalidas šiurkščiai sugriebė mano ranką ir įsistebeilijo į mane pagarbos reikalaujančiu žvilgsniu. Dar gali atsitikti taip, kad mano sielvartas praeis savaime, ir man neteks apverkti Kalido.

– Na, ką aš vėl padariau? – nusikamavusiu balsu, kone abejingai paklausiau.

Jaučiau, kad juokauti su juo neverta. Vis dėlto, jausdamasi viešbučio teritorijoje saugi, atlaikiau jo baimę keliantį žvilgsnį. Galiausiai Kalidas kapituliavo ir tvirtai mane apkabino.

– Tu vis tiek išvarysi mane iš proto, – skausmingai tarė jis.

„Ir man taip atrodo", – pamaniau. Mano kūnas buvo sustiręs. Negalėjau atsakyti į jo apkabinimą – mane dar kaustė pernelyg didelė baimė.

Kalidas ėmė sūpuoti mane glėbyje, perbraukė ranka per nugarą, lyg būčiau vaikas, kurį reikia nuraminti.

– Aš taip gailiuosi, kad įniršau, – sunkiai pratarė jis. – Prašau man atleisti.

Vis dar stovėjau nejudėdama, grumdamasi su savo jausmais. Staiga jis paėmė mano rankas ir apglėbė jomis savo klubus.

– Leisk man pajausti, Verena, kad vis dar myli mane.

– Ar žinai, kiek naktų prasivarčiau lovoje melsdama Dievo padėti? Parodyti mums abiem išeitį?

Jis sunkiai atsiduso, jo padėtis pasirodė esanti dar beviltiškesnė. Keista, netikėtai pajutau Kalidui didesnį gailestį, nei sau.

Užmerkęs akis, jis iš širdies gelmių sudejavo.

– Ak, kaip aš tave myliu ir kaip trokštu tavęs. Noras jausti tavo kūną sukelia tokį ilgesį, kad ima svaigti galva.

Jo žodžiai padvelkė šiluma. Prigludau prie jo ir pamiršau visa, kas įvyko.

Aplinkui įsivyravo tyla. Tik vėjas, šiurenantis po automobilių aikštelę, švelniai glostė mus. Retsykiais, atsidarius durims, iš *Plantation* baro pasigirsdavo muzika. Mes stovėjome paskendę savo mintyse, savo pasaulyje, kol nelauktai sušnarėjo krūmai.

Akimirką žvilgtelėjau aukštyn ir nepatikėjau savo akimis. Mane persmelkė nemalonus jausmas: ar tik pro krūmų šakas man nepasivaideno balta kandora? Apėmė negera nuojauta. Norėdama nukreipti Kalido dėmesį, be užuolankų paklausiau jo:

– Sakyk, kaip tau patiko japonų valgiai ir Lizos draugas?

Dėl tokio nelemto klausimo mano širdis ėmė dar labiau plakti. Prikandau lūpas. Kalidas pritrenktas pažvelgė į mane.

– Sakai, Lizos draugas? Tas vyras težiūrėjo tik į tave.

– Bet, Kalidai, to negali būti.

Netikėtai nervingai nusijuokiau. Aiškus požymis, kad ši įtampa man buvo per didelė.

– Manai, nepastebėjau, kad visą savo dėmesį jis skyrė tik tau? Kaip jis žiūrėjo į tave. Gal galėtum pasakyti, kodėl jis neišvažiavo kartu su *Merrill Lynch* grupe?

– Prašau, Kalidai...

Kai akimirką žvilgtelėjusi pro Kalido petį išvydau Matarą, man užgniaužė kvapą. Tas arabas tikriausiai visai pakvaišo! Seka mane ir dar atkreipia į save dėmesį. Jaučiausi priblokšta. Netrukus prasidės drama. Bematant viskas bus sugriauta – pasitikėjimas, meilė, mudviejų draugystė, viskas. Šaltas šiurpas perbėgo man per nugarą.

– Žinai, Kalidai, – pasakiau apimta panikos, – Abdulas yra tik džentelmenas, jis malonus su visais. Tačiau įsimylėjęs jis tik vieną – Lizą. Esu visai tikra.

Kalidas nekreipė dėmesio į mano žodžius. Matyt, jis kažką pamatė. Kaip tik tuo metu, kai pasijutau verčiama įsikišti, pamačiau, kad baltoji būtybė ėmė tolti. Atsigręžęs Kalidas tiriamu žvilgsniu pažvelgė į mane. Jeigu jis ir pažino Matarą, tai nieko apie tai nepasakė. Baugiai tariau:

– Geriau pasikalbėkime apie mudu, Kalidai. Kaip viskas klosis toliau? – paklausiau jo, stengdamasi nukreipti jo dėmesį.

– Gerai nežinau – vien tik Alachas žino atsakymą. Melsiuosi už mus.

– Tad tu turi omeny, jog aš po kelių dienų išskrisiu namo, o tu vesi ir susilauksi...

– Liaukis, aš to neištversiu.

Susigėdusi nudelbiau žvilgsnį į žemę ir nutilau.

– O, pažiūrėk, kas gi grįžta namo, – atžariai tarė Kalidas. – Sakiau tau, jis pasiliko čia ne dėl jos.

Laiptais aukštyn, susiėmę rankomis, lipo linksmai nusiteikę Abdulas ir Liza.

– Daugiau negalėjome ištverti triukšmo *Hyatt Regency* klube, – nusijuokė Liza.

Savo nuostabai, pajutau rimtą Abdulo žvilgsnį, tačiau netrukus jis nusišypsojo.

– Pasimatysime vėliau.

Jiedu paliko mus vienus.

O netrukus įvyko kažkas baisaus. Per kelias minutes mes žodžiais beveik sutriuškinome mudviejų praeitį, dabartį ir ateitį. Viską. Vos Lizai ir Abdului pranykus už durų, Kalidas, apsėstas kartėlio, ėmė man prikaišioti, neva aš teikianti vilčių ir Matarui, ir Abdului. Žodžiai užstrigo mano gerklėje. Vargu ar kokia kita moteris galėtų būti doresnė už mane. Supykusi žiopčiojau, stengdamasi susivaldyti. Tačiau Kalido tirada nesiliovė. Dabar supratau, kad jis vis dėlto atpažino Matarą. Tačiau kuo aš čia dėta? O Abdulas, Lizos draugas – ne, geriau nereikia. Jaučiausi taip užgauta, kad panūdau išsakyti tai, ką geriau būčiau nutylėjusi. Galiausiai mano žodžiai tapo vis kandesni ir skaudesni. Ir iš viso, kokią teisę Kalidas turi taip pasiutusiai pavyduliauti?

Staiga jis apsisuko ir, man nespėjus nė mirktelėti, trinktelėjo mašinos dureles. Apimtas aklo įsiūčio, Kalidas užvedė mašiną ir įjungė atbulinę pavarą. Paskutinę akimirką dar spėjau sugriebti mašinos dureles ir sušukti jam į vidų:

– Draugai negali išsiskirti susipykę!

Kalidas nuvažiavo nesiteikęs dar bent kartelį žvilgtelėti į mane.

Eidama į savo kambarį, prapliupau verkti.

Nuo tos dienos įvykiai ėmė krypti pragaištinga linkme.

Mataro vila

– Eime, Verena, susidėsime daiktus – važiuosime į Mataro vilą. Tau nepakenks šiek tiek prasiblaškyti. Nagi, pažiūrėk, tavo akys jau visai užtinusios. Kas atsitiko?

Kokia lemties ironija: likimo pirštas nukrypo į kitą pusę. Šiaip jau aš turėjau guosti savo draugę – dėl to mes juk ir atvykome į Dubajų.

Išgirdusi, kas nutiko, Liza tarė:

– Ką dar turi patirti, kad pagaliau ateitum į protą, Verena?

Paskui ji man papasakojo, kaip Mataras pakvietė mus pas save. Vakar vėlai vakare ji su Abdulu sutiko jį bare. Abu vyrai kaip reikiant susibičiuliavo ir galiausiai Mataras pakvietė mus.

– Beje, Mataras labai susižavėjęs tavimi. Jis panoro išgirsti visą tavo gyvenimo istoriją.

– Tikiuosi, tu jam jos neišpasakojai.

– Nesibaimink, tu vis dar tebesi po tūkstančiais šydų slypinti paslaptis.

– Bet Kalidas... Kas bus, jeigu jis sužinos, jog svečiavausi Mataro viloje? Jo supratimu, tiesiog patvirtinčiau tuos šmeižikiškus jo prasimanymus. Sakykim, jis imtų manęs ieškoti ir sužinotų, su kuo išvažiavau iš viešbučio. Sakau tau, Liza, visą likusį gyvenimą jis manytų, kad nesu verta nė skatiko.

– Paklausyk, Verena, – sunkiai atsiduso Liza, – labai gaila, kad turiu tau tai pasakyti, tačiau tu niekada nebūsi laiminga.

Išsižiojusi įsispoksojau į draugę. Ji, matyt, juokauja.

Bet Liza nesiliovė ir lyg tarp kitko pridūrė:

– Kiek prisimenu, Kalidas juk sakė tau, kad greitai ves, ar ne?

Taiklus kirtis.

– Na, gerai, – nusivylusi atsidusau, – prisidėsiu prie jūsų. Ar važiuosime su Abdulo automobiliu, ar mus pasiims Mataras?

– Mataras jau čia, jis nakvojo *Jebel Ali* viešbutyje.

– Ką? Beje, ar žinai, kad vakar vakare jis šnipinėjo mus prie automobilių aikštelės?

Tai išgirdusi, Liza garsiai nusikvatojo. Na štai ir dar vienas kažką kurstantis vyras. Beje, šiandien anksti rytą abu vyrai su Mataro jachta buvo išplaukę žvejoti. Matis, kaip jį bičiuliškai vadino Liza, ketinąs mums paruošti pietus.

Galų gale aš pakilau nuo gulto. Vis dėlto susitikimas su Mataru man bus nemalonus.

Po valandos mes, apimtos džiugaus laukimo, jau riedėjome į Al Ainą. Iš garso kolonėlių skambėjo arabiškos dainos, kartais pasigirsdavo pažįstamas greičio ribotuvo pyptelėjimas, ai... dėmesio, gatvės slenkstis, ir štai mersedesas jau visu greičiu dumia prie kitos kliūties. Abu vyrai linksmai šnekučiavosi. Mataras retsykiais patenkintas žvilgteldavo į galinio matymo veidrodėlį. Atrodė, jog krovinys ant galinės mašinos sėdynės ir bagažinėje tysantis laimikis verstų juos kvailioti. Vis smarkiau įsisiūbuodavo juoko bangos. Pro šalį skriejantys namai, žmonės, kupranugariai ir visas gyvenimas virto pokštu. Pamažu ėmiau suvokti, kad dažnai savaip suprasdavau Kalido juoką. Regis, Arabų įlankos žmonės iš tiesų yra nepaprastai linksmos prigimties.

Iš abiejų kelio pusių driekėsi gaivi žaluma. Vadinasi, mes jau Abu Dabio Emyrate. Tiesus kaip styga šešių juostų greitkelis vedė toliau į Al Ainą. Tik iš smėlio, vėjo pripustyto ant kelio, galėjom suprasti, kad važiuojame dykumos link.

Pro šalį skriejo prabangūs automobiliai ir visureigiai. Niekas nesuko sau galvos dėl greičio kontrolės. Nuo priekinių sėdynių sklido mane vis labiau pakerinti arabų kalba.

O gal žavėjo ne kalba, o dykuma? Retkarčiais arabų rašmenimis aprašyti kelių ženklai nurodydavo, kad netoliese esama kaimų. Netikėtai Mataras, sulėtinęs greitį, sustojo prie apdulkėjusios krautuvėlės.

– Galite palaukti automobilyje, – tarė jis.

Abu vyrai pranyko parduotuvėje.

Keli indai ar pakistaniečiai sėdėjo šešėlyje ant žemės netoli įėjimo ir spoksojo į mūsų naujutėlį mersedesą. Laimė, tamsinti mašinos langai saugojo mus nuo smalsių žvilgsnių. Įsivaizdavau, kaip turėtų jaudinti galimybė po čadros priedanga atvirai stebėti pasaulį.

Po kurio laiko nešini plastikiniais maišeliais grįžo vyrai. Kai mes pagaliau pasiekėme Mataro vilą, Al Aine kepino vidurdienio saulė. Iš lauko pusės buvo sunku įspėti, kas slepiasi už didžiulių medinių vartų ir aukštų mūro sienų. Išlipęs Mataras pabeldė į vartus ir pakėlęs galvą kažką sušuko. Nieko. Pabeldė ir šūktelėjo dar garsiau. Mudvi su Liza susižvelgėme. Gal Mataras pamiršo raktus? Na, aš čia niekuo dėta. Juk į šį nuotykį norėjo leistis Liza su Abdulu.

Galiausiai vartai prasivėrė. Kyštelėjęs vidun galvą, Mataras tuojau vėl atbrūkšėjo prie automobilio. Nieko nesakęs užvedė jį, ir mes, pagautos nepaprasto smalsumo, pravažiavome pro vartus. Sargas vėl juos užrakino. Mersedesas lėtai nušlamėjo plytelėmis grįstu keliu, vedančiu prie vilos per nuostabią, sodraus žalumo oazę. Kai išlipome, mus užplūdo malonus apelsinmedžių ir jazminų žiedų aromatas. Aplink čiulbėjo paukščiai, mirgėjo ir raibuliavo oras, o mes pajutome visą saulės galią.

Mataras atidarė bagažinę. Pamatėme du šaltkrepšius. Viename jų buvo gėrimai, o apačioje net žybtelėjo *Chardon-*

nay vyno butelis. Aišku, Mataras jį nusipirko *Jebel Ali* viešbutyje. Antrame šaltkrepšyje gulėjo jo sužvejotos žuvys.

Kai daiktai buvo iškrauti, mes paskui vyrus nusekėme į namą. Aišku, jame buvo ir pagrindinis įėjimas, tačiau Mataras, nieko nelaukdamas, pastūmė verandos duris. Netrukus atsidūrėme didžiulėje svetainėje, išdažytoje balta ir ochros spalvomis. Rytietiškos ornamentais puoštos arkos dalijo kambarį ir vedė į kitas gyvenamąsias patalpas. Palei sienas stovėjo daugybė sofų, o šalia jų – staliukai. Atėjęs į virtuvę, namų šeimininkas įkišo ranką į maišelį ir už kaklo ištraukė vištą. Mudvi su Liza pasibjaurėjusios susižvelgėme. Dar maskatavo vištos kojelės, paukštis net nebuvo kaip reikiant nupeštas. Galiausiai didžiuodamasis Mataras abiem rankomis ištraukė iš šaltkrepšio savo laimikį – jūros žuvis; gličios žuvys slidinėjo ant marmuro.

– Manau, mes geriau į tai nesikišime, – be galo reikšmingai nusijuokė Liza.

Nei būnant su Kalidu, nei su Mataru negalėjai žinoti, kas vyks toliau. Na, gal ir patys arabai to nežino. O gal jiems tiesiog neatrodo būtina padėti moterims susigaudyti.

Kai virtuvėje viskas jau buvo išpakuota, Mataras su Abdulu per svetainę ir verandą išėjo laukan, o mes iš paskos. Stebėjausi, kaip lengvai kuveitietis, būdamas šalia Mataro, prisiminė arabų gyvenimo būdą. Rodės, lyg Didžiojo Getsbio nė nebuvo.

Mataras oriai vaikščiojo po žydintį Edeno sodą. Tai, kas Lizos ir mano tėvynėje buvo įprasta, čia beveik prilygo stebuklui. Noko įvairiausi vaisiai ir vešėjo daržovės. Regis, Mataras su didžiausiu užsidegimu rūpinosi ir puoselėjo šį turtą. Jis vis sustodavo apžiūrėti savo darbo vaisių, o gražiausius iš jų – nuskindavo. Čia puikavosi ir

avilys. Neįtikėtina, jis turėjo net ir nuosavo medaus. Na ir keistas šis arabas.

Kai mūsų rankos jau buvo pilnos vaisių, nunešėme juos į virtuvę. Atitempęs iš svetainės kelis kilimus, Mataras primėtė ant jų sunkių pagalvių ir pasiūlė prisėsti (laimė, mes vilkėjome ilgus sijonus). Pastatęs per vidurį dubenį su ką tik nuskintais vaisiais, namų šeimininkas išsitiesė ant kilimo ir, lyg paša atsirėmęs į pagalvę, padavė mums saldžių abrikosų. Apsirengęs balta kandora, jis atrodė nepaprastai gražus. Mus visiškai pavergė iš apačios, žvirgždo aikštelės, atsklindantis tylus fontano čiurlenimas ir paukščių čiulbėjimas.

Nežinau, kiek laiko mes taip sėdėjome. Laiko tėkmė jau prarado reikšmę. Tada Mataras pakvietė mus sekti paskui jį. Aišku, jis parodys mums baseiną. Prieš išvažiuojant iš viešbučio, Abdulas įspėjo, kad įsidėtume maudymosi kostiumėlius.

Per šviesų žvirgždą plytelėmis išklotas takelis vinguriavo apie nuostabą keliančią vilą. Prie pat namo sienos pamatėme puikų maurų stiliaus baseiną, iš vienos pusės juosiamą aukštų, išlakių palmių. Už jo stūksojo visą vilos teritoriją juosianti mūro tvora. Platūs laipteliai vedė į negilų turkio mėlynumo baseiną, apskliaustą keturių kolonų prilaikomo, mėlynai žaliomis plytelėmis iškloto kupolo.

– Oi, Matarai, ir kam tu mus šičia atsivežei. Dabar visą gyvenimą mums trūks šio žemės lopinėlio, – ištariau pusiau juokais, pusiau rimtai.

Iš po sufros sublizgėjo tamsios, pasididžiavimo kupinos Mataro akys.

– Jeigu norite, aišku, galite išsimaudyti. Mudu su Abdulu tuo metu paruošime pietus, ar ne taip, mano drauge? – Mataras šyptelėjo ir draugiškai kumštelėjo Abdulą.

Akimirką man šmėstelėjo tam tikros pretenzijos į nuosavybę jausmas. Tačiau netrukus supratau, kad pagal musulmoniškus papročius nedera maudytis su priešinga lytimi.

Grįžome į verandą. Išvedžiojęs po visus namus, Mataras parodė mums persirengimo kambarį, iš kurio galėjai patekti tiesiai prie baseino. Kaip gaila, kad pamiršau viešbutyje fotoaparatą – namuose niekas nepatikės, kokį stebuklą aš čia regėjau.

Baseino vanduo buvo švarus ir vėsus. Mane nukrėtė šiurpas.

– Ateik, nebijok, – šūktelėjo Liza.

Nieko nelaukdama puoliau į vandenį ir, gaudydama orą, ėmiau lyg pašėlusi irtis paskui Lizą. Pamaniau, gal po baseinu sumontuota vėsinimo įranga. Šioje šalyje juk viskas įmanoma. Po kurio laiko atsigulėme ant šiltų plytelių apdžiūti. Prisiminiau Kalidą. Kas būtų, jeigu jis sužinotų, jog priėmiau svetimų žmonių kvietimą? Kuo daugiau galvojau, tuo labiau ėmė rodytis, kaip visa tai kvaila. Kodėl turiu jaustis kalta prieš vyrą, kuris netrukus ves kitą moterį? Juk tai absurdiška. Be to, įtikinėjau save, kad Kalidas tikrai taip greitai neatsilieps.

Mums svajingai besėdint ant baseino krašto ir teliūškuojant kojomis, priėjo Abdulas.

– Na, damos, ar jūsų nesutrikdysiu, jeigu apiplauksiu vieną kitą ratą?

– Žinoma, ne, Abdulai, – patikinome abidvi.

Juk mes jau buvome susitikę *Jebel Ali* viešbutyje, apsirengę maudymosi kostiumėliais. Kiek vėliau įsitikinome, kad mūsų vadinamasis laisvumas čia buvo suprastas kaip nusižengimas arabų papročiams ir moralei. Taip, jau gana

nepadoru buvo lankytis čia be Kalido ir net neįspėjus jo. Be to, nepasitenkinimą sukėlė ir tai, kad plaukiojom baseine kartu su arabu, užuot droviai prisidengusios. Nebūčiau įtarusi, kad net Matarą, kuris neturėjo į mane jokių pretenzijų, apims nuodingas pavydas. Vis dėlto kokios naivios mes buvome!

Po kurio laiko nuėjau į persirengimo kambarį, apsivilkau sijoną ir palikau juodu vienus. Eidama prie verandos, vis stipriau jaučiau iš virtuvės sklindančius kvapus. Iš svetainės dvelkė nežinomas rytietiškas aromatas.

– Hmm, nuostabiai kvepia. Leisk, atspėsiu – tai karis.

Mataras metė į mane tiriamą žvilgsnį.

– Iš kur žinai? – paklausė griežtu balsu.

– Na, aš užuodžiu.

– A, maniau, kad šveicarų virtuvėj karis nevartojamas.

Toks irzlus Mataro tonas suglumino mane. Kas jam užėjo?

– Matarai, kas negerai?

Jo akyse sužibo kažkas šėtoniško, o tuomet jis smogė:

– Jūs, Vakarų moterys, juk jūs keliaujate po visą pasaulį – iš vienos lovos į kitą.

Dėl Dievo meilės, kaip su tuo susijęs karis? Šimtai minčių ėmė skrosti mano galvą.

– Matarai, juk tai absurdas.

Pašaipiai žiūrėdamas, jis sučiulpė braškę. Bandžiau susitvardyti ir nekreipti dėmesio į jo manieras.

– Žinai, kalbant apie kai kurias moteris, galbūt tai ir atitinka tavo išvadą, tačiau tikrai ne visos Vakarų moterys yra tokios.

– Netiesa.

– Manai, kad ir aš tokia?

Nusukęs žvilgsnį, Mataras netvirtu balsu murmtelėjo:

– Taip, žinoma.

Netekau žado. Kaip jam šovė mintis mane taip įžeidinėti? Kurį laiką nežinojau, verkti man ar pratrūkti juokais. Ar apskritai galima žiūrėti į tai rimtai?

– Klausyk, Matarai, juk pasikvietei mane į savo namus tikrai ne tam, kad įžeidinėtum? – Jis tylomis nusuko žvilgsnį į fontaną. – Tu mane išties liūdini, – tariau.

Sugriebęs iš dubens abrikosą, Mataras pakilo ir pažvelgė man tiesiai į akis.

– Pamiršk, ką sakiau. Tu gera, Verena.

Paplojęs man per petį, jis pranyko virtuvėje.

Mano žvilgsnis nukrypo į kilimą ir klaidžiojo jo raštais. Kam gi aš nusižengiau – plaukiojau baseine kartu su vyru, tačiau juk Abdulas nėra nepažįstamas. Be to, aš niekuo dėta, kad ir jis maudėsi. Nedorų vakariečių moterų paveikslas buvo taip stipriai įsitvirtinęs Mataro galvoje, kad nebuvo jokios prasmės su juo apie tai kalbėtis. Per vieną dieną nieko nepakeisi, juolab vien žodžiais. Jeigu arabai mus tokias mato, tai taip ir yra. Taškas. Vis dėlto mylėjau šį kraštą ir jo žmones.

Išgirdau virtuvėje tyliai skimbčiojant indus. „Keista, – pamaniau, – skamba lyg pasiūlymas susitaikyti.“ Tie garsai neskleidė nei nepasitenkinimo, nei pykčio. Galbūt šis *intermezzo* – išbandymas. Iš tiesų nemaniau, kad Mataras laiko mane lengvabūde, nedora moterimi, kitaip jau seniai būtų ėmęsis iniciatyvos suartėti. Nurijusi apmaudą, nutariau pažiūrėti, ar nereikia mano pagalbos. Atsargiai tylomis įėjau į virtuvę.

Tikriausiai akies krašteliu jis matė mane ateinančią, tačiau nereagavo.

– Ar tau padėti, Matarai? – paklausiau.

Pakėlęs nuo puodo akis, jis padėjo šaukštą į šalį ir tarė:

– Gerai, *habibti*, paimk ir išnešk į verandą lėkštes.

– Gerai, jeigu tik tu pasakysi man, ką reiškia *habibti*.

– Dabar eik, užduodi pernelyg daug klausimų, – tarė jis, o jo lūpų kampučiuose žaidė šypsena.

– Jau einu, bet tai neteisinga.

Verandoje padengiau mūsų „stalą" – kilimą – ir pastūmiau į šalį vaisių dubenį, kad būtų vietos kariui.

– Kur stalo įrankiai? – paklausiai grįžusi į virtuvę.

– Šiandien valgysime be jų – rankomis.

Įdavęs man į rankas popieriaus paketą ir krūvą duonos paplotėlių, pridūrė:

– Štai stalo įrankiai.

Kurį laiką stovėjau sutrikusi. Pažiūrėjusi į Matarą, nusijuokiau. Prisiminiau, kad arabai įpratę valgyti dešine ranka. Na, turbūt bus linksma – juk aš kairiarankė.

– Ir pakviesk kitus valgyti, – šūktelėjo jis įkandin.

Tokia buvo mūsų pirmųjų pietų beduinų stiliumi pradžia. Nekantraudami susėdome, sukryžiavę kojas, ratu apie didžiulį garuojantį puodą su kariu. Greta stovėjo dubuo su sulipusiais ryžiais, duonos paplotėliai, vandens butelis ir *Chardonnay* vynas. Mataras pasiūlė Abdului vaišintis. Šis ėmė jausmingai dėkoti už svetingumą ir palaimintą valgį – aišku, arabiškai, tačiau supratau tai iš jo gestų. Tada, pakėlęs vyno taurę, pasiūlė taip pat vaišintis ir Matarui.

Mes irgi padėkojome. Liza pasakė, kad jeigu jis kada nors apsilankysiąs Šveicarijoje, bus mūsų svečias. Tuo metu Mataras kiekvienam įpylė į lėkštę po samtį viralo. Ėmiau galvoti, kaip mes turėsime rankomis valgyti šį skystą patiekalą.

– Tikiuosi, čia neplaukioja vištų plunksnos... – pusiau juokais, pusiau rimtai pasakė Liza.

– Na, žinoma, specialiai tau palikau ten kelias.

Skambus juokas palydėjo šią įžūlią Mataro repliką. Kvatoti liovėmės tik pasirodžius akyse ašaroms, kai nuo juoko pasidarė visai silpna. Karis buvo labai skanus. Valgyti be stalo įrankių buvo ne taip sudėtinga, kaip nuogąstavau. Atsilaužus duonos paplotėlio, reikėjo jį suvynioti lyg mažą omletą ir semti juo žuvies ir vištienos gabaliukus. Visai paprasta. Tačiau darbuotis su ryžiais ir padažu reikėjo įgusti: ranka suminkius iš ryžių rutuliuką, reikėjo jį pamirkyti į karį. Aišku, taip valgydami neišvengiamai išsitepliojome pirštų galiukus.

Vėliau, kai paeiliui vonioje nusiplovėme rankas, Mataras atnešė kaljaną. Nė nenumanėme, kad toks ritualas po beduinų stiliaus pietų šioje šalyje yra įprastas. Nepatikliai stebėdamos, kaip namų šeimininkas uždega anglies gabaliuką, nusprendėme palikti šią ceremoniją vyrams. Ketinome imtis virtuvės ruošos, tačiau vyrai iš karto garsiai užprotestavo: tai tarnų darbas, energingai paaiškino Mataras. Abu vyrai išdėstė mums, kad tradiciškai Arabų įlankos moterys mėgaujasi aukšta padėtimi ir neprivalo atlikti jokių namų ruošos darbų. Be to, jos galinčios valdyti savo pačių turtą, rūpintis namais ir vaikais. Šeimoje moterys, galima sakyti, esančios atsakingos už vidaus politiką, o vyrai – už užsienio. Mudviejų su Liza nuomone, tai protinga ir sektina.

Vieną dieną, galbūt netgi jau šią vasarą, pasakė Mataras, jis ketinąs vykti į Šveicariją. Jam kalbant, jo akys daug žadančiai suspindėjo. Pasijutau nejaukiai: per daug gerai jaučiau, kad mano širdis vis dar priklauso kitam. Matarui

ėmus žavėtis begaliniais eglynais, pievomis, upeliais ir gėlėmis, mano slogutis vėl išsisklaidė. Savaime suprantama, jis manantis apsigyventi tikrame kaimo namelyje. Priešais namelį turės ganytis karvės ir tilindžiuoti varpeliai. O dangau, nejau jis rimtai taip galvoja? Negalėjau suprasti, kaip žmones gali traukti toks kaimiškas gyvenimas: juk dykuma daug paslaptingesnė, galingesnė ir įspūdingesnė.

Iš vilos išvykome tik tada, kai saulė jau seniai buvo nusileidusi. Liūdnai dar kartą žvilgtelėjusi atgal pamačiau, kaip už mūsų užsivėrė sunkūs mediniai vartai. Pro šalį praskriejo aukšti balti mūrai. Niekas nebūtų įspėjęs, kokia rami ir kerinti oazė slypi anapus.

Kuo labiau artėjome prie Dubajaus Emyrato, tuo dažniau prisimindavau Kalidą. Slapčiomis vyliausi rąsti nuo jo žinutę.

Kai pagaliau atsisveikinome su Mataru, jaučiausi lyg ant adatų. Įprastai žinutes įkišdavo pro kambario durų apačią, tačiau parėjusi jokio voko neradau. Nieko nesimatė nei ant rašomojo stalo, nei ant lovos. Pajutau, jog turiu prisėsti. Kita mano mintis panėšėjo į kitų tokios pat padėties žmonių mintį: nusmelkė viltis, kad nieko neįvyko, kad Kalidas manęs neieškojo. Aš, aišku, visą dieną tik įsivaizdavau, kad jis turėtų skambinti man į viešbutį daugybę kartų.

Po vidurnakčio supratau, kad tai nebuvo vien tik vaizduotės žaismas.

O iki tol, kol mintys skausmingai sukosi galvoje, vis dar tikėjau stebuklu. Dešimtą valandą vakaro pamaniau, kad jeigu Kalidas panorės susitaikyti, padarys tai vėliausiai šią valandą. Tačiau nieko neįvyko. Ir toliau viešpatavo mirtina tyla.

Griebusi telefono ragelį, susukau jo mobiliojo telefono numerį. Jokio atsako. Dabar jau nedvejodama, besidau-

žančia širdimi paskambinau jam į namus. Nieko. Nors ir numaniau, kad tokiu metu biurai jau nebedirba, ėmiau nepaprastai įsikarščiavusi rinkti visus numerius iš eilės: Pasaulio prekybos centro, Rašido uosto, Al Vahos ir oro uosto biuro. Dusau iš susijaudinimo. Nusirengusi išsimaudžiau po dušu, tada bandžiau iš naujo. Jokio atsako. Ką man daryti? Apie miegą negalėjo būti nė kalbos. Skaityti ar žiūrėti televizoriaus nepajėgiau. Net ir verkti neįstengiau. Staiga mane užgulė dar niekada nepatirtas sunkumas.

Tą nevilties kupiną akimirką išėjau į balkoną maldauti dangaus pagalbos. Naktis buvo giedra ir beviltiškai tyli. Pasirėmusi alkūnėmis į aukštą sienelę, lyg užhipnotizuota spoksojau į rytus, Al Vahos pusėn. Oras buvo pernelyg įelektrintas, o mano mintys lyg kibirkštys šokinėjo per balkoną.

Dalelių lietus. Molekulių siausmas. Palaima ir siaubas, džiaugsmas ir pragaištis – ar tai ir yra meilė? Pagaliau suvokiau, kas mane labiausiai žeidžia. Jaunystės meilė – netinkamas posakis, nes man jau trisdešimt dveji. Būdami tokių metų, kiti jau galvoja apie skyrybas. Negi aš pakvaišau? Vietoj sidabro karštligės – raudonos kibirkštys. Žibantis, degantis dykumos stebuklas – smilkalai – troškimas.

Galų gale man atsivėrė akys. Visiškai galimas daiktas, kad Kalidas mobiliojo telefono ekrane mato *Jebel Ali* viešbučio telefono numerį. Vadinasi, jis tyčia neatsiliepia. Gal nori pajusti malonumą. Kai aš atgailausiu, jis tikrai atsilieps. Taip ir įvyko.

Laikrodis rodė jau po vidurnakčio, kai pagaliau, paskambinusi į Al Vahą, išgirdau jo balsą.

– *Aallu?*

– Kalidai, tai tu? – nežinojau, ar man juoktis, ar verkti.

– Taip, tai aš, – pasigirdo atsakymas.

– Atleisk man, Kalidai, kad skambinu tokį vėlyvą metą.

– Nieko tokio, – tarė abejingas balsas.

– Jaudinausi, nes visą dieną negalėjau susisiekti su tavimi, – ėmiau skiesti.

– O, tikrai? – suskambo apatiškas atsakymas.

Jau žinojau, kad Kalidas per daug išdidus, kad prisipažintų, kiek kartų jis skambino į viešbutį (jeigu skambino). Taigi galėjau ramiai šiek tiek manevruoti.

– Gaila, Verena, buvau kažkur nukišęs savo mobilųjį telefoną.

Na, puiku. „Kas tuo patikėtų“, – pamaniau.

– Buvai nukišęs mobilųjį telefoną? O, kaip gaila.

Mano širdis daužėsi. Jo balsas buvo abejingas, beveik neprieinamas, kalbėjo jis tik tada, kai buvo klausiamas. Tyla tiesiog šiurpino. Pagaliau susisiekusi su juo jaučiausi tokia pat prislėgta kaip ir iki tol.

– Pasakyk, kaip tau sekasi?

– Pusėtinai.

– Tavo balsas neįprastas... Kalidai, aš gailiuosi dėl vakar dienos.

– Ak, aš tik pavargęs, – apatiškai atsakė jis.

– Nežinau, regis, vakar kalbėjau ne aš, o kažkokia nepažįstamoji. Pati savęs neatpažinau, supranti?

Kalidas nieko į tai neatsakė. Mane suėmė baimė. O, kad aš žinočiau, ar jis ką nors slepia ir ar jis nė nenutuokia, kad buvau Mataro viloje. Vis dėlto papasakoti jam apie išvyką – ne, apie tai negalėjo būti nė kalbos. Ne vyraujant tokiai nuotaikai.

– Nenori kalbėti apie vakar dieną. Na, gerai. Kaip laikosi tavo mama?

Pirmąsyk pajutau jį nusišypsantį.

– Klausiu rimtai, – tariau ramiu balsu.

– Mano mama laikosi gerai, – vėl šyptelėjęs atsakė Kalidas.

Nesitikėjau išgirsti jokio kito atsakymo.

– Ar tu savo kambaryje, na, kur stovi telefonas? Oi, kokias nesąmones šneku, atleisk man. Aš tik mėginu įsivaizduoti, kaip tu gyveni už tų mūrų. Tu man vis dar nenubraižei namo plano. Ar gali pro savo langą matyti mėnulį?

– Ir ar aš galiu jį matyti.

– Ką turi galvoje – *ir ar?*

Kalidas tylėjo.

– O, taip. Tu teisus, kiekvienas turi savų paslapčių. Ar prisimeni, kaip mes Anglijoje kartais žiūrėdavome į mėnulį? Sakei, kad šis sidabrinis dangaus kūnas sujungs mus per visą žemyną. Ar prisimeni?

– Ir ar...

Staiga aš praregėjau. Buvau pamiršusi, kad Kalidas rašė man, kaip dažnai jis naktimis, negalėdamas užmigti, žiūri į mėnulį.

– O, Kalidai, prisiminiau. Žinoma, tu gali matyti mėnulį iš savo kambario.

Jis tik nusišypsojo.

– Kalidai, juk žinai, kad artinasi mano išvykimo diena?

– Žinau, mes dar pasimatysime. Na, kol kas, labanaktis, Verena.

– Labanaktis, Kalidai.

Lyg suakmenėjusi laikiau rankoje ragelį. Tikriausiai įvyko kažkas baisaus. Dar niekada jis nebuvo toks abejingas. Ar iš viso gali būti, kad tas ginčas taip įskaudino jį? O gal jis pasijuto apgautas, nes aš pradingau visai dienai,

nepalikusi jam jokios žinutės? Turbūt ir viena, ir kita. Tačiau blogiausia dar laukė ateity.

Nežinau, kiek laiko sustingusi išsėdėjau balkone. Virstelėjo durys. Praskleidusi užuolaidas, pamačiau tyliai tipenančią Lizą.

– O Dieve, jau greitai trys valandos ryto – ką tu veiki lauke?

– Kraustausi iš proto.

– Tik nereikia vėl... – atsiduso Liza.

Galiausiai papasakojau jai apie savo nelaimę.

– Tikrai, Verena, tik neik iš proto. Jeigu manęs paklausytum: Kalidas – netinkamas vyras europietei moteriai. Tik pažiūrėk, kaip jis aną vakarą elgėsi su Abdulu. Jis iš tiesų sugadino mums nuotaiką. O dar anksčiau, arabų laive, – nenorėjau tau nieko sakyti, bet jo keisti pareiškimai man vis dar tebeskamba ausyse ir kelia šiurpą. Ką darysi su vyru, kuris labiausiai norėtų matyti savo šalį, sulygintą su žeme, kuris nori sugrįžti į dykumą? Pažiūrėk į Abdulą ar Matarą – tai pasauliu besidomintys, draugiški arabai. Tokie tau daug labiau tiktų. Be to, nusipelnei supratingo vyro, vyro, kuriam svarbiausia gyvenime būtum tu, kuris nešiotų tave ant rankų. Tikrai jokiu būdu ne tokio, kuris yra pažadėtas ir netrukus ves.

Aš giliai atsidusau.

– Eime gulti, Verena. Neleiskime sugadinti paskutinių brangių dienų. Juk Kalidas tau sakė, kad dar kartą pasimatysite. Beje, Abdulas atsisveikindamas perdavė tau labai nuoširdžius linkėjimus. Regis, *Merrill Lynch* banko nurodymu jis turi skubiai grįžti į Londoną. Po dviejų valandų Abdulas išvyks į oro uostą. Jis pažadėjo kiek įmanoma greičiau aplankyti mane Ciuriche.

*

Kitą dieną *Jebel Ali* parke įsiviešpatavo keista nuotaika. Auštant išvažiavo Lizos atostogų meilė, o Kalidas, nebylus ir neprieinamas, tebebuvo Al Vahoje.

– Ar eisi kartu pasivaikščioti prie uosto molo, Liza?

– Ačiū, ne, aš geriau liksiu čia, po pavėsingomis palmėmis.

Užsidėjusi ausines, išėjau pasivaikščioti viena. Pro palmes žibėjo turkio mėlynumo jūra. Žingsniavau prie jos, kol mane iš visų pusių apsupo vanduo. Nuo paties molo galo *Jebel Ali* viešbučio vaizdas tiesiog gniaužė kvapą.

Nulipau žemyn ant bangų mūšos teškenamų uolų. Švelnios bangos palytėjo mano pėdas. Pro šalį prašvilpė sraigtasparnis, o iš ausinių aidėjo *Dire Straits* melodijos. Žiūrėjau į vandenį, leisdama mintims plūduriuoti ant bangų. Mane persmelkė ilgesys. Jaučiau švelnų vėją, dvelkiantį virš *Jebel Ali* parko, mačiau ant iešmų besisukančias ožkas, storapilvius arabiškus laivus, blaškomą dykumų smėlį, margaspalvius povus ir medžių viršūnėse krykštaujančius paukščius. Iš uosto plaukė elegantiška jachta. Kai kapitonas pamatė mane, sukaukė galingi jachtos varikliai.

Iš išgąsčio vos nenusiritau į vandenį. Kažkaip tam silpnapročiui pavyko suvaldyti savo laivą. Susierzinusi užsiropščiau ant molo ir dar kartą atidžiai apžvelgiau nuostabų palmių sodą. Regėjau miražu virtusią realybę.

Tolumoje pamačiau mojuojant dvi rankas. Netrukus, pažinusi Lizą, pagreitinau žingsnį. Ji kažką šaukė, bet aš nieko nesupratau. Pamažu ausis pasiekė „...aalidas".

O dangau, nejau teisingai nugirdau? Paskutinius metrus bėgau, nors mieliausiai būčiau šokčiojusi iš džiaugsmo.

– Jis skambina? – tariau sunkiai alsuodama.

– Ne, jis čia.

Lyg žaibo trenkta sukryžiavau ant krūtinės rankas.

– Tikrai?

– Taip. Tave kvietė per garsiakalbį, bet aš tavęs niekur nemačiau. Kai kvietimą ėmė nuolat kartoti, nubėgau į registratūrą. Kalidas sėdi fojė ir laukia tavęs. Sakė, kad važiuoja į Abu Dabį. Jeigu norime, galime važiuoti kartu. Pasakiau jam, kad ne itin to norėčiau, nes vakar jau buvome Al Aine.

Na, nuostabu, Kalidas turėjo tai sužinoti iš Lizos. Man pasidarė negera. Visiška katastrofa. Ir kaip dabar galiu pasirodyti jam į akis? Jokiu būdu negaliu sėstis į jo automobilį viena. Turėjau įkalbėti Lizą važiuoti drauge.

– Na, paskubėk, Kalidas jau taip ilgai laukia.

– Liza, padaryk man paslaugą, palydėk mane į registratūrą. Tik šį, paskutinį, kartą, gerai?

– Gerai, eime. Tu visa išblyškusi – ar tau negera?

Sustojusi priešais Kalidą, iš karto pajutau šaltį.

– Labas, Verena, kur taip ilgai buvai?

– Buvau lauke, ant molo, ir klausiausi mūsų muzikos.

– O, tikrai?

Jis šypsodamasis žvelgė į mane, tačiau jo akys grėsmingai blykčiojo.

– Kviečiu jus į Abu Dabį pietų. Tu, Liza, taip pat važiuosi.

– Ne, Kalidai. Manau, būtų geriau, jeigu jūs pabūtumėte vieni.

Nuleidęs negirdomis jos žodžius, jis tarė:

– Bet, Liza, negalima, atvykus į Jungtinius Arabų Emyratus, nepamatyti Abu Dabio, šalies brangakmenio.

Tai sakydamas, Kalidas pažiūrėjo į ją daug žadančiu, spinduliuojančiu žvilgsniu. Atrodė, jog jis neturi nė ma-

žiausio noro praleisti popietę tik su manim. Kodėl jis iš viso čia atvažiavo? Kokį žaidimą jis žaidžia? Pykau, tačiau netrukus man šovė į galvą mintis, jog jam padorumo dėlei galbūt reikia palydos – juk jis ruošiasi vesti.

– Turite penkias minutes laiko persirengti. Lauksiu jūsų lauke, automobilyje.

– Liza, viskas gerai, aš džiaugiuosi, kad tu irgi važiuosi. Tuomet jis negalės man kelti scenos dėl išvykos su Mataru.

– Vaje, atleisk man, kad išplepėjau.

– Na, ką ten, vis tiek kada nors tai būtų iškilę aikštėn. Dabar tik trūksta, kad Abu Dabyje susidurtume su Mataru.

– Liaukis, velnias ne toks baisus, kokį jį piešia, – tarė Liza.

Netrukus mudvi jau sėdome į juodą *pontiaką*. Kalidas tuo metu kalbėjosi telefonu. Nekreipdamas į mus dėmesio, paleido variklį ir, toliau kalbėdamas, ėmė važiuoti. Ėmiau keikti save, kam įsėdau į jo automobilį. Gerokai pavažiavus greitkeliu, Kalidas pagaliau padėjo mobilųjį telefoną į šalį. Nė nežvilgtelėjęs į mane, paklausė:

– Na, kaip tau patiko Mataro viloje?

– Buvo labai įdomu. Būčiau papasakojusi apie tai vakar vakare, bet tu, regis, buvai pavargęs.

Man kalbant, Kalidas vėl griebėsi telefono. Atrodė, lyg jo nė kiek nedomina atsakymas. Tačiau buvau tikra, kad jis sugeria kiekvieną mano žodį.

Taip tęsėsi visą kelią iki Abu Dabio. Be to, per galinio matymo veidrodėlį Kalidas dar flirtavo su Liza. Nurijau bekylantį pyktį, vildamasi, kad ši beprotybė iki pietų pasibaigs.

Tuo metu nežinojau, kad iš esmės nieko kito ir nenusipelniau. Išvykusi į Al Ainą, baisiausiai pažeidžiau čionykš-

tes gero tono taisykles. Taip pat ir Kalido garbę. Mažiausia, ką turėjau vakar padaryti, – paprašyti Kalido lydėti mane.

Tuo metu mes jau važiavome per Abu Dabį. Jaučiausi pikta ir prislėgta, miestas skriejo pro šalį, o aš taip nieko ir nesuvokiau. Vienintelis mano atmintyje išlikęs dalykas – daugybė žalių skverų ir gausybė linksmai trykštančių fontanų.

Prie Šeratono viešbučio automobilis pagaliau sustojo. Išlipęs Kalidas gėrėdamasis nužvelgė mano draugę ir tarė:

– Tau nuostabiai tinka šis sijonas. Kodėl ir tu tokio nedėvi, Verena?

Nenutuokiau, nė ką atsakyti. Kandi užuomina kliudė.

Nuleidusi negirdomis geliančius žodžius, Liza skubiai tarė:

– Verena, juk tu norėjai padaryti kelias nuotraukas. Ateikite, atsistokite tenai.

Nežinau, kodėl vaidinau šį spektaklį. Supratau, kokie liūdni mudu su Kalidu atrodysime nuotraukoje.

– O dabar nufotografuokite ir mane, – paprašė Liza.

Kalidas, visas švytėdamas, tuojau pat įžūliai apglėbė Lizą per liemenį, lyg jiedu būtų pora. Anksčiau jis niekada taip nesielgė.

Galų gale man to jau pakako. Nieko nelaukusi apsisukau ir ėmiau dairytis taksi.

– Verena, ar kas negerai? – Liza sugriebė mano ranką.

– Ak, liaukis. Mano nuotaika sugadinta, daugiau nenoriu kęsti jo įžeidinėjimų. Važiuosiu atgal į *Jebel Ali*.

– Verena, tu juk gerai žinai, – šis vargšas iš pavydo visai pakvaišo.

– Dabar man visiškai vis vien. Man jau gana.

– Negali dabar išvažiuoti, prašau, Verena... – atsiduso Liza.

– Ir pavydas turi ribas, – atkirtau aš.

Priėjo suirzęs Kalidas. Atrodė, gerai suprato, apie ką mudvi kalbamės.

Kurį laiką visi trys stovėjome ir tylėjome. Lizos ranka tvirtai laikė manąją. Tuo metu Kalidas akimis nebyliai maldavo manęs, kol galų gale mano draugė žengė į priekį, o aš nenoromis taip pat pajudėjau iš vietos.

Šiaip ar taip, Kalidas buvo įspėtas. Kilus mažiausiai dingsčiai, palikčiau jį ir jis turėtų už tai atsakyti. Jo elgsena iš karto pasikeitė. Staiga jis tapo labai rūpestingas. Restorane pristūmęs kėdę, pasiūlė patiekalų iš valgiaraščio ir net švelniai patapšnojo man ranką. Gal Kalidas ketino važiuoti tik su manim, tačiau, dar nespėjus taip susiklostyti įvykiams, Liza – galbūt netyčia – viską sugadino.

Netrukus prie mūsų prisidėjo Kalido verslo partneris. Jei būčiau žinojusi, kad šią išvyką Kalidas susies su dalykiniu susitikimu, vargu ar būčiau važiavusi į Abu Dabį. Pamažu ėmiau netekti vilties, kad kada nors mes galėsime netrukdomi pasikalbėti. Mano nuotaika visiškai subjuro.

Kadangi Liza ir aš nežinojome tokių susitikimų papročių, jautėmės nereikalingos. Abu vyrai, visiškai nekreipdami į mus dėmesio, kalbėjosi vien tik arabiškai. Kai mudviem įgriso sėdėti prie stalo, Liza išdrįso prabilti:

– Kalidai, kada važiuosime? Verenai ir man jau darosi šalta.

Tai visuomet skambėdavo įtikinamai, nes visi restoranai, į kuriuos tik nueidavome, palyginti su lauko temperatūra, būdavo per daug vėsinami. Po trijų valandų pagaliau išvažiavome. Automobilyje Kalidas vėl ėmė kalbėtis telefonu – turbūt nenorėjo skirti man per daug dėmesio.

– Ar dabar grįšime į viešbutį? – tvirtu balsu paklausė Liza.

– Taip, jeigu norite. Ar Abdulas jau laukia tavęs?

– Ne, šiandien anksti rytą jis turėjo grįžti į Londoną.

– Abdulas jau po savaitės aplankys Lizą Ciuriche, – įgėliau Kalidui.

Tuojau pat sulaukiau atpildo:

– O, tikrai, Liza? Tuomet jis iš tikro po tavo padu. Beje, ir Zajedas vis dar susižavėjęs kalba apie tave. Taip, Verena, regis, tavo draugė neįtikimai traukia arabų vyrus.

Vis dėlto koks atgrasus gali būti pavydas.

Labai apsidžiaugiau, kai parvykome atgal į *Jebel Ali* viešbutį.

– Dėkui už malonų pasivažinėjimą, – paniekinamai tariau, išlipau iš automobilio ir nieko nelaukdama nuėjau.

Daugiau nė minutės nebūčiau galėjusi jo pakęsti.

Kalidas sutrikęs žiūrėjo man pavymui, tačiau aš nedvejojau. Jis turėjo būti mandagesnis. Net jeigu išprovokavau jį nederamai elgtis, vis dėlto niekaip negalėjau pateisinti tokios niekšybės.

Gal kartais nutinka, kad meilė paskatina griauti? „Tuomet būtų kalbama apie mane ir Kalidą“, – pamaniau.

Palaukiau Lizos prie lifto.

– Žinai, Liza, šiandien leisiu sau kai ką ypatinga – apiplėšiu juvelyrinę parduotuvę.

– Taip, tu teisi, dar nė nepaliesti mūsų pinigai. Šį vakarą ir aš truputį nusidėsiu.

– *Hello, Ma'm, come in and have a look**, – nuaidėjo po kurio laiko, mudviem bespoksant į vitrinoje išdėliotas brangenybes.

Šalia nepaprastai išdailintų apyrankių ir vėrinių spindėjo briliantais puoštos diademos, perlai ir brangakmeniai. Mudvi nedelsdamos puolėme prie tviskančių žiedų. Pardavėjas

* Užeikite, ponios, ir pasižvalgykite.

kantriai nešė mums vieną žiedą po kito. Kitas pardavėjas rodė Lizai auksines grandinėles. Tiesiog svaigome, kai, atsižvelgdamos į svorį ir aukso kursą, derėjomės dėl kainos.

Po valandos išdidžios išdrožėme iš parduotuvės, abi netekusios maždaug dviejų tūkstančių Šveicarijos frankų.

– Na, ar matėte ką nors gražaus *Damas* parduotuvėje? – pasigirdo mums už nugarų. Mataras, patraukęs mane už rankos, pridūrė: – *Jelah, Habibti,* norėčiau tau dovanoti nedidelę dovaną.

– Ne, nereikia, Matarai. Pažiūrėk, aš jau vieną nusipirkau, – ir parodžiau jam ant piršto žibantį žiedą.

– Tuomet bent jau kviečiu jus pavalgyti. Žinoma, Liza, kviečiu ir tavo draugą.

– Deja, nepavyks. Šiandien rytą Abdului netikėtai teko išvykti į Londoną.

Netrukus mes trise jau ėjome į viršuje įsikūrusį restoraną. Kad ir kokie naujoviški ir patrauklūs buvo mobilieji telefonai, laikui bėgant jie ėmė erzinti. Mudvi vienbalsiai tai nutarėme, Matarui atsiprašius ir pakilus nuo stalo. Kad abidvi nedovanotinai klydome, nė nenujautėme. Spinduliuojantis iš džiaugsmo Mataras grįžo atgal ir padėjo priešais mane nedidelį paketėlį. Pamačiusi *Damas* firmos antspaudą, visa išraudau.

– Ne, Matarai, negaliu priimti.

– Nedaryk man gėdos, – nemaloniai sujaudintas, sušnibždėjo jis.

Svarsčiau, žiūrėdama į jo tamsias, rimtas akis. Pajutau, kad bet kokie prieštaravimai beprasmiai. Nesvarbu, kokio didumo buvo paketėlio turinys, šis Mataro gestas, lyg balzamas mano sielai, buvo iš visos širdies.

– Na, žvilgtelk į vidų, – šyptelėjo jis, apimtas džiugaus laukimo.

– Tikrai, Verena, atidaryk pagaliau.

Sumišusi apsidairiau ir praplėšiau paketėlį. Dieve, kaip nesmagiai aš jaučiausi. Pravėrusi dangtelį, pamačiau plonytę auksinę apyrankę. Tuzinus panašių apyrankių šios šalies moterys ir merginos nešioja ant riešų.

– Negaliu jos priimti, Matarai, – dar kartą pakartojau.

– *Habibti*, tu man nieko neskolinga. Man pakaks, jeigu matysiu, kaip spindi tavo akys.

– Man trūksta žodžių, – tariau.

– Na jau, leiskis įvairumo dėlei palepinama, – patarė Liza.

– *Yes, she is right.**

Mes prapliupome juoktis. Rodės, lyg šis arabas suprastų mūsų šveicarų vokiečių kalbą. Tuojau pat išdykėliškai pridūriau:

– Ar šį auksą turėčiau laikyti pasipiršimu, Matarai?

Vėl pasigirdo skardus juokas. Iš tiesų jaučiausi sunerimusi, kad situacija netaptų pernelyg rimta. Kitaip tariant, kad nebūčiau priversta priimti sprendimo, kuriam nesu pasirengusi. Bent jau kol neatsisveikinau su Kalidu ir neišvykau iš Dubajaus.

– Gali taip manyti, Verena, – ramiu balsu atsakė Mataras.

– Gerai, aš pasikalbėsiu su savo tėvu, – sąmojingai atsakiau.

Tai tęsėsi ir toliau, kol juoko bangos vėl neapsakomai įsisiūbavo. Tiesą sakant, retai savo gyvenime juokiausi taip, kaip tada Dubajuje. Negaliu nepridurti, kad verkiau ten taip pat ne mažiau.

Galiausiai Mataras pakvietė pašokti ir aš vargiai galėjau atmesti šį jo kvietimą. Matyt, kai kurios pagyvenusios viešbučio svečių poros jau kelias dienas stebėjo jo merginimą-

* Taip, ji teisi.

si. Mums grįžtant prie staliuko, jie linksmai plojo. Nežinau, ką tie ponai patarinėjo jam, tačiau, vokiečių ponių manymu, mudu su šeichu galėtume būti tikra Holivudo pora.

„Dabar jau metas sprukti", – dingtelėjo man. Tuo metu Mataras buvo susitelkęs į kitus svečius. Visi norėjo ko nors šio arabo paklausti. Rodės, lyg jų širdys būtų susiliejusios, lyg niekada nebūtų buvusios prarajos tarp Rytų ir Vakarų. Vokiečiai atsargiai siurbčiojo kvapią mėtų arbatą, kurios jiems parūpino Mataras. Reginys, vertas ištisų tomų ir nereikalaujantis daugiau jokių paaiškinimų.

Slinko viena iš paskutinių dviejų dienų, o aš nesulaukiau jokių žinių iš Al Vahos. Pamažu mano širdį užgulė švininis sunkumas. Vos galėjau iškęsti tokį sekinantį laukimą. Kažkas turi įvykti, ir greitai, kitaip turėsiu pati suimti likimą į savo rankas. Tačiau nieko neįvyko nei rytą, nei per pietus, nei vakare.

Kitą dieną, visiškai netekusi savitvardos, stvėriau ragelį.

Kalido mobilusis telefonas tyliai skambėjo, tačiau jis neatsiliepė. Al Vahoje esanti sekretorė pranešė, kad ponas Al Rašidas esąs Dubajuje. Dubajuje buvo pasakyta, kad jis – Al Vahoje. Mano širdis sruvo krauju. Kažkas čia ne taip: negi Kalidas liepė sakyti, kad nekviestų jo, man paskambinus?

Sukaupusi paskutines jėgas, dar kartą paskambinau į biurą Al Vahoje ir palikau žinutę. Nenorėjau, kad mane laikytų kvaile. Paskui neliko nieko kito, tik pasikliauti laukimu. Giliai viduje negalėjau patikėti, kad jo širdis ištvertų ir leistų man taip imti ir išvažiuoti.

Privalėjome pamažu mąstyti apie tai, kad ateina laikas krautis daiktus.

Paskutinę dieną atsitiko netikėtas dalykas. Staiga šalia mūsų gultų lyg iš po žemių išdygo maudymosi glaudėmis apsimovęs Mataras.

Riktelėjusi, žaibiškai stvėriau paplūdimio rankšluostį ir prisidengiau juo. Iš pradžių Mataro net nepažinome: taip neįprastai jis atrodė be galvos apdangalo. Kai susitvardžiusi atsisėdau, pabariau jį:

– Tai, regis, kiek nemandagu, Matarai.

– Atleiskite, nenorėjau jūsų išgąsdinti. Tik norėjau pakviesti jus priešpiečių.

Susižvalgiusios mudvi nusijuokėme.

– Pamaniau, galbūt norėsite paskutinį kartą pavalgyti menkės. Paskui aš žaisiu tenisą su vokiečiais.

Sutrikęs Mataras trypė nuo vienos kojos ant kitos. Tikriausiai jis tik dabar suvokė savo netinkamą elgesį (Kalidas tikrai niekada nebūtų taip pasielgęs).

Netrukus mes jau sėdėjome *Joumana* jachtų klubo terasoje. Jeigu Kalidas paskambintų, žinočiau tai: čia įrengti garsiakalbiai turėjo jungtį su viešbučiu. Taigi negalėjau praleisti skambučio. Žuvis jau seniai buvo suvalgyta, mūsų lėkštės – nuneštos. Mataras nuėjo į teniso aikštelę, o iš Kalido vis dar nebuvo jokių žinių. Liza mane drąsino. Ji buvo įsitikinusi, kad Kalidas ateis bent jau atsisveikinti su manim. O, kad ji būtų teisi.

Saulei panirus už palmių, mes susidėjome savo maudymosi reikmenis. Einant iš tos nuostabios oazės, sulig kiekvienu žengiamu žingsniu jutau skausmą. Staiga už mūsų nugarų užsitrenkė durys, nuščiuvo tyliai čiurlenusi muzika, kondicionuotas oras lyg kirviu atkirto šiltą, malonų

jūros vėją. „Štai ir nuostabaus miražo pabaiga“, – šmėkštelėjo man.

Darydama kambario duris jaučiau, kaip pašėlusiai plaka širdis. Žvilgsnis iš karto smigo į grindis. Man užėmė kvapą, kai pamačiau ant kilimo gulintį voką. Greitai atplėšusi, atsargiai atverčiau jį. Kai panarinau galvą, Liza nustebusi pažvelgė į mane. Tylomis ištiesiau jai lapelį, o Lizą pagavo juoko priepuolis.

– A, kelionės vadovai. Džiaukis, kad mūsų nepamiršo.

– Geriau jau būtų pamiršę.

Šis žemės kampelis, dykuma, vėjas, plazdančios skraistės ir nepažįstami aromatai tiesiog magiškai traukė mane. „Kai pasensiu, – pamaniau, – norėsiu čia gyventi ir mirti.“

Susidėjusios lagaminus, mudvi paskutinį sykį apsivilkome elegantiškus drabužius. Nė nemaniau paskutines valandas leisti be pramogų. Mataras ir abi vokiečių sutuoktinių poros jau laukė mūsų. Matarą visada gaubė rytietiškų kvepalų aromatas, tačiau šįkart jis kvepėjo stipriau. Gal jis ko nors tikisi? Vargu. Manau, Mataras per daug protingas ir patyręs. Jis jau seniai jaučia, kas dedasi manyje, ir kantriai laukia. Juk dykumų žmonės turi be galo daug laiko ir savitvardos: kokios nors idėjos įgyvendinimas čia iš tiesų gali tęstis metų metus.

Vokiečių ponioms giriant mūsų aprangą, jų vyrai erzino Matarą: girdi, jie su didžiausiu malonumu dar kartą pavaikytų jį po teniso aikštelę. Matyt, vokiečių svaidomiems kamuoliukams jis nebuvo itin vikrus.

– Verena, kol nepamiršome, turime būtinai pasikeisti adresais. Aplankysiu tave Šveicarijoje: Alachui panorėjus, labai greitai.

Šyptelėjau. Na, gerai, džiaugčiausi kartais sulaukusi atviruko, juk malonu turėti niekuo neįpareigojančią giją į ara-

bų pasaulį. Mataras jau seniai buvo tokio amžiaus, kokio sulaukę vyrai jau turi žmoną ir vaikų. Ypač čia, Arabijoje. Kartą, atsakydamas į mano smalsų klausimą, paaiškino, jog yra laisvas, išsiskyręs vyras. Tačiau taip kalba visi pasaulio vyrai.

Vis dėlto tas jo iki paskutinės akimirkos išlaikytas tvirtumas man liko mįslė. Gal jis iš tiesų įsimylėjo?

Kai vėliau visų akivaizdoje mudu atsisveikinome, tamsios Mataro akys degė nuo aistringų pažadų ir vyriško geismo. Pasitelkęs visą gundymo meną, jis stengėsi mane kuo ilgiau užlaikyti.

– *Habibti*, – kupinas lūkesčių, sušnibždėjo jis, – kai nėra jokio noro išsiskirti, tai ir neišsiskiriama. Prašau, tik kelis žingsnius mėnesienoje...

Tai sakydamas jis vis gundomai traukė sufrą ant savo nuostabiai gražaus veido. Tačiau nė už ką nebūčiau sekusi paskui jį, kol nepasakiau Kalidui *iki pasimatymo* ir kol Dubajus neliko man už nugaros.

– Matarai, dabar tikrai turiu eiti, mes dar net nesusikrovėme lagaminų, – pamelavau. – O penktą valandą mus jau žadins.

Šiek tiek nusivylęs, tačiau susivaldęs Mataras palydėjo mus per fojė. Kai įėjau į liftą, man įkandin žvelgė liūdnos akys, jos greitai išnyko už lifto durų.

Aš vis baiminausi, kad nesulauksiu iš Kalido jokių žinių. Tą naktį rodėsi, lyg staiga visą pasaulį būtų apgaubusi tyla. Daugiau nebebuvo jokios vilties, jokios prošvaistės, vien tik begalinė tuštuma ir gilus liūdesys.

– Labas rytas, ponios, pasiruošusios išvykti? Ar tai jūsų bagažas?

Nemalonus pakistaniečio veiklumas nepermaldaujamai sugrąžino mane į tikrovę. Štai jis jau užvedė variklį, štai pro šalį ėmė skrieti rožinės spalvos krūmai, palmės ir povai, lyg visa būtų buvę tik sapnas. Po šešių skrydžio valandų mes vėl būsime Šveicarijoje. Mane ėmė siaubas. Ši šalis išmušė mano gyvenimą iš vėžių, ir daugiau niekada nebus kaip ligi šiol.

Kai pasiekėme Šardžos oro uostą, mus pasitiko kelionių vadovė. Ji padėjo mums priduoti bagažą, parodė kelią į išvykimo salę ir palinkėjo malonaus skrydžio. Eskalatoriumi pakilome į laukimo salę. Tą rytą joje vyravo didelis šurmulys. Šalia mūsų ant suolų sėdėjo tuntai šydais apsigaubusių moterų. Juodus nikabus dėvinčios moterys, visiškai paslėpusios veidus, atrodė lyg vaiduokliai. Vis dėlto jos visai nekėlė baimės, juolab kai pamačiau, kaip džiugiai jos bendrauja. Atrodė, lyg už šydų joms būtų be galo linksma. Jos smalsiai dairėsi, stebėjo ir apkalbinėjo visus žmones. Šnekėdamos nuolat gestikuliavo rankomis, ir tai nepaprastai jaudino. Be to – šeštą valandą ryto, tuo metu, kai aš dusau iš sielvarto!

– Eime pamažu prie išėjimo, – netikėtai išgirdau balsą.

Lyg suakmenėjusi pažvelgiau į savo draugę ir pakilau nuo kėdės. Netrukus mane palytėjo akys, privertusios tuojau pat žvilgtelėti atgal. Akimoju mano širdis sustojo. Mudviejų akims vėl susitikus, rodės, lyg nebūtų nei praeities, nei ateities, tik ši viena akimirka.

„Aš nei miražas, nei haliucinacija, tai išties esu aš“, – regis, bylojo tos akys. O aš stovėjau kaip įbesta, pravira burna.

– Pažiūrėk, ten neapmuitintų prekių parduotuvė, – lyg iš tunelio išgirdau Lizos balsą.

Tuo metu Kalidas pakilo iš vietos ir pro žmonių minią žengė prie manęs.

– Ar tai tikrai tu? – paklausiau vos girdimu balsu.

Jis lūpų kampučiais, regis, norėjo nusišypsoti, tačiau jo akyse tvenkėsi ašaros.

– Brangioji, aš taip tavęs pasiilgau, – galų gale pratarė jis.

Apkvaitusi iš sielvarto žvelgiau į liūdnas, nevilties kupinas akis. Surakintom nuo įtampos lūpom Kalidas ieškojo tinkamų žodžių.

– Aš... aš mirsiu, jeigu tu išvažiuosi, – nuskambėjo duslus balsas.

Suvirpėjau. Aš net negalėjau pulti jam į glėbį, tai viešoje vietoje neįmanoma. Kurį laiką mudu tylėjome. Liza vėl susirado mane. Regis, ji kiek sutriko pamačiusi Kalidą.

– Žinai, Verena, norėčiau dar šį bei tą nusipirkti. Pasimatysime prie išėjimo. O tau, Kalidai, dar kartą labai dėkoju už viską. Dubajuje buvo nuostabu, mes tikrai čia dar atvažiuosime.

Tada Liza greitai pakštelėjo Kalidui į kairį ir dešinį skruostą, tačiau tai jam buvo akivaizdžiai nemalonu. Aišku, mus atidžiai stebėjo daugybė po šydais pasislėpusių akių.

– Aš taip pat pasiilgau tavęs, Kalidai. Net negaliu apsakyti kaip.

Žvelgdamas tai man į akis, tai į žemę, jis rinko žodžius.

– Prašau, Kalidai, paimk nors mano ranką, turiu tave pajusti.

– Ar žinai, kaip aš kankinuosi, kaip trokštu apkabinti tave. Tačiau čia, viešumoje, tai neįmanoma, aš negaliu tavęs liesti.

– Taip, žinoma, suprantu, – tariau nusivylusi. – Kalidai?

– Taip, mylimoji?..

– Gerai paklausyk. Tau nebūtina mirti iš sielvarto, tiesiog pasilik mane čia. Aš kalbu rimtai, iš širdies gelmių. Myliu šį kraštą kartu su jo šydais ir įstatymais taip, kaip visada mylėjau tave.

Kalidui įtemptai galvojant ir svarstant, iš tiesų troškau išgirsti taip lauktus žodžius: „Ar tikrai manei, kad leisiu tau išvykti? Nieku gyvu. Neatiduosiu tavęs, brangioji, niekam neatiduosiu tavęs. Jau taip seniai myliu tave..." Mano širdis daužyte daužėsi.

– Prašau, Verena, duok man dar šiek tiek laiko.

To aš ir baiminausi.

– Ne, Kalidai, būk sąžiningas, laikas daugiau nepadės. Turėjai net dešimt metų apmąstymams. Jeigu dabar išvyksiu, – tariau drąsesniu, nei iš tiesų jaučiausi, balsu, – tuomet paliksiu, pamiršiu tave visiems laikams.

Įsivyravo slegianti tyla. Jo tamsios, nevilties kupinos akys žvelgė tiesiai man į akis. Skausmingai suvokiau, kad turiu apsispręsti.

– Kalidai, – kalbėjau aš, o mano balsas, regis, grasino tuoj užlūžti, – dabar visiems laikams pranykstu iš tavo gyvenimo. Prašau neskambinti ir nerašyti man.

Jis ir toliau atkakliai tylėjo.

Norėjau tikėti, kad pasielgs kitaip, tačiau žvilgtelėjusi į jo veidą supratau, jog jis leis man išvykti. Negalėdama ilgiau tverti to, ką kalba jo akys, nusisukau.

Staiga viską supratau. Lyg apimta transo nuėjau šalin, nė neatsigręždama atgalios, neliedama ašarų pasukau išėjimo link.

Atsibudusi iš Tūkstančio ir vienos nakties

Kurį laiką gyvenau lyg apkvaitusi nuo narkozės, paskui pamažu ėmiau suvokti, kad mudu atsisveikinome galutinai.

Atėjo rugsėjis – mėnuo, kai vasaros orai dažnai sugrįžta dar kartą. Sėdėjau ant medinio suoliuko prie pat upelio, tekančio netoli mūsų namo. Gaivus eglių spyglių kvapas priminė svaiginantį rytietiškų smilkalų aromatą. Rankoje laikiau paskutinį Mataro laišką. Jis rašė, kad spalio mėnesį jo mylimai mamai operuos klubo sąnarį, o operaciją darys Miunchene. Jis su keliais šeimos nariais tuomet lydėsiąs mamą. Jo širdis plakanti smarkiau pagalvojus, kad greitai jis mane išvysiąs. Šįsyk aš nuo jo nepabėgsianti, težinanti aš apie tai, rašė Mataras. Jam būtinai reikia mane pamatyti, jis turįs man pranešti kažką rimto ir svarbaus.

Staiga pagalvojau apie Kalidą: ar jis jau atšventė savo vestuves?

„Galbūt laikui bėgant tarp sutuoktinių atsiras meilė – tada tuo geriau." Taip kartą Kalidas paaiškino, kalbėdamas

apie musulmonų santuoką. Mintis, kad taip gali nutikti Kalidui, sukėlė kartėlį.

Grįžusi į Šveicariją, daugiau nesulaukiau iš jo jokių žinių, išskyrus tą skrydžio dieną, kai jis norėjo įsitikinti, kad laimingai grįžau namo. Vis dėlto kategoriškai atsisakiau prieiti prie telefono. Būtent tai ir pranašavau atsisveikindama oro uoste.

Tuo tarpu Mataras rašė eilėraščius ir svajojo apie vasaros atostogas Šveicarijoje. Jas numatė liepos mėnesį. Nenumaniau, kaip jis visa tai įsivaizduoja. Žinojau, kad Arabijoje visais atžvilgiais susipažįstama kitaip nei pas mus.

Jeigu Mataras būtų parašęs, kad jo šeima su džiaugsmu laukia manęs, tikrai būčiau vykusi į pražvalgas. Aš, žinoma, būčiau pasijutusi nepaprastai pagerbta. Taip, būčiau išskridusi į Abu Dabį kupina džiaugsmo ir pasididžiavimo. Bet dabartinėmis aplinkybėmis tikrai nenorėjau pasimatyti su juo.

Sužinojęs, kad manęs liepą Šveicarijoje nebus, Mataras labai nusivylė. Nors tai ir nebuvo visiška tiesa, tačiau nemačiau jokios prasmės aiškintis jam.

Vis dėlto nudžiugau tą rugsėjo dieną vėl sulaukusi iš jo žinių. Mataras buvo gija, siejanti mane su Jungtiniais Arabų Emyratais. Tiesa, ar aš susitikčiau su juo, jeigu jis panorėtų mane aplankyti iš Miuncheno, dar gerai nežinojau. Pirmiausia jis paskambins man, o tada jau nuspręsiu.

Taip nepastebimai ėjo laikas, slinko dienos ir savaitės. Ši diena yra viskas, rytdiena ateis savaime, o vakarykštė – jau praeityje. Amžinoje praeityje. Bet netikėtai mano gyvenimas pakrypo kita linkme.

Viską papasakosiu iš eilės. Tai atsitiko spalį, tuo pačiu metu, kai Mataras jau ketino važiuoti į Ciurichą. Dar rytą

maniau aiškiai reginti savo ateitį, o saulei leidžiantis mano gyvenimo laivas ėmė grėsmingai siūbuoti. Lyg įsikišus kokiai nors nežinomai jėgai, kažkas sujudėjo dykumoje. Kažkas ėmė pranašauti, jog kyla grėsmė. O gal iš tiesų pasitaiko tokių atsitiktinumų?

Aną vakarą, netyčia išgirdusi balsą iš dykumos, spontaniškai nuspaudžiau ragelį. Mano širdis ėmė daužytis. Vadinasi, Al Vaha nesilaiko susitarimo. Susitarimas sulaužytas vos po keturių mėnesių. Reikia pripažinti, tada jis nei pasakė *taip*, nei linktelėjo galvą, nei mirktelėjo akimis. Tačiau mano žodžiai buvo nedviprasmiški. Aiški, akivaizdi priesaika, kurią daviau Kalidui visiems laikams.

Telefonas suskambo iš naujo. Buvau arti įsiūčio ir nevilties ašarų.

– Tu nesilaikai mūsų susitarimo, – tyloje išrėkiau.

Velnias žino, kodėl paėmiau į rankas ragelį, o iš jo jau ėmė veržtis žodžiai. Klausiausi sulaikiusi kvapą. Tegu Kalidas žino, kad jo pastangos kabo ant šilkinio siūlo, kad netikėtai gali pasigirsti „klik" ir nutrūkti ryšys. Kalidas kalbėjo su įkarščiu, tuojau pat prašneko apie strateginius mūsų ateities planus – nors nepasakė nieko konkretaus, tačiau vis dėlto tai jau buvo pradžia. Tai, kad bet kokie žodžiai jau nereikšmingi, Šardžos oro uoste leidau jam aiškiai suprasti. Vadinasi, dabar turi eiti veiksmai. Dabar tai ir įvyksią: po trijų dienų – vos po trijų dienų – jis atvažiuosiąs, apkabinsiąs mane ir daugiau nepaleisiąs.

Siaučiant emocijoms, viskas apvirto aukštyn kojom. Vien tik mintis, kad dar kartą išvysiu Kalidą, išmušė mane iš pusiausvyros. Viskas svyravo, mano širdis, galva, pilvas, – viskas. Nepratariau nė žodžio. Ar būčiau įstengusi? Tačiau Mataras jau užsisakęs rytdienos šešioliktos

valandos bilietą reisui iš Miuncheno. Staigiai pakilo kraujo spaudimas: jeigu abu vyrai žinotų vienas apie kitą...

– Verena, žinau, tu tyli, nes esi netekusi žado. Taip pat žinau, jog abejoji ir bijai. Tačiau pasitikėk manimi: dabar iki pat tavo mirties aš esu atsakingas už viską – tavo gyvenimą, gerovę ir tavo laimę.

Tai stiprūs žodžiai. Mano galvoje visos mintys išgaravo.

– Jeigu nenori nieko sakyti, brangioji, tai ir nesakyk. Bet prašau, nepadėk ragelio, kol aš nepabaigiau kalbėti. Pažadi man?

– Taip.

Taip aš galutinai įsipainiojau į jo tinklą.

Taigi dabar reikėjo sukliudyti Matarui atvykti į Ciurichą. Jam paskambinus iš Miuncheno, turėsiu gerokai pagražbyliauti. O Dieve, kaip aš nervinausi.

– O, ne, – iš pradžių ragelyje pasigirdo liūdnas balsas.

Tada Mataras ėmė atkakliai priešintis, nenorėdamas atšaukti savo skrydžio. Jis ketino būti Ciuriche tol, kol aš rasiu jam laiko. Jaučiausi tiesiog siaubingai. Galiausiai man neliko nieko kito, tik lošti atviromis kortomis. Aš supratau, kad jis nutraukė pokalbį, įsižeidęs ir degdamas iš įsiūčio.

Dėl to man buvo neapsakomai gaila.

Tuo metu namie visi nekantriai laukė Kalido. Taip pat ir mano draugai, kurie tikėjosi bent jau žvilgtelėti į jį.

Važiuodama pas jį vyliausi, kad mes paskutinį kartą susitinkame viešbučio fojė. Kalidas jau laukė. Vos išvydęs mane, užsidengė rankomis veidą, lyg bandydamas nuslėpti savo džiaugsmą.

– Ak, kaip aš tavęs ilgėjausi, – tai taręs, jis tvirtai apkabino mane.

Pamaniau, kad nualpsiu iš laimės.

Kurį laiką mudu tylomis sėdėjome greta, su nuostaba žvelgdami vienas į kitą.

– Kad tu žinotum, ką aš išgyvenau, – prabilo jis.

Jo žvilgsnis įsmigo į lubas. Galiausiai, nebyliai papurtęs galvą, pridūrė:

– Žinai, kai tu išvažiavai, aš tikrai stengiausi daugiau nebegalvoti apie tave. Tačiau niekas negalėjo manęs prablaškyti. Ištisas savaites atmerktomis akimis pragulėdavau lovoje. Netikėtai viską aiškiai supratau: pajutau, kad gyvenimas be tavęs man neturi jokios prasmės.

Jo žodžiai nepaprastai glostė mano sielą. Būčiau galėjusi klausytis ir klausytis jų. Retai jis tardavo tokius žodžius.

Nė trupučio neabejojau, kad Kalidas daug iškentėjo. Vis dėlto, kol nepaaiškės jo planai, negalėsiu atsikratyti vidinio nerimo.

– Sakyk, Verena, o kaip tau sekėsi visą šį laiką?

Susimąsčiau. Žinoma, nenorėjau atskleisti Kalidui, kaip be gailesčio nutraukiau saitus, kad, ištikta įniršio ir sielvarto priepuolio, židinyje sudeginau visus jo laiškus. Sunaikinau viską, tikrai viską, išskyrus mūsų kurso nuotraukas. Tik daug vėliau supratau, kad toks beviltiškas poelgis visais atžvilgiais yra nedovanotinas.

Kurį laiką sėdėjome, kiekvienas paskendęs savo mintyse, ir gėrėme kavą. Pagaliau Kalidas ėmė pasakoti apie savo planus. Jo veide atsispindėjo ramus ryžtas. Su didžiausiu nekantrumu klausiausi, kas per šį laiką dėjosi Al Vahoje.

Pirmiausia, ėmė pasakoti Kalidas, jis neapibrėžtam laikui atidėjęs planuotas vestuves. Šeimos vyresniesiems jis

paaiškinęs, jog artimiausiais mėnesiais turėsiąs be galo daug su darbu susijusių reikalų. Todėl šiuo metu negalįs pritarti vestuvėms. Savo žodžius jis esą patvirtinęs dar ir tuo, kad privaląs ilgesniam laikui išvykti į Egiptą tartis dėl naujos prekybos sutarties. Be to, dar laukiančios ir verslo kelionės į Šveicariją bei Prancūziją.

– Ir tam buvo pritarta? Niekas nepaprieštaravo? – nustebusi paklausiau.

– Taip, žinoma, tokia pas mus hierarchinė tvarka.

„Neįtikėtina", – pamaniau.

Kalidas ypač vylėsi, kad jo pusseserė – jauna studentė ir būsimoji jo žmona, – pamils ką nors kitą. Iš esmės jis galėjo vis iš naujo atidėlioti vestuves tol, kol galiausiai taip ir įvyks, kol mergina ims savo tėvo maldauti leisti jai tekėti už kito vyro, ne už jai paskirtojo.

Nė nežinojau, ką ir begalvoti. Man labiau būtų patikę, jeigu Kalidas, sukvietęs šeimos tarybą, būtų viską prisipažinęs. Tačiau tai tikriausiai neįmanomas dalykas.

– Žiūrėk, Verena, pirmiausia mes važiuosime į Egiptą. Ten mums priklausys visas pasaulio laikas. Aš tiek daug turiu tau papasakoti ir paaiškinti. Ištisas valandas ir dienas sėdėsime ant Nilo kranto, gersime kavą ir kursime ateities planus. Išvysi paslaptinguosius sfinksus, piramides ir Tutanchamono kapo lobius. Kas žino, gal nuvažiuosime ir iki Abu Simbelio ar Asuano užtvankos. Tiesa, Kaire turiu kelis dalykinius susitikimus, tačiau pažadu tau, kad bus nuostabu. Galbūt, mums nuvykus, tavęs lauks labai didelė staigmena.

– O, tikrai? Skamba išties įdomiai. Aišku, tu man ją iš karto atskleisi, – šyptelėjau aš.

Vis dėlto Kalidas neatskleidė savo paslapties.

Kuo daugiau galvojau apie Egiptą, tuo labiau ėmiau jaudintis. Mintyse jau dėjausi į lagaminą linines sukneles, fotoaparatą, fotojuostas ir savo dienoraštį.

– Žinai, Verena, kuo ilgiau ir dažniau manęs nebus Dubajuje, tuo didesnė tikimybė, jog šis reikalas išsispręs savaime.

Labiausiai magėjo paklausti: „O kas, jeigu viskas sužlugs?“ Tačiau nieko nepasakiau. Kokios beprasmiškos mintys – vis tiek viskas susiklostys taip, kaip panorės Alachas...

Dar būdamas Dubajuje, Kalidas susitarė dėl kelių dalykinių susitikimų Ciuriche. Nuo ryto iki vakaro jis vedė derybas su bankais ir laivininkystės bendrovėmis, su kuriomis mėgino sudaryti prekybinius sandorius. Kalidas ketino užmegzti ryšius su Šveicarija. Vieną popietę, vidury pokalbio žvilgtelėjęs į laikrodį, tarė:

– Apgailestauju, bet pokalbį turėsime pratęsti kitą kartą. Turiu skubų susitikimą nekilnojamojo turto agentūroje.

Apie šį susitarimą nieko nežinojau. Man pasidarė įdomu, ką sumanė Kalidas. Taksi, vežęs mus iš miesto, pasuko Kiusnachto kryptimi prie ežero. Vairuotojo akivaizdoje Kalidas nenorėjo nieko atskleisti, atrodė labai paslaptingas. Pagaliau mudu įžengėme į nekilnojamojo turto agentūrą, o aš vis dar nežinojau, kas bus toliau. Man niekada nebūtų šovusi į galvą mintis, kad Kalidas gali domėtis gyvenamuoju namu. Maniau, bus kalbama apie biuro patalpas. Tarpininkui pateikus trijų nekilnojamojo turto objektų planus ir nuotraukas, ėmiau jaustis vis nesmagiau. Galiausiai sutikome tuos namus apžiūrėti. Plaukai pasišiaušė pagalvojus, kad sprendžiama manęs neatsiklausus. Kai vėl išėjom laukan, Kalidas išdidžiai tarė:

– Gyvensime nepaprastai gražiame name, pro jo langus atsiveria nuostabus vaizdas į ežerą – turiu galvoje, kai nebūsiu Dubajuje ar nekeliausiu.

„Jis iš tiesų susipyko su protu", – pamaniau.

– Argi tu nesidžiaugi, brangioji?

– Ši žinia mane užklupo netikėtai, bet iš pradžių turiu susigaudyti tavo planuose. Žinoma, aš labai džiaugiuosi dėl to.

O iš tikrųjų tuo metu mano galvoje suskambo pavojaus varpeliai, nors priežasties nerimauti dar nebuvo. Aišku, žinojau, kad planas ir jo įgyvendinimas yra du skirtingi dalykai. Taigi turėsiu užtektinai laiko užkirsti kelią šiam sumanymui – jeigu to panorėsiu.

Visi buvo sužavėti Kalidu. Pajutau, kad jis iš karto palenkė mano šeimynykščių širdis ir kad jie priėmė Kalidą. Visur jį sutikdavo širdingai, užvis labiausiai – moterys. Galų gale kone apsidžiaugiau, kai jis susiruošė skristi atgal į Dubajų.

Kai išvykimo dieną stovėjome eilėje prie registratūros, Kalidas ėmė raustis dokumentų lagaminėlyje.

– Verena, palaikyk kelionės dokumentus.

Pagauta užgaidos, atverčiau jo pasą, kurio dar nė sykio nebuvau mačiusi. Žodis „šeichas" priešais jo pavardę sukėlė man šypseną. „Tie arabai, – pagalvojau šyptelėjusi, – tiesiog ima ir prisirašo į pasą kažin kokių titulų."

– Kalidai?

– Klausau, Verena.

– Kodėl čia parašyta „šeichas"?

Tuo metu tikrai nieko negalėjau sumoti. Kalidas atsigręžė, pažiūrėjo į mane ir, pridėjęs pirštą prie lūpų, šyptelėjo:

– Na, dabar tu tai jau žinai.

– Ką žinau? Tu šeichas?

Nemaloniai susijaudinęs Kalidas apsižvalgė aplinkui:

– Prašau, Verena, truputį tyliau, gerai?

– Ne, mano galva neišneša, – ėmiau gaudyti orą, tada pašnibždomis paklausiau: – Nuo kada tu esi šeichas?

Jo šypsena ir pasididžiavimo kupinos akys išdavė, kokį malonumą jis jaučia, matydamas mane apstulbusią.

– Kalidai, pasakyk pagaliau, nuo kada tu turi šį titulą ir kodėl iki šiol tau neatrodė būtina man pranešti?

– Aš gimiau šeichu.

Netikėdama prisimerkiau. Nežinojau, ar man pratrūkti juoku, ar pykčiu. Tačiau netrukus jo pasakyti žodžiai mane dar labiau pribloškė:

– Žinai, Verena, dar ir dėl to tave taip neapsakomai myliu: tu myli mane tokį, koks ir esu – Kalidą.

Stovėjau išplėtusi akis ir netekusi žado. Nejaugi jis mano, kad priešingu atveju būtų kas nors pasikeitę. Sutrikusi tik purčiau galvą. Kaip papildomą įrodymą Kalidas ištraukė iš lagaminėlio dar vieną pasą.

– *Diplomatic Passport**, – perskaičiau.

Tiesiog puiku.

Pamažu mano galvoje ėmė aiškėti visi klaustukai.

Po dviejų mėnesių sėdau į lėktuvą, skrendantį į Kairą. Egipte pirmą kartą gyvenime mudu kurį laiką gyvenome kaip tikra pora. Tik vėliau supratau, kad tas laikas buvo ir mūsų išbandymų metas.

* Diplomatinis pasas.

Tai atsitiko 1989 m. gruodį Nilo slėnyje

Iki skrydžio dienos likus dviem savaitėms, jau norėjau priešais save regėti kelioninį lagaminą – dėl to, kad jis nuolat primintų Kalidą.

Nejau po dešimt ilgesio ir skausmo metų mudu pagaliau galėsime būti kartu? Tiesiog neįtikėtina. Kuo daugiau apie tai galvojau, tuo neramesnė dariausi ir tuo mažiau miegojau. Diena po dienos niekaip negalėjau išmesti iš galvos nuodėmingų minčių. Mane buvo apsėdęs vienas vienintelis troškimas.

Kai išvykimo dieną atsistojau prie Ciuricho oro uosto registratūros langelio, pajutau tvyrant didelę įtampą. Registratūros darbuotoja, žvilgtelėjusi į monitorių, nepaprastai susikaupė. Iš naujo pabarbenusi klaviatūra, ji suraukė kaktą ir prislėgta pažiūrėjo į kompiuterio ekraną. Ką visa tai reiškia? Mano lagaminas vis dar stovėjo ant svarstyklių konvejerio. Pamažu mano kantrybė ėmė sekti. „Po galais, – pamaniau, – čia kažkas ne taip."

– Ar kilo kokių nors bėdų? – panorau sužinoti.

– Jūsų užsakytas skrydis yra laukiančiųjų eilėje.

– Kaip sakote? Kodėl? – mane apėmė įsiūtis.

– Deja, lėktuvas perpildytas. Prašau, ponia, nesijaudinkite, galbūt dar galėsite išskristi. Eikite prie B 35 langelio, jo darbuotojai pagelbės jums toliau.

Negalėjau to suvokti – perpildytas lėktuvas. Lyg ir taip dar nepakankamai įsiaudrinau. Norėjau išskristi šią, o ne kitą dieną.

Visiškai suglumusi pasukau prie išėjimo. Laukti, kol keleiviai bus pradėti sodinti į lėktuvą, man atrodė beveik nepakeliama. Keleiviams susėdus, dar kartą nuėjau prie langelio, tačiau man tuoj pat buvo atsakyta.

Suskaičiavau šešiolika žmonių, daugiausia vyrų, besitikinčių gauti įlaipinimo taloną. Remiantis skrydžių tvarkaraščiu, lėktuvas turėjo pakilti po penkių minučių. Durys galėjo užsidaryti bet kurią akimirką, o pats lėktuvas – nuriedėti prie pakilimo tako. Be manęs.

– Pone Al Zogbi ir pone Saviri, prašom...

Dėl Dievo meilės, dar yra vilčių. Vienas po kito šaukiami keleiviai gaudavo įlaipinimo talonus. Kupina vilčių klausiausi, ar nenuskambės mano pavardė, o tuo metu laukiančiųjų būrys vis mažėjo. Tačiau staiga įsivyravo tyla. Dabar suskaičiavau septynis keleivius. Mano nervai buvo be galo įtempti. Dar kartą padalijus įlaipinimo talonus, šurmulys visiškai nurimo. Be manęs, dar buvo likę du vyrai. Taip ir maniau.

Lėktuvas vėlavo daugiau nei trisdešimt minučių. Jau maniau, kad jis rieda prie tūpimo ir pakilimo tako, nes daugiau nieko nevyko. Karštligiškas jaudulys, neapleidęs manęs visą laiką prieš kelionę, nenuslūgo. Nejau manęs laukia dar viena, o gal net ir dvi nerimo kupinos naktys?

Po kurio laiko mums pamojo prieiti. Pamaniau, dabar mums pakeis bilietus ir mes sužinosime, kas nutiko mū-

sų bagažui. Tačiau klydau. Nespėjus man susigaudyti, kas vyksta, apsaugos kontrolierius paskubomis išplėšė mums iš rankų rankinį bagažą, prastūmė pro metalo detektorių, o nuo čia jau kitas vyras su radijo stotele ragino mus pasiskubinti ilgu tuneliu, vedančiu į lėktuvą. Vos mums atsisėdus, lėktuvas pajudėjo iš vietos. Ausyse vis dar aidėjo oro uosto darbuotojo balsas:

– *Egyptair* nusprendė, kad galite skristi pirmąja klase. Štai jūsų įlaipinimo talonas. Paskubėkite į lėktuvą, jis jau pasiruošęs kilti. Linkime jums malonaus skrydžio. Iki pasimatymo.

Bematant pamiršau visą įtampą – greitai galėsiu pulti Kalidui į glėbį. Be mūsų, pirmąja klase skrido dar trys keleiviai: europiečiai sutuoktiniai ir arabas.

Mano nuostabai, skrydžio metu arabas pasitiesė maldos kilimėlį ir atsiklaupė Mekos kryptimi. Nedidelis likimo vingis, suvedęs mūsų trijulę, sukėlė vienas kitam bičiuliškus jausmus. Tamsiaplaukis, šiek tiek žilstelėjęs vyriškis pasirodė esąs žymios Ciuricho reklamos agentūros meno direktorius. Pirmą sykį po dešimties metų jis susiruošė aplankyti savo tėvynę – tikriausiai anksčiau to padaryti buvo neįmanoma dėl politinių priežasčių.

Man leidus, prie manęs atsisėdo aukštas blondinas ir pasisakė esąs kelionių vadovas, vykstantis darbo reikalais. Tiesa, jis dirba tik per semestro atostogas, o šiaip studijuoja istoriją ir archeologiją. Čia tai bent, galima sakyti, susitikau kolegą. Temų pokalbiams tikrai netrūko. Galiausiai mes apsikeitėme vizitinėmis kortelėmis, manydami, kad kada nors galbūt susitiksime. Be to, archeologas pasisakė ir savo adresą Kaire. Šiaip ar taip, jis norįs pakviesti mane – aišku, kartu su Kalidu – pietų, arba parodyti mums

El Qahira – taip gražiai jis pavadino šį miestą. Jo ramus būdas, papasakotos istorijos pakerėjo mane ir suteikė vidinės ramybės. Retsykiais gyvenime nutinka keistų dalykų. Protarpiais man pasirodydavo, lyg mes abu, nepažįstamasis ir aš, persmelkti vienodo liūdesio.

Žvilgtelėjusi pro langą apačioje išvydau Kairą. Vidinė ramybė išgaravo lyg dūmas. Širdis ėmė pašėlusiai plakti. Lėktuvui leidžiantis, vis labiau ir labiau artėjau prie Kalido. Tiesiog jaučiau jį. Orlaiviui nusileidus ant nutūpimo tako, pamaniau, jog iš jaudulio apalpsiu. Tikėjausi, kad jis nebus toks pat įsijaudrinęs ir pernelyg nesivaržys prieš mūsų pirmąją naktį. Tačiau viskas, aišku, susiklostė visai kitaip.

Tikriausiai vietos laiku jau buvo apie pusę dešimtos vakaro, kai mane su lagaminu rankoje žmonių minia ėmė stumti išėjimo link.

Už užtvaro, garsiai šūkaudami ir pasiutusiai gestikuliuodami, spraudėsi tamsiaodžiai vietiniai. Du tarnautojai skynė kelią atvykstantiems keleiviams. Besidairydama Kalido, netikėtai išvydau jį šalia vieno iš uniformuotųjų vyrų. Galvoje niekaip netilpo, jog dabar pirmą kartą mudu būsime visiškai vieni. Be to, ne jo šalyje. Pagaliau mūsų niekas nevaržys.

– Brangioji...

Akimirką mudu stipriai apsikabinome. Tada Kalidas viena ranka greitai čiupo lagaminą, kita – mane, ir mudu išsiveržėme iš minios. Susijaudinusi ėmiau pasakoti, kiek nervų man kainavo šis neįtikėtinas skrydis. Tuo metu Kalidas vedė mane palei laukiančius taksi automobilių aikštelės link.

– Išsinuomojai automobilį? – nusistebėjau.

Kalidas sustojo ir apkabino mane.

– Mylimoji, pagaliau po tiek metų turiu tave – dar negaliu tuo patikėti. Tačiau prisipažinsiu: paskutinę minutę prie mūsų kartu su savo žmona prisidėjo mano verslo partneris ir draugas iš Abu Dabio.

Išvydęs mano veide nusivylimą, paaiškino:

– Ibrahimo žmona Ailen iš tiesų labai miela. Tau ji patiks, – tuojau pat pridūrė. – Ji kilusi iš Airijos ir dirba operacinės sesele Abu Dabio Pajūrio kelio ligoninėje. O dabar eime, jiedu jau seniai laukia mūsų automobilyje.

Ar aš teisingai nugirdau? Jie jau laukia automobilyje? O juk mudu su Kalidu dar net kaip reikiant nepasisveikinome.

Tuomet dar nežinojau, kad šeichai ir arabų valdovų sūnūs niekuomet nekeliauja vieni, be palydos. Viešumoje pasirodoma tik su šeima, draugais ar net visu lydinčiųjų pulku.

Aną naktį pati savęs neatpažinau. Nurijusi nusivylimą, paklusau likimui ir ramiai, šaltakraujiškai žingsniavau šalia Kalido automobilio link.

Prie vairo sėdėjęs Ibrahimas kaipmat iššoko ir pasveikino mane. Aukštas, lieknas, maždaug penktą dešimtį įpusėjęs vyras buvo apsirengęs gerais drabužiais, o juodus plaukus susišukavęs atgal. Išsyk jis pasirodė labai simpatiškas, ir tai mane šiek tiek nuramino. Įkėlęs į mašiną lagaminą, Ibrahimas mandagiai atidarė galines dureles, kur sėdėjo jo žmona Ailen. Mečiau į ją žvilgsnį. „Ji nepamėgs ir nepriims manęs“, – šmėstelėjo man. Ir iš tiesų ji pasisveikino atžariai. Airė galėtų būti Margaret Tečer dukra: akių ir lūpų kampučiai nulinkę žemyn; tiesa, fenu pašiauštų rudų plaukų šukuoseną ji veikiau nusikopijavo nuo ledi Dianos. Kai nusišypsodavo, kas atsitikdavo ne itin dažnai, tapdavo gan maloni.

Įsitikinęs, kad visi prisisegė diržus, Ibrahimas įjungė radiją ir dainuodamas pasuko Kairo centro link. Jo linksma nuotaika buvo tokia užkrečiama, jog šiaip santūrus Kalidas nejučiom ėmė pritarti jam, o aš negalėjau atsistebėti.

Netrukus Ibrahimas sustojo prie *Heliopolis Mövenpick* viešbučio.

– Ar tai mūsų viešbutis, Kalidai?

– Ne, mes čia trumpam su kai kuo susitiksim, o paskui važiuosim toliau.

Ailen nuobodžiaudama žingsniavo paskui vyrus, o aš stengiausi neatsilikti nuo jos. Juk nė nenumaniau, ką ji iškentėjo, visą dieną išbuvusi su vyrais. Vėliau ji man pasakojo, kaip laukė „iki negalėjimo“. Tikriausiai dėl manęs ji turėjo kelias valandas prakiurksoti prie oro uosto, tačiau šios temos nutariau verčiau neliesti.

Paprašęs mūsų prisėsti ant sofų, Ibrahimas pranyko vestibiulyje. Praslinko nemažai laiko, o jis negrįžo. Ailen ėmė sekti kantrybė. Kalidas patarė mums pasidairyti po parduotuves, o jis tuo metu paieškosiąs Ibrahimo.

Mudvi buvome jau seniai iššukavusios visas parduotuves, tačiau nė vienas iš vyrų nepasirodė. Ailen, regis, visiškai išskydo. „O Dieve, kokių nemalonumų man pridarė Kalidas“, – pamaniau. Praėjus dar beveik valandai, staiga išdygo Kalidas ir lyg niekur nieko kuo ramiausiai pamojo mums.

– Eime kartu, dar šiek tiek užtruksime.

Taip aš gavau pajusti tai, kas manęs laukė Kaire. Sykiu supratau, kad turėsiu dalytis Kalidu su daugybe žmonių. Tiesa, nesitikėjau, kad turėsime sėstis prie stalo kartu su šešiais nepažįstamais vyrais. Ailen, išvydusi „jaukią“ draugiją, išblyško. Pasodinęs mudvi, Kalidas atsisėdo toli nuo manęs, pačiame stalo gale. Tik nesakykit, kad negalėsiu

sėdėti šalia jo, pamaniau, tyliai nukęsdama tai. Žinoma, egiptiečiai susižavėję priėmė prie jų draugijos prisidėjusias moteris. Jie užvertė mus lėkštutėmis su pikantiškais mėsos kukuliukais, aštriomis daržovėmis ir sūriu, o viešbučio svečiai europiečiai stačiokiškai nenuleido nuo mūsų akių. „Ak, kad čia būtų tas archeologas ir išgelbėtų mane iš šios vyrų kompanijos", – šovė į galvą mintis. Kadangi Ailen nebuvo nusiteikusi kalbėtis arba nežinojo, nė ką ir sakyti apie šiuos žmones, sunkiai gaudžiausi situacijoje. Žinojau tik tiek, kad Ailen Abu Dabyje dirba sesele ir kad Ibrahimas net nesuteikė jai galimybės išsikrauti lagaminų.

Slinko valandos, o niekas nė nesirengė skirstytis. Be paliovos žvilgčiojau į Kalidą maldaujamu žvilgsniu, tačiau veltui. Galiausiai atėjo vidurnaktis. Ailen vėl ėmė nervintis.

– Jeigu Ibrahimas netrukus neatsisveikins, važiuosiu taksi, – suniurnėjo ji.

Man taip pat atrodė, jog jau gana. Kad ir ką manytum apie arabų tradicijas ir papročius, viskam yra ribos.

Kai mūsų akys vėl susitiko, pažvelgiau į Kalidą įsiutusiu žvilgsniu. Stebėtina, tačiau jis sukruto. Matyt, susirūpino, kad, visai netekusi kantrybės, ką nors iškrėsiu.

– Paklausyk, – tariau aš, Kalidui prisėdus šalia manęs ant suolo, – aš pavargusi. Nuvažiuosiu į viešbutį taksi, gerai? Tiesa, koks jo pavadinimas?

– Man labai gaila, brangioji, kad viskas taip ilgai užtruko. Patikėk manim, aš taip pat pavargau. Greitai mudu važiuosime kartu.

– Aš taip pat noriu namo, – įsiterpė Ailen, – ir tuojau pat.

Matyt, vargšas Kalidas pasijuto patekęs tarp dviejų frontų. Šiaip ne taip prisivertęs šyptelėti, apsimestinai ramiai šūktelėjo per stalą:

– Ibrahimai, mūsų moterys pavargo, manau, turėtume pamažu atsisveikinti.

Egiptiečiai beregint ėmė prieštarauti, tačiau to ir buvo galima tikėtis. Kalidas sugrįžo į savo vietą ir ėmė laukti, kol draugija bus pasirengusi skirstytis.

Tuo metu nežinojau, kad jis elgėsi pagal šios šalies papročius. Žodžiu, esama tam tikrų gero tono taisyklių, kurių laikomasi svečiams skirstantis, tačiau Kalidas nuo pat pirmos dienos vėl nieko nepaaiškino.

Man atvykus į Kairą, niekas nesiklostė taip, kaip svajojau. Pamažu ėmė sklaidytis net ir mano viltis romantiškai praleisti šią naktį.

Galų gale po kančių, trukusių kelias valandas, mūsų automobilis pajudėjo daugiajuosčiu greitkeliu spindinčio, pulsuojančio milijoninio miesto pusėn. Ibrahimas, apimtas smagios nuotaikos, traukė vieną dainą po kitos. Jis buvo tokio būdo žmogus, ant kurio tiesiog neįmanoma pykti. Tačiau Ailen, jo žmona, dažnai ištisas valandas ir dienas galėdavo išbūti susiraukusi. Kai privažiavome Nilo salą Gezirą, automobilis sustojo prie *Marriot* viešbučio. Pasak Kalido, mūsų laikinųjų namų. Apie įspūdingą prancūzų neoklasicizmo stiliaus pastatą driekėsi didingi sodai ir čiurleno fontanai. Ibrahimas paaiškino, jog šis pastatas yra legendiniai Geziros rūmai, pastatyti 1869 metais Sueco kanalo atidarymo proga.

Vyriškis, regis, gerai orientavosi Kaire. Dar nežinojau kodėl. Be to, nežinojau, kur mūsų draugas apsistojęs ir kas tie egiptiečiai.

Kai įžengėme į viešbutį, fojė tvyrojo tyla. Tik mano širdis garsiai tuksėjo iš jaudulio. Kalidas pasuko į dešinę, prie lifto.

– Ei, ar man nereikia užsiregistruoti ir atiduoti kelionių paso? – palietusi jį paklausiau.

– Mieloji, aš užregistravau mus abu; šeicho šeimai nebūtina rodytis registratūroje.

Nepatikliai žvilgtelėjau registratūros, esančios tarp dviejų įėjimų, pusėn. Neatrodė, kad už stalo sėdintis vyras domėtųsi mumis. Taigi paklusniai žengiau į liftą, keliantį į Zamaleko bokštą. *Marriott* viešbutį sudarė du dideli pastatų kompleksai skambiais pavadinimais: Gezira ir Zamalekas.

– O kur aš apskritai miegosiu, Kalidai? Ar turėsiu atskirą kambarį? – išdrįsau paklausti.

– Pamatysi, – šyptelėjo jis.

O, kad visa tai jau būtų praeitis...

Už kelių žingsnių nuo lifto prasivėrė durys.

– Tai mūsų kambarys.

Greitai permetusi akimis kambarį, supratau, kad tai – prabangus apartamentas. Vidury kambario pastatęs lagaminą, Kalidas ėmė vedžioti mane po kitus kambarius. Nedrąsiai žvalgiausi aplinkui. Apartamente buvo įrengtas nuostabiai gražus miegamasis, šalia jo – prašmatnus vonios kambarys; kitame koridoriaus gale – dar vienas kambarys, taip pat su vonia. Be to, čia buvo ir darbo kambarys bei, savaime suprantama, svetainė.

– Mylimoji, didysis kambarys – tavo. Tu, aišku, norėsi išsikrauti daiktus. Aš tuo metu svetainėje pažiūrėsiu televizorių, gerai?

Nustebau patyrusi jo įsitikinimą, kad jis čia padėties šeimininkas. Jutau jo pasitikėjimą savimi. Nors praėjo jau aštuoneri metai, dar gerai prisiminiau, koks susikaustęs Kalidas buvo mano bute.

Nusivilkusi striukę, įdėmiai įsiklausiau, ar iš svetainės neatsklis kokių nors garsų. Girdėjau vien tik savo širdies plakimą, galiausiai suskambo vis stiprėjantys televizoriaus

garsai. Pašokusi iš vietos, atrakinau lagaminą. „Dieve, kiek daug drabužių, – pamaniau, – ir visi jie pernelyg vasariški." Mane nustebino naktinė Kairo vėsa. Karštligiškai ištraukusi daiktus, ėmiau kabinti juos į spintą. Besidarbuodama už praviro stalčiaus skaudžiai užsigavau blauzdą.

– Verenaaa, ar viskas gerai, ar tau reikia greitosios pagalbos gydytojo? – iš svetainės ataidėjo balsas.

Kad tave kur, jis vis dėlto klausosi.

– Ne, ne, nieko nenutiko.

Jo balsas nuskambėjo beveik smagiai. Sutrikusi toliau dėliojau daiktus ir vyliausi, kad Kalidas liks svetainėje.

– Širdele, – nelauktai vėl suskambo jo balsas, – ar prieš guldamasi padovanosi man bučinį?

– Oi, leisk man šiek tiek pagalvoti: dar nežinau, ar nusipelnei jo.

Pasigirdo juokas.

– Verena, jeigu laikai mane kvailiu, tai ateinu. Žiūrėk, apsispręsk.

Vaje, jis reagavo kaip vyras. Kur dingo visas jo varžymasis? „Bet, Verena, – priminiau pati sau, – juk jis jau seniai subrendo. Taip, praeities prisiminimai ir tikrovė – du skirtingi dalykai.

Išsitiesęs ant sofos, Kalidas rankoje laikė taurę.

– Na, ateik, sėskis prie manęs.

Suėmęs ranką, jis pažvelgė man į akis. Staiga nusišypsojo:

– Tu suglumusi.

Ir gnybtelėjo man skruostą.

– Galbūt, – tariau.

– Tu tokia žavi, kai droviesi.

Nudelbusi akis tylėjau.

– Beje, kaip tau patiko Ibrahimo žmona? Juk ji maloni, ar ne?

– Dar nežinau. Šiaip visą vakarą ji buvo blogos nuotaikos. Manau, jai nebuvo ypač smagu laukti.

Kalidas nusikvatojo visa gerkle.

– Tau turbūt sekėsi ne ką geriau, mačiau tai iš tavo akių?

– Taip, taip, juokis, – atsakiau.

Pagaliau Kalidas paaiškino man aplinkybes, siejančias jį su draugu ir egiptiečiais.

Ibrahimas Asvaris yra kilęs iš kadaise įtakingos Sudano šeimos, dėl politinių priežasčių persikėlusios į Egiptą. Po 1989 metų karinio pučo įvedus naują režimą ir anuliavus tuometinę konstituciją, Ibrahimas ėmėsi pamažu gelbėti Sudane likusį savo šeimos turtą. Jo įgaliotinis Chartume, iškeitęs Asvario turtą į lenktyninius kupranugarius, juos gabena per Egiptą ir pardavinėja Jungtiniuose Arabų Emyratuose. Čia svarbų vaidmenį vaidina trys egiptiečiai, broliai Al Naseriai, su kuriais buvome susitikę *Heliopolis Mövenpick* viešbutyje. Jie – vienos Egipto skrydžių bendrovės savininkai. Lenktyniniai kupranugariai Al Naserių krovininiais lėktuvais bus atgabenti į laikiną stovyklą Egipte, o iš čia nuskraidinti į Al Vahą, kur jis, šeichas Kalidas, suteikiąs leidimus nusileisti. Žinoma, jis tikisi, kad visų derybų dalyvių laukia pelningas sandoris. Su savo žmona, operacinės sesele iš Airijos, Ibrahimas susipažino Abu Dabyje prieš dvejus metus. Ją akimoju pakerėjo jo žavesys. Galų gale, Ibrahimui pasipiršus, ji neįstengė jam atsakyti ir sutiko tekėti už jo. Artimiausias poilsio dienas jiedu kartu nori praleisti Kaire, kur Ibrahimas nuo seno turi prabangų būstą.

– Skamba intriguojamai, Kalidai. Aišku, tu man papasakosi dar daug įdomių dalykų iš savo gyvenimo, ar ne?

– Pažiūrėsime. Tačiau dabar jau vėlu, reikia eiti miegoti.

Mano galvoje dar kirbėjo vienas klausimas, kurį ne itin drįsau užduoti.

– Sakyk, Kalidai, – pasiryžau, – šis lenktyninių kupranugarių sandoris, ar jis legalus?

Kalidas stengėsi išlikti rimtas.

– Patikėk manim, brangioji, niekada neprasidėčiau su neteisėtais sandoriais. Tokių dalykų iš viso negaliu sau leisti.

– Mhm, man ramiau. Tuomet labanakt, brangusis.

Pabučiavusi jį į skruostą, jau norėjau stotis, tačiau Kalidas tvirtai suėmė mano riešą. Staiga vėl ėmiau varžytis. Na, aleliuja, dar bus smagu. Taip ilgėjausi šios akimirkos ir dabar, jai atėjus, taip virpu. Kai vėl pakėliau akis, jo lūpose žaidė jaudinanti šypsena.

– Mylimoji, man tavęs siaubingai trūks, jei negalėsiu laikyti apglėbęs tavęs. Tačiau, išlaukęs dešimtį metų, ištversiu ir dar vieną dieną, gerai?

Ir nubraukė man nuo veido plaukų sruogą.

Aš linktelėjau galvą. Jaučiausi nurimusi, mano abejonės vėl ėmė sklaidytis.

– Labanakt, mylimoji, – tarė Kalidas ir pabučiavo man kaktą.

Labiausiai troškau tuoj pat apkabinti jį ir daugiau nebepaleisti – taip stipriai mane sujaudino jo dėmesys. Vis dėlto aš pakilau ir nuėjau.

Paskui girdėjau, kaip Kalidas išjungė televizorių ir praėjo pro mano kambarį. Galiausiai užgeso šviesa ir koridoriuje. Tik dabar prietemoje nusimečiau savo drabužius. Kiek galėdama tyliau šmurkštelėjusi po antklode, ėmiau klausytis, ar neatsklis iš tolėliau kokių nors garsų.

Kelis sykius nugirdau, kaip sušnarėjo antklodė, o netrukus įsivyravo visiška tyla. „Ak, kokia aš kvaila, – smilktelėjo man. – Kaip gera dabar būtų jo glėbyje.“

Pabudusi mirksėjau akimis, kol supratau, jog esu Kaire. Tikriausiai ilgai miegojau. Kambaryje buvo šviesu kaip dieną. Sugriebiau laikrodį: dešimt minučių vienuoliktos. Kur Kalidas? Sutelkusi dėmesį įsiklausiau, kas dedasi už durų. Iš koridoriaus į kambarį sklido televizoriaus garsai. Atklojusi antklodę, nuleidau kojas ant grindų. Mėginau nepastebėta nusėlinti į vonios kambarį, bet Kalidas, išgirdęs mane, žvilgtelėjo iš už kampo.

– Labas rytas, – žvaliai nusišypsojo jis.

Sustojusi pasitryniau akis ir nusižiovavau.

– Man trūko tavęs, brangusis.

Kalidas beregint mane apkabino.

– Kaip manai, kaip jaučiausi aš? – tarė jis, švelniai glostydamas mano plaukus. – Nuo šios dienos kas naktį tvirtai laikysime vienas kitą glėbyje, sutarta?

Aš linktelėjau.

– Žinai, aš jau kelias valandas nemiegu ir vis stengiuosi susivaldyti, kad nepalįsčiau po tavo antklode, – nusijuokė jis. – Tu atrodei tokia žavi ilgais, išsidraikiusiais plaukais – tiek tavęs tesimatė iš po antklodės.

– Stebėjai mane?

– Ne, žinoma, ne, – nusijuokė Kalidas.

– Ak, ir kodėl aš į visus tavo žodžius taip rimtai reaguoju, – tariau ir susierzinusi išsilaisvinau iš jo rankų.

– Žinai, Verena? – sušuko jis pavymui. – Šiandien leisime dieną taip, kaip norėsime – be jokių programų ir susitarimų, gerai?

– Ak, džiaugiuosi, – taip pat nusijuokiau ir pranykau vonios kambaryje.

Panirau į malonų *Amouage* aromato debesį, o išsimaudžiusi įsisupau į minkštą, pūkuotą viešbučio chalatą. Pažiūrėjusi į savo atvaizdą veidrodyje, pagalvojau: „Atrodai tiesiog nuodėmingai." Įėjusi į svetainę, pamačiau jau praaušusius pusryčius, padėtus ant staliuko su ratais. Pastebėjau, jog Kalidas ant keptų bulvyčių susibėrė pusę porcijos pipirų.

– Išmokau to Tuksone.

– O, tikrai? Regis, Amerikoje kai ko išmokai.

– Žinoma, – reikšmingai šyptelėjo Kalidas.

Ar jis numanė, ką aš norėjau pasakyti?

Netrukus suskambo Kalido mobilusis telefonas.

– *Yes, allu?*

Svetainę užtvindė arabiškų žodžių srautas. Beveik tuo pat metu suskambo viešbučio kambario telefonas. Kas čia staiga atsitiko?

– *Salamaleikum*, – pasigirdo balsas ragelyje.

Pasisukusi į Kalidą, tariau:

– Skambina Ibrahimas.

Kalidas tik linktelėjo ir, nekreipdamas dėmesio, toliau kalbėjo mobiliuoju telefonu.

– Paklausyk, Verena, aš tik norėjau Kalidui pasakyti, jog mes labai apsidžiaugtume, jeigu jūs užsuktumėte pas mus išgerti kavos.

Na, štai ir prasidėjo visuomeniniai įsipareigojimai.

Po valandos jau sėdėjome taksi. Kelias vedė per Spalio šeštosios tiltą vakarinio Nilo kranto link. Kalidas pažadėjo,

kad netrukus grįšime namo. Aš, aišku, nežinojau, kad arabai nesuvokia, kaip galima vengti kitų draugijos, ištrūkti bent vienai vienintelei dienai.

Tamsiai mėlynoje padangėje spigino saulė. Iki Kalėdų beliko dvi dienos. Nors šiandien sekmadienis, gatvės buvo sausakimšos. Vos nepamiršau, kad čia poilsio diena – penktadienis. Šioje margaspalvėje žmonių minioje šalia aplamdytų, signalizuojančių automobilių ir besikeikiančių taksi vairuotojų dardėjo brikos ir asfaltu trinksėjo arklių kanopos. Viešpatavo nenusakomas triukšmas ir sąmyšis, viskas judėjo krutėjo. Automobiliai užtverdavo sankryžas, žmonės bėgiojo per gatves degant raudonai šviesai, o statybų darbininkai gręžė asfalte skyles. Tie, kas nematė Kairo gatvių, išties nepatyrė pasaulio chaoso. Užvaldyta šio rytietiško vilnijimo, negalėjau nuo gatvės atplėšti akių. Aišku, Kalidas žavėjosi santūriai. Jam darė įspūdį greiti automobiliai, futuristiniai stiklo rūmai ir prabangios parduotuvės.

Ibrahimo apartamentai buvo daugiaaukščiame name, stovinčiame ramioje šalutinėje gatvėje netoli rytinio Nilo kranto. Nekantraudami pakilome į patį viršutinį namo aukštą.

– *Ah, Schech Khalid – Ahlan wa sahlan*, – tarpduryje nuskambėjo jausmingi sveikinimo žodžiai.

Metusi žvilgsnį į svetainę, panorau išsyk tapti nematoma. Apsivilkę džalabijomis, ant sofų kiurksojo nepažįstami vyrai ir smaigstė mus smalsiais žvilgsniais. Ailen nesimatė. Ibrahimas kaipmat stvėrė Kalidą už rankos ir nusivedė jį prie kitų vyrų. Stovėjau vidury kambario kaip pardavusi žemę. Niekas nepaisė svetainėje stovinčios sutrikusios moters. Po kiek laiko, žvilgtelėjęs per petį, Kalidas tarstelėjo:

– Gali prisėsti, Verena.

„Tik kur?“ – klausiamai sužiurau. Tuo pačiu metu man linktelėjo kelios galvos. Nors imk ir pasiusk iš nevilties. Nusprendžiau, kad tiesus žvilgsnis, juo labiau rankos paspaudimas laikomas per glaudžiu, per intymiu kontaktu. Šie vyrai negali būti tokie nemandagūs.

Netrukus Ibrahimas pakvietė naujai atėjusiuosius išgerti arbatos. Tačiau ir dabar į svetainę įėjo ne Ailen, o jauna felachų mergina. Ilga, plona srovele ji pripylė į nedideles stiklines kvapios mėtų arbatos.

Šis kambarys man priminė Mataro vilą: ir čia palei sienas buvo sustatyta daugybė sofų, tarp jų stovėjo pavieniai krėslai, kėdės ir maži, apskriti staliukai. Svetainę nuo valgomojo skyrė dvi kolonos. Už valgomojo koridorius vedė į miegamuosius, iš kurių pagaliau išniro ir Ailen.

– Labas, Verena, kaip sekasi?

– Na, ši vyrų draugija man truputį neįprasta.

– Suprantu, tačiau turėsi prie to priprasti.

Ar aš gerai nugirdau? Tyliai nukenčiau jos žodžius, stengdamasi neparodyti apmaudo. Pasiėmusi nuo padėklo arbatos stiklinę, Ailen tuoj pat vėl pranyko. Regis, ji turėjo duoti felachų merginai nemažai paliepimų. Kalidas, laisvai šnekučiuodamasis vyrų kompanijoje, nekreipė į mane jokio dėmesio. Tik kartais žvilgtelėdavo į mane raminamu žvilgsniu, ir tiek. Niekas beveik nepratarė man nė žodžio. Jeigu tai tęsis ir toliau, pasielgsiu nemandagiai ir spruksiu.

Suskambo laukujų durų skambutis. Durims prasivėrus, pro šalį šmėkštelėjo nedidelė, apdarais apsigobusi būtybė. „Galbūt tai felachių merginos motina“, – pamaniau. Netrukus iš už kampo pasirodė Ailen ir abi moterys pranyko virtuvėje. Lig šiol maniau, kad tarnai laikomi tik dideliuose namuose, tačiau dabar sužinojau šį bei tą daugiau.

Kai įsitempusi gurkšnojau antrą arbatos puodelį, staiga išgirdau Kalido balsą:

– Verena, nagi eik į virtuvę pas moteris.

Įsižeidusi pakėliau akis. Ar jis negali taktiškiau paaiškinti, kokie yra šios šalies papročiai? Neabejotina, kad virtuvėje jausčiausi geriau. Susierzinusi atsistojau ir išėjau iš svetainės. Kai grįšime namo, jis tikrai šį tą turės išklausyti.

– Na, Ailen, kaip tau sekasi?

Nežiūrėdama į mane, ši atsakė:

– Mes čia tuoj apsitvarkysime. Tai Kadija, mano virtuvės padėjėja.

Trumpai man šyptelėjusi, felachė uoliai darbavosi toliau.

– O mergina, Kadijos dukra, dabar lygina mūsų drabužius ir deda juos į spintas.

– Puiku, – tariau. – Ar tu nieko prieš, jeigu prisidėsiu prie jūsų?

– Žinoma, ne. Čia, beje, šiek tiek ankštoka. Žiūrėk, po virtuvės stalu stovi taburetė.

Tai tarusi, Ailen išskubėjo iš virtuvės.

– Skaniai kvepia, – pasakiau Kadijai.

Felachė nebyliai nusišypsojo. Juk aišku, kad ji nesupranta angliškai.

Durų skambučiui suskambus dar kartą ir tarp vyriškų balsų nuaidėjus garsiam Ibrahimo „Sveiki!“, be galo apsidžiaugiau, kad esu saugiame virtuvės prieglobstyje. Tylomis linkėjau Kalidui sulaukti Dievo rūstybės. Jau dvi valandas mes smūksome virtuvėje. O juk Kalidas patikino mane, jog tai bus tik trumpas pasisvečiavimas. Tai, kad „trumpai“ islamo šalyse reiškia visai ką kita, dar turėjau patirti.

Virtuvėje pasirodęs Ibrahimas ištraukė vyno kamštį. Stebėjausi, kaip lengvai jis valdo situaciją. Gal sudanietis visai ne iš aukščiausiųjų visuomenės sluoksnių, o viso labo tik smul-

kus, tačiau žavus apgavikas? Pripylęs tris taures vyno, išgėrė į mūsų sveikatą ir, prabėgomis pakštelėjęs Ailen į skruostą, vėl pranyko svetainėje. Vyno butelis liko virtuvėje. Kadija, nešina šviežia, kvepiančia arbata, nusekė jam iš paskos.

Regis, praslinko visa amžinybė, kai pagaliau Kalidas kyštelėjo galvą virtuvėn.

– Verena, mes tuoj eisime, Ibrahimas iškvies mums taksi.

– Nenorite likti pietų? – pasiteiravo namų šeimininkė.

– Ačiū, Ailen, – įsiterpiau, užbėgdama Kalidui už akių. – Žinai, aš dar neapsipratau šioje šalyje ir man reikia šiek tiek ramybės.

Saulei pamažu leidžiantis už stogų, Ibrahimas nuvežė mus atgal į viešbutį. Tai, kad užsakytas taksi taip ir nepasirodys, galėjai nuspėti iš anksto. Įsitikinau, kad kavos puodeliui daugiau niekas manęs taip greitai neįkalbės.

– Ar jau sumanėte, ką veiksite rytoj? – prieš atsisveikindamas pasiteiravo Ibrahimas.

– Nežinau, – svyruodamas tarė Kalidas, – gal Verena norės apžiūrėti Gizos piramides.

– Na, tada važiuokime kartu: Ailen taip pat labai apsidžiaugs.

Manau, tuomet dar nebuvau gerai permaniusi, kaip čia kas vyksta. Taip palaimingai prasidėjus dienai, vakarop jaučiausi visai prislėgta. Liftui kylant aukštyn, Kalidas tarė:

– Verena, ar tu neprieštarautum, jeigu mes pavakarieniautume kambaryje? Tiesą sakant, jaučiuosi šiek tiek pavargęs – praėjusią naktį beveik nesumerkiau akių.

– Tiesiog puiku, aš taip pat pavargusi – tiesa, dėl kitų priežasčių.

Nieko nesuprasdamas, Kalidas pažvelgė man pavymui. Praėjusi pro jį, nusivilkau švarkelį ir nusiaviau batus. Iš-

girdau, kaip Kalidas, nieko netaręs, krito ant minkštos sofos. „Vaje, – pamaniau, – vos tik kartu apsigyvenome, netyčiom ėmė kilti nesusipratimų. Ir tai tik antrąją dieną." Nors pasiusk.

Grįžusi į svetainę, jau gailėjausi dėl savo kandaus atkirčio. Kalidas sėdėjo ir nieko nesakančiu žvilgsniu spoksojo į tuštumą. Net nebuvo įjungęs televizoriaus. Rodės, lyg būtų nutolęs nuo manęs ir viso pasaulio.

Įsidrąsinau ir pritūpiau priešais jį.

– Manau, man reikia dar daug ką išmokti. Žinai, gyvenimas Egipte yra visai kitoks nei pas mus. Tik dabar pradedu suprasti, kad negaliu turėti tavęs viena pati.

– Na, aš juk tau iš karto pasakiau, kad neprivalėsime nuolat leisti laiką su Ibrahimu ir Ailen, – susijaudinęs tarė Kalidas.

– Taip, teisybė. Man išties atrodo nuostabu, kad turime draugų Kaire. Tačiau žinai, toje visiškai nepažįstamoje rytiečių vyrų draugijoje jaučiuosi prastai. Patikėk, šiandien... šiandien per pietus norėjau tiesiog imti ir išsisklaidyti ore. Mano širdis daužėsi, o pati iš susijaudinimo vos neišvirtau iš kojų. Juk neturiu nė mažiausio supratimo apie tokius dalykus.

Pastebėjau, kaip Kalidas stengiasi užgniaužti juoką: jo krūtinė vos pastebimai kilnojosi.

– Visai nebūtina juoktis, – kumštelėjau jį ir rengiausi stotis.

Nutvėręs už riešo, Kalidas ėmė traukti mane prie savęs ir galiausiai, įsivėlę į pašėlusias peštynes, mudu viską pamiršome. Vis dėlto manęs neapleido jausmas, kad Kalidą kažkas neramina. Jo akyse mačiau susirūpinimą.

– Peržiūrėkime valgiaraštį, tu tikriausiai taip pat alkana, – staiga tarė jis.

– Ir dar kaip!

Laukdami, kol atveš valgį, patogiai įsitaisėme ant sofos.

– Brangusis, jaučiu, tavo galvoje sukasi kažin kokios mintys.

Nustebęs jis prisitraukė mane ir tik nebyliai šyptelėjo.

– Kalidai, prašau, pažadėk man, kad mudu būsime vienas kitam visiškai atviri ir kad visada pasakysime, jeigu kažkas mus neramins, gerai?

Jis, regis, susimąstė.

– Oi, Verena, tu – geriausia, ką turiu, – sunkiai atsidusęs, tarė Kalidas.

– Aš klausau, brangusis...

– Žinai, šiandien ryte man skambino iš Al Vahos.

– Ir?

– Skambino mano jaunesnysis brolis Haza. Jis paskubom papasakojo, jog šeimoje kalbama, kad visas mano būsimos žmonos artimųjų būrys nuvyko į Šardžą pas audinių prekeivį.

– Neatrandu sąsajų.

– Ne, turbūt tu to nesupranti, – tarė Kalidas, įsmeigęs akis į tuštumą. – Tai reiškia, kad jie nori paspartinti vestuves ir kad jau dairosi medžiagų jaunosios suknelei.

Akimirką mano širdis nustojo plakusi. Nesumojau, ką į tai atsakyti. Kalidas tylėjo, o aš jaučiausi lyg apkvaitusi. Priešais langą Nilo vandenyse žybčiojo žiburiai. Iš nieko nebuvo galima numanyti, kokia drama vyksta viename senųjų Geziros rūmų apartamente.

– Paklausyk, – truputį pagalvojusi prabilau aš, – mano jausmai stipresni už bet kokias abejones. Kad ir kas nutiktų, kad ir kada pasibaigtų mūsų laikas, mano meilė tau – amžina.

Iš tiesų vyliausi, kad ta diena niekada neišauš.

Kalidas žiūrėjo į mane skvarbiu žvilgsniu.

– Kiekvieną akimirką, kuria mes dar labiau apsunkiname savo gyvenimą, mes prarandame savo jėgas. O jėgos – tai gyvenimas, energija. Neturėti energijos – vadinasi, negyventi. Negyventi – tai mirti. Galima pasirinkti.

Šie žodžiai nustebino mane pačią.

– Toji, kuri taria tokius žodžius – tai ne tu, – ramiai atsakė jis.

Jo akys susirado manąsias ir įsmigo į jas, lyg norėdamos suprasti kažką svarbaus. Kiek patylėjęs ir pamąstęs, galiausiai Kalidas tarė:

– Tavo žodžiai byloja, kad tu pasirinkai gyvenimą, tačiau tavo širdis sako visai ką kita. Nereikia manęs klaidinti.

Kaip gerai jis pažįsta mane.

– Tuo tarpu aš, – toliau tęsė Kalidas, – jau seniai pasirinkau gyvenimą. Tikriau sakant, tai nusprendė mano tėvas ir kiti šeimos vyresnieji. Dievui panorėjus, vesiu paskirtą moterį ir ateityje savo šalyje džiaugsiuosi dideliu autoritetu ir mėgausiuosi daugeliu privilegijų. Jeigu, pasipriešinęs Dievo ir šeimos valiai, vesčiau tave, Verena, užtraukčiau gėdą visai savo ir man skirtos nuotakos šeimai. Paniekinęs Al Rašidų šeimos vardą, tapčiau negerbtinu vyru. Tą panieką jausčiau toli už Al Vahos ribų. Būčiau priverstas išvykti – gal net ir į kitą šalį. Taip man būtų nulemtas nederamas gyvenimas. Esu beveik tikras, kad mūsų meilė to neištvertų.

Nuleidusi rankas, prigludau veidu prie jo krūtinės, stengdamasi sutramdyti ašaras. Suėmęs už peties, Kalidas pažiūrėjo į mane:

– Kodėl tavo akyse ašaros? Tas laikas dar toli gražu neatėjo. Toli gražu ne. Kai kas gali pasikeisti. Būk kantri, pasitikėk manimi, vis tiek mano meilė esi tu – mano meilė visiems laikams.

Už durų pasibeldė. Padavėjas atvežė mūsų vakarienę „prie žvakių šviesos".

– Verena, kur norėtum, kad pastatytų staliuką?

– Tegu pristumia jį prie lango, norėčiau matyti Nilą.

Išjungusi visas svetainės lempas, palikau tik blankią toršero šviesą. Kalidui ėmus ieškoti amerikietiškos radijo stoties, staiga iš kolonėlių pasigirdo Bingo Krosbio *Jingle bell*.

– Vaje, tai man primena Arizoną ir kaip amerikiečiai švenčia Kalėdas: *Jingle bell, jingle bell, jingle all the way...* – spindinčiomis akimis ėmė niūniuoti Kalidas.

Nustebau pamačiusi, kaip arti vienas kito glūdi neviltis ir džiaugsmas. Tarp sidabrinių varpelių plyksėjo balta žvakė, o priešais mus, blykčiodamas tūkstančiais pulsuojančių žiburių, driekėsi platus rytinis Nilo krantas.

– Tikriausiai Amerikoje patyrei daug gražių dalykų, – tariau aš.

– Taip, tikrai. Tačiau man vis tiek labiau už viską trūko gimtinės. Tiesa, išgyvenau pilną naujų patirčių tarpsnį.

– Ar bendravai su kokia nors šeima, kad taip gerai žinai, kaip amerikiečiai švenčia Kalėdas?

– Verena, pradėkime valgyti, kol valgis dar neatšalo.

– Taip, žinoma. Taigi bendravai su kokia nors šeima ar ne?

– Žinoma, turėjau draugų iš futbolo komandos, ateidavau pas juos į svečius, mes kartu išeidavome į miestą.

– O kaip klostėsi tavo santykiai su seksualinės psichologijos studente?

Kalidui iš rankų vos neiškrito šakutė.

– Nepamiršai?

– Ne, kaip galėjau.

– Na, jos šeima buvo man maloni, – nusijuokęs tarė jis. – Jie mane išties labai nuoširdžiai priėmė.

– Ir? Ar dar turi ryšių su Tuksonu?

– Ne. Ta afera seniai baigėsi, dar prieš man išvykstant iš Amerikos.

– Ar tai ir buvo tas patirties pilnas gyvenimo tarpsnis?

– Prašau, Verena, tavo apsukriai kreipiamas humoras tiesiog verčia mane iš koto.

Sutrikęs Kalidas maišė šakute valgį ir šypsojosi sau panosėje. Jo ilga, tipiška nosis ir varno juodumo plaukai nuostabiai žvilgėjo žvakių šviesoje. Jį gaubė kažkokia paslaptinga, nepermatoma aura.

Negalėjau paaiškinti, kas, tačiau man dingtelėjo, kad tai vienaip ar kitaip susiję su Arizona.

– Papasakok daugiau apie Arizoną, – paprašiau aš, neturėdama per daug vilčių.

– Juk sakiau, kad tai buvo tik trumpas flirtas. Tu esi vienintelė mano gyvenimo meilė.

– Turiu galvoje ne tai, – tariau ramiu balsu. – Tarkim, mane domina tavo studijos, ar tau jos patiko, ar lengvai sekėsi mokslai, ar mokymosi medžiaga buvo įdomi ir kaip tau apskritai šovė į galvą tapti atominės fizikos specialistu.

– Apie visa tai rašiau laiškuose.

– Man taip neatrodo, Kalidai.

– Na, jeigu tau išties taip svarbu, brangioji, tai pasakysiu, kad greičiausiai to norėjo mano tėvas, jo broliai ir visas Al Rašidų klanas – visi manė, kad turėčiau studijuoti kokį nors į ateitį orientuotą dalyką, ką nors labai techniško ir prestižinio.

– Puiku, – tariau. – Kas žino, kaip klostysis reikalai, galbūt vieną dieną galėsi panaudoti savo žinias. Viliuosi, kad taip atsitiks.

Kalidas nustebęs žvilgtelėjo į mane, padėjo stalo įrankius į šalį ir apėjo apie stalą. Pritūpęs prispyrė mane pa-

žvelgti jam į veidą. Jo akys spindėjo iškilminga rimtimi. Aišku, Kalidas tuoj atskleis savo paslaptį, atskleis tą staigmeną, kuri manęs laukia Egipte. Paėmęs mano ranką, Kalidas priglaudė ją sau prie skruosto ir nenuleido nuo manęs akių. Trumpai apkirpta barzda maloniai kuteno odą. Pajutau mane užplūstančią šilumą. Kalidui pabučiavus delną, mano veidą užliejo raudonis. Droviai nuleidau akis, kad jis nepamatytų jose slypinčio ilgesio ir troškimo.

– Ateik, – tarė jis, imdamas man už rankos, – pašokime, kaip anuomet Anglijoje. Ar dar prisimeni mūsų dainas? *I don't like Mondays*, *We don't talk anymore* ir visas kitas?

– Taip, žinoma, – atsakiau ir nusekiau paskui jį kaip pakerėta. – Man rodos, lyg viskas būtų įvykę tik vakar.

Kalidas sustojo, suėmė mano veidą rankomis ir sušnibždėjo:

– Tai buvo pats gražiausias laikotarpis mano gyvenime. Žinau jau dabar, kad jis toks ir liks.

Jis tvirtai priglaudė mane prie savęs. Viskas manyje virpėjo. Užmerkiau akis ir, grojant muzikai, leidausi vedama ratu. Šokdama giliai traukiau Kalido kvapą. Visur – plaukuose, ant kaktos, prie kaklo – jaučiau jo šiltą alsavimą. Nūnai supratau, kas mane taip traukė: jo begalinė gelmė, energija ir geidulinga aistra.

Iki vėlios nakties, žvelgdami į tylų Nilą, mudu skendome prisiminimuose, spėliodami, kur mus nuneš likimas. Staiga Kalidas pritildė muziką, užgesino žvakes ir paėmė man už rankos. Apkabinau jį ir pajutau, kaip pašėlusiai ėmė plakti mano širdis. Pakeliui į kambarį jis nelauktai sustojo, suėmė rankomis mano veidą ir nusišypsojęs tarė:

– Širdele, tik šią naktį leidžiu tau vilkėti pižamą – jeigu tau dėl to bus ramiau. Tačiau tikrai tik šią naktį.

Stovėjau pravira burna ir nežinojau, ar juoktis, ar išlikti rimtai.

– Na, eik pirma, – šyptelėjo jis, – ir pakviesk mane, kai būsi lovoje.

Man lyg akmuo nuo širdies nusirito. Dėl tokio subtilumo jis, vyras, atrodė tik dar patrauklesnis ir geidžiamesnis. Iš kur visa tai jame?

Kai Kalidas pagaliau įlipo į lovą ir palindo po antklode, jaudulys užgniaužė man kvapą. Gana ilgą laiką nejudėdamas gulėjo šalia.

Mano pulsas tvinkčiojo nuo smilkinių iki įsčių. Užmerkusi akis, girdėjau jo alsavimą, užuodžiau jo kvapą, jaučiau, kaip mane užlieja geismas. Staiga Kalidas po antklode palietė man ranką, o aš tvirtai spustelėjau jo pirštus. Lyg būtų laukęs ženklo, Kalidas atsargiai prigludo prie manęs.

– Ar norėtum, kad apkabinčiau? – nutraukė jis tylą.

Kūnu perbėgo virpulys: nieko netroškau daugiau.

– Taip, – nedrąsiai sukuždėjau, – noriu pajusti tave.

Kalidas prisitraukė mane į glėbį, mūsų kūnai susilietė ir, regis, kažkas juose sprogo. Pajutau, kaip jis palinko prie mano veido, jutau jo lūpas, priglundančias prie manųjų. Nespėjus atsikvošėti, mano liežuvis susirado kelią gilyn. Iš Kalido burnos išsprūdo gomurinis garsas, prislopintas palaimingas atodūsis. Man ėmė svaigti galva, tetroškau tik tvirtai apkabinti jį, liesti odą ir plaukus, jausti jo raumenis. Galiausiai jis atsivertė ant nugaros. Gulėdama ant Kalido, jaučiau jo pašėlusį širdies plakimą ir visą jo esybę, besiveržiančią į mane.

– Turiu pajusti tave nuogą, – sudejavo jis ir susijaudinusiu balsu pridūrė: – Pasakyk, kad ir tu to nori, man reikia tai išgirsti.

– Taip, ir aš noriu pajusti tave nuogą...

Kalidas giliai atsiduso. Jo pirštai nuslydo mano veidu ir pasiklydo plaukuose. Galų gale jis nubraukė nuo pečių mano naktinių marškinių petnešėles. Mane vėl persmelkė virpulys. Sėdėdama ant jo, jutau švelniai prie mano krūtų priglundančias jo rankas ir lūpas. Užmerkusi akis, suaimanavau iš pačių sielos gelmių.

– Turiu matyti tave, mylimoji, – sukuždėjo įsiaudrinęs balsas. – Jeigu bijai, pasakyk man, gerai?

Aš tik sutrikusi papurčiau savo ilgus plaukus.

Jam įjungus naktinę lempą, kraujas plūstelėjo man į veidą.

– Dieve, kokia tu graži, – sudejavo jis.

Vėl jo lūpos susirado manąsias. Mudu sunkiai alsavome. Glosčiau jo rankas, nugarą, jaučiau įsitempusius raumenis. Besibučiuojant atrodė, kad nebeliko jokių kliūčių.

Kai pajutau jį savyje, maniau, kad sprogsiu iš aistros ir laimės. Vos tik nurimę apsikabinome, mumyse vėlei suliepsnojo ilgesingas noras švelniai lytėti vienas kitą. Negalėjome pasisotinti. Rodės, lyg tektų išgyventi visą nuo studijų laikų puoselėtą meilę. Galų gale, glaudžiai apsikabinę, Kalidui tebeesant manyje, mudu nuvargę užmigome.

Al Naserių klanas

Išaušo gruodžio dvidešimt trečioji, Egipto Pergalės diena. Buvome sutarę nuvažiuoti prie Gizos piramidžių. Jau

dešimtą valandą ryto Ailen ir Ibrahimas pasiėmė mus iš viešbučio.

Ibsas, kaip jį vadino Ailen, vėl buvo gerai nusiteikęs. Jis arabiškai plepėjo ir juokavo su Kalidu, sėdinčiu priekyje šalia jo, o aš po šios nakties jaučiausi lyg apdujusi. Vyliausi, kad Ailen nieko nepastebės. Sėdėdama greta, ji vartė kelionių vadovą.

– Jeigu ne tu, turbūt taip greitai nebūčiau pamačiusi piramidžių, – netikėtai tarė ji.

Klausiamai žvilgtelėjau į ją.

– Ibsas nemėgsta lankyti archeologinių paminklų ir vaikščioti po muziejus.

Staiga susivokiau, kur iš tiesų esu. Apimta įsimylėjimo karštligės, Kairą laikiau vien tik priebėgos uostu, miestu, kuriame pagaliau būsime laisvi ir galėsime kurti ateities planus. Gal ne taip jau blogai, kad šalia – ši moteris iš Abu Dabio.

Kelias prie piramidžių vedė palei kairįjį Nilo krantą pro botanikos ir zoologijos sodus. Vadovaudamasi miesto planu, Ailen papasakodavo apie visas svarbesnes mūsų pravažiuojamas vietas. Pagaliau pasiekėme daugelio juostų greitkelį, *Sharia el-Ahram*, vedantį tiesiai prie piramidžių. Tuojau pat pasijutome lyg dykumos vidury. Šiaurės rytinėje Libijos Sacharos dalyje iškilę virš smėlynų ant plynaukštės stūksojo didingi praėjusių laikų monumentai.

Mudvi su Ailen traukte traukė šie statiniai, tuo tarpu vyrai ramiai žingsniavo iš paskos. Jau iš tolo, apimtos euforijos, fotografavome, spragsėjome be galo, be krašto. Galiausiai ir vyrai turėjo papozuoti. Staiga pastebėjau link mūsų besiartinantį visą tuntą turistų.

– Greičiau, paskubėkime, kol jie dar mūsų neaplenkė ir neapgulė piramidžių.

Tą akimirką, kai nusifotografavome Cheopso piramidės papėdėje, turistų minia aplenkė mus ir, apimta ekstazės, ėmė ropštis piramidės akmens luitais aukštyn.

Iš vakarų dvelkė gaivus, vėsus vėjas. Retkarčiais mane kiek pašildydavo Kalido rankos, bet ir menkiausias jo apkabinimas sukeldavo jaudulį. Slapčia lūpomis prigludęs prie mano plaukų, jis tarė:

– Reikėtų nupirkti tau keletą šiltų drabužių.

Netrukus jis nusprendė, užuot ėjus pėsčiomis, nuvažiuoti prie sfinkso automobiliu.

Mums besigrožint impozantiška būtybe su liūto liemeniu, Kalidas parūpino kavos popieriniuose puodeliuose. Saulė pamažu darėsi vis kaitresnė. Išsikovoję sėdimų vietų, stebėjome apie sfinksą besigrūdančius žmones. Mitinis monumentas buvo fotografuojamas iš visų įmanomų kampų. Ailen supažindino mus su svarbiausiais istoriniais faktais, ir papasakojo apie naujausius seismologų tyrimų rezultatus. Vėliau mes, atsukę veidus į saulę, ilgokai šildėmės rankas. Pagaliau Ibrahimas pasiūlė:

– Kviečiu jus pietų į netoliese esantį vietinį restoraną.

Įsprausta tarp bedančių nevalyvų žmonių ir lipnių, apskretusių stalų, jaučiausi prastai. Labai norėjau nueiti į tualetą, tačiau jis kėlė tokį šleikštulį, kad net ne tokia perdėtai jautri Ailen apsisuko eiti atgal. Anot Ibrahimo, tai dėl to, kad šiandien, per šventę, visi restoranai perpildyti, o jų darbuotojai nespėja suktis. Špinatus primenančias daržoves su ryžiais ir vištiena – *mulukiyah* – kramčiau atsargiai.

Be galo apsidžiaugiau, kai netrukus mūsų draugai privežė mus prie *Marriott* viešbučio.

– Pailsėkite, kad vakare, švenčiant Pergalės dieną, būtumėte geros formos, – įkandin šūktelėjo Ibrahimas.

Aš jau skubėjau tolyn.

– Vargšė Verena, – po kurio laiko tarė Kalidas. – Tačiau juk tu būtinai norėjai nueiti į vietinį restoraną.

– Manau, kad nuo šiol vengsiu tokių vietų. Sakyk, kas mūsų laukia šiandien vakare?

– Nežinau. Galbūt nuvažiuosime kur nors su Nabilio šeima, o gal Ibrahimas surengs šventę savo namuose.

– Taip pat galbūt galėtume pasižiūrėti pilvo šokių arba pajodinėti kupranugariais dykumoje?

– Taip, galbūt, – linksmai nusijuokė Kalidas.

Aš pasidaviau ir kritau ant sofos.

Po kelių valandų, šūkaudami ir grūsdamiesi prie durų, mus pasitiko artimiausi Nabilio šeimos nariai: trys nuostabiai išpuoštos, kaspinais plaukus pasidabinusios mergaitės, apsiavusios lakuotais bateliais, Nabilio žmona – šviesiaplaukė, guvi ponia – ir urzgiantis šiurkštaus kailio šuo – vaikų žaislas.

Vos tik mums susėdus prie stalo, iš už kampo slapčiomis ėmė dirsčioti šeimos pagrandukas – sykiu ir giminės viltis, šeimos pasididžiavimas. Netrukus vėl suskambo skambutis ir pro duris įsiveržė gausus kaimynų būrys. Pagrandukui to jau buvo per daug, ir jis pranyko. Virtuvės pagalbininkė, šviesiaplaukė mergina, uoliai nešiojo gėrimus. Visi mus smalsiai apžiūrinėjo. Krito į akis, kad Kalidas visiems esantiems buvo pristatomas kaip šeichas, o žmonės reiškė jam deramą pagarbą. Supratau, kad Egipte laikoma didele garbe priimti į svečius arabų šeichą.

Netrukus vėl prasivėrė namų durys ir jose pasirodė vienas iš Nabilio brolių su žmona. Susipažinau su juo patį pirmąjį vakarą *Heliopolis Mövenpick* viešbutyje. Neilgai

trukus atėjo ir kitas Nabilio brolis. Buvo atnešta ir pristatyta daugiau kėdžių. Jau rodėsi, kad svetainė tiesiog sprogs. Pamaniau, egiptiečiai – nepaprastai draugiška ir šventes mėgstanti tauta.

– Net nežinojau, kad būna šviesiaplaukių, mėlynakių egiptiečių, – tariau Nabilio žmonai.

– Aš kilusi iš Danijos, – nusijuokė ši.

– Iš tikrųjų? Visai nepagalvojau. Man rodos, puikiai kalbate arabiškai. Taigi ir *au pair* mergina – iš Danijos?

– Taip, ji iš Kopenhagos.

„Pakvaišę namai", – šmėstelėjo mintis. Vėl įslinkęs jaunėlis, sėdėdamas ant tėvo kelių, apžiūrinėjo mane. Dar niekada nebuvau patekusi į tokį daugiatautį žmonių būrį: kartu Pergalės dieną šventė danai, egiptiečiai, airė, arabai, sudanietis ir šveicarė.

Ėmus gausiau rinktis draugams ir giminaičiams, kaimynai, užleisdami jiems vietas, atsisveikino. Džiaugiausi, kad Nabilio šeima – šiuolaikiška ir atvira, ne tokia kaip Ibrahimo, kur moterys, atsiskyrusios nuo vyrų, turi glaustis virtuvėje.

Staiga visi sukilo eiti. *Au pair* mergina apsiėmė rūpintis vaikais ir šunimi, o mes sulipome į automobilius ir išvykome į vietinį restoraną vilų priemiestyje Heliopolyje dalyvauti šventadienio pokylyje.

Mums buvo padengtas ilgas, gausiai nukrautas stalas. Visų lankytojų žvilgsniams susmigus į mus, svečius priimantis šeimininkas jausmingai pasveikino Al Naserių klaną. Aš nedelsdama kumštelėjau Kalidą.

– Noriu sėdėti šalia tavęs!

Pagaliau Kalidą ir mane pasodino šalia Nabilio, viršiausio žmogaus prie šio stalo. Priešais susėdo jo broliai, svainis, paskui – Al Naserių žmonos.

Šalia manęs atsisėdo Ibrahimas su Ailen. Paskiausiai savo vietas užėmė likę Al Naserių klano nariai. Kaipmat gerokai nusivyliau, panorusi sėdėti šalia Kalido: juk dabar kiurksojau įsprausta tarp dviejų vyrų. Vargu ar galėjau tikėtis sulaukti iš Kalido pagalbos. Be to, dar ir broliai Al Naseriai tučtuojau ėmė šnekinti Kalidą. Į stalą buvo paduota daugybė nedidelių padėklų su padažais, lęšių salotomis, avių sūriu ir mėsos kukuliukais. Laimė, Ibrahimas rūpinosi manimi. Jis vis pasiūlydavo man valgių, paaiškindavo, iš ko jie pagaminti, ir gyvai šnekučiavosi su manimi. Nors aš mėginau įtraukti į pokalbį ir Ailen, mačiau, kad su Ibrahimu ji ėmė elgtis aikštingai.

Kai vėliau į mane dėmesį atkreipė Nabilis, net ir Kalidui to pasirodė per daug. Tačiau tai aš pajutau vėliau.

Nabilio žmona Karen nepaliaujamai rūpinosi visais. Be pertrūkio sukdama apie stalą ratus, ji pasikalbėdavo tai su vienu, tai su kitu svečiu. Po kurio laiko patiekus pagrindinį patiekalą, visi, regis, pasijuto jau pasisotinę. Svečiai nenoromis knebinėjo valgį ir laidė sąmojus apie šventinį stalą, kol visi ėmė raičiotis iš juoko.

Galų gale Pergalės dienos šventė baigėsi. Prisilinksminę ir prisivalgę iki soties, žmonės išėjo iš restorano. Automobiliui riedant miesto pusėn, Ailen tylėdama sėdėjo šalia manęs ir įsiutusi spoksojo pro langą.

– Sakyk, Ailen, ar Egipte taip pat švenčiamos Kalėdos?

Nenusukdama akių nuo gatvės, atsakė:

– Tikriausiai, taip. Šalyje yra gana daug krikščionių.

Jos šaltas tonas užgavo mane. Taigi ji jau nebepasitiki ir manimi. Pajutau, kad šiandien geriau daugiau nekalbėti. Vyrai nerūpestingai šnekučiavosi toliau, lyg nenujausdami jiems už nugarų tvenkiantis debesis.

Naktis buvo giedra. Juodame danguje virš *Marriott* viešbučio švietė dubenį primenantis pusmėnulis. Kalidas mandagiai praleido mane pro duris. Prasilenkdama pastebėjau, kad jis vengia mano žvilgsnio.

Įėjęs į liftą, iš karto pažiūrėjo į laikrodį, paskui, paknebinėjęs vizitines korteles, dėjosi visose kišenėse ieškąs kambario rakto. Vos tik peržengėme kambario slenkstį, Kalidas tarė:

– Iš nuovargio nesilaikau ant kojų. Einu miegoti.

– Brangusis, kas ne taip?

– Kas ne taip – aš tiesiog pavargęs.

Suglumusi žiūrėjau jam pavymui, kol jis pranyko koridoriuje. Po galais, kur aš ir vėl netinkamai elgiausi? Tegu jis pyksta ant *vyrų*, kreipiančių į mane per daug dėmesio. Susinervinusi nuėjau į miegamąjį, nusirengiau ir ėmiau laukti. Dar to betrūks, jeigu jis eis miegoti į kitą kambarį. Ką jis taip ilgai daro vonioje? Pagaliau, prasivėrus durims, išgirdau Kalidą einant į svetainę. Nekantriai klausiausi, tačiau neišgirdau nieko ypatingo. Galop išėjau iš miegamojo pažiūrėti, ką jis veikia. Laikydamas rankoje butelį, Kalidas ruošėsi įsipilti į stiklą degtinės.

– Brangusis, tu jau ir taip daug gėrei.

Atsargiai paėmusi iš rankų butelį, pastačiau jį ir tariau:

– Geriau pasikalbėk su manim.

Kalidas atkakliai tylėjo.

Valydamasi dantis, žiūrėjau į veidrodį ir galvojau: „Jeigu nešiočiau čadrą, vargu ar kas nors pasikeistų.“ Net jeigu gražuolė ir pasislepia po skraistėmis, savo žvilgsniu, lieknais pirštais ir nedrąsiais judesiais, dvelkdama sodriu, kerinčiu kvepalų aromatu, vis tiek priverčia atsisukti į ją visus vyrus.

Kai grįžau į kambarį, Kalidas jau snaudė. Išjungusi šviesą, pasisukau į jį ir švelniai pabučiavau.

– Myliu tave. Gerai išsimiegok, mano meile.

Man padėjus ant pagalvės galvą, Kalidas čiupo mane ir tvirtai apkabino. Kupinas ilgesio, apipylė mane bučiniais, glostė laikydamas glėbyje, sudejavo, o galiausiai nuplėšė man nuo kūno naktinius marškinius.

1989 m. gruodžio 24-oji. Kalėdos

Priešpiet *Khan el Khalili* turguje viešpatavo triukšmingas rytietiškas klegesys. Šiame labirinte galima lengvai pasiklysti. Kai su Kalidu brovėmės per didžiulę žmonių spūstį, vis turėjau žiūrėti, kad neatsilikčiau. Margaspalvio turgaus viduryje prekeiviai siūlė derėtis dėl senų sidabro ir vario dirbinių, tiesė mums odines rankines, skarabėjus ir šlepetes arba, rodydami kilimus ir įvairiaspalvius sienų kilimėlius, masino užeiti į parduotuves. Mudu kaip tik ieškojome dovanų Kalėdoms.

– Verena, kaip manai, gal nupirkti Ailen į svetainę maldos kilimėlį?

– Nežinau, mes juk nesitampysime su kilimu po visą turgų. Pirmiau užsukime pas sidabrakalius ir auksakalius.

Ilgai klaidžioję ir ieškoję, pagaliau aptikome auksakalių gatvelę. Susižavėjusi gėrėjausi vitrinose išdėliotais filigrano technika subtiliai dekoruotais papuošalais, auksiniais žiedais, grandinėlėmis ir apyrankėmis.

– Pažiūrėk, Kalidai, šis faraonas labai gražus.

Prekeivis pamojo mums užeiti vidun. Negalėjau atplėšti akių nuo aukso dirbinių. Dėvintis raudoną fesą ir mūvintis

didelį, prašmatnų žiedą pardavėjas pasiūlė Kalidui prisėsti. Vyrai ramiai šnekėjosi apie viską iš eilės. Po kurio laiko Kalidas tarė:

– Verena, būk maloni, sėskis, šis vyras siūlo mums arbatos.

O ne, tik ne tai. Juk aš noriu pagaliau pačiupinėti šiuos papuošalus, pasimatuoti juos, o ne gerti arbatą. Nenoromis nusileidau. Buvau visiškai pamiršusi, kad pagal senus rytietiškus papročius klientas sykiu yra ir svečias.

Prekeivis atnešė padėklą su trimis nedidelėmis stiklinėmis, prigrūstomis žalių mėtų lapelių, tada, vis dar kalbėdamas, pranyko už užuolaidos.

– Kalidai, manau, jau mačiau Ailen tinkamą Kalėdų dovaną.

Jis nereagavo. Prisiminiau, kad musulmonų šalyse reikia turėti ne tik pinigų, bet ir skirti daug laiko derėjimuisi. Kadangi apsipirkti išsiruošiau su Kalidu, arabu, tai užtruks dvigubai ilgiau.

Nežinau, ką galvojo prekeivis, tačiau netikėtai iš seifo jis išėmė vertingiausias brangenybes. Pasėmęs brangakmenius ir ant aksomo besiridinėjančius perlus, leido jiems lyg smėliui slysti tarp pirštų. Širdyje sudejavau: mane ėmė vis didesnis nerimas, kad pritrūks laiko aplankyti garsiąją *El Ashar* mečetę. Buvome sutarę, kad padėsiu Ailen pasiruošti Kalėdų pietums. Tikriau sakant, turėjau šventiškai papuošti jos didžiąją svetainę.

Kai pardavėjas ir Kalidas pagaliau susiruošė aptarti reikalus, jau buvo praėjusi visa valanda.

– Verena, parodyk pardavėjui, ką norėtum dovanoti Ailen.

Mane bemaž sukaustė neviltis. Galų gale ėmus derėtis, „konferencija“ užtruko dar kone amžinybę.

Kelis sykius paklydę, uždusę pasiekėme taksi aikštelę. Čia jau stoviniavo gausybė turistų. Turėjau tai numatyti. Mano norui aplankyti *El Ashar* mečetę nebuvo lemta išsipildyti. Tik iš tolo nuo taksi aikštelės pamačiau jos minaretą, iškilusį virš pagrindinio kiemo. Kalidui prasimušus su arabų kalba, mums pasisekė per trumpą laiką pasigauti taksi.

Signalizuodamas taksi vairuotojas prasispraudė tarp asilų tempiamų vežimų ir dūmijančio maršrutinio autobuso. Pro langą stebint visą šį didžiulį sąmyšį, Kalidas kažką įdėjo man į delną. Nustebusi pamačiau auksakalio parduotuvės paketėlį.

– Linksmų Kalėdų! – Kalido veide nušvito plati šypsena.

Saulei leidžiantis virš miesto stogų, mudu greitai nusiprausėme po dušu ir apsirengėme šventiniais drabužiais.

Prasivėrus Ibrahimo namų durims, akimirką pamaniau, kad mane ištiks panikos priepuolis. Jo namai šurmuliavo. Ant sofų bruzdėjo aukšti, juodaplaukiai, baltomis ir mėlynomis džalabijomis vilkintys vyrai su įmantriai susuktais turbanais.

Nepastebimai lyg felachė mėginau prasmukti į virtuvę, kai pasigirdo Ibrahimo balsas:

– Verena, norėčiau pristatyti tave savo tėvui.

Į priekį buvo praleistas Jo Didenybė šeichas Kalidas, jam iš paskos – aš. Iškaršusiam, žilabarzdžiam sudaniečiui besiruošiant pakilti nuo sofos, Kalidas mostu davė suprasti, kad šis liktų sėdėti. Abu vyrai pagarbiai pasisveikino. Aidėjo viena mandagumo frazė po kitos. Stovėdama už Kalido nugaros, nedrįsau dairytis aplinkui, nors jutau visų susmigusius žvilgsnius.

Netikėtai Ibrahimas stumtelėjo mane į priekį. Jo tėvas, nešiojantis trumpą barzdą ir akinius, linktelėjo man ir draugiškai nusišypsojo. Pažiūrėjusi atidžiau, pamačiau, kad tėvas ir sūnus panašūs. Vis dėlto tėvas – dar aukštesnis už sūnų – gal net dviejų metrų ūgio. Kiti vyrai, regis, buvo jo kompanionai arba slaugytojai.

Gerai dariau, kad nuolat viską atidžiai stebėjau. Ir šiuo atveju Kalidas man nepagelbėjo.

Sveikinimo ritualui pasibaigus, galėjau prisidėti prie kitų virtuvėje esančių moterų.

Ailen praskriejo pro šalį lyg patrakusi višta.

– Atleisk, aš per daug jaudinuosi.

– Taip, matau. Pasakyk, ko man stvertis.

Ailen grįžo nešina adata ir siūlu.

– Prilaikyk kalakutą, – paliepė ji felachei.

Tada, dūris po dūrio, karštligiškai užsiuvo kalakuto krūtinę. Nugara perbėgo šiurpas pagalvojus, kaip Ailen prie operacinės stalo darbuojasi peiliu ir skalpeliu.

– Ailen, ar duosi man kalėdines puošmenas? Jau galėčiau pradėti puošti.

– O Dieve, jau šešios valandos. Netrukus ateis Al Naseriai. Greitai sukabink visas tas girliandas, Verena!

Al Naseriai? Štai ir vėl kažkas, apie ką nieko nežinojau.

Išpakuodama kalėdines puošmenas pamačiau, kad Ailen pripirko visko po truputį iš gausaus papuošalų asortimento. Niekas tarpusavyje nederėjo. Tačiau Ailen tai būdinga. Tuo metu, kai aš, užsilipusi ant kėdžių, susikaupusi stengiausi sugalvoti ką nors priimtino ir pakabinti girliandas ir kičinę eglutę, Ibrahimas, pasičiupęs mėlyna folija apklijuotą žvaigždę, ėmė visus linksmindamas vaikštinėti po kambarį. Švytavo ja tai į vieną, tai į kitą pusę, o

turbanais galvas apsivynioję vyrai išsišiepę įkišdavo savo trigrašį. Ir kur aš patekau. Netrukus Ibrahimas ėmė tyliai pėdinti paskui Ailen ir saldžialiežuvaudamas raminti ją. Tai vyrus dar labiau prajuokino.

Pačiame sąmyšio įkarštyje suskambo durų skambutis. Ailen lyg tornadas nėrė iš virtuvės į galinius kambarius. Tarpduryje stovėjo Al Naseriai, nešini sunkiomis Kalėdų dovanomis.

Vėl ėmiau niršti ant Kalido. Kodėl man nieko nepasakė? Būčiau bent jau vaikams nupirkusi keletą mažų dovanėlių.

Sugužėjus į vidų naujiems svečiams, kiti gana tyliai išėjo. Galiausiai namuose liko tik Ibrahimo tėvas ir Al Naseriai.

Felachė patiekė šviežios arbatos. Ėmiau rankinuke ieškoti cigarečių.

– Verena, šiandien rūkoma tik virtuvėje, – taktiškai tarė Kalidas.

Klausiamai žvilgtelėjau į jį ir iš akių supratau, kad jis kalba rimtai. Striksėdamas ant sofų, šeimos pagrandukėlis didelėmis akimis žiūrėjo į mane, lyg būčiau pats kūdikėlis Jėzus. Mergaičių trijulė sėdėjo klusniai, o Karen krovė į kampą gausias dovanas.

Kai pagaliau pasirodė persirengusi ir pasidažiusi Ailen, sprukau į šalį. Abi felachų moterys dėliojo į lėkštes užkandžius. Tyliai atsidususi susmukau ant virtuvės kėdės ir prisidegiau cigaretę. Vos man atsisėdus, šokio žingsniu atlingavo Ibrahimas. Ištraukęs vyno kamštį, ėmė niūniuoti:

– Linksmų Kalėdų, Verena, linksmų Kalėdų...

Nelauktai tarpduryje pasirodė Kalidas.

– O, Kalidai, gal ir tu norėtum taurės vyno?

– Ne, ačiū, Ibrahimai, šiuo metu ne.

Ibsui išėjus iš virtuvės, Kalidas tarė:

– Žinai, Verena, šiandien, atsižvelgdami į Ibrahimo tėvą, rūkysime ir vyną gersime virtuvėje.

– Aha. O tu rimtai manai, kad jis nežino, jog jo sūnus rūko ir geria alkoholį?

Kalidas susinervinęs išpūtė cigaretės dūmą.

– Nežinau, tačiau tai visiškai nesvarbu. Svarbu tik parodyti jam pagarbą.

Supratau. Be to, dabar buvo netinkamas metas klausinėti apie čionykščius papročius ir tradicijas.

– O dabar vėl eik prie svečių, pasikalbėk su Karen.

Suglumusi pažvelgiau į jį. Niekada negalėsiu priprasti prie šio įsakmaus tono.

– Galėtum tą pasakyti maloniau, tarkim: brangioji, būk miela, pasirūpink šiek tiek Karen, kad Ailen galėtų prižiūrėti tvarką.

Tai pasakiusi, apsisukau ir išėjau iš virtuvės.

Kalidas žiūrėjo man pavymui, lyg būčiau ateivė iš kokios nors tolimos žvaigždės. Tiesą sakant, tai visai suprantama, juk jis šeichas. Geriau pagalvojus, jam tiesiog pridera kitiems įsakinėti. Tai jo prigimtinė teisė. Nieko stebėtino, kad jis negali suprasti to, kas jam atrodo savaime suprantama, tačiau nušviesta iš kitos pusės. Juolab kai tai daro ne vyras, o aš, moteris, jo mylimiausias žmogus pasaulyje.

Netrukus Ibrahimas suplojo rankomis, skelbdamas Kalėdų pietų pradžią. Paėmęs tėvą už parankės, jis iškilmingai privedė jį prie stalo galo. Paskui priėjo vyrai ir keturmetis Nabilo sūnus, o galiausiai moterys. Pamažu ėmiau suprasti hierarchinę tvarką.

Iš esmės arabų papročiai visai nėra neprotingi. Juk net Europoje žmonės – daugiau ar mažiau nesąmoningai – labiau šliejasi prie sau lygių. Argi malonu klausytis, kaip Parkeris punktais žymi vynus? Ar jų aromatas saldus, ar kvapų puokštė dvelkia triufeliais, ar spalva vyšnių raudonumo, pereinanti į rubiną? O kur dar bukinantys pašnekesiai apie Havanos cigarų kietumą ir skonį. Aišku, repertuare neturi trūkti ir blondines pašiepiančių anekdotų. Juo labiau stebina tai, kad tie patys ponai artimai su jomis bendrauja.

Nesvarbu, ar Rytuose, ar Vakaruose, vyras ir moteris visada išliks skirtingos būtybės su nevienodais pirmykščiais instinktais ir kitonišku esmės supratimu. Liks tokie, kokius juos sukūrė gamta. Vėliau, grįžusi į Šveicariją, pagaliau supratau tai.

Vakaro metu aš ne kartą lyg vagis sėlindavau į virtuvę. Kalidas dažniausiai atsekdavo man iš paskos. Mėginančius apeiti savo pačių taisykles, Ibrahimą ir Kalidą – du tipiškus vyrus – apėmė vaikiško kvailiojimo manija.

Jausdamasi gana nemaloniai, klausiau savęs, ar Ibrahimo tėvas nenujaučia, kas dedasi virtuvėje. Bent jau cigarečių dūmus jis turėjo užuosti.

Pamažu atsikračiusi nerimo, Ailen visiškai atsipalaidavo. Tą vakarą mes nusprendėme, jeigu kas, ir be vyrų apžiūrėti Tutanchamono kapo lobius. Susižavėjusios klausėmės Karen, pasakojančios apie Nilo slėnį. Sniego baltumo feliugos, nekeldamos jokio garso, slystančios tamsiai mėlynais Nilo vandenimis, virš jų šviečiantis mėlynas dangus ir geltonu auksu spindinčios dykumų kopos. Vakare Nilo vandenyse esą atsispindi raudonai žėruojanti besileidžianti saulė, o nakties dangus, nusėtas milijonų žvaigždžių, regis, visiškai čia pat.

Mudvi su Ailen ėmėme iš karto svajoti apie kruizą Nilu. Tačiau kaip įkalbėti mūsų vyrus?

– Tikriausiai jums tai bus juokų darbas, ar ne? – nusijuokė Karen.

Trumpai susižvalgiusios, mudvi su Karen prapliupome juokais.

Vaikai, jau seniai išpakavę visas dovanas, ramiai žaidė, tačiau netrukus panoro uždegti stalo fejerverkus. Nežinau, ar Al Naseriai šventė kartu ir Kalėdas, ir Naujuosius metus, bet netrukus ėmė šnypšti ir pokšėti fejerverkai, po kambarį pažiro kepuraitės, švilpukai, kartoninės nosys. Darėsi vis linksmiau. Kalidas, užvožęs man ant galvos jūreivio kepuraitę, pasidžiaugė, kad taip gerai sutariu su moterimis. Jeigu jis žinotų, kokius planus mes rezgame! Ailen ėmė išvynioti gautas dovanas. Mūsų dovanotas auksinis faraonas iš *Khan el Khalili* turgaus ją ypač nudžiugino. Karen įteikė jai filigrano technika dekoruotą segę ir brangius egiptietiškus kvepalus.

– Mm, jie nuostabiai, viliojančiai kvepia. Ir man tokius reikės nusipirkti, – nusijuokiau aš.

Slapčiomis mes pasipasakojome viena kitai, ką mums Kalėdų proga padovanojo vyrai. Karen parodė ant piršto spindintį žiedą su keleto karatų deimantu.

– O Dieve, – išsprūdo man, – aš neturiu Kalidui nė mažytės dovanėlės.

– Ak, Verena, – motinišku tonu tarė Karen, – Arabijoje nėra įprasta tokiu būdu apdovanoti vyrus. Jiems dovanojami sūnūs, meilė, gerumas ir niekada nevystantis grožis – maždaug tokia eilės seka.

Žiūrėjau į ją praverta burna, tada pažvelgiau į Ailen.

– Na, kada tu apdovanosi Ibrahimą?

Po trumputės tylos pauzės mes vėl skardžiai nusikvatojome.

– Kas žino, – galiausiai tarė ji, – mes jau kurį laiką mėginame.

Karen perspėdama kumštelėjo Ailen kalbėti tyliau, kad jos dukros nenugirstų nieko nešvankaus. Mažylės, ištempusios ausis, sėdėjo šalia mūsų.

Kai po kiek laiko susiruošėme eiti, Kalidas užsakė taksi.

– Ailen, manau, jau gali parengti svečių kambarį, – tariau aš.

Ir pajutau smerkiantį Kalido žvilgsnį.

Mudvi su Ailen pranykome virtuvėje. Tarp maisto atliekų ir nešvarių indų sutraukėme po paskutinę cigaretę.

– Nesirūpink, Verena, rytoj ateis felachų moterys ir viską sutvarkys. Beje, nesijaudink ir dėl taksi. Jeigu neatvažiuos, namo jus parveš Ibrahimas. Svečių kambaryje dabar gyvena jo tėvas.

– Ak, Ailen, pasakiau tai tik juokais.

Ilgokai palaukusios išgirdome, kaip Ibrahimas kažką karštai aiškina telefonu. Po kurio laiko į virtuvę užėjo sutrikęs Kalidas:

– Greitai apsirenk, eime. Turėsime palaukti gatvėje – taksi neranda namo.

Atsibudusi kitą dieną pajutau lengvai peršint gerklę. Pašokusi iš lovos, išgėriau visą apelsinų sulčių skardinę, tačiau peršėjimas nepraėjo.

Kalėdų dieną praleidome savo apartamente, žiūrėjome filmą *Kasablanka*. Ailen perdavė, kad prireikus galės man pagelbėti, duoti panadolio ir antibiotikų.

Kitą rytą Kalidas sėdo į taksi ir pasiėmė iš Ailen vaistus. Nesitikėjau, kad sugrįš iki pietų. Iš tiesų pas Asvarius vėl

buvo svečių, tačiau, mano nuostabai, Kalidas tuojau pat grįžo atgal. Ta šiluma, su kuria jis dieną naktį rūpinosi manim, buvo tikra atgaiva sielai.

– Brangioji, rytoj viskas praeis. Ailen sako, kad gertum po kapsulę kas šešias valandas. Patarė daug gerti arbatos.

Rodės, lyg Kalidas trypčiotų ant adatų.

– Na, Ibrahimas laukia manęs fojė. Mes sutvarkysime kelis verslo reikalus, o tu galėsi ramiai pailsėti. Ailen telefono numerį žinai, ar ne? Aš tau retkarčiais paskambinsiu, gerai, mylimoji?

– Gerai.

Aš net apsidžiaugiau, kad jis palieka mane vieną.

Dieve, padėk man greičiau pasveikti, pamaniau. Brangi kiekviena su juo praleista akimirka.

Kitas rytmetys kaip paprastai prasidėjo nuo privalomojo Ibrahimo skambučio. Šįsyk jis norėjo sužinoti, kaip mums sekasi. Ailen tik ir laukė, kol aš atsistosiu ant kojų. Be abejo, ne itin smagu vienai lankytis Egipto muziejuje.

– Gerai, – atsakiau, – šiandien aš jau pajėgsiu išsiruošti.

Iš tiesų elgiausi neprotingai, bet nenorėjau, kad Kalidas pamanytų, jog esu ligota moteris.

Kai netrukus mūsų taksi sustojo prie Ibrahimo namų, aš likau sėdėti mašinoje. Kalidas, kaip sutarta, nuėjo prie durų ir paskambino. Greitai grįžęs šūktelėjo pro automobilio langą:

– Išlipk, jie dar nepasiruošę.

Sudejavau. Kol galėsime važiuoti toliau, vėl reikės iškęsti arbatos gėrimo ceremoniją.

Tądien man buvo sunku vyrų būryje laukti, kol namų šeimininkas malonės išsiruošti. Tai jausdamas, Kalidas

žvilgčiojo į mane gailesčio kupinu žvilgsniu. Tačiau jis nieko negalėjo pakeisti. O ir kaip? Kadangi čia jaučiausi kaip namie, pakilau ir ėmiau ieškoti Ailen. Radau ją vonioje, palinkusią prie tualetinio staliuko.

– O, Verena, atleisk, aš tuoj susiruošiu.

– O kaip Ibrahimas ir svečiai? – pasiteiravau.

– Manau, jie greitai išnyks. Jei užtruks, važiuosime į muziejų be Ibrahimo.

– Gerai, pažiūrėsiu, kas ten dabar dedasi.

Kadangi jau gailėjausi, jog nuolat būnu pasyvi, priėjusi prie Kalido tariau:

– Važiuokim. Ailen sako, kad galim važiuoti į muziejų ir be Ibrahimo.

Kalido veidas sustingo. Geriau būčiau neprasižiojusi. Kad moteriai nedera visų akivaizdoje raginti vyro, dar nežinojau. Net jeigu tarp keturių namų sienų viskas vyksta kitaip, viešumoje taip elgtis buvo tabu.

Tuomet dar nežinojau, kaip savo elgesiu dažnai įžeisdavau Kalidą. Todėl nesupratau, kodėl jis likusią dienos dalį buvo visiškai užsisklendęs.

Vakare jau nebetvėriau savo kailyje. Maniau, kad dėl susitvenkusios įtampos kalta rytietiška vyrų draugija, kurioje, būdami kartu, mes abu nesijautėme gerai. Toliau taip tęstis negalėjo. Turėsiu pasikalbėti su juo kuo greičiau, kol neįsipainiojome į neišsprendžiamus ginčus. Kalido veide jau kone atsispindėjo neviltis. Turėjau arba dabar ryžtis pokalbiui, arba iš viso jo nepradėti.

– Brangusis, mudu juk žadėjome vienas kitam, kai iškils problemų, pasikalbėti.

Jis nusuko veidą, lyg visa tai jam būtų be galo nemalonu.

– Paklausyk, negaliu tverti, kai staiga užsidarai savyje ir tyli. Pasakyk, ką aš padariau ne taip?

Kalidui svyruojant, pridūriau:

– Gal šiandien buvau kiek nekantri, tačiau tai dėl to, kad jaučiausi nusikamavusi. Aš tiesiog neturėjau jėgų. Ką aš galėjau daryti?

– Na, gal būtum galėjusi Ibrahimo namuose palūkėti.

– Tuomet vėl būtum pranykęs vyrų kompanijoje.

Kalidas sudejavo.

– Aš tikrai nesitikėjau rasti vyrų kompanijos, todėl nenumaniau, kaip turėčiau joje elgtis. Juk tu, ilgus metus gyvenęs JAV, turėtum žinoti, kaip sunku man, nežinančiai svarbių elgesio taisyklių.

– Kodėl tu nepasikalbi apie tai su Ailen?

– Su Ailen? Mat kaip. Tokia mintis nebuvo šovusi.

Tuo šią temą jis ir baigė.

Nors degiau noru sužinoti dar kai kuriuos dalykus, pamaniau, kad bus išmintingiau liautis klausinėjus. Dar ims ir trūks Kalidui kantrybė arba, negana to, jis nedelsdamas nutrauks mūsų viešnagę Egipte. Ši mintis kėlė man paniką.

Kitą rytą, matyt, dėjosi kažkas svarbaus: Kalidas be perstojo kalbėjosi telefonu. Tai su Ibrahimu, tai su Nabiliu, tai su Haza, paskui vėl su Ibrahimu ir taip toliau. Kadangi su manimi dėl nieko nebuvo tariamasi, galėjau tik atidžiai klausytis ir stebėti, kas kaip vyksta. Ačiū Dievui, jau buvau girdėjusi tiek daug arabų kalbos, kad ėmiau suprasti kai kurias frazes. Dar labiau susijaudinau, kai išgirdau nuolat vis pasikartojantį žodį *Asuanas*, ir pamačiau, kad Kalido nuotaika giedrėja. Asuanas – pati nuostabiausia vieta visame Nilo slėnyje.

Tik kas čia dedasi? Kol kas Kalidas man nieko nesako. Tik popiet, praūžus skambučių audrai, jis nelauktai tarė:

– Verena, rytoj mudu vieni išvykstame į Asuaną.

Iš džiaugsmo puoliau jam ant kaklo ir nelaukdama, kol jis ims svyruoti, ėmiau krautis lagaminus.

Ant nelygaus Asuano oro uosto nusileidimo tako sutrinksėjo reaktyvinio lėktuvo važiuoklė. Akimirką mane suėmė didelė baimė – juk tai kelio duobės, smilktelėjo man. Tačiau nieko nenutiko, lėktuvas sustojo. Atsivėrus jo durims, į mus plūstelėjo šiltas, malonus oras. Apsidžiaugiau pasprukusi iš vėsaus Kairo, o ypač nuo visų visuomeninių prievolių. Iš karto pajutau, kad čia – mano pasaulis: sodriai žalios oazės, auksinės smėlio kopos, tylus Nilas ir žavingi saulėlydžiai.

Linksmai lipdama metaliniais trapo laipteliais žemyn, išvydau nedidelį apleistą oro uosto pastatą. Vietiniai gyventojai veržėsi į priekį, stumdėsi ir, pasiutusiai šūkaudami, gestikuliavo. Basiems vaikams vis tampant mane už sijono ir reikalaujant *bakšišo*, bedančiai vyrai ginčijosi tarpusavyje, kas neš mūsų bagažą. Tvyrojo didžiulė sumaištis. Baikščiai prisiglaudžiau prie Kalido. Pagaliau per smėlį atidardėjo bagažo automobilis. Vyrai beregint liuoktelėjo ant jo, ėmė muštis ir svaidyti lagaminus žemyn. Tikras chaosas. Tačiau ši maišatis įspūdinga, net jei galų gale nuplėšomos lagaminų ir krepšių rankenos.

Neilgai pavažiavę dykuma, pasiekėme vakarinį Nilo krantą. Važiuojant per milžinišką užtvanką, mane apėmė nuostaba: mėlynuose vandenyse plūduriavo daugybė žalių salų, mirguliavo granito uolos ir feliugos. Rodės, tarsi čia būtų sustojęs laikas. Po plieno mėlynumo dangumi Nilo

link leidosi didžiulės smėlio kopos. Šis vaizdas bematant mane sužavėjo. Po kurio laiko jau nesusigaudžiau, kur esame, nes Nilas prieš Asuaną yra išsišakojęs į dvi atšakas.

Tuo metu mūsų taksi, riedėdamas pakrante tolyn, pravažiavo pro nuostabioje vietoje esantį kolonijinio stiliaus viešbutį. Jį supo žaliuojantis parkas, besitęsiantis iki pat upės kranto. Priešais plaukiojo sniego baltumo feliugos. Pamaniau, kad galėčiau likti čia visam laikui. Tačiau nė vienas vyrų, nei Kalidas, nei vairuotojas, nesiruošė čia išlipti. Taksi vairuotojas nesvyruodamas toliau važiavo pakrantės promenada.

Šį karštą vidurdienį visas miestas ilsėjosi. Be mūsų, beveik nesimatė jokios gyvos dvasios. Pamažu ėmiau svarstyti, ko gi vyrai ieško. Jau buvome pravažiavę du ar tris viešbučius. Nelauktai taksi išsuko iš kelio ir sustojo Nilo laivų prieplaukoje. Vairuotojas išlipo ir nuėjo.

– Ar tai ta staigmena, kuri manęs laukia Egipte? – klausiamai pažvelgiau į Kalidą.

Slapčiomis aš jau šokinėjau iš džiaugsmo. Kalidas reikšmingai šypsojosi.

– Na, pasakyk pagaliau, ar tai tavoji paslaptis? – neatlyžau aš.

– Galiu pasakyti tik tiek: kai ateis laikas, sužinosi, ir tau nebereikės klausinėti, – tarė jis, pasisukęs į laivus.

– Nereikės klausinėti? – nustebusi pakartojau, apgailestaudama dėl skubotos išvados.

Netrukus, purtydamas galvą, grįžo vairuotojas. Užvedęs automobilį, pavažiavo šiek tiek toliau prieš upės srovę. Ėmiau žvalgytis vaistinės: rodės, lyg dėl skrydžio lėktuvu ėmiau negaluoti. Man būtinai reikėjo vaistų ir nosinių.

– Brangusis, ar mes ieškome kažkokio laivo? – paklausiau. Daugiau negalėjau tverti pasyvaus sėdėjimo mašinoje.

– Taip. Ieškome *Izmailijos.*

Vairuotojas dar sykį pamėgino laimę. Pavaikštinėjęs ten ir atgal, pakalbėjęs su kelių laivų įgulos nariais, jis galų gale sutrikęs grįžo atgal. Dabar ir Kalidas panoro paklausinėti. Stebėjau, kaip jis, priėjęs prie kelių vyrų, ėmė gestikuliuodamas kalbėti.

– Niekur nerandame laivo, – atsiduso jis, įlipęs atgal į automobilį.

To aš ir bijojau. Juk prieplaukose dviem trim eilėmis tęsėsi ištisos laivų virtinės. Nežinant tikslios prieplaukos, surasti laivą nebuvo paprasta. Važiuojant toliau, Kalidas prasitarė, kad *Izmailijos* savininkas esąs Nabilio ir viso Al Naserių klano draugas. Naujųjų metų išvakarėse pastarieji su visa palyda atvyksią į Asuaną, kur kartu su mumis ir Ibrahimu leisiąsi į privatų kruizą Nilu. Viskas atrodė lyg pasakoje. Tačiau kur mūsų laivas?

Po ilgai trukusios paieškos krantinėje Kalidas paskambino į Kairą pranešti, kad niekur nerandame laivo. Tačiau niekur nerado ir visa tai sugalvojusio Nabilio.

Vairuotojas, prieš tęsdamas šią klajonę, panoro gauti kelis piastrus. Mes jau dvi valandas sukiojomės Nilo slėnyje.

– Paieškokime viešbučio, tavo sloga vis labiau komplikuojasi, – tarė Kalidas.

Saulei jau seniai pasiekus zenitą, automobilyje darėsi vis nejaukiau. Asuane mačiau daugybę Nilu plaukiojančių laivų, o viešbučius buvo galima suskaičiuoti ant vienos rankos pirštų. Ši mintis nekėlė man jokio džiaugsmo. Kai Kalidui antrą kartą nepavyko gauti laisvo kambario, jautėmės vis labiau prislėgti. Niekas nenumatė, kad šventinėmis dienomis Asuane bus pats sezono įkarštis. Kai pagalvojau apie mūsų nuotykio galimą baigtį, mane pamažu apėmė siaubas. Nakvynė gatvėje visai ne man, juo labiau taip peršalusiai.

Ačiū Dievui, po kurio laiko egiptietis iškrovė mūsų lagaminus, pasiėmė uždirbtus pinigus ir nurūko. Kai įžengėme į nedidelį, kuklų viešbutį, man buvo visiškai nesvarbu, ar jo kambariai dideli ir švarūs. Dabar svarbiausia buvo gauti lovą. Kalidas pasiūlė pasėdėti ant fotelio, kol mudu užregistruos. Rodės, jie krapštėsi visą amžinybę. „Kodėl jis taip ramiai vaikštinėja pirmyn atgal? – galvojau aš. – Negi registracija gali taip ilgai trukti?“

– Kalidai, ar mūsų kambarys dar neparuoštas? – išdrįsau jo paklausti.

– Būk kantri, Verena. Aš kaip tik tariuosi dėl kainos.

Jis tikriausiai juokauja. Nejau Kalidas iš tiesų dar įstengia derėtis? Jeigu paklaustų manęs, būčiau sutikusi su bet kokia kaina, juo labiau tokioje situacijoje. Tačiau vengiau kištis į Kalido reikalus. Su registratūros darbuotoja jis kalbėjosi taip, lyg ruoštųsi gerti arbatą. Mano galva neišnešė. Bet aš žinojau – geriau savo nekantrumo nerodyti. Pasipūtimas ir manieringumas musulmonų šalyse – nesuprantamas dalykas. Jis gali viską sugadinti.

– Verena, aš dar kartą pamėginsiu susisiekti su Nabiliu Kaire, – praeidamas tarė Kalidas.

Tylėdama prisiverčiau šyptelėti.

Kai jis išėjo iš telefono būdelės, jo žvilgsnis nežadėjo nieko gero.

– Ar prisiskambinai Nabiliui? – paklausiau.

– Taip.

– Ir ką jis mano? Kodėl nerandame to laivo?

– Nabilis taip pat nustebęs.

Ne, tik ne tai! Man tikrai nebūtų šovęs į galvą toks dalykas. Kad nepasiduočiau siutui, stengiausi galvoti apie ką nors gražaus, bet vis tiek jaučiau didžiulę įtampą. Staiga

suskambus telefonui, registratūros darbuotoja pasakė, kad skambina mums.

Ir vėl viskas iš pradžių. Tai, kad Kalidas buvo puolęs į neviltį ir kad jo šypsena – gryna isterija, tuomet nenutuokiau.

– Eime, brangioji, – nelauktai tarė jis, – išgerkime ko nors, kol paruoš kambarį.

Tą popietę mes buvome vieninteliai nedidelės viešbučio kavinės lankytojai. Plikai nusiskutęs, kojomis brūkšintis egiptietis suktai apžiūrinėjo mus iš anapus baro. Nuo upės pro praviras duris dvelkė švelnus vėjelis. Tylą drumstė prie lubų vos girdimai besisukantis ventiliatorius ir šaldytuvo generatoriaus ūžesys.

Įkvėpiau garuojančios mėtų arbatos kvapo. Kalidas, nuolat sukiodamas ir kolos stiklinėje barškindamas ledo kubelius, abejinga veido išraiška spoksojo į tuštumą. Ant jo nosies suspindo prakaito lašeliai.

– Kalidai, ar jie užsiminė, kiek laiko turėsime laukti?

– Ne, nesakė. Oi, tu vis labiau kalbi pro nosį. Tu sergi.

– Ne, – nusiminusi atsakiau.

– Paklausiu, kaip ten viskas klostosi, – nelauktai pakilo iš vietos Kalidas.

„Tikrai nereikės ilgai laukti. Durininkas atrakins mums kambario duris ir aš galėsiu pailsėti“, – tariau sau. Tačiau nieko panašaus. Laikas slinko be galo lėtai, o Kalidas vis negrįžo.

Netikėtai už nugaros išgirdau vyrų balsus. Jie kalbėjosi arabiškai. Netrukus ant medinės žaidimo trik trak lentos ėmė šokinėti kauliukai. Mano kantrybė ir jėgos vis labiau seko. Atsistojau ir atsisukau. Nuo trik trak žaidimo lentos į mane smigo tiesūs žvilgsniai. Ką man dar teks ištverti?

Telefono būdelėje stovintis Kalidas pamatė, kad einu jo link.

– Grįžk, aš tuoj ateisiu.

Kas čia dedasi?

– Ne, aš negrįšiu. Ten sėdintys vyrai spokso į mane.

Kalidas padėjo ragelį. Regis, jo veide atsispindėjo neviltis.

– Verena, turiu tau kai ką pasakyti. Jie neduoda mums bendro kambario.

Netekau žado.

– Aha, supratau, – pratariau. – Ir registratūroje dirbančiai damai tai tik dabar, po dviejų valandų, šovė į galvą?

Jaučiau, kad mano kantrybė tuoj plyš.

– Ir dėl ko gi mums neduoda bendro kambario?

Sunkiai atsidusęs, Kalidas patraukė pečiais.

– Na, tuomet paimkime du kambarius, – pasiūliau aš. – Tik žiūrėk, kad jie bent jau būtų greta.

Jo veido išraiška nežadėjo nieko gero.

– Verena, yra tik vienas laisvas kambarys.

– Tai kodėl mes negalime gauti bendro kambario? Negaliu patikėti, – mane apėmė neapsakomas siutas.

– Jau sakiau, nežinau. Gal dėl to, kad mūsų religijos skirtingos.

– Dėl mūsų religijų? – pakartojau aš. – Gink Dieve, nejau aš kokia nusidėjėlė? Ar aš pažeidžiu čionykščius įstatymus? Pasakyk, kad tai netiesa!

– Verena, maldauju tavęs, nurimk, – tarė Kalidas, pridėjęs ranką man prie lūpų.

Aš nutilau.

– Nesigraužk, Verena, aš taip pat dar nesu to niekad girdėjęs. Tuoj pat važiuosime į tarptautinį viešbutį, *Old*

Cataract arba *Oberoi*. Registratūros darbuotoja kaip tik rūpinasi kambario rezervavimu.

Saulė jau leidosi, o mes vis dar sėdėjome prie arbatos ir kolos. Aišku, tie keli viešbučiai, tarp jų ir *Oberoi* bei *Old Cataract*, buvo užimti. Paskutinį kartą paskambinus Nabiliui paaiškėjo, kad *Izmailija* stovi ne Asuane, o Luksore!

Maniau, kad tuoj pamišiu. Įtakingi vyrai, milijonieriai verslininkai, neišgali išsiaiškinti, kur jų laivas nuleidęs inkarą? Švelniai tariant, mane tai išties stebino.

Staiga lyg ant sparnų atskubėjo Kalidas.

– Nepatikėsi, Verena, jie surado mums kambarį.

Tą akimirką pamaniau, kad išvirsiu iš koto. Dar nespėjus mums apmokėti sąskaitos, kažkas sušuko:

– Pone, jūsų taksi jau atvažiavo!

Nustėrusi stebėjau, kaip – po keturių valandų – mano bagažas buvo pakrautas į kitą taksi.

– Po penkių minučių jau turėsi savo kambarį, Verena. Pažadu tau.

Daugiau nepajėgdama galvoti tik tyliai nusibraukiau ašarą.

Lauke bruzdėjo minios žmonių, šurmuliavo vežikai. Taksi lėtai skynėsi kelią tarp kaukšinčių kanopų ir spalvingų vežimų. Matėsi vien tik džiaugsmingi veidai ir linksmi, promenadoje striksintys egiptiečių vaikai.

– *Bakšišo, bakšišo*, – girdėjau pro langą.

Sklido keptos žuvies ir virtų pupelių kvapas. Ar šiandien mes pro čia nevažiavome? Mano nuostabai, vairuotojas sustojo tiesiai prie Nilo laivų prieplaukos. Tik nesakykit, kad netikėtai atsirado *Izmailija*. Ak, ne, juk ji Luksore.

Apatiškai stebėjau, kaip mūsų bagažas pranyksta viename iš laivų.

– Sveiki atvykę į motorlaivį *Jazminas*. Mums didelė garbė, šeichai Kalidai bin Sultanai Al Rašidai.

Kokios čia dar ceremonijos, pamaniau. Pagarbiai nuleidęs galvą, vyras įniko gražbyliauti. Pamažu ėmiau suprasti, kokią galią šiame krašte turi šeichai. Vyrų gestai buvo pagarbūs. Kai galų gale mus palydėjo iki kajutės, aš nusikamavusi kritau ant lovos.

Prisėdęs ant lovos krašto, Kalidas paėmė mano ranką. Atrodė gerokai sutrikęs.

– Brangioji, kaip jautiesi?

– Šios dienos turbūt niekada nepamiršiu. Sakyk, mielasis, ar kajutėje yra mini baras? Noriu gerti.

– Netrukus ant denio galėsi išgerti arbatos. Kapitonas nori aprodyti mums laivą.

– Aprodyti laivą? Kodėl?

– O kodėl ne?

– Nepyk ant manęs, tačiau aš noriu truputį pailsėti. Tiesiog jaučiuosi per daug išvargusi.

– Mes negalime atmesti kvietimo, tai būtų nepaprastai nemandagu.

– Atleisk, Kalidai, aš nieko nesuprantu. Jaučiu, lyg iš po kojų man pamažu slystų žemė.

Nežinau, kodėl mes esame *Jazmine*, o ne *Izmailijoje*, ar mes plauksime upe aukštyn, ar žemyn, ar turiu temperatūros, ar ne, kodėl esu nemandagi, bet žinau viena – esu tiesiog nusivariusi nuo kojų.

Staiga pašokęs Kalidas atsiduso, suėmė rankomis galvą ir karštligiškai apsuko ratą ankštoje kajutėje.

– Verena, aš negaliu nuolat tau visko aiškinti. Tai būtų beprasmiška, nes situacija dažnai keičiasi.

Aš nustėrau. Lyg pati to nebūčiau pastebėjusi.

– Esame šiame laive, nes visi viešbučiai užimti. Mes neplauksime upe, o liksime Asuano uoste. Rytoj arba poryt nuvažiuosime taksi į Luksorą, ten prieplaukoje stovi *Izmailija*. O Naujųjų metų išvakarėse prie mūsų prisidės draugai. Ar dabar esi patenkinta?

– Taip, labai, – prisiverčiau nusišypsoti.

– Tada eime, kapitonas laukia mūsų.

To aš ir bijojau.

– Mylimasis, jeigu Arabijoje nepakanka būti pavargusiam, sugalvok ką nors kita. Pasakyk, kad tavo žmona laukiasi ir negaluoja, na, ką nors. Prašau, suprask mane.

Kalidas palietė ranka mano kaktą.

– Nors nekarščiuoji, reikia greičiau nusipirkti *Contact* kapsulių, kad liautųsi sloga.

– Taip, man irgi taip atrodo.

– Gerai, brangioji, parūpinsiu tau arbatos, o po laivo apžvalgos nuvažiuosiu į vaistinę.

Kalido paslaptis

Gaivus mėtų arbatos aromatas švelniai prikėlė mane iš miegų. Pramerkiau akis – kur aš? Pamažu prisiminiau, jog esu laive, Nilo slėnyje. Ant naktinio staliuko stovėjo šviežia arbata, sausainiai ir kapsulė, kurios viduje matėsi raudoni, balti ir geltoni grūdeliai. „Jis buvo toks malonus ir parūpino pusryčius", – susijaudinusi pamaniau. Praskleidusi užuolaidą, mieguista žvilgtelėjau pro liuką. Saulės šviesoje spindėjo, tviskėjo Nilas, tad aš tuoj vėl nuleidau užuolaidą. Išgirdau balsus koridoriuje, girdėjau sujudimą ant denio. Staiga pajutau norą pakilti ir pažiūrėti, kas dedasi viršuje.

Netrukus Kalidas apkabino mane. Rodės, lyg jokios įtampos, jokio streso nė nebuvo. Nilui ramiai sruvenant tolyn, apie mūsų laivą tyliai plaukiojo feliugos.

– Labiausiai norėčiau pasilikti čia visiems laikams, Kalidai. Tai pati nuostabiausia kada nors mano matyta vieta. Mane be galo žavi magiška tyla ir ramybė, kurią spinduliuoja šis žemės kampelis.

– Tikrai, – reikšmingai nusišypsojo Kalidas.

Netikėtai prie mūsų staliuko išdygo ištikimai atsidavęs kapitonas ir mandagiai pasiteiravo apie mano sveikatą – per Kalidą, savaime suprantama. Tada abu vyrai arabiškai persimetė keliais žodžiais. Aš pakilau ir nuėjau prie laivo borto: jau buvau patyrusi, kad tokiomis valandėlėmis pridera santūriai pasitraukti. Stebėjau pro šalį laiveliais praplaukiančius felachus, apsivilkusius mėlynomis džalabijomis, o galvas apsivyniojusius baltais turbanais. Vienas jų, garsiai šūktelėjęs į viršų, pabarbeno ranka į suolą. Regis, stengėsi prisivilioti klientų. Staiga greta manęs išdygo Kalidas. Priėjo prie manęs taip arti, kad pajutau jo alsavimą.

– Ar nesakei, kad ši vieta – pats nuostabiausias tavo matytas žemės kampelis?

– Taip, sakiau, kodėl klausi?

Kalidas žvelgė tiesiai į Nilą. Spustelėjęs man petį, stipriai skruostu prigludo prie manęs.

– Eime į krantą, apžiūrėsime miestą, – galiausiai tarė jis.

Prieš išlipdama į krantą nepamačiau, kada Kalidas registratūroje paprašė grąžinti mūsų užsienio pasus.

Šią popietę Asuano gatvės buvo tuščios. Pro taksi langą veržėsi malonus, tirštas gėlių aromatas ir lėtai tyvuliuo-

jančių Nilo vandenų kvapas. Netikėtai vairuotojas ėmė nepalankiai žvilgčioti pro galinio matymo veidrodėlį. Jis kalbėjo vis garsiau ir greičiau, ėmė suirzęs mojuoti rankomis. Kas nutiko? Kodėl jis susiginčijo su Kalidu? Staiga ėmė važiuoti taip, kad mus, sėdinčius ant galinės sėdynės, ėmė mėtyti į šalis. Pagaliau automobilis sustojo. Kalidas atidarė duris. Neprarado savitvardos, o išlipdamas iš automobilio ir traukdamas iš paskos mane, net nusišypsojo.

– Kas atsitiko, Kalidai?

Jokio atsako.

Nemaloniai susijaudinęs Kalidas žvelgė į nurūkstantį taksi. Nevažiavome nė penkių minučių. Egiptietis net nepaprašė jokio užmokesčio.

– Pasakyk, kas taip supykdė tą vyrą?

Kalido žvilgsnis kažin kur klaidžiojo.

– Surasime kitą taksi. Kai prasitariau, kodėl ketinu važiuoti pas imamą, egiptietis pasakė, kad man ne visi šulai galvoje.

– Ketini važiuoti pas ką?

– Pas imamą, – ramiai pakartojo Kalidas, žvelgdamas į mane tamsiomis akimis.

– Kam tau reikia imamo?

– Ne man jo reikia – mums.

Išsižiojau ir užsidengiau rankomis veidą. Bijojau pagalvoti, kokios mintys sukasi mano galvoje, juo labiau nedrįsau jų ištarti žodžiu. Lyg pro rūką išgirdau Kalidą tariant:

– Noriu, kad taptum mano žmona – čia ir dabar. Kas žino, kas dar nutiks, kaip klostysis įvykiai. Galbūt tai paskutinė galimybė prieš Dievą patvirtinti mūsų meilę.

Rodės, lyg visa visata būtų užgriuvusi mus. Mano širdis nustojo plakusi, užlūžo balsas. Negalėdama nė pajudėti,

kurį laiką tik tylomis žvelgiau į jo akių gelmę. Pridėjęs ranką prie skruosto, Kalidas nubraukė man ašarą:

– Prašau, nereikia, *habibti,* pas mus verkiama tik tada, kai kas nors miršta.

Tada vėl pradėjo dairytis taksi. Tą akimirką mano jėgos sugrįžo. Nieko negalvodama puoliau Kalidui ant kaklo – būčiau mielai jį mirtinai suspaudusi. Tačiau susigriebiau, kad emocijas privalau sutūrėti iki vakaro.

Netikėtai šovė į galvą mintis, kad neturime su savimi jokių dokumentų: nei asmens tapatybės kortelių, nei užsienio pasų, o ką jau kalbėti apie gimimo liudijimą.

– Ak, Verena. Mes islamo šalyje, čia galioja Korano įstatymai. O Korane niekur neužsimenama apie tokius dokumentus. Beje, aš turiu pasiėmęs mūsų pasus.

Man stebintis, Kalidas išsišiepęs parodė į savo kišenę.

– Kalidai, juk tu manęs visai neklausei, ar noriu tapti tavo žmona.

Jis pamojo pravažiuojančiam taksi.

– Ir apskritai, – sumurmėjau aš, – tu keistai peršiesi. Na, jeigu tai reikia suprasti kaip piršlybas.

– Taip ir reikia suprasti, – tarė Kalidas ir atidarė automobilio dureles.

Atsisėdau ant galinės taksi sėdynės. Jaučiausi pasiruošusi bet kokiems nemalonumams.

Kalidas atsisėdo šalia vairuotojo – tikriausiai norėjo pasirodyti jam artimesnis. Šis vairuotojas – gerokai jaunesnis už pirmąjį, taigi galėjai tikėtis palankesnės reakcijos. Važiuojant vis toliau per miesto centrą, mano širdis daužėsi iš susijaudinimo. Riedėjome pro mažomis parduotuvėlėmis ir kavinėmis mirgantį turgų. Iš vyrų intonacijos ir gestų buvo galima suprasti, kad tarp jų nekilo jokių prieštara-

vimų. „Kaip gaila, – pamaniau, – kad nesuprantu arabų kalbos.“ Kartkartėmis vairuotojas užmesdavo žvilgsnį į veidrodėlį, lyg norėdamas įsitikinti, ar man viskas gerai.

Gatvė kildama aukštyn vis siaurėjo. Apsidairius paaiškėjo, kad jau seniai buvome išklydę iš turistinių maršrutų. Gatvelėse būriavosi ožkos, vištos, susivėlę šunys ir vaikai. Kalidas ir vairuotojas atrodė ramūs, kone linksmi. Pamažu mane užvaldė mintys apie ritualą, vyksiantį mečetėje.

Po kurio laiko vairuotojas sustojo paklausti kelio. Akimoju prie jo lango susirinko pulkas vaikų. Vaikai murzinais pirštais tampė, pešiojo, stumdė vienas kitą. Kiek atokiau stovinti mergaitė nedrąsiai žiūrėjo į mane. Pašūkavę ir pasigrūmę, keli vaikai nubėgo namo pakviesti pastiprinimo. Rodės, imamą surasti ne taip paprasta. Netrukus sujudėjo džiuto uždangalas, atstojantis duris. Iš už draiskalų pasirodžiusi vyresnio amžiaus moteris žvilgtelėjo į mus ir tuoj pat vėl pranyko. Nebuvo jokios prasmės klausti. Kalidas per vairuotoją perdavė vaikams *bakšišo*, ir mes patraukėme toliau. Asfaltą pakeitė akmens plokštės. Dardant atšlaite aukštyn, vairuotojas vis turėdavo sustoti – kelią be paliovos pastodavo vaikai ir vištos. „Kad tik sankaba atlaikytų“, – susirūpinau aš. Palei susiaurėjusią gatvelę rikiavosi tankiai sustatyti namai.

Netoliese išvydome sėdintį ant žemės mėlyna džalabija apsivilkusį vyrą.

– Prašom pasakyti, kaip nuvažiuoti į mečetę pas imamą? – iškišęs pro langą galvą paklausė Kalidas.

Žmogus susidomėjo mumis. Nuleidęs sukryžiuotas rankas jis atsistojo ir, vilkdamas medinę koją, atkaukšėjo prie mūsų. Nemaloniai sujaudinta nusukau žvilgsnį į šalį. Ką tas egiptietis pagalvos: arabas, ant galinės sėdynės

veždamasis „krovinį“ – europietę, – šiame pasaulio gale tarp ožkų ir vištų ieško imamo. Vyrai trumpai persimetė keliais žodžiais, ir egiptietis mostelėjo įkalnės pusėn. Suprantama, juk kitos gatvės čia ir nesimatė. Už kelių metrų gatvelė staigiai pasisuko į šoną. Mūsų taksi vos per plauką neįstrigo tarp dviejų mūrinių namų. Vairuotojas, keikdamasis ir stengdamasis išsisukti, įjungė atbulinį bėgį. Sankaba grėsmingai sucypė. Kalidas iššoko iš automobilio ir, pasiraitojęs rankoves, iš visų jėgų ėmė stumti jį nuo sienos. Pamažu pajutau kylantį susierzinimą. Tuoj iš automobilio liks blynas, mes turėsime vairuotojui duoti pinigų naujam įsigyti, o patys kulniuosim pėsčiomis.

Laimė, viskas susiklostė palankiau. Netrukus siaura gatvelė baigėsi, ir mes atsidūrėme aukštai virš miesto iškilusioje aikštėje. Jos gale į dangų stiebėsi senovinė tvirtovė. Akimirką abu vyrai klausiamai sužiuro vienas į kitą. Tada Kalidas kumštelėjo vairuotoją ir abu, pamatę mečetę, pratrūko nevaržomu juoku. Mečetė stovėjo įsispraudusi tarp gyvenamųjų namų. Bematant mus apsupę vaikai įsiaudrinę ėmė šokinėti aplinkui ir kalbėti vienas per kitą.

Vyrai, sukaupę visą drąsą, lydimi kelių berniukų pabeldė į sunkius medinius vartus. Rodos, jie tikėjosi, kad dvasininkas juos priims, tačiau aš nebuvau tokia tikra. Ypač po to, kai mus atsisakė vežti paprastas taksi vairuotojas.

Tuzino vaikų akys nukrypo į mane. Susinervinusi pasirausiau rankinuke ir išsišnypščiau nosį. Vyliausi, kad viskas baigsis gerai. Visų nuostabai, netikėtai vartai prasivėrė. Persimetus keliais žodžiais, taksi vairuotojas nusigręžė. Matyt, dabar atėjo Kalido eilė iškloti savo reikalą. Žvelgdama į jį, dėstantį savo troškimą, jutau ties gerkle stuksenančią širdį. Turbūt jis sulauks neigiamo atkirčio. Netrukus

pamačiau, kaip jis nusisuko nuo vartų, ir šie užsidarė. Abu vyrai, sukišę galvas, kalbėjosi. Rodės, lyg kažką aptarinėtų. Vairuotojui stengiantis nubaidyti įžūlius vaikus, Kalidas susijaudinęs trypčiojo nuo vienos kojos ant kitos. Dar labiau įsitempiau pastebėjusi, kad vartai vėl prasivėrė. Kai vyrai persimetė keliais žodžiais, Kalidas atsigręžė ir pasuko tiesiai prie manęs. Iš nuostabos pajutau nudiegiant krūtinę. „Dieve, padėk man", – tariau sau, netikėtai suvokusi padėties rimtumą. Kalidas nė žodeliu man nepaaiškino, kaip reikia elgtis su musulmonų dvasininku. Aš nieko nežinojau apie Koraną, imamus, ritualus ir pranašą Mahometą.

Tačiau gerai žinojau viena: štai ji, toji Kalido staigmena.

Jis ramiai atidarė mašinos dureles ir paprašė išlipti. Sužiurusi į jį didelėmis nerimastingomis akimis, paklausiau:

– Kalidai, ar supranti, ką darai?

– Žinoma. Eime.

Keista, tačiau niekas, net patys mažiausieji, nedrįso prieiti prie mūsų. Imamo svečius, regis, čia visi gerbė.

Besidaužančia širdimi įėjau pro vartus. Džalabija vilkintis vyras su vąšeliu nerta kepuraite uždarė už mūsų vartus.

Nustebau patekusi į gražų vidinį kiemą. Medžių paunksnė ir linksmai čiurlenantis fontanas veikė raminamai. Vyras liepė sekti paskui. Arkada vedė į mečetės prieangį dešinėje, visai šalia portalo.

Sėdėdami ant šviesaus ir vėsaus mūro, susijaudinę ėmėme laukti didžiojo imamo. Kupolo formos šoninė nava su vartų arka ir dažytomis lubomis atrodė lyg nedidelė mečetė. Kai kur sienos buvo dekoruotos nuostabiai gražiais rytietiškais ornamentais. Suolų vietoje matėsi paprasti mūrai, todėl ši patalpa priminė maurų arbatinę.

Dvasininkas galėjo pasirodyti kiekvieną akimirką. Susipažinti su Korano suromis buvo tikrai per vėlu.

– Kalidai, – sušnibždėjau aš, – ar mus dabar sutuoks?

– Mes pamėginsime.

Pamėginsime? Vadinasi, dvasininkas dėl savo įsitikinimų dar gali mums nepritarti?

Tą akimirką vartų arkoje sušmėžavo šešėlis. Tikriausiai tai jis. Aukštas, apsivilkęs balta džalabija, su turbanu ant galvos ir ilga, pražilusia barzda. Bandžiau įžiūrėti, ar jo veide nesimato nepalankios nuostatos. Sunku pasakyti. Vis dėlto menėje tuojau pat įsivyravo rimtis.

Kalidas pagarbiai atsistojo. Atsistojau ir aš. Nežinojau, kaip elgtis musulmonų dvasininko akivaizdoje. Tačiau imamas, nekreipdamas dėmesio į religines normas, ištiesė ranką ne tik Kalidui, bet ir man. Toks nesivaržymas mane nustebino. Paskui, nesileisdamas į pasisveikinimo ritualą, atsisėdo ant mūro, liepdamas prisėsti ir mums. Rodės, lyg Kalido lauktų egzaminas. Musulmonų dvasininkas ramiai paragino išdėstyti savo prašymą.

Akivaizdus jaudulys Kalidui kalbant vertė mane jaustis be galo nesmagiai. Tikriausiai imamas mano, kad susukau protą šiam išdidžiam, nekaltam arabui. Kad aš – suvedžiotoja, o Kalidas – varganas, pasigailėjimo vertas grobis. Ar galėjo dvasininkas bent nutuokti, jog viskas ne taip? Tikėjausi, kad Kalidas apgins mano garbę.

Dvasininkas, prisitraukęs tabaluojančias kojas, siuvėjo poza sėdėjo ant sostą primenančio dieviškojo mūro ir įdėmiai klausėsi Kalido žodžių. Kartkartėmis jis įterpdavo kokią nors pastabą arba susimąstęs perbraukdavo ranka per barzdą. Iš pokalbio rimtumo galėjai spręsti, kad greitai mes iš čia tikrai neišeisime. Ak, kaip būtų buvę gerai, jeigu būčiau supratusi arabų kalbą.

Staiga man pasirodė, lyg imamas geliamai sužiuro į mus pro akinių stiklus. Jo replikos skambėjo vis garsiau

ir įsakmiau. Kalido balsas vos vos drebėjo. Visą laiką jis nė akies kampučiu nedrįso žvilgtelėti į mane. Dar didesnis sunkumas prislėgė, kai Kalidas, nuleidęs akis, sunerimęs nutilo. Įsiviešpatavo slogi, beviltiška tyla. „Štai ir viskas", – nusmelkė mane.

Tačiau nelauktai imamas pradėjo kalbą, panašią į pamokslą. Jo šneka buvo rami, bet griežta. Pamažu ėmiau nujausti, kad jis cituoja Koraną. Norėjau laikyti Kalido ranką, suteikti jam jėgų, parodyti, kaip didžiuojuosi juo. Po ilgo, rodos, niekada nesibaigsiančio žodžių srauto imamas nutilo. Vėlei įsivyravo tyla. Gluminanti tyla.

Akies krašteliu regėjau Kalidą, nuolankiai nuleidusį galvą. Jo judesiai lyg ir bylojo, kad malda baigėsi, tačiau tai galėjo liudyti ir sumišimą, nusivylimą ar nuolankumą. Iš tiesų buvo sunku suprasti.

Staiga imamas nuleido kojas. Pajutau nudiegiant kūną. Rodės, lyg dvasininkas bet kurią akimirką gali pakilti ir išeiti. Susirūpinusi žvilgtelėjau į Kalidą, tada į imamą. Mano akys maldavo, prašė pasigailėti, atleisti – tegu tik jis mus pagaliau palaimina.

Kurį laiką dar tvyrojo slegianti tyla, tada imamas vėl prabilo. Suskambo jo kandūs žodžiai, išryškėjo perspėjantys judesiai, aštrus kaip peilis žvilgsnis. Kalidas taip pat kalbėjo tvirtai ir ryžtingai. Galiausiai stiprus dvasininko balsas ėmė aidėti vis garsiau ir garsiau. Rodės, lyg jis mėgintų prabilti į arabo sąžinę, išjudinti, pažadinti jį. Kur mūsų protas? Tikriausiai mes abu jo netekome.

Mano nugara perbėgo ledinis šaltis.

Prisiekiu Alachu – teko išgyventi tikrą egzaminą.

Imamas atsistojo ir nuėjo šalin, o Kalidas nusišypsojo man pergalinga šypsena. Netrukus, nešinas bloknotu ir ra-

šalu, grįžo imamas. Įteikęs Kalidui į rankas plunksną ir popierių, jis vėl atsisėdo ant mūro. Stebėjausi matydama, kaip dvasininkas ėmė Kalidui kažką diktuoti. Tikriausiai Korano suras. Pamažu popieriaus lapas pildėsi gražiai išraitytais arabiškais rašmenimis. Vienu metu abu vyrai net nusišypsojo – kai kalba pakrypo apie mano vardą ir pavardę. Šių dviejų žodžių tarimas imamui sukėlė didelių sunkumų.

Užpildžius du trečdalius popieriaus, eilės, regis, išseko. Taigi, *tai* buvo surašyta. Iš laimės ir dėkingumo būčiau mielai apkabinusi imamą. Lyg pakylėta iki debesų nuplevenau per vidinį kiemą. Veriantis sunkiems mediniams vartams, imamas susimąstęs žvelgė į mus.

– Ar dabar aš iš tikrųjų tavo žmona? – slapčiomis paklausiau Kalido, beveik nepajėgdama nuslėpti savo džiaugsmo ir laimės.

– Lipkime greičiau į automobilį, – sutrikęs nusišypsojo jis.

Jiedu su vairuotoju, kantriai laukusiu mūsų prie mečetės, tuoj pat paniro į nenutrūkstamą žodžių srautą. Nustebęs egiptietis visiškai neteko savitvardos. Turbūt ne kasdien jis susiduria su tokiais beprotiškais dalykais.

– Prašau, Kalidai, papasakok pagaliau! – ėmiau tampyti jį už marškinių.

Tačiau Kalidas nesileido pertraukiamas. Automobilis ėmė važiuoti, o jis kuo ramiausiai kalbėjosi su taksi vairuotoju. Na, taip, juk vairuotojas vyras.

Įkišau galvą tarp jųdviejų, lyg pajėgčiau ką nors suprasti. Netikėtai mūsų draugas parodė pats į save, lyg klausdamas: „Kąąą, aš?“ O tada prapliupo juokais. Kažkas čia labai juokinga.

– Kalidai, pasakyk, ar mes jau susituokę?

– Iš dalies taip.

– Ne visai suprantu – ką reiškia „iš dalies“?

– Mums dar reikia liudininkų: arba dviejų vyrų ir keturių moterų, arba vieno vyro ir dviejų moterų.

– Baik juokus.

– Tai ne juokai. Tokia pas mus tvarka.

„Pas mus taip pat“, – pamaniau aš. Tik su moterų balsais yra kiek kitaip. Pasak Kalido, islame moteris – tai tik pusė žmogaus. Manęs tai nestebino, tačiau baisiai erzino.

– Vieną liudininką mes jau turime, ar ne taip, Hasanai? – tarė Kalidas, juokdamasis ir tapšnodamas vairuotojui per petį.

– O kas bus antrasis? – paklausiau nustebusi.

– Netrukus pamatysi.

Man užėmė žadą. Išvažiavusi iš Kairo, jaučiausi sukrėsta ir apimta išgąsčio. O štai dabar dar ir tai?

– Mūsų santuoka įsigalios tik tada, kai šį raštą pasirašysime mudu ir dar du liudininkai, – pridūrė Kalidas.

Tai išgirdusi, netekau amo. Vadinasi, ceremonija mečetėje nebuvo vien tik ritualas? Kalidui iš širdies rūpėjo, kad mūsų santuoką palaimintų Dievas?

Lyg apkvaitusi atsilošiau sėdynėje ir, žvelgdama į pro šalį skriejančius namus ir asilų traukiamus vežimus, užsisvajojau.

Kai jau buvome beveik privažiavę Nilo krantą, Kalidas atsisukęs tarė:

– Mūsų povestuvinė kelionė bus į Luksorą – išvykstame tuoj pat.

– Kaip? Juk jau penkta valanda vakaro. Manau, kad nuo Asuano iki Luksoro apie du šimtus kilometrų.

– Žinai, šiandien nenoriu grįžti į tą ankštą laivo kajutę. Mūsų laimę norėčiau atšvęsti su tavimi *Izmailijos* preziden-

tiniuose apartamentuose. Beje, šiandien rytą Ibrahimas patvirtino, kad laivo įgula jau dvi dienas laukia mūsų.

Gilus atodūsis išsprūdo iš mano lūpų. Galiausiai lioviausi priešintis ir pasidaviau likimui. Paskubomis išsiregistravome. Mūsų „draugas Hasanas" čiupo lagaminus, ir kelionė per Nilo slėnį prasidėjo.

– Palauk, – sušukau aš. – Kalidai, ar tau neatrodo, kad reikėtų dar sykį paskambinti į Kairą? Galėtum paklausti, ar *Izmailija* vis dar Luksore.

Ir išsišiepiau iki ausų.

Kalidas suirzęs žvilgtelėjo į mane. Pagalvojęs tarė:

– Gerai, jeigu tai tave nuramins.

Kai jis grįžo, iš jo akių nebuvo galima suprasti, kas jam buvo atsakyta. Atsisėdęs šalia, tarė:

– Galime važiuoti, Hasanai.

Nilo slėnį jau ėmė gaubti vėsus vakaras. Jeigu viskas klostysis gerai, šventyklų miestą Luksorą pasieksime po poros valandų. „Gaila, – pamaniau, – kad jau turime palikti Asuaną."

Viskas vyko pernelyg greitai. Iš pradžių negalėjome rasti laivo, tada išaiškėjo, kad visi viešbučiai užimti, feliuga taip pat nepaplaukiojome. O štai dabar temstant važiuojame per Nilo slėnį. „Kad tik šis atitarnavęs kledaras atlaikytų", – susirūpinusi galvojau. Rodės, viskas vyksta ne taip.

– Ar prisiskambinai Nabiliui? – po kurio laiko paklausiau.

– Kalbėjausi su Ibrahimu. Rytoj rytą jie visi atvažiuos į Luksorą. Ar džiaugiesi būsimu kruizu? – Kalidas spustelėjo man ranką.

– Vos begaliu apsakyti, kokia aš laiminga, brangusis.

Kalido akys suspindo iš pasitenkinimo. Tą akimirką buvo sunku numaldyti norą prisiliesti, dar labiau pajausti

vienas kitą. Pamaniau, kad jeigu dabar man kas nors nutiks, mirsiu būdama laiminga moteris.

Pro šalį skriejo granito uolos, smėlio dykumos ir senosios Egipto kapavietės. Visa skendėjo šešėliuose, atrodė keista ir netikroviška, lyg gražus, nepamirštamas sapnas.

Nilą apgaubus tamsioms sutemoms, Kalidas viena ranka apglėbė mane per pečius. Pakėliau į jį akis. Jo žvilgsnis sukrėtė. Priglaudžiau galvą prie peties, nors taip norėjau paliesti jo lūpas. Tamsoje pranyko blėstančios namų šviesos. Po kurio laiko, užliūliuota tolygaus variklio dūzgimo, užmigau.

– Brangioji, pabusk, – netikėtai išgirdau balsą.

– Ar mes jau atvažiavome? – krūptelėjau aš.

– Ne, dar ne. Tačiau mums būtinai reikia trumpam sustoti.

Apsidairiusi pamačiau varganą kavinę. Po skardiniu stogeliu žibėjo lemputės. Prie durų, sukryžiavęs rankas, stovėjo vyras ir žiūrėjo į gatvę.

– Kalidai, aš pavargusi, nueik vienas ko nors išgerti.

– Mes negalime palikti tavęs automobilyje. Eime.

Nesupratau, kodėl. Juk automobilis stovi prie pat įėjimo. Tačiau Kalidas nenusileido. Apmaudaudama išlipau ir nusekiau paskui vyrus.

– O kur apskritai mes esame?

– Edfu mieste.

Žvilgtelėjau į laikrodį. Mano galva, Edfu turėjo būti pusiaukelėje tarp abiejų miestų.

Įėjusi į kavinę, pajutau įdėmius, vertinančius kelių vyrų žvilgsnius. Regis, vietinių gyventojų draugija sutriko. Susidrovėjusi nuleidau galvą ir pasislėpiau už Kalido nugaros.

Nedidelę, pailgą kavinę į dvi dalis skyrė pertvara. Mes susėdome priekinėje dalyje, joje palei sieną stovėjo išrikiuoti nedideli mediniai stalai. Galinė kavinės dalis atrodė jaukiai, šeimyniškai įrengta. Joje sėdintys vyrai žiūrėjo televizorių arba klausėsi radijo – bent jau tokie garsai iš ten sklido. Ėmiau rimtai svarstyti, ar mus iš viso čia kas nors aptarnaus. Du musulmonai, europietė ir tamsut tamsutėlė naktis. Matėsi, kokie skeptiški vyrų veidai. Man visai nesinorėjo nusižengti čionykščiams papročiams. „Tiek to, – pamaniau, – Kalidas turbūt žino, ką daro."

– Verena, ko norėtum išgerti?

Iš tiesų prie mūsų staliuko artinosi kavinės savininkas – rudomis kelnėmis mūvintis egiptietis, pasirišęs virtuvinį rankšluostį.

Šiam nuėjus, Kalidas tarė:

– Mieloji, dabar mes susituoksime.

Praslinko kiek laiko, kol suvokiau, apie ką jis kalba.

– Bet juk ne čia? – sušnibždėjau pasipiktinusi. – Kodėl Ibrahimas ir Nabilis negali pabūti liudininkais?

– Mes tai atliksime dabar, – įsitempęs šyptelėjo Kalidas.

Man dar nespėjus paprieštarauti, jis vėl pasisuko į mūsų draugą Hasaną. Abu vyrai lyg sąmokslininkai suglaudė galvas, tarsi regztų kokius nors slaptus planus. Netrukus Kalidas paprašė ištraukti iš rankinės „šventąjį raštą". Ištiesė jį ant stalo atsargiai, lyg brangenybę. Virš mėlynu rašalu išmarginto popieriaus palinkusio Hasano veidu šmėstelėjo pagarbi šypsena. Abu vyrai trumpai susižvalgė, ir sutartis, regis, buvo patvirtinta. Hasanas ėmėsi veiksmų.

Ryžtingai atšlijęs nuo stalo, jis pasisuko į šalimais sėdintį kavinės lankytoją. Tuo tarpu Kalidas pamojo jam, kviesdamas prisėsti prie mūsų. Vyras šyptelėjo pro ūsą, lyg jau

seniai būtų supratęs, apie ką kalbama. Jis sutrikęs atsistojo ir, prisitraukęs kėdę, atsisėdo prie mūsų staliuko iš priekio. Kalidas, ketindamas pasiūlyti nepažįstamajam kavos, pašaukė padavėją. Tačiau, mūsų nuostabai, nepažįstamasis nesivaržydamas užsisakė dvigubą porciją datulių degtinės, ko šiaip tikrai nebūtų galėjęs sau leisti. Buvau tikra, kad iš už pertvaros viskas įdėmiai sekama. Kavinės savininkas lyg tarp kitko vis praeidavo pro šalį: tai pašluostydavo stalus, tai išeidavo į gatvę. Trumpai apsižvalgęs, netrukus grįždavo atgal. Pamažu ši scena tapo verta kino juostos.

Slapčiomis pro Kalido petį ėmiau žvilgčioti į nepažįstamąjį, mėgindama suprasti, ką šis mano apie mūsų prašymą. Jis atsikrenkštė, atrodė, lyg kažko lauktų. Na, išties labai drąsu prikibti taip prie žmogaus.

Nepažįstamajam užsisakius antrą dvigubą porciją, Kalidas ėmėsi veiksmų. Išsitraukęs raštą, pakišo jį egiptiečiui. Mačiau, kaip vyras, įdėmiai perskaitęs, sukosčiojo ir nedrąsiai šyptelėjo. Gal jis visai nemoka skaityti? O gal mano, kad čia kažkas ne taip?

– Verena, – netikėtai pasisukęs Kalidas atsilošė, kad visi mane gerai matytų. Abu egiptiečiai nekantraudami sužiuro. – Nepažįstamasis nori išgirsti, ar tu sutinki tekėti.

Vos nesusijuokiau – tokia nepaprasta man atrodė ši situacija. Vis dėlto prisiverčiau išlaikyti rimtį. Niekada nebūčiau pamaniusi, kad šis egiptietis atsiklaus mano nuomonės. Jaučiausi apstulbusi. Tačiau iš jų ryžto, su kuriuo jie ėmėsi reikalo, supratau, kaip visa tai oficialu ir reikšminga.

– *Yes, I do**, – linktelėjau aš.

Mano akys iš karto nukrypo į Kalidą, kuris lyg pakerėtas žiūrėjo į mane.

* Taip, aš sutinku.

Netrukus abu egiptiečiai vienas po kito iškilmingai pasirašė vedybų raštą. Aš lyg apdujusi pasirašiau paskutinė. Man pasirašinėjant, visų akys buvo nukreiptos į mane. „Niekas namuose manimi nepatikės, – galvojau aš. – Juo labiau Ailen. Dieve, jeigu ji žinotų, kas šią valandą dedasi šiame Dievo apleistame kampelyje." Kalidui apmokėjus sąskaitą, išsiruošėme važiuoti toliau.

Mums pakilus nuo stalo, už mūsų pasigirdo bildesys ir šauksmai. Išsigandusi staigiai apsisukau ir išvydau vyrus, žleginančius keptuvių dangčiais ir virtuvės reikmenimis. Iš nuostabos negalėjau užsičiaupti. Nedrąsiai šypsodamasis Kalidas ėmė tempti mane už rankovės laukan. Jis atrodė baisiai sutrikęs. Dundesys tapo kurtinantis, o galiausiai viską nustelbė laukinės, ausį rėžiančios trelės. Jos lydėjo mus iki pat automobilio. Žmonių vis daugėjo. Kalidas diskretiškai pasodino mane ant galinės automobilio sėdynės. Kyštelėjęs ranką kišenėn, jis išdalijo *bakšišą*, tada gelbėdamasis nėrė vidun.

– Važiuok, Hasanai, prašau, važiuok!

Lauke vis dar skambėjo trelės ir tarškesys. Pasukus už kampo ir nutilus triukšmui, bilsnojo vien tik besivelkančios skardinės. Hasanui slapčiomis žvilgtelėjus pro galinio matymo veidrodėlį, mes visi pratrūkome kvatoti.

– Kalidai, pasakyk, ar tai tiesa? O gal aš visai netekau proto?

Vietinių gyventojų poelgis nepaprastai sujaudino, tačiau dabar aš tiesiog apsiverkiau iš juoko. Kalidas susiėmė rankomis už galvos.

– Sustok, Hasanai. Aš nenoriu toliau taip keliauti Nilo slėniu.

Vėliau važiuojant, susimąsčiusi žvelgiau pro langą. Vis neišnyko tos kavinės, tų vyrų, slapčia viską nusprendu-

sių, vaizdas, ir tyliai stebėjausi. Tada prisiminiau imamą, mečetę, Kalido kalbą. Tiek daug įvykių per vieną dieną. Vienam kartui visko tikrai pernelyg daug. Tik praslinkus kuriam laikui susivokiau iš tiesų ištekėjusi. Ir dar pagal islamo papročius. „Kokia įsimintina diena!" – netikėtai nusmelkė mintis. Rodės, šis stebuklas privertė spindėti ir virpėti visą Nilo slėnį.

Pagaliau, po mūsų išvykimo iš Asuano praėjus kelioms valandoms, ties horizontu sužibo tūkstančiai šviesų. Išsitiesiau sėdynėje ir pažvelgiau į mūsų kelionės tikslą – šventyklų miestą Luksorą.

Šurmuliuojančioje Nilo krantinėje vienas šalia kito stovėjo daugybė prašmatnių, įstaigingų viešbučių, tarp jų ir turistų turgus, bankai bei kelionių agentūros. Kaip ir Asuane, Luksoro prieplaukoje, išsirikiavę dviem trimis eilėmis, plūduriavo dešimtys laivų. Nebus paprasta surasti *Izmailiją*. Blogiausiu atveju paieška gali trukti ir valandą.

Hasanas, būdamas tikras, jog viskas susiklostys gerai, sustojo ties prieplauka. Juk jis nenujautė, kas jo dar laukia. Regis, jis tikrai pasitikėjo Alachu. Štai jau septynias valandas važinėja su mumis, kol kas nepareikalavęs nė vieno piastro.

Nekantriai žiūrėjau į Kalidą ir Hasaną, besiartinančius prie ryškiai apšviestų laivų. Kurį laiką rodės, kad jie tuoj suras *Izmailiją*. Vienas įgulos narys linktelėjęs mostelėjo ranka į kitą pusę.

Netrukus pamečiau juodu iš akių. Krantinėje ir apie laivus vaikštinėjo begalės turistų, prekeivių ir elgetaujančių vaikų.

Įsitempiau išvydusi abu vyrus, nieko neradusius ir grįžtančius atgalios. Ir vėl viskas nuo pradžių. *Izmailijos* paieškos vis labiau priminė košmarą. Pirmą sykį paklausiau savęs,

kodėl mes, kaip ir kiti normalūs žmonės, negalime užsisakyti kruizo ir pasimėgauti ramybe, paklajoti po spalvingus turgus arba gėrėtis Nilu nuo *Savoy* viešbučio terasos.

Automobiliui pėsčiojo greičiu vėl pajudėjus promenada, nė vienas iš vyrų nepratarė nė žodžio. Po kurio laiko sustojome ir vyrai vėlei išlipo. Mačiau, kaip jie gestikuliuodami šaukia laivų įgulų nariams, kaip kalbasi su vietiniais gyventojais. Prie jų ėmė būriuotis vis daugiau žmonių. Kiekvienas mėgino įkišti ir savo trigrašį. Mano nuotaika visiškai išskydo, kai supratau, jog niekas nenutuokia, kur prisišvartavęs mūsų laivas. Netgi tie iš Kairo.

– Regis, tik rytoj kartu su Al Naseriais pateksime į laivą. Tokia jau Alacho valia, – tarė Kalidas, grįžęs į automobilį.

Pajutau, kad tuoj palūšiu.

Dabar svarbiausia buvo rasti nakvynę. Hasanas nė nepamėgino jos ieškoti man taip patinkančiuose viešbučiuose prie upės. Jis pasuko automobilį tiesiai į miesto centrą, kur greitai radome nakvynę. Nors ir trūko kvapą gniaužiančio vaizdo į Nilą, bet buvo lova.

Atsisveikindami su Hasanu turėjome šventai pažadėti, kad susisieksime su juo, kai būsime pasirengę grįžti į Asuaną. Jo žmona paruošianti mums šventinius pietus – juk reikia atšvęsti šią dieną. O ir šiaip dabar mes priklausome jo šeimai. Nudžiugintas dosnaus atlygio, Hasanas įlipo į automobilį ir nuvažiavo.

Kalidas nedelsdamas paskambino į Kairą. Pas mus būtų buvę nemandagu trukdyti tokiu metu, tačiau čia viskas kitaip. Šniaukšdama datules, įsitempusi klausiausi jo žodžių. Kalido intonacija šokčiojo aukštyn žemyn, kol galiausiai jo balsas visai pritilo, o veido bruožai įsitempė. Jis įdėmiai klausėsi pašnekovo, kelis kartus nusiminęs atsikrenkštė. Galiausiai nepatenkintas pratrūko priekaištauti.

Kai Kalidas padėjo ragelį, jo veide buvo matyti kaltės išraiška.

– Verena, brangioji, turiu tau šį tą prisipažinti – mūsų laivas vis dėlto yra Asuane.

– Ne, prašau, nereikia, – krūptelėjau aš.

Po mano kojomis ėmė siūbuoti žemė. Skruostai išblyško, kvėpavimas tapo paviršutiniškas. Panorau, kad šią akimirką viskas baigtųsi. Kalidas tuojau sučiupo mane, papurtė, norėdamas priversti nusišypsoti, ir – kaip visada – stengėsi supaprastinti reikalą.

– Klausyk, nevažiuosime atgal taksi. Rytoj rytą išskrisime į Asuaną lėktuvu – įlipsime į lėktuvą, kuriuo atskris visa Al Naserių giminė.

– Nekalbėk, nenoriu klausytis jokių pasakų.

– Mano saldžioji, mažoji žmonele, nėra prasmės pykti. Žinai, juk mūsų dar laukia vestuvinė naktis? O dabar eime pavalgyti, tikriausiai tu taip pat labai išalkusi.

Įkvėpusi oro, norėjau kažką pasakyti, bet supratau, kad tai beprasmiška. Vis tiek viskas bus kitaip. Dėdamasi nusivylusi ir įsižeidusi, pasikišau po pažastimi rankinę. Ne, nenubaustas jis nuo manęs nepaspruks.

Telestar I

Kai viešbučio tarnyba mus išplėšė iš miegų, kambaryje dar buvo tamsu.

– Kelkis, *habibti*, septynios valandos.

Nekreipiau į tai dėmesio. Girdėjau Kalidą einant į vonią, tada vėl užsnūdau.

– Brangioji, jeigu netrukus neatsikelsi, liksime nepusryčiavę, – nuskambėjo tvirtas jo balsas.

Įsikibau į pagalvę ir užsimerkiau – norėjau, kad Kalidas pranyktų. Tačiau tai nepadėjo – jis vis dar stovėjo prie lovos. Galų gale, netekęs kantrybės, jis nutraukė antklodę. Apsimiegojusi nušlepsėjau į vonios kambarį ir išgirdau suskambant telefoną. Ar būtina kelti tokį triukšmą? Vienintelis dalykas, kurį galiu ištverti tokią valandą, – į vonią bėgančio vandens garsas ir subtilus vonios esencijų aromatas.

– Verena, Verena, – netrukus Kalidas lyg padūkęs ėmė belstis į duris. – Išsivalyti dantis galėsi ir Asuane. Turime tučtuojau vykti į oro uostą. Apačioje prie registratūros laukia Nabilis – visi laukia mūsų. Lėktuvas išskrenda ne devintą, o aštuntą. Greičiau, paskubėk.

Atplėšusi duris, pralėkiau pro jį keikdamasi Šveicarijos vokiečių kalba: „Velniai griebtų, dabar jau pakaks, noriu namo."

Kalidas, nieko nesuprasdamas, stovėjo prasižiojęs, nespėjęs iki galo užsimauti kelnių. Tai, kad tokia situacija arabams nėra visiškai neįprasta, suvoksiu vėliau. Čia arba dienų dienas niekas nevyksta, arba staiga, viską pametus, lekiama galvotrūkčiais.

– Mylimoji, prašau, nuo šiol viskas bus gerai, pamatysi...

– Geriau patylėk, aš jau ruošiuosi.

Kažkas pasibeldė į duris. Tai buvo durininkas. Po kambarį ėmė žaibiškai skraidyti plaukų šepečiai, neseserai, drabužiai ir bateliai. Po dešimties minučių mes jau uždusę lėkėme per vestibiulį. Nabilis, jau užmokėjęs už viešbutį, skubino mus prie išėjimo. Čia, įjungęs variklį ir pasiruošęs važiuoti, mūsų laukė vairuotojas. Penkios minutės po aštuonių pasiekėme Luksoro oro uostą. Nabilis pervedė mus su visu bagažu per visas kontrolės tarnybas į VIP laukiamąjį. Pravirose duryse, laikydamas rankoje radijo stotelę, stovėjo saugumo tarnybos darbuotojas. Sunkiai alsuoda-

ma žvilgtelėjau pro jį į aerodromą ir pamačiau didelį Al Naserių skrydžių bendrovės lėktuvą. Ar jis mūsų? Stotelė spragsėjo ir traškėjo, tada pasigirdo nesuprantami šauksmai. Tuo metu privažiavo nedidelis autobusas. Į jį buvo sumesti mūsų lagaminai, paskui į autobusą įšokome ir mes. Nemačiau nei lėktuvo bilietų, nei įlaipinimo talonų.

Važiuojant prie lėktuvo, Nabilio veidas plačiai spindėjo tylia šypsena. Jam pavyko. Jam pavyko reguliaraus tarpinio nusileidimo Luksore metu išplėšti iš lovos savo draugus ir atgabenti juos į lėktuvą. Neįtikėtina.

Įėjus į lėktuvo saloną, į mus nukrypo du šimtai priekaištaujančių ir smalsių turistų žvilgsnių. Man vėl norėjosi prasmegti skradžiai žemę. Tą pačią akimirką išgirdau šūkaujant Ibrahimą:

– O, šeichai Kalidai, šeichai Kalidai, sveiki atvykę – *Ahlan wa sahlan.*

Tą pačią akimirką pasigirdo plojimai, jie vis garsiau vilnijo per lėktuvo saloną. Iš gėdos temačiau tik draugų galvas, ne jų veidus.

– Verena, gali sėstis, mes pasisveikinsime su jais Asuane, – iš sąstingio mane išplėšė balsas.

Su palengvėjimu pasislinkau į vietą prie lango. Kalidas atsisėdo per vidurį, o Nabilis – prie tako.

Lėktuvui pakilus ir ankstyvoje saulėje sutviskus rytuose besidriekiančiai dykumai, mano nuotaika išsigiedrijo. „Tai, ką patyriau per trumpą laiką, kiti nepatiria per visą savo gyvenimą“, – pamaniau.

Asuanas dar tik budo, kai mes keliais taksi automobiliais pasukome Nilo krantine.

– Žiūrėkite, – tarė Nabilis, – ar matote tą bokštą? Tai *Oberoi* viešbutis. O ar matote priešais stovintį laivą? Šis laivas mūsų.

Mudvi su Ailen iš džiaugsmo puolėme viena kitai į glėbį. Kaip gerai, kad jie pagaliau išsiaiškino, kur yra mūsų laivas.

– Mums, Nabili, nešovė į galvą mintis, kad *Izmailija* švartuojasi prie kito upės kranto.

– Tai, ką tu matai, yra ne kitas upės krantas, o Elefantinos sala.

– Štai kaip. Ailen, duok savo žemėlapį. Ar žinojai, kad Nile yra tokia didelė sala?

– Pasakyk, – tarė Ailen, tiriamu žvilgsniu žiūrėdama į mane, – ką jūs iš tiesų veikėte Asuane šias dvi dienas?

Pajutau, kaip visa išraudau.

– Ak, Ailen, kad tu žinotum. Vėliau papasakosiu tau viską, su visomis smulkmenomis.

Po penkių minučių kelionės *Oberoi* maršrutiniu laiveliu priplaukėme pietinį salos smaigalį. Mūsų nuostabai, tarp palmių lyg iš pasakos išniro didžiulė arabiška palapinė, primenanti filmo dekoraciją. Šalimais spindėjo mūsų iškilusis Nilo laivas. Tarp denių ir virš vaterlinijos driekėsi mėlynos juostos. Išvydusi laivo pavadinimą, nepatikėjau savo akimis: *Telestar I.*

– Kalidai, negi mūsų laivas buvo pervadintas?

Žinojau, kad taip kalbėti nedora. Tikriausiai čia jis niekuo dėtas. Kaip paaiškėjo, mums pasakė dar ir ne tą laivo pavadinimą. Komentarai nereikalingi. Tačiau koks keistas tas Nilo laivo pavadinimas – *Telestar I.*

Matyt, troškimas atrodyti vakarietiškai ir šiuolaikiškai žavingojo Nilo viduryje buvo nepamatuotas. Kalifas, laivo savininkas, jau laukė mūsų laive. Tikriausiai jis, kaip ir broliai Al Naseriai, labai įtakingas – vis dėlto jo laivas prisišvartavęs pačioje geriausioje prieplaukos vietoje prie

pirmojo Nilo slenksčio. Laivo hole pasisveikinome su juo, apsuptu šeimos narių ir draugų. Jis buvo apkūnus, netvarkingai apsirengęs, šeštą dešimtį pasiekęs vyras susitaršiusiais plaukais. Vien tik iš *Rolex* firmos laikrodžio galėjai suprasti egiptietį esant pasiturintį.

Per priėmimą suskaičiavau svečius. Jų buvo septyniolika, tarp jų dvylika – vyrų. Mudvi su Ailen nusistebėjome lyčių disproporcija, tačiau iš esmės tai neturėjo reikšmės. Svarbiausia, kad pagaliau prasidėjo mūsų kruizas Nilu, apie kurį taip svajojome.

Vyrams tingiai šnekučiuojantis, patraukėme į savo kajutes. Pasinaudojau proga pagaliau užbaigti rytinį tualetą. Vos tik palindau po dušu, kažkas pabeldė į duris.

– Drabužių valymo tarnyba!

Taigi jau prasidėjo. Penkiasdešimties narių įgula kelias dienas mus gerokai palepins.

Paskui dar kartą pasigirdo beldimas. Šįkart atėjo Kalidas.

– Na, mūsų kajutė visai nebloga. Palyginti su *Jazminu*, čia turime vietos į valias.

Išties taip. Tačiau kur prezidentiniai apartamentai, apie kuriuos jis kalbėjo? Pamažu pasijutau bepradedanti po truputį suvokti rytietišką mąstymo būdą. Gal vieną gražią dieną ir priprasiu prie vietinių įpročių.

– Ar dar laukiame svečių, ar jau greitai išplauksime?

– Kiek girdėjau, tik po vidurnakčio išplauksime pasroviui. *Oberoi* palapinėje įvyks didžiulė Naujųjų metų sutikimo šventė.

– Tikrai? Kalbi apie tą tarp palmių plytinčią arabų pasaką iš Tūkstančio ir vienos nakties?

– Taip.

– Nuostabu.

Dabar paaiškėjo, kodėl mūsų laivas prisišvartavęs netoli *Oberoi* viešbučio.

Nilą apglėbus nakties sutemoms, prasidėjo Naujųjų metų šventė. Didžioji palapinė buvo pilnut pilnutėlė. Rodės, lyg į Asuaną, norėdamos pasižiūrėti šio renginio, būtų suskridusios visos Kairo garsenybės. Žymūs kompozitoriai, scenos žvaigždės ir menininkai linksmino susirinkusius į iškilmes žmones. Šventiniame šurmulyje vis ieškojau progos pasikalbėti su Ailen, tačiau tai pasirodė neįmanoma. Aplinkui buvo per daug triukšmo ir jaudulio. Prieš vidurnaktį buvo atneštas šampanas. Pokšėjo kamščiai, ir žmonių rankos tiesėsi prie žvilgančių, putojančių, raibuliuojančių taurių. Iki Naujųjų metų buvo likusios tik kelios sekundės. Visus apėmė nepaprastas jaudulys.

Staiga muzika nutilo. Įtampai vis kylant, netikėtai ant scenos pasirodė *ji*, garsi Egipto žvaigždė. Paėmusi mikrofoną, ėmė skaičiuoti nuo dešimt iki vieno. Tuo metu egiptiečiai lyg apkvaitę iš susižavėjimo plojo ir šėlo. Buvo neįmanoma nieko suprasti. Dainininkei surikus „Laimingų Naujųjų metų" ir uždainavus pirmąją dainą, sužavėti žmonės apsipylė ašaromis. Tokia be galo jausminga akimirka. Nė karto anksčiau nebuvau patyrusi nieko panašaus. Visi žmonės, net ir vyrai, nepaprastai žavėjosi scenos žvaigždės balsu ir atvirai reiškė emocijas. Tą akimirką pamiršau visus savo patirtus vargus. Nebesvarbu, kaip pavadintas mūsų laivas: *Telestar* ar *Izmailija*. Gyvenime yra kur kas svarbesnių dalykų. Mane užbūrė toks nevaržomas jausmų protrūkis. Pajutau, kad myliu šiuos egiptiečius.

Kalidas pamažu ėmė jaustis nejaukiai. Jis nebuvo pratęs prie tokios jausmų raiškos. Nors visus čia vienijo islamas, tačiau mentaliteto būta skirtingo.

Sudainavusi porą dainų, atlikėja pranyko žaibuojančiame scenos žibintų sūkuryje. Muzika vėlei nutilo. Visi nekantraudami žvelgė į sceną. Tuomet lauke pasigirdo pokšėjimas ir griaudėjimas. Vidurnakčio fejerverkai. Svajingai nusiteikę šventės svečiai pakilo iš savo vietų ir nuskubėjo ten, kur girdėjosi triukšmas ir paslaptingas bilsmas. Apimta jaudulio, stovėjau priešais šešėliuose skendintį vakarinį krantą. Ant vandens suposi šventiškai apšviesti Nilo laivai. Mėnulio nutviekstame trikampyje plaukiojo feliugos, o jų burės fejerverkų siautulyje kaskart vaiduokliškai nušvisdavo. Panorau atsidurti tarp sidabro kibirkščių, pažyrančių danguje ir veikiai jau šnypščiančių Nilo vandenyse. Kalidas laikė mane apglėbęs per pečius. Oras buvo gaivus, o padangę, lyg kilimą, nusagstytą žvaigždžių, regis, galėjai pasiekti ranka. Jaučiausi labai labai laiminga. Staiga iš garsiakalbių pasklido duslus švokštimas. Sucypus stiprintuvams, nuskambėjo vylingas moters balsas:

– Ar norite pamatyti pilvo šokį? – sušuko ji per mikrofoną. Lyg iš tolo atvilnijo būgnų dundesys ir arabų muzikos garsai.

Žmonėms suskatus atgal į palapinę, scenos žvaigždė šūksniais vis kurstė juos. Mano nuostabai, garsenybė turėjo ne tik dievišką balsą, bet ir mokėjo gundomai judinti klubus. Jai ėmus šokti, žmonės plūstelėjo prie scenos – niekas negalėjo sulaikyti jų ant kėdžių. Jie plojo vis smarkiau ir šaukė vis garsiau, kol galiausiai viskas pavirto tikru chaosu.

Po kurio laiko grįžome atgal į laivą. Turbūt Kalifas bus paruošęs daugiau staigmenų. Prie mūsų prisidėjo dar viena svečių pora. Tikriau sakant, su kūdikiu jų buvo trys.

Išdidusis tėvas, Kalifo draugas, atvyko specialiai iš Paryžiaus. Norėdamas pagilinti šokio meno ir mimikos ge-

bėjimus, egiptietis prieš kelerius metus persikėlė į miestą prie Senos. Nūnai, matyt, jis rengėsi parodyti privatų šou. Juodi, ilgi egiptiečio plaukai stirksojo susivėlę, pakaušyje jau ryškėjo plikė, tačiau ūsai buvo vešlūs. Dėl nuginkluojančios šypsenos ir didelio ūgio vyras atrodė nepaprastai pašėlęs – vienu žodžiu, menininkas. Sklido kalbos, kad Paryžiuje jis turi nuosavą pilvo šokio mokyklą. Jo žmona mokėsi toje mokykloje, ten jiedu ir susipažino. Ir štai dabar trijų asmenų šeima šokdama keliauja aplink pasaulį.

Bare paskubomis buvo stumdomi foteliai. Iš garso kolonėlių skambant egiptietiškai muzikai, buvo maišomi gėrimai. Pagaliau galėsiu pasikalbėti su Ailen. Jau visą vakarą degiau iš nekantrumo pasidalyti su ja įspūdžiais.

Šou prasidėjo. Iš garsintuvų pasigirdo būgnų, dūdų ir armonikų garsai. Mūsų menininkas, apsivilkęs mėlyną džalabiją, basas suko medinę lazdą. Skambant liūdnai melodijai, ėmė linguoti kupranugario žingsniu. Jo veidu šmėstelėjo šypsena. Šokėjas spinduliavo nepalytėtu, stačiai virpulį keliančiu grožiu. Vyrai susižavėję pašnibždomis ragino, drąsino jį. Netrukus visi ėmė rėkti ir klykti iš juoko. Po dviejų trijų dainų per salę atšnarėjo pilvo šokėja. Ji vilkėjo šviesiai mėlyno šilko drabužius su aukso spalvos ornamentais, ant klubų juosėjo klubjuostes. Lengvai ir elegantiškai ji įsiliejo į savo vyro šokį. Muzika tolydžio vis greitėjo. Prancūzė, apimta ekstazės, virpino klubus. Pakerėtų žiūrovų žvilgsniai tarytum sustingo. Atrodė, lyg visiems terūpėtų kuo geriau įsiminti šviesiaplaukės, pieno baltumo odos moters paveikslą. Vinguriuojančiam kūnui svaiginamai vibruojant, plojimai vis labiau šėlo, kol galiausiai šokėja vėl palengva, lyg kopas glamonėjantis vėjas, ėmė linguoti pagal muzikos ritmą. Abiejų partnerių judesiai virtuoziškai susiliejo, ir jie šoko toliau.

Netikėtai šokėjai ėmė kviesti žiūrovus šokti. Kvietė tol, kol ištuštėjo beveik visi odiniai krėslai. Kalidas nesileido išjudinamas. Kai mane iškvietė šokti, žvilgtelėjau į jį pagalbos prašančiu žvilgsniu. Tačiau nieko nepešiau. Kadangi vyrų buvo gerokai daugiau, neišvengiau kelių egiptiečių kvietimo. Iš pradžių – Ibrahimas, tada Nabilis, vėliau nepažįstamas vyras, kuris šokdamas mane vis suko ir gręžiojo apie save. Netrukus lioviausi drovėtis ir leidausi nešama linksmos nuotaikos. Ailen, taip pat kuo geriausio ūpo, pagal pašėlusią muziką lingavo klubais. Kuo toliau, tuo darėsi smagiau, niekas jau nebegalvojo apie miegą.

Staiga pastebėjau, kaip Kalidas, laikydamas rankoje viskio taurę, pavyduliaudamas nenuleidžia akių. Prislėgta, lyg nusikaltusi grįžau į savo vietą. Nieko netardama, perbraukiau ranka per jo ranką ir raminamai nusišypsojau. Akimirką pasirodė, lyg jis ketintų sviesti stiklą į grindis. Vis dėlto galiausiai viskį išgėrė. Kalidas lūpų kampučiais prisivertė nusišypsoti, tačiau žinojau, kokia apgaulinga gali būti tokia šypsena.

– Kalidai, eime miegoti, tavo žmona pavargusi, – tariau susirūpinusi.

– Tikrai? – nukreipęs žvilgsnį į šokių aikštelę, nenatūraliai nusišypsojo Kalidas.

Tuo metu grįžo Ailen.

– Jūs man, žinoma, atleisite, jeigu aš paliksiu jus kelias minutes vienas, – tarė Kalidas.

Pakilęs iš vietos jis prisidėjo prie vyrų pulkelio. Buvau tikra, kad alkoholis jį blogai veikia. Juk Kalidas prie jo nepratęs. Staiga perskrodė mintis, kad galbūt jis geria visai ne iš pavydo. Galbūt jis tik dabar kaip reikiant suvokė susitikimo su imamu svarbą. Anksčiau ar vėliau Kalidą gali

imti kamuoti sąžinės priekaištai, jis gali pradėti su visais konfliktuoti. Jis, doras, tikintis musulmonas. O gal išties viskas kitaip? Šiaip ar taip, toks jo poelgis liudijo neįtikėtiną drąsą ir stiprybę. Mylintis vyras daugiau nieko neįstengtų padaryti.

Retsykiais žvilgtelėdavau į Kalidą, norėdama įsitikinti, kad viskas gerai. Nelauktai Ailen man priminė, kad dar nepapasakojau jai paskutinių naujienų.

Tuo metu jau lengvai įkaušusi ji klausėsi manęs su vis didėjančia nuostaba, kartais garsiai pasibaisėdama ar skardžiai kvatodama. Kai galų gale jai su visomis smulkmenomis išklojau apie vedybas ir kelionę į Luksorą, Ailen, lyg pritrūkusi žodžių, išsižiojo ir įsispoksojo į mane.

– Netikiu, Verena, to negali būti.

– Na, Kalidas taip sako.

– O kur tas vedybų raštas?

– Nešiojuosi jį su savimi rankinėje.

Nurijusi seiles, Ailen slapčiomis dirstelėjo Kalido pusėn. Tada tarė:

– Eime greičiau į lauką. Turiu tai pamatyti.

Nemačiom pasikišusios po pažastimi rankines, mudvi pasukome į moterų tualetą. Durims užsivėrus, Ailen vos ne sprogo iš nekantrumo.

– O Viešpatie, netikiu tuo, Verena!

Ėmiau raustis savo rankinėje, tuo metu Ailen pirštais barbeno į kriauklės kraštą. Stebėjausi, kodėl šis raštas Ailen atrodo toks svarbus.

Galų gale ištiesiau jai popieriaus lapą ir nekantriai laukiau, kokią reakciją šis jai sukels. Ailen iš nuostabos vis labiau žiojosi. Ji atidžiai tyrinėjo arabiškus rašmenis; rodos, mintys vis smarkiau sukosi galvoje. Staiga Ailen

karščiuodamasi kažką šūktelėjo, o tada, kone springdama, ėmė berti:

– O, Verena, tu net nenujauti. Ar tu bent žinai, ką reiškia šis dokumentas? Jeigu dabar pastosi, Kalidas turės pripažinti vaiką teisėtu paveldėtoju.

Aš, nieko nesuprasdama, lyg apdujusi stovėjau prie tualeto veidrodžio. Kas gi galvoja apie nėštumą. Ši airė, operacinės seselė iš Abu Dabio, jau visai pakvaišo.

– Ei, Ailen, nereikia, – tariau aš. – Kol Kalidas Al Vahoje neatšaukė savo pažado vesti, man tai neatrodo svarbu.

– Tikrai taip manai?

Aš įsitikinusi linktelėjau.

– Na, tiek to su tais pasižadėjimais vesti. Vis dėlto dabar esi teisėta šeicho Kalido bin Sultano Al Rašido žmona. Čia taip parašyta. Visa tai įvykdyta pagal Korano valią ir, kaip to reikalauja įstatymai, pasirašyta liudininkų.

Griežtu žvilgsniu pažvelgusi į mane, pridūrė:

– Niekada nepaleisk šio dokumento iš rankų!

Net jeigu Ailen ir buvo teisi kalbėdama apie įstatymus, jos patarimai mane kuo mažiausiai jaudino. Aš buvau apimta visai kitokių jausmų. Nerimavau, ar Kalidui, sugrįžus į Al Vahą, pakaks drąsos sušaukti šeimos tarybą.

Aną naktį Kalidas gėrė daugiau, nei jam derėjo. Jį suimdavo juokas, kai tik paragindavau eiti. Galiausiai atsisveikinusi išėjau, vildamasi, jog jis netrukus grįš į kajutę. Taip ir atsitiko.

Parėjęs jis krito ant lovos su visais drabužiais ir batais. Bandžiau jį nurengti, bet jo rankos, kojos ir galva buvo pernelyg sunkūs. Jis dar ištarė paskutinius žodžius:

– Ar papasakojai Ailen apie mūsų vedybas?

– Taip, žinoma. Kodėl klausi?

Iš Kalido lūpų išsprūdo apmaudus atodūsis.

– Argi negalėjai palaukti – rytoj tai žinos visas Kairas, o poryt – Abu Dabis, – suvaitojo jis.

Aš apstulbau. Taip toli dar negalvojau.

– Kaip manai, kiek laiko užtruks, kol ši žinia atkeliaus iki Al Vahos! – Kalido balse pasigirdo neviltis.

– Brangusis, aš pasirūpinsiu, kad Ailen niekam nepasakotų, gerai?

Gaudydamas orą, Kalidas isteriškai nusijuokė:

– Bet Ibrahimas! Po galais, ji jau šią akimirką jam tai pasakoja. Dieve, saugok mane... – sumurmėjo Kalidas, – turėsiu pasikalbėti su Ibrahimu.

Kalidas, nugrimzdęs į pagalvę, užmigo giliu miegu.

Pasijutau baisiai nemaloniai suvokusi, kokios bėdos pridariau. Kalido nuogąstavimai buvo tikrai pagrįsti. Sunku įsivaizduoti, kokia kils drama, kai Al Vaha sužinos apie šias vedybas, pačiam Kalidui dar nespėjus pasikalbėti su savo šeima.

Užuot gulėjusi jo glėbyje ir mėgavusis naktį ramiai skrodžiančiu laivu, nesudėjau nė bluosto. Kokia šio rašto vertė ir kokia Ailen buvo teisi, suvokiau greičiau, nei būčiau to norėjusi.

Pažvelgusi pro langą, pamačiau šalimais sūkuriuojančias laivo perskrostas bangeles. Nei variklių gausmas, nei pro užuolaidas besiskverbiančios saulės spinduliai neįstengė Kalido prižadinti. Prisiminusi, kokiu žvilgsniu vakar jis žvelgė į mane, pasijutau nejaukiai. Nusprendžiau palūkėti, kol jis pabus.

Koridoriuje kažkas sušnarėjo, pasigirdo žingsniai. Aiškiai išgirdau Ibrahimo balsą. Jis, be abejo, jau žino naujieną. Ailen vėliausiai šį rytą tikrai bus ją išklojusi.

Vėl žvilgtelėjusi pro liuką, pamačiau vešlias palmių giraites ir derlingus laukus. „Vaizdas nuo denio tikriausiai nuostabus, – galvojau liūdnai. – Oi, kada gi pagaliau pabus mano vyras. Dėl jo vartymosi lovoje pusę kruizo laiko praleisime kajutėje."

Praėjus valandai, suklusau. Netikėtai laivo motorai smarkiai subildėjo, tada laivas, lyg įjungus atbulinį bėgį, trūktelėjo. Skubiai atitraukusi užuolaidą, tiesiai priešais save išvydau stačią krantinės sieną. Laivui artinantis prie jos ir gaudžiant motorams, pagaliau Kalidas ėmė busti.

– Labas, mielasis, į naujametinius pusryčius mes jau pavėlavome, tačiau gal dar gausime kavos.

– Kur mes? – paklausė sutrikęs Kalidas, dairydamasis aplinkui.

– Nežinau. Laivas ką tik prisišvartavo.

– O, mano galva, kaip man ją skauda...

Tuo metu koridoriuje vėl išgirdau Ibrahimo balsą. Netrukus pasigirdo energingas beldimas į duris:

– Kalidai!

Pavartęs akis, Kalidas susiėmė:

– ...taip?

– Ar atidaryti duris? – paklausiau jo.

Kalidas numojo ranka – kas bus, tas bus. Aš pasukau duryse raktą, leisdama Ibrahimui žvilgtelėti į mūsų kajutę.

Akimirką sudanietis mėgino išlikti ramus, tačiau netrukus triukšmingai praskriejo pro mane ir nesivaržydamas prisėdo šalia Kalido ant lovos krašto. Na štai ir atsirado proga. Žaibiškai įsispyrusi į batelius, išsmukau iš kajutės.

Koridoriuose girdėjosi žingsniai, darinėjamos durys ir spynose sukami raktai. Ailen kajutės durys buvo praviros. Pamačiau Ailen, besirausiančią rankinėje.

– Labas, Ailen, netrukdau tau?

– Ne, užeik, – šaižiu balsu tarė ji, – kur tūnote visą rytą?

– Kalidui skauda galvą, tikriausiai jis per daug išgėrė, – susigėdusi nuleidau akis.

– Gaila, jūs nematote tokios grožybės. Ar iš viso žinai, kur mes?

– Ne, nė nenumanau.

– Edfu mieste!

– Negaliu patikėti. Toks sutapimas!

– Taip. Ibsas kaip tik ketino užeiti pas jus ir kartu su jumis išeiti į krantą. Žinai, Verena, būtinai turiu pamatyti tą kavinę, kurioje jūs susituokėte. Ši istorija tokia įdomi. O paskui galėtume pavaikštinėti po turgų.

Man užėmė kvapą. Tik to Kalidui ir trūksta. Turėjau atkalbėti Ailen nuo šios minties, tačiau kaip?

– Gera mintis, – tariau, – bet Kalidui labiau reikia aspirino nei pasivaikščiojimo po Edfu.

– Ar jam išties taip bloga?

– Regis, taip.

– Na, tuomet išeisime į krantą be jo, – prabėgomis tarė Ailen.

Staiga pasijutau nemaloniai ketindama uždrausti Ailen kalbėti ar net prisaikdinti tylėti. Galbūt būsią geriau, jeigu šį reikalą sutvarkys vyrai – taip, kaip ir priklauso Arabijoje. Taigi savo ketinimo atsisakiau.

Netrukus duryse pasirodė Ibrahimas.

– Na, kaip, ar Kalidas eis su mumis į miestą? – vienu kartu išpyškinome mes.

– Ne, kol kas jis liks laive.

Bandžiau perprasti, ar tik Ibrahimas negrįžta po kryžminės apklausos, tačiau šis, jeigu apsimetinėjo, tai puikiai. Iš jo veido niekaip negalėjai suprasti, apie ką juodu kalbėjosi.

Vieni svečiai tingiai leido laiką saulėje ant denio, kiti buvo išėję iš laivo arba – kaip Kalidas – apsvaigę po naujametinės nakties miegojo.

Prieš išlipdama į krantą su Ailen ir Ibrahimu, parūpinau Kalidui aspirino ir apelsinų sulčių. Meilikaudama pabučiavau jam į skruostą, vildamasi, kad jis atleis man už klaidą. Apie pokalbį su Ibrahimu Kalidas nė neužsiminė.

Pėsčiųjų zona šurmuliavo ir klegėjo. Nelygia gatve dardėjo arklių traukiami vežimaičiai. Kitaip nei Luksore ir Asuane, čia palei krantinę driekėsi nesutvarkyta gatvė. Suglumusi stebėjau, kaip vargani čiabuviai, paskendę savyje, tupi pačiame gatvės viduryje. Sustojau lyg prikaustyta, baimindamasi, jog juos užkliudys pro šalį važiuojantys sunkvežimiai ar brikos. Vis dėlto, rodos, įgudę vairuotojai ir vežikai išsilenkdavo jų.

Apžiūrėti šį miestą pėsčiomis pasirodė beveik neįmanoma. Mus apipuolė būriai vaikų ir elgetų. Baimingai prisispaudžiau prie Ailen. Mieliausiai būčiau grįžusi atgal, tačiau galų gale Ibrahimui pavyko sustabdyti seną, girgždantį vežimaitį.

Vežimas pasuko tiesiai į margaspalvę gatvę, vedančią nuo Nilo į miesto pusę. Žvalgiausi į kairę ir dešinę, tačiau niekur nemačiau mūsų slaptosios kavinės. Dienos šviesoje viskas atrodė kitaip. Man netgi atrodė, kad iš viso nesu buvusi šiame mieste. Matyt, paslaptingoji kavinė yra kitoje miesto dalyje, o gal net ir kitoje upės pusėje.

Pagaliau prie turgaus vežikas mus paleido. „Keista, – pamaniau, – kažkodėl staiga tos kavinės paieška pasidarė ne tokia jau svarbi." Visą laiką stebėjausi, kad Ailen nė žodeliu apie tai neužsimena. Tikriausiai vien dėl to, kad šalia – Ibrahimas. Kol buvau kajutėje su Kalidu, kažkas turėjo įvykti. Ibrahimas privertė Ailen tylėti. Dabar tuo jau neabejojau. Anksčiau ji negalėjo atsistebėti šia istorija. Vos tik atsiras proga, ji man tikrai viską atskleis – bent jau aš taip tikėjausi.

Turguje išvydome galybę prieskonių, kvepalų, žiestų puodynių ir marškinėlių su faraonų atvaizdais. Mane magiškai traukė egzotiški kvapai, svaiginančios rytietiškos kvepalų esencijos. Ibrahimas darbavosi abiem rankomis, stengdamasis apsaugoti mus nuo įkyrių prekeivių. Ailen perkant marškinėlius, aš uostinėjau visus iš eilės kvepalus. Ibrahimas nuolat švytavo tarp mūsų, žiūrėdamas, kad mūsų neapgautų.

Po dviejų valandų grįžome į laivą. Kai prie *Telestar I* ėmėme vienas kitą fotografuoti, pastebėjau Kalidą. Jis atokiai stovėjo prie trapo į laivą ir, užsidėjęs saulės akinius, viską stebėjo. Kas žino, kiek laiko jis mus akylai sekė. Prieš tai mes, linksmai nusiteikę, padarėme kelias nuotraukas. Tarp jų buvo ir vienas žavus kadras, kuriame Ibrahimas buvo draugiškai mane apkabinęs.

Kalidui tebestovint, šūktelėjau per lieptelį ir parodžiau į fotoaparatą. Tuomet pamačiau šalia jo vieną keleivį. Šiam ėmus kalbėti, įsidėjau fotoaparatą į rankinę. Dar bus užtektinai progų kartu nusifotografuoti prie laivo.

– Labas, mielasis, ar jautiesi geriau? – paklausiau, kai mudu pasisveikinome.

Prisivertęs nusišypsoti, Kalidas iš karto nukreipė dėmesį į Ibrahimą. Dabar tikrai supratau, kad kuo skubiau turime pasikalbėti akis į akį.

– Eime į kajutę, noriu parodyti, ką nusipirkau, – tariau jam.

– Tuojau, brangioji.

Dar mums stovint prie registratūros, nutiko kai kas baisaus. Paėmęs mano fotoaparatą, Kalidas dėjosi norįs padaryti nuotrauką.

– Na, kaip veikia šis daikčiukas?

Vos jam ištarus šiuos žodžius, atsidarė fotoaparato dangtelis. Akimirką suglumusi žiūrėjau į jo rankas, tada impulsyviai išplėšiau jam iš rankų fotoaparatą ir užvožiau dangtelį. Jaučiau pašėlusiai tvinksintį pulsą. Ne, jo rytietiškame veide neįžiūrėjau atgailos; iš įkaitusio, iškreipto veido žvelgė tūžmingos akys.

Nors Kalidas išsyk patikino, kad tai atsitiko netyčia, tačiau nepatikėjau nė vienu jo žodžiu. Niekas nėra toks kvailas, kad atidarytų fotoaparato dangtelį. Ailen ir Ibrahimas niekaip to nekomentavo. Viena žinojau: tai paskutinis kartas, kai fotografavausi su svetimu vyru.

Kalbėtis jau nebenorėjau. Nusinešusi pirkinius į kajutę, persirengiau. Sėdėdamas krėsle, Kalidas braškino pirštų sąnarius. Šis garsas mane privertė krūpčioti. Staiga įniršęs Kalidas tarė:

– Žmonės kuždasi, kaip tu, Verena, gerai sutari su Ibrahimu.

Netekusi žado, pakėliau akis. Nežiūrėdamas į mane, Kalidas toliau traškino pirštus.

– Pusę dienos kartu su juo, be manęs, vaikštinėjai po Edfu. O paskui dar ir nusifotografavai su juo tokia poza. Ar žinai, kad dėl to jau juokiamasi?

– Tai neteisinga, – pratariau dusliu balsu.

Kalidas staiga pakilo ir, suėmęs mane už pečių, giliai ir rimtai pažvelgė man į akis.

– Verena, nenoriu skaudinti tavęs. Tačiau taip elgtis tiesiog nedera.

Nubraukęs ašarą, jis švelniai lūpomis prigludo man prie veido.

– Aš juk žinau, kad esi padori, kitaip niekada nebūtum tapusi mano žmona. Tačiau kiti žmonės to nežino, supranti?

Linktelėjau galvą. Paskui Kalidas buvo man labai mielas.

Per pietus susirinkome ant laivo denio. Kalifas paliepė atsišvartuoti ir toliau plaukti Luksoro pusėn. Plaukiant pasroviui kaitaliojosi kerinčiai gražus peizažas: pro mus nepaliaujamai slinko derlingi laukai, vešlios palmių giraitės ir įmantrių formų uolos. Tačiau Luksoro kraštovaizdis spinduliavo ypatingą aurą. Plyni vakarų pusėje stūksantys kalnai atrodė lyg didinga vešliai žaliuojančių laukų dekoracija.

Saulės nušviestas denis pamažu ėmė rimti. Vieni miegojo ant gultų, kiti buvo pasitraukę į kajutes, treti – leido laiką šnekučiuodamiesi. Žemę nutvieskė vėlyvos popiečio saulės spinduliai. Netrukus padangė nušvis oranžine spalva, išryškės tamsūs kalnų kontūrai, o palmių plunksnos lyg nupieštos atsispindės Nilo vandenyse.

Mudvi su Ailen susimąsčiusios žvelgėme į tolius. Ji daugiau nė žodeliu neužsiminė apie mūsų vedybas. Rodės, lyg jų nė nebūtų buvę. Stebėdama ją iš šono, klausiau savęs, kas dedasi jos galvoje.

– Ailen, ką pasakytum sužinojusi, kad Kalidas tyčia sugadino fotoaparato juostelę? Turiu galvoje, dėl nuotraukos, kurioje aš kartu su Ibrahimu?

– Nustebčiau ir pasipiktinčiau, – tarė ji, pažiūrėjusi į mane.

– Matai.

Mudvi vėl nutilome. Žiūrėjau į pro šalį srūvančius Nilo vandenis.

– Žinai, – ramiai prabilo Ailen, – pagal musulmoniškus papročius gera žmona laiką leidžia namuose – šalia savo vyro. Deja, yra kaip yra.

– Tačiau juk Kalidas pritarė tam pasivaikščiojimui po miestą, prisakė Ibsui nė akimirkai neišleisti manęs iš akių, kad man nieko nenutiktų.

– Na, turbūt jis turėjo galvoje tavo garbę ir gerą vardą. Šitai reikėjo apsaugoti. Be to, nepadoru moteriai vyrų akivaizdoje rodytis linksmai, beje, ir Naujųjų metų naktį. Bet kokiu atveju atrodo dviprasmiška, kai į linksmybes įtraukiami ir vyrai – nesvarbu, ar kalbama apie keturiolikmetį svainį, ar septyniasdešimtmetį dėdę.

– Tačiau tu taip pat šokai ir juokeisi. Jeigu ir Karen būtų buvusi šalia, esu tikra, kad temperamentu ji būtų mus pranokusi.

– Tu pamiršai, kad mes Egipte. Čionykščiai žmonės visai kitokie nei žmonės Jungtiniuose Arabų Emyratuose. Egiptiečiai daug daugiau rodo savo jausmus. Be to, Nabilio šeima labai šiuolaikiška ir pasaulietiška. Turbūt pastebėjai tai? Vis dėlto drįstu manyti, kad Nabilis nepasiėmė Karen į Naujųjų metų šventę būtent dėl to, kad apsaugotų ją nuo keblių situacijų.

– Taip, supratau.

Klausiausi jos su vis didėjančiu susidomėjimu. Ailen, pradžioje nebuvusi man itin geranoriška, pasirodė esanti maloni draugė. Mudvi ilgai kalbėjomės. Jos reikšmingi pamokymai padėjo man daug ką suprasti. Kitomis akimis ėmiau vertinti Kalido elgesį.

– Verena, turi dar šį tą žinoti, – galiausiai tarė ji. – Kalbant apie mane, apie tokią santuoką negalėtų būti nė kalbos. Aš ir taip dažnai vargstu dėl Ibrahimo mentaliteto, kuris yra labai panašus. Bent jau religijos požiūriu.

Oras atvėso. Man pasirodė, kad Ailen jau ketina eiti. Greitai pasisukusi, stvėriau už rankos.

– Ailen, kodėl nieko nekalbi apie pastaruosius įvykius? Ar Ibrahimas, o gal Kalidas tau tai uždraudė?

– Ak, Verena, Verena... – sudejavo ji. – Bet tu man tvirtai prižadėk, kad niekam apie tai neprasitarsi.

Nekantriai žiūrėdama į ją linktelėjau.

– Ibrahimas privertė mane tylėti.

– Dėl Dievo meilės, kaip?

– Pasakė, kad nupjaus man liežuvį, jeigu bent žodeliu apie tai kam nors prasitarsiu.

Mane apėmė siaubas. Priblokšta išsižiojau, lyg ruošdamasi garsiai išreikšti savo jausmus. Ailen pažvelgė į mane grasinamu žvilgsniu, privertusiu mane tuoj pat užsičiaupti.

– Paklausyk, – sušnibždėjo ji, – tai, savaime aišku, buvo tik įspėjimas, tačiau labai akivaizdus. Supranti?

Taip, aš supratau.

Netrukus paskutinieji saulės garbintojai nulipo nuo denio, ir mudvi su Ailen nusekėme iš paskos.

Tą dieną visas pasaulis grįžo prie įprastos karštligiškos skubos. Verslas, akcijų kursai, šeima ir draugai ragino neatidėliojant grįžti atgal į Kairą.

Popiet mes keliais taksi automobiliais nurūkome į Luksoro oro uostą. Keleivių aptarnavimo salėje viešpatavo chaosas. Praėjus švenčių dienoms, tūkstančiai turistų susiruošė keliauti namo. Nabilis pasirūpino, kad mūsų bagažas būtų priimtas specialiai jam atidarytame bagažo priėmimo punkte. Jaučiau, kokie suirzę eilėse stovi turistai. Lėktuvai tikriausiai sausakimši.

VIP hole susidomėjau, apie ką staiga ėmė šnibždėtis vyrai. Gręžinėdamiesi vienas į kitą, jie susidrovėję šypsojosi sau į ūsą. Klausiamai žvilgtelėjau į Kalidą.

– Nabilis ką tik paliepė išbraukti iš keleivių sąrašo devynis keleivius, – paaiškino jis.

– Nekalbėk taip, – pasipiktinusi sukuždėjau.

Tamsios Nabilio akys man draugiškai šyptelėjo. Jeigu būčiau anksčiau tai žinojusi, manau, dėl kaltės jausmo būčiau skradžiai žemę prasmegusi. Tačiau, pasak Kalido, Nabilis tai padaręs dėl mūsų; be to, ši oro linija priklausanti jam.

Netrukus buvome nuvežti prie lėktuvo. Savaime aišku, kaip VIP keleiviai. Mums dedant į vietą rankinį bagažą, Nabilis nuėjo į lakūno kabiną. Po trumpos tylos vyrai vienas paskui kitą pratrūko juoktis. Nabilio akiplėšiškumas jiems buvo dingstis vaikiškai pakvailioti. „Tipiški vyrai“, – pamaniau. Tuo tarpu Ailen laikėsi tyliai. Maždaug po dvidešimt minučių į lėktuvo vidų sugužėjo du šimtai keleivių.

Ir šį kartą akyse neregėjau nei lėktuvo bilieto, nei įlaipinimo talono. Stebėtina, kaip Egipte veikia ryšiai. Vienintelis bilietas, kurį esu mačiusi ir kuris yra tikra retenybė, tai: *Cairo – Aswan – Cairo, sheikh Khalid Bin Sultan Al Rashid + 1 Pax* (plius vienas asmuo).

Priešais mus pro smogą iškilo didžiulis įspūdingos architektūros bokštas. Mūsų paskutinioji pastogė – prabangus viešbutis ant Nilo kranto.

Elegantiškas viešbučio laukiamasis, kuriame vyravo gyvas, tylus šurmulys, regis, grąžino mus į vėžes. Nors išvykimo tema buvo tabu, žinojau, kad jis neišvengiamai artėja. Netrukus mano atostogos pasibaigs, mūsų lauks širdį draskantis išsiskyrimas. Kiek laiko jis tęsis, šiuo metu to niekas nežinojo. Kalido dar tik laukė sunkios derybos dėl transakcijų iš Sudano. Kartu su broliais Al Naseriais jis derėsis dėl leidimosi sąlygų ir dalyvavimo lenktyninių kupranugarių versle. Tada jis skris atgal į Al Vahą. Jeigu viskas klosis pagal planą, jis žingsnis po žingsnio supažindins savo jaunesnįjį brolį Hazą su įlankos verslo reikalais. Paskui jis ketino patikėti mūsų paslaptį savo motinai.

Kalidas šypsodamasis grįžo nuo registratūros.

– Brangioji, sunku patikėti, bet jie nori pamatyti mūsų vedybų raštą.

Jo žodžiai nuskambėjo netvirtai. Matyt, supratęs, kad aš abejoju, Kalidas pridūrė:

– Turbūt čia galioja griežtesnės taisyklės.

– Ar gali taip būti tokiame verslo viešbutyje, – tariau kuo ramesniu balsu.

Žinodama, kad jis meluoja, padaviau jam raštą.

Mus apgyvendino *Executive Floor* viešbučio dvidešimt šeštame aukšte. Kalidas išdidžiai paaiškino, kad šis aukštas skirtas vien tik valstybių vadovams, karaliams ir arabų šeichams. Tai buvo galima nuspėti iš jiems skirtos atskiros registratūros ir fojė, kur buvo galima susitikti su lankytojais, ir iš nemokamų gėrimų bei užkandžių.

Nuliūdusi žvelgiau pro langą į Kairą. Nilas, tekantis palei pat viešbutį, priešingai nei Asuane, buvo purvinos dumblo spalvos. Tolumoje, dykumos pakraštyje, dunksojo piramidės, primenančios iš smėlynų išnyrančius vaiduoklius. Prislopinta šviesa, smogas ir visa kita kėlė man liūdesį.

Dabar dienos slinko ramiau. Mudu dažnai vaikštinėdavome palei Nilą, paskui užsukdavome į vieną iš daugelio kavinių, kuriose, šviečiant saulei, galėjome sėdėti lauke. Kalidas dažnai juokaudavo – turbūt dėl to, kad neišprotėtų. Neišvengiamybės našta slėgė, kankino jį – iš tiesų mačiau tai jo akyse.

Užuot kalbėjęsi apie tolesnius mūsų santuokinius ryšius, mudu kvailiojome, užmerkę akis į tai, kas mūsų laukia. Ar Kalidas pasiryš ir suras jėgų nutraukti šeimos galvų duotą pažadą – apie tai dabar nenorėjau galvoti. Nenorėjau galvoti ir apie tai, ar jis norės išlaikyti savo vedybas paslaptyje – tol, kol reikalai pakryps į gera ir viskas išsispręs savaime. Kitaip sakant, kol Alachas suras išeitį. Turbūt mudu jautėme pernelyg didelę pagarbą jo šeimai, taip pat ir nieko nenutuokiančiai, jam pažadėtai pusseserei iš Al Vahos.

Esu tikra, kad tuo metu Kalidas nė pats nežinojo, kaip viskas klostysis toliau.

Priešpaskutinį vakarą Kaire praleidome kartu su Ailen ir Ibrahimu. Jiedu pakvietė mus į prabangų, vien tik pasiturinčių egiptiečių lankomą restoraną, kuriame buvo šokamas pilvo šokis. Mums teko pats geriausias staliukas visai šalia scenos. Aišku, čia vėl pravertė Nabilio ryšiai.

Scenoje vykstant artistų pasirodymui, ant stalo buvo padėta daug padėklų su puikiausiais rytietiškais valgiais.

Retkarčiais vyrai imdavo juoktis, tačiau mudvi su Ailen, aišku, visiškai nesupratome arabų žodžių.

Galiausiai į salę įšlamėjo pilvo šokio šokėja, graži vyresnio amžiaus moteris. Jai bešokant, plojimai vis garsėjo. Jaučiau, kad kritau jai į akį. Nežinau, ar jos dėmesį patraukė mano šviesūs plaukai, dailiai surišti liurekso plaukų juosta, ar gražusis arabas, sėdintis šalia. Po kurio laiko ji priartėjo prie manęs, linguodama keliais, be paliovos žvangindama varpeliais tarp pirštų, kone apimta transo, nutvieksta fotoaparatų blyksčių audros. Be abejonės, mudvi buvome labiausiai į akis krintančios moterys visame restorane. Tačiau tuo viskas dar nesibaigė. Ant parketo pasirodžius „Deividui Koperfyldui", neišvengiau nemalonaus siurprizo. Jam ėmus pasakoti arabiškus pokštus, egiptiečiai juokėsi, susiėmę už pilvų. Juokiausi ir aš – kol staiga pastebėjau visus sužiurus į mane, lyg to pokšto veikėja būčiau buvusi aš. Pajutau, kaip karštis išmušė veidą. „Ne, prašau, tik ne mane", – galvojau. Nespėjus atsitokėti, magas „nuskraidino" mane ant scenos ir aš, visų susirinkusiųjų džiaugsmui, tapau kerėtojo burtų dalimi.

Kelioms valandoms tarsi viską pamiršau, tačiau, išėjus laukan, manęs vėl ėmė tykoti priešas – negailestinga tikrovė. Buvau nusiminusi, ir išvažiavimas jau rodėsi tolygus išsigelbėjimui.

Paskutinę dieną mes dar sykį pasileidome senamiesčio gatvelių labirintu. Vaikštinėjome po antikvarines parduotuves, kol galiausiai atsidūrėme senajame *Khan el Khalili* turguje. Kalidas ieškojo dovanos savo motinai, kurią jis gerbė taip, kaip gerbiamos visos Arabijos motinos. Vis dėlto ore tvyrojo slegianti išsiskyrimo nuotaika. Lyg apimta transo vaikščiojau po margaspalvį žmonių, asilų traukia-

mų vežimaičių, sulysusių, pasišiaušusių kačių ir signalizuojančių triračių vežimų maišatį. Ore sklandė iš katilų garuojančių riebalų, česnakų ir riebios, saldžios *baklavos* sumišę kvapai. Pro triukšmingą sąmyšį iš tolumos atskriejo muedzino malda. „Kaip galėsiu be viso šito toliau gyventi“, – galvojau nusiminusi.

Staiga man tapo vis vien, ar pasiklysiu šiame labirinte, ar ne. Kažkas manyje ėmė šiauštis, priešintis kelionei namo ir išsiskyrimui. Tikriausiai tai pajutęs, Kalidas tvirtai suėmė mano ranką. Tą akimirką mane užvaldė tikras *déjà-vu*. Ėmiau galvoti, kur jau kartą buvau tai patyrusi, ir netikėtai prisiminiau: Viktorijos stotis, Londonas.

– Piko valandos, – išsiblaškiusi sumurmėjau.

– Ar norėtum *mašvio*? Gal papietaukime čia?

Kalido veidą niaukė didžiulė nervinė įtampa. Tai pirmą kartą šią dieną privertė mane nusijuokti.

– Ne, piko valandos, sakau.

Kalidas nesuprato sąryšio – suprasti jį buvo sudėtinga.

– Aš ką tik patyriau *déjà-vu*, – paaiškinau.

– Kodėl būtent čia, *Khan el Khalili* gatvelių labirinte?

– Nežinau, brangusis, bet man tavo mintis patinka. Eime pavalgyti.

Taip ir praėjo paskutinioji diena Egipte. Lagaminai jau buvo supakuoti. Kur mane nuves likimas, nežinojau.

Nūnai viskas tapo rimta. Kelionės dienai išaušus, atėjo laikas atsisveikinti. *Egypt Air* oro linijos lėktuvas iš Kairo turėjo pakilti dešimtą valandą ryto. Man baigiant dažytis, kažkas pabeldė į kambario duris. Išgirdau vyrišką balsą,

girdėjau, kaip buvo nešamas mano bagažas. Durims užsivėrus, Kalidas šūktelėjo:

– Brangioji, jau laikas.

Visą naktį mes beveik nesumerkėme akių. Nepaisant viltingų žodžių ir pažadų, manęs neapleido baimė. Taip, Kalidas tikino mane, kad mudu pasimatysime kiek įmanoma greičiau – arba Ciuriche, arba Kaire, arba Dubajuje.

Tačiau kaip viskas klostysis toliau? Jis to nežinojo. Pirmiausia jis norėjo grįžti namo, o jau paskui – *inšala*. Mano padėtis buvo nepavydėtina, tačiau Kalido kailyje tikrai nebūčiau norėjusi atsidurti.

– Verena, – pasigirdo nekantrus balsas, – rytą dažnai gatvėse būna spūsčių.

Visą tą laiką sukau galvą, kaip priminti Kalidui apie mūsų vedybų raštą. Aišku, jeigu jam pačiam tai nešaus į galvą. Ėmusi raustis rankinėje, dėjausi kažko ieškanti.

– Aš ieškau... – tariau susinervinusi, – žinai, ieškau savo ypatingos atminimo dovanos iš Egipto. Tik kur ji? – Kalido veidu šmėstelėjo šypsnys. – Ak, prisiminiau, Kalidai. Tu paskutinį kartą turėjai tą popierių.

– Kalbi apie mūsų vedybų raštą? – sutrikęs nusijuokė jis. – Negaliu tau jo atiduoti, širdele.

Pažiūrėjau į jį ir pajutau manyje kylantį nusivylimą.

– Juk tu, brangusis, kalbi nerimtai?

Kalidas tylomis linktelėjo galvą.

– Bet, Kalidai, ar neprisimeni, kaip aš Asuane sakiau, kad norėčiau įsirėminti šiuos nuostabiai gražius rašmenis ir pasikabinti virš savo lovos?

– Nieko nebus, mylimoji. Prašau, suprask mane. Tu su tuo raštu... tu galėtum sugriauti man gyvenimą. Tiesiog manau, jog bus išmintingiau, jeigu šis raštas bus pas mane.

Mano nugarą ėmė kaustyti ledinis šaltis. Argi aš kada nors galėčiau linkėti jam bloga? Pajutau, kaip mane apėmė stingulys, kaip kraujas nustojo tekėti gyslomis. Ailen buvo teisi.

Kalidas, lyg norėdamas mane apkabinti, žengtelėjo artyn, tačiau viskas, absoliučiai viskas manyje priešinosi jam.

– Prašau, nereikia, – atstūmiau jį. – Man pirma reikia surikiuoti savo mintis.

Tą akimirką negalėjau pakęsti nei jo prisilietimo, nei žvilgsnio. Jaučiausi be galo įžeista.

Važiuodami į oro uostą, mudu tylomis sėdėjome vienas šalia kito. Mano akys vis pritvindavo ašarų. Toks nepasitikėjimas lyg ugnis degino sielą. Nežinojau, kaip galėsiu su tuo gyventi.

Kalidas gailėdamasis pažadėjo duoti man to rašto kopiją, tačiau jo patikinimas manęs nepaguodė. Žodžiai jau buvo ištarti. Jaučiausi nusivylusi. Netikėjau juo.

Kai mano bagažas buvo užregistruotas, tylomis, vienas šalia kito, pasukome prie pasų kontrolės. Žvelgdamas nuo ašarų spindinčiomis akimis, Kalidas nepratarė nė žodžio. Mudu kaip įbesti stovėjome karštligiškai skubančių žmonių sūkuryje. Rodos, nė vienas iš mudviejų nežinojo, ką sakyti. Staiga apsikabinome. Kalidas dusliu balsu vis dejavo:

– Atleisk man, mylimoji, atleisk, aš tikrai to nenorėjau...

Galiausiai lyg apdujusi pasukau prie išėjimo. Tik Kairui pranykus smoge ir debesyse, liovėsi tekėjusios saulės akinių slepiamos ašaros.

Aš, pirmoji šeicho Kalido žmona

1990 metai prasidėjo katastrofa. Lyg ir taip dar nebūčiau turėjusi užtektinai rūpesčių, mano gydytojas, padaręs rentgeno nuotrauką, nustatė, kad Egipte pasigavau bakterinį plaučių uždegimą. Nūnai paaiškėjo, kodėl kelionėje mane vis imdavo krėsti karštis. Paskutinėmis Kaire praleistomis dienomis jaučiausi vis blogiau. Sukaupusi visas jėgas, stengiausi to nerodyti. Galų gale ėmiau manyti, kad visa tai – tiesiog dėl nervų.

Kai Kalidas sužinojo apie mano ligą, išsyk be galo sunerimo ir ketino nedelsdamas atskristi į Ciurichą. Bet mano mama jam išaiškino, kad dėl sveikatos būklės negaliu priimti jokių lankytojų. Dvi savaites nusilpusi išgulėjau lovoje, o tuo metu mano kambaryje vis daugėjo per *Fleurop* tarnybą iš Dubajaus atsiunčiamų rožių.

Praėjus trims savaitėms, pagaliau galėjau vėl apkabinti Kalidą. Galbūt tai skamba per daug euforiškai, tačiau, vos jam peržengus namų slenkstį, mano širdis vėl ėmė daužytis.

Tą dieną mudu palei upelį nuėjome prie suoliuko po eglėmis, kur tiek kartų sėdėjau ir taip dažnai svajojau apie

Arabiją. Nors jaučiausi nusilpusi, tačiau drauge ir be galo laiminga. Stengiausi negalvoti apie skausmo kupiną paskutiniąją valandą Kaire. Taip pat neklausiau, kas dedasi Al Vahoje. Kalidas pats papasakos, jeigu bus įvykę kas nors naujo. Praėjus trims dienoms, nusiraminau: Kalidas šalia, o aš įveikiau ligą.

Pagaliau ėmiausi skrupulingai tvarkyti savo poilsio dienas. Norėjau kuo dažniau matytis su Kalidu, o tai daryti galėjau tik per ilguosius savaitgalius. Na, kol visiems laikams neišvažiuosiu gyventi į Dubajų. Tad kas antrą ketvirtadienį sėsdavau į lėktuvą, skrendantį į Abu Dabį. Jame nusileisdavau vienuoliktą valandą vakaro. Tuo metu lėktuvai į Dubajų skrisdavo tik kartą per savaitę, tačiau į Abu Dabį per Rijadą – beveik kasdien. Kalidas žinojo, kad Ailen ir Ibrahimas tikrai gerai pasirūpins manim. Dažniausiai jiedu turėdavo pasitikti mane oro uoste – Al Vaha nuo Abu Dabio yra gana toli.

Dar ir dabar gerai prisimenu pirmąjį savo skrydį. Sėdėjau įsprausta tarp Saudo arabų šeimų ir europiečių verslininkų. Šie, ant portfelių išsidėlioję svarbius dokumentus, susidomėję juos vartė. Lėktuvui nusileidus Rijade, staiga iš vietų pakilę keleiviai, mano akimis žiūrint, virto juodais vaiduokliais. Tai buvo nepaprastai įspūdingas akimirksnis. Tas virsmas įvyko visiškai tyliai, aš negalėjau atsistebėti. Į akis krito aukšta šatenė europietė. Ji vilkėjo abaja, tačiau plaukai hidžabu nebuvo uždengti. Supratau, kad ji priklauso vienai Saudo arabų šeimai, – tikriausiai yra jų vaikų auklė. Lėktuvui tuštėjant, susižavėjusi žvelgiau į nakties

tamsą, kurioje vienas šalia kito stūksojo sniego baltumo, į dykumų palapines panašūs terminalai. Po beveik valandą trukusio tarpinio sustojimo Rijade miražas išsisklaidė ir *Swissair* lėktuvas pasuko į Abu Dabį.

Dažniausiai lėktuve būdavo ne daugiau kaip dvidešimt keleivių. Taigi kartais manęs pasiteiraudavo, kodėl skrendu į Abu Dabį. Juk ne kasdien pasitaikydavo į Arabiją skrendanti skraiste neprisidengusi moteris.

Oi, kokie nemalonūs būdavo tie kamantinėjimai. Juk negalėjau visam pasauliui atskleisti savo istorijos. Be to, kas kartą pajusdavau, kaip neįtikėtinai ji skambėtų, jeigu ją papasakočiau.

Ir vis dėlto ji buvo tikra.

Kai palikome Rijadą ir pakilome į reikiamą aukštį, mano ramybė išsisklaidė. Kuo labiau artėjome prie Abu Dabio, tuo labiau ėmiau jaudintis. Pagaliau po pusantros valandos skrydžio sulaukiau išganymo. Nors ne, dar ne visai. Dar turėjau įveikti paskutinius žingsnius. Virpančiais keliais išlipusi iš lėktuvo, pasukau per terminalą prie pasų kontrolės. Balta kandora ir sufra vilkintis muitininkas, tikrindamas šveicarišką užsienio pasą, nė nemirktelėjo. Nežiūrėdamas į mane, abejingai tarė:

– Jūsų viza?

Nustebusi įsistebeilijau į baltą sufrą. Giliai atsidususi, kuo ramesniu balsu atsakiau:

– Mano viza turi būti čia.

Juk Kalidas sakė, kad gausiu vizą įvažiavusi į šalį. Tai kodėl šis pareigūnas užduoda tokius keistus klausimus? Mano galvoje ėmė suktis abejonės. Kas ne taip? Tą akimirką pareigūnas mostelėjo į stiklinę pertvarą, už kurios, į ją įsitvėrę rankomis, stovėjo daug žmonių, kažko ieškančių

akimis. Tai vietiniai gyventojai, mojuojantys ir šūkčiojantys atvykėliams per visą salę.

Nesupratusi, ką muitininkas turi galvoje, nejudėjau iš vietos. Tada šis, žvelgdamas man pro šalį, tarė:

– Gal jūsų viza ten.

Dabar jau visiškai nesusigaudžiau. Vis dėlto, paklususi vyrui, pasukau prie stiklinės pertvaros. Jaučiausi be galo nemaloniai. Iš pradžių per visą tą sumaištį nieko nemačiau, bet staiga pastebėjau abiem rankomis man smarkiai mojuojantį Ibrahimą. Pasistiebęs aukštyn, jis permetė per pertvarą kažkokį lapelį. Sugavau jį. Širdis vėl ėmė smarkiau plakti, kai pažinau savo vizą. Tačiau Kalidas, kur jis? Ir kodėl jis negalėjo tiksliai paaiškinti, kaip į šalį įvažiuoja privatūs asmenys? Jis, kaip jam būdinga, tiesiog pasitikėjo Alachu. Man vėl reikėjo prie to priprasti.

Ibrahimas apipylė mane ištisa sveikinimų lavina. Lyg niekaip kitaip nemokėdama, pasekiau jo pavyzdžiu ir išklausinėjau, kaip sekasi jam ir Ailen. Tik po pasisveikinimo ritualo, kai išėjome į lauką, prie terminalo paklausiau, kur Kalidas.

– Jis čia, – ramiai atsakė Ibrahimas.

Tai galėjo reikšti viską: jis Abu Dabyje, oro uoste arba už mano nugaros. Kol kas Kalido nemačiau. Žinoma, netrukus šis galvosūkis paaiškės. Stebėjausi, kaip lengvai, vos per kelias minutes, vėl apsipratau su arabišku gyvenimo būdu. Matyt, šį kraštą kartu su visais jo įstatymais mylėjau labiau nei bet kurį kitą Žemės kampelį.

Pro mus pravažiavęs baltas mersedesas netikėtai sustojo. Paėmęs mano bagažą, Ibrahimas nuėjo prie automobilio. Atidaręs bagažinę, sudėjo mano daiktus ir atidarė galines dureles.

– Sveika atvykusi į Abu Dabį, brangioji.

Nujaučiau tai. Mano ranka greitai slystelėjo Kalido skruostu, tačiau netrukus, laikydamasi vietinių papročių ir gero tono taisyklių, atsilošiau sėdynėje. Automobilis pajudėjo ir mes išsukome iš tarptautinio Abu Dabio oro uosto. Tolumoje žibėjo ryškiai apšviestas miestas. Žinojau, kol neatvyksime, nieko nesužinosiu apie mūsų programą. Vis dėlto viena buvo aišku: Kalidas negali rodytis oro uoste. Vadinasi, Al Vahoje niekas nepasikeitė. Tačiau aš duosiu Kalidui užtektinai laiko – juk mes Arabijoje. Miesto žiburiams artėjant, galvoje sukosi mintys. Prisiminusi įpykusį Matarą, ėmiau melsti Dievo, kad apsaugotų mane nuo kvailo atsitiktinio susitikimo.

Važiuojant per tylų dykumų miestą, Ibrahimas staiga sušuko:

– Pažiūrėk, Verena, toje pusėje – Elektros gatvė. Ten mūsų namai.

– Štai kaip. O ar greitai pamatysiu Ailen?

– Na, nebent norėtum trumpam užsukti į ligoninę? Ji šiandien dirba naktinėje pamainoje, skubios pagalbos skyriuje.

– Ne, ačiū, Ibrahimai. Aišku, mes pasimatysime rytoj, ar ne?

Tuo metu automobilis sustojo prie *Meridien* viešbučio. Mano nuostabai, ne Kalidas, o Ibrahimas nuėjo į registratūrą užregistruoti manęs. Matyt, norėta sudaryti įspūdį, kad mes – Ibrahimo svečiai.

Kaip man nepatiko toks slapstymasis! Tai visiškai prieštaravo mano moralei. Aišku, Kalidas jautėsi taip pat, jeigu ne dar blogiau. Tikriausiai jam rodėsi, lyg jį tuoj prislėgs didžiulė rūpesčių našta.

Tas tris dienas mes praleidome Ailen namuose, automobilyje arba viešbučio kambaryje. Kaip aš norėjau, susikibus su Kalidu rankomis, pasivaikščioti smėliu palei turkio žalumo jūrą, paklausyti bangų ošimo arba bent iš toli pamatyti sakalininką. Nieko panašaus, rodos, nebuvo įmanoma. Viską galėjome stebėti tik iš automobilio, pro užtamsintus langus. Nors dėjausi nerūpestinga, kartu juokiausi, bet iš tiesų manęs neapleido liūdesys ir nusivylimas.

Tačiau Kalidui viskas, regis, atrodė normalu. Tokie dalykai jam mažai rūpėjo. Jam patiko, įsijungus radiją, dumti per dykumą savo sportiniu automobiliu su oro kondicionavimo įranga. Tačiau ir garsus gitaros skambesys bei pro šalį lekiantis dykumų peizažas gali sukelti melancholiją. Priklausomai nuo nuotaikos, tada mudu arba trykšdavome begaline laime, arba pasiduodavome liūdesiui, kurį vėliau vis sunkiau sekdavosi išsklaidyti.

Taip Jungtiniuose Arabų Emyratuose prabėgo pirmosios mano, Kalido žmonos, dienos. Pirmą kartą skrisdama atgal į Šveicariją, apžiūrėjau lėktuvo bilietą. Jame buvo parašyta, kad tai ne atgalinis skrydis, o skrydis į priekį. Mane apėmė tylus džiaugsmas.

Taigi tris mėnesius skraidžiau iš Ciuricho į Abu Dabį ir atgal. Išėjusi iš darbo, sėsdavausi į lėktuvą lyg į traukinį, o kartais tekdavo iš lėktuvo vėl eiti tiesiai į darbą. Per tą laiką Al Vahoje nieko reikšmingo neįvyko. Kalidas tvirtai tikėjo Alachu ir laiko galia. Buvo aišku, kad be jo šeimos, valdovų klano, palaiminimo mudu niekada nepatirsime laimės ir ramybės.

Kartais paklausdavau Ailen patarimo, tačiau ji vis išsisukdavo. Jaučiau, kad Ibrahimo grasinimas jai neduoda ramybės. Tačiau tomis dienomis, kai būdavau Abu Dabyje,

jai be galo magėjo išeiti kur nors su mumis. Ailen visada apgalvodavo programą. Taigi lankiausi daugelyje nepaprastų kavinių ir restoranų, kai kuriuose iš jų buvo siūloma muzikinė programa. Pasitaikydavo ir neįprastų vietų, pavyzdžiui, karaokės baras Al Aino rūmuose, jame dainuodavo patys lankytojai – dažniausiai *Beatles* dainas. Čia paprastai rinkdavosi emigrantai – tokie užsieniečiai kaip Ailen, kurie – už astronominius atlyginimus, *nota bene* – Jungtiniams Arabų Emyratams siūlė savo žinias ir jėgas. Visur, kur rinkdavosi emigrantai, tvyrojo keista, svaiginanti atmosfera, persmelkta tolimųjų kraštų nostalgijos ir trupučio namų ilgesio. Labiausiai buvo šėliojama libanietiškame restorane *Al Birkek*. Čia emocijos tiesiog liedavosi per kraštus. Libaniečiams šokant, dainuojant ir juokiantis, užvaldydavo tokia nuotaika, kad niekas neįstengdavo išlikti abejingas. Juokdavosi visi. Tokiais vakarais viską pamiršdavau – bent jau trumpam.

Nei kasdien per visą žemyną kalbantis telefonu, nei būnant kartu, man nepaaiškėjo, kokius planus puoselėja Kalidas. Minties įsigyti namą Šveicarijoje mes seniai buvome atsisakę: man nebūtų jauku vienai jame gyventi. Be to, baiminausi, kad tuomet negalėsiu skraidyti į Dubajų, savo svajonių pasaulį...

Kitaip sakant, būčiau aprūpinta, ir Kalidas nesiskubintų įgyvendinti savo planų. Ne, aš to nenorėjau.

Vis dėlto mano miglota nuojauta, kad kuo toliau, tuo labiau Kalidas pasiduoda esamai tikrovei, man kaskart atvažiavus vis labiau pasitvirtindavo. Kalidas tapo daug rimtesnis ir liūdnesnis. Manęs vis neapleido jausmas, kad jis, prispirtas tokios bėdos, krypsta dvipatystės link. Kai galiausiai Kalidas į Abu Dabį pakvietė ir mano motiną, visa tai sukėlė dar daugiau įtarimų. Tačiau apie viską iš eilės.

Kai mudu vakarieniavome žiūrėdami į Abu Dabio *Marina* molą, Kalidas tarė:

– Verena, ką pasakytum, jeigu aš nupirkčiau mudviem namą kur nors prie gražiojo Džumeiros paplūdimio? Tada galėtume pusę savaitės gyventi kartu, o kitomis dienomis aš būčiau Al Vahoje.

Priblokšta nepatikliai pažvelgiau į jį. Aišku, iš karto supratau, ką jis turi galvoje, sakydamas *Al Vaha*.

– Juk tu kalbi nerimtai? – paklausiau aš.

– Ne, rimtai. Žinoma, tavo mama taip pat turėtų apsigyventi tame name. Reikia, kad tave kas nors globotų – taip pas mus yra įprasta. Kad tavo motina nepasijustų atskirta nuo visuomeninio ir verslo gyvenimo, Deiros rajone galėčiau įrengti jai madingų moteriškų drabužių ir papuošalų parduotuvę. O tu, *habibti*, būtum tik mano.

– Aš ne taip įsivaizdavau mūsų ateitį – na, nenoriu, kad kurį laiką praleistum Al Vahoje.

Kalido veidas apniuko.

– Ar žinai, kaip aš stengiuosi, kaip laužau galvą, kaip visus Al Vahoje vedu iš proto nuolat išsisukinėdamas? Manai, man lengva? Galų gale mes turime rasti išeitį.

– Pažiūrėk į mane, – tariau ramiu balsu. – Ar rimtai galvoji, kad galėsiu dalytis tave su kita moterimi?

– O kodėl ne? Mano meile, mano visas gyvenimas priklauso tau.

– Aš niekada taip negalėčiau. Ar iš tiesų manai, kad tavo sąžinė leis tau gyventi tokį melagingą gyvenimą? – Kalidas atsiduso. – Toks gyvenimas išsekintų. Greitai imtum nekęsti pats savęs. Ar supranti, kokios nerealios tavo idėjos? Mes niekada negalėtume pasirodyti kartu viešumoje, turėtume tūnoti tarp keturių sienų. Gyventi meluojant ir slapstantis – ne, Kalidai, mūsų meilė verta daugiau.

Akimirką tvyrojo tyla.

– Atleisk, mylimoji, man iš nevilties kyla tokios mintys, – tarė jis.

Tą naktį jaučiausi bejėgė. Vis dėlto kažkokia jėga, galingesnė už dykumą ir stipresnė už protą, pakuždėjo man neklausyti proto ir eiti toliau.

Mama ir Kalidas

Mano mamos sutikimas tarptautiniame Abu Dabio oro uoste panėšėjo į valstybinio vizito atvykusio užsienio valstybės vadovo sutikimą. Kalidas pagerbė mano motiną pats asmeniškai pasirodydamas prie stiklinės pertvaros, o Ibrahimas atvažiavo apsirengęs tradiciniais drabužiais. Su plevėsuojančiu apdaru ir dailiai užvyniotu turbanu, kuris jį nepaprastai aukštino, Ibrahimas, kaip vienas iš trijų karalių, išties atrodė pasakiškai.

Atvykus uošvei, vyrai juokėsi ir džiaugėsi, nenustygo dėl sumanytų planų. Jiedu užgriuvo mus nesiliaujančia sveikinimų audra. Mama su kartu atskridusia savo drauge Ursina niekaip negalėjo atsistebėti.

Moterims įsėdus į automobilį, Ibrahimas dainuodamas pasileido per lygią kaip lenta lygumą. Abi moterys susižvelgė ir ėmė prunkšti. Rodės, Ibrahimą tai tik paskatino į savo repertuarą įtraukti dar vieną dainą. Kalidas beviltiškai palinguodavo galvą, solistui imdavus stelbti jo ir mano motinos pašnekesį. Daugiausia buvo klausinėjama apie mano seseris ir brolį, domimasi, kaip jiems sekasi. Aišku, mama jau žinojo visą šį ritualą iš telefoninių pokalbių ir apie kiekvieną jau turėjo paruošusi atsakymą.

Galop atvykome į patį krantinės galą, prie *Inter-Continental* viešbučio. Priekyje išdidžiai prie registratūros žingsniavo Ibrahimas. Pirmą kartą mačiau jį apsirengusį tradiciniais drabužiais, ir tai padarė man didelį įspūdį.

Tada mes patraukėme į savo kambarius. Kai lagaminai jau buvo iškrauti, pasibeldžiau į mamos kambario duris. Durims atsivėrus, įėjau į vidų ir atsisėdau. Mama nugara atsirėmė į staktą.

– Ir ką tu, Verena, padarei, – pratrūko ji juoktis. – Tokio sutikimo aš tikrai nesitikėjau.

Kalbėjomės, kol abi ištiko juoko priepuolis. Vienai prabilus, kita vėl imdavo raitytis. Turbūt todėl, kad mudvi abi esame linkusios nepaprastai išpūsti kai kuriuos dalykus ar situacijas.

Netrukus prie mūsų prisidėjo ir Ursina. Kada rytoj prasidės jųdviejų diena, negalėjau joms atsakyti. Juo labiau nežinojau, ką jos veiks viešnagės metu. Tai žinojo vien tik Alachas, ir prie to joms teks priprasti.

Anksti rytą Ibrahimo skambutis išvertė mus iš lovos. Kalidui kalbant telefonu, aš atitraukiau užuolaidas ir žvilgtelėjau pro langą. Priešais tyvuliavo turkio žalumo jūra ir driekėsi lanko formos jachtų prieplauka. Kalidui padėjus ragelį, iš raibuliuojančios šviesos pasitraukiau atgal į kambarį.

– Iš čia atsiveria puikus vaizdas, – tariau.

– Tau vertėtų pasiteirauti, kaip laikosi mama, – atsakė jis iš pasididžiavimo švytinčiu veidu.

Paskambinusi mamai, pasiūliau iš pradžių papusryčiauti su Ursina ir pasimėgauti reginiu. Dievui malonėjus, aš per tą laiką sužinosiu, ką veiksime toliau.

Kadangi popietė žadėjo būti labai karšta, išplaukėme jachta į atvirą jūrą. Ailen ir Ibrahimas iš automobilio pa-

siėmė iškylos krepšius, nendrinius kilimėlius, šaltkrepšį ir saulės skėtį. Galiausiai pakrauta jachta iš jachtų prieplaukos išpuškėjo į jūrą. Pasukome į vieną iš artimiausių Abu Dabio salų. Kartu su mumis plaukė Ibrahimo draugas libanietis, jachtos savininkas, ir Ailen pažįstama gydytojų sutuoktinių pora. Mes, moterys, meiliai susiglaudusios juokėmės vėjyje. Mama nė neįsivaizdavo, kad jos viešnagė Arabų Emyratuose bus sklidina nuotykių.

Juo labiau nenutuokė, kad šios iškylos pabaigoje dar turės nubristi į krantą per klubus siekiantį vandenį – ji, taip bijanti krabų, medūzų ir jūros ežių! Ibrahimas, džentelmenas, dėjosi norįs nunešti ją į sausumą, tačiau mama įnirtingai tam pasipriešino. Ir vėl juoko bangos ritosi tol, kol visų akys prisitvenkė ašarų.

Kai po kelių valandų kiaurai peršlapę grįžome į uostą, Ibrahimas vis dar kikeno. Jam būtinai magėjo mus visus pakviesti į *Al Birkeką* vakarienės.

Po keturių šventimo dienų mano mama kone apsidžiaugė, kad turiu grįžti į Šveicariją. Manė, pagaliau pasimėgaus ramybe. Ji nepaprastai klydo: Arabijoje kitokios tradicijos. Šeimyninis gyvenimas čia svarbesnis už visa kita, niekas nepalieka svečio vieno. Taip jau atsitiko, kad vieną vakarą mama paskambino man iš Al Vahos.

Prisipažinsiu – žinia, kad viskas įvyko prieš jos valią, mane veikiau pralinksmino, nei nustebino. Nėra nieko įstabiau, kai ant arabų meškerės užkimba neva nieko neišmanantys, patiklūs europiečiai.

Ibrahimas pasikvietė abi moteris į Abu Dabį. Prie viešbučio jau stovėjo didžiulis limuzinas su vairuotoju. Kadangi dar buvo rytas, kelionės metu, skambant arabų muzikai, joms buvo pasiūlyti antrieji pusryčiai. Apie visa tai man

emocingai papasakojo mama. Dubajuje į limuziną įsėdo sekretorė, kuri, regis, turėjo apsaugoti abi moteris nuo visokių nemalonumų. Be to, ji, diktuojant Ibrahimui, rašė protokolą. Išvykos metu, norėdamas įsitikinti puikia uošvės nuotaika, kelis sykius skambino Kalidas. Mamą gerokai stebino, kad jis vis asmeniškai teiraujasi apie jos savijautą. Visiškai ramiu balsu Kalidas pareiškė, kad džiaugsis jos viešnage Al Vahoje. Mama pernelyg nustebo ir susijaudino, todėl neįstengė pasipriešinti tokiam rafinuotam sumanymui.

Netrukus jie privažiavo, pasak sekretorės, vieną didžiausių ir žinomiausių regione kupranugarių lenktynių aikščių. Kadangi Kalidas ir Ibrahimas jau kuris laikas didžiavosi būdami tokių gyvulių savininkai, pirmiausia jie pasuko į treniruočių aikšteles – bent jau taip manė mama. Todėl iš pradžių ji visai nenorėjo lipti iš automobilio, juolab kad Ibrahimas sustabdė jį pačiame kupranugarių kaimenės viduryje. Mama nepaprastai vertino šiuos gyvūnus. Vis dėlto išsisukinėjimai dėl prasto apavo, kaitros ir panašių trukdžių nieko negelbėjo. Ibrahimas, sutelkęs visą savo žavesį, pažadėjo neprileisti gyvulių per arti ir išviliojo mamą iš automobilio.

Taip mama atsidūrė narnančios kupranugarių bandos viduryje, kažkur tarp Dubajaus ir Šardžos. Jos pasibaisėjimui, vienas gyvulys prunkšdamas apuostė ją, lyg tikrindamas, ar ji valgoma. Tai matydami, kupranugarių prižiūrėtojai slapčiomis juokėsi – juk ne kasdien čia užklysta įsibaiminusi europietė.

Drabužiai jau lipo prie kūno, o gerklės buvo išdžiūvusios, kai Ibrahimo sekretorė pranešė, kad netrukus beduinai paruoš arbatos. „Dieve, argi aš to nusipelniau“, – šmėstelėjo mamai. Kodėl čia nėra jokio kiosko, suteikiančio galimybę

išsimaudyti koloje. Vietoj to ji turėjo iš nešvarių sidabrinių taurių gerti karštą arbatą ir bejėgiškai stebėti Ibrahimo debatus. Garsios diskusijos, kokį medų turėtų ėsti lenktyniniai kupranugariai, tęsėsi be atvangos. Niekas nebūtų nė pastebėjęs vidurdienio saulės kaitroje išvirstančios iš kojų šveicarės.

Po kelias valandas trukusių svarstymų, vyrams susitarus dėl medaus rūšies, pagaliau buvo galima traukti toliau. Moterys tikėjosi, kad jie nesustodami važiuos iki pat Al Vahos. Tačiau jos apsiriko. Netikėtai automobilis pasuko nuo kelio ir sustojo. Ibrahimui kalbant telefonu, o sekretorei uoliai rašant, vairuotojas išėmė iš bagažinės bandeles ir kokakolos skardines. Ir vėl viskas užtruko be galo ilgai. Tuo metu mama suvokė, kad tą dieną ji, deja, tikriausiai neišvys savo kambario Abu Dabio viešbutyje. Taip ir atsitiko.

Saulei leidžiantis, jie pagaliau jau suko ratą apie Al Vahos laikrodžio bokštą. Netrukus moterys buvo apgyvendintos to paties pavadinimo viešbutyje, kuriame joms jau buvo rezervuoti kambariai. Kol atvyks šeichas Kalidas, Ibrahimas pasiūlė viešnioms pailsėti ir atsigaivinti.

Vargšės moterys, pralaukusios ištisą dieną, dabar vėl, regis, nujautė ilgam įstrigusios. Jiedvi neturėjo jokios kosmetikos, jokių švarių drabužių, nieko. Palengva mama ėmė keiksnoti tą akimirką, kai įsėdo į Ibrahimo automobilį. Daugiau niekada ji taip lengvai nepasiduos.

Nusileidus sutemoms, Ibrahimas pakvietė moteris į viešbučio fojė. Mamos nuostabai, pro viešbučio duris įžengė Kalidas, ji vos atpažino jį. Tradiciniais drabužiais apsirengęs orus, solidus Kalidas kėlė pagarbą. Ar tai tas pats Kalidas, su kuriuo ji ne per seniausiai braidžiojo po jūros vandenis ir dalijosi iškylos užkandžiais? Ar tai tas pats vy-

ras, kuris nė nemirktelėjęs sukėlė viso viešbučio personalo pagarbą ir norą labiau stengtis?

Nors jie jau buvo spėję susibičiuliauti, dabar tarp jų įsiterpė sunkiai paaiškinamas barjeras. Mama iš visų jėgų stengėsi susivokti oficialaus svečio vaidmenyje. Kalidas, matyt, jautė tai. Mama pastebėjo, kad jis vis mėgina praskaidrinti nuotaiką visokiomis paikystėmis. Pagaliau šis susitikimas visiškai ją sutrikdė.

Po vakarienės Ibrahimas su savo palyda patraukė į biliardo kambarį, prieš tai pasiūlęs Ursinai prisidėti prie jų. Tačiau Ursina pernelyg nesusidomėjo. Galiausiai, kai ją ėmė įkalbinėti ir Kalidas, paaiškėjo, kad jis nori pasikalbėti su mama vienas.

Be jų, restorane daugiau nieko nebuvo. Matyt, taip čia būna visada. Jokių žmonių, jokio sujudimo, tik nuolat iš paukščių voljero sklindantis čirškėjimas. Vien tik paralyžiuojanti tyla. Gal ir nevertėjo Al Vahoje statyti tokio viešbučio.

Šnekučiuodamasis su mama, Kalidas tik ir telaukė, kol azijietiškos kilmės padavėja pranyks virtuvėje. Kai pagaliau jie liko vieni, Kalidas prašneko. Jam kalbant, mama mėgino suprasti, ar visa tai klostėsi pagal jo planą?

– Ponia, – prabilo jis, netikėtai labai surimtėjęs, – noriu pasakyti, kokia svarbi man jūsų viešnagė Jungtiniuose Arabų Emyratuose, kaip jus gerbiu ir vertinu. Jūs visuomet, per visus tuos metus, leidote pajausti, kad tikite manimi. Norėčiau už tai jums nuoširdžiai padėkoti.

– Oi, Kalidai... – mama stengėsi rasti tinkamų žodžių.

Iš virtuvės vėl pasirodė padavėja ir, metusi žvilgsnį staliuko pusėn, pasuko prie registratūros.

– Ar galiu jūsų kai ko paklausti, ponia? – toliau kalbėjo Kalidas, o jo veide suspindo nerimas.

– Žinoma, Kalidai.

– Jūs žinote, kad jūsų nuostabioji dukra yra mano gyvenimo meilė ir kad aš daugiau negaliu gyventi be jos. Taigi, pasakysiu taip: ar galite įsivaizduoti save, kartu su mumis gyvenančią Dubajuje?

Dabar mamai visai užėmė žadą, nors anksčiau jau buvo girdėjusi apie šį neįtikėtiną sumanymą. Tačiau tai, kad Kalidas rimtai svarstė tokią galimybę, vis dėlto sukrėtė ją.

– Ponia, atidaryčiau jums drabužių parduotuvę didžiausiame miesto prekybos centre, – pridūrė jis. – Arba įsteigtume *Sprüngli* šokoladinių saldainių parduotuvę.

– Ak, Kalidai, – atsiduso mama. – Be galo apgailestauju, tačiau vargu ar galėsiu priimti šį tavo pasiūlymą. Gyvenimas prie Arabų įlankos man pernelyg neįprastas, be to, esu labai prisirišusi prie Šveicarijos.

Kalidas jai atsakė, jog neturinti apsispręsti čia ir dabar. Tai reikią gerai apgalvoti.

Netrukus jis, besilankstant aptarnaujančiam personalui, išėjo į naktį, o paskui jį ir mama. Kalidas panoro kartu su ja paskambinti man į Ciurichą. Taigi abu patraukė į automobilių stovėjimo aikštelę ir surinko mano telefono numerį.

– Labas, Verena, kaip manai, kas yra šalia manęs? – ragelyje suskambo žvalus Kalido balsas.

Išgirdau aiškų savo mamos balsą.

– Atrodo, esi su mano mama.

– Palūkėk, perduodu jai telefoną.

– Verena, tu nepatikėsi, bet mane pagrobė ir atsivežė į Al Vahą, – susijaudinusi į ragelį šaukė mama.

– Kąą?

Kalidas, vėl paėmęs iš jos rankų telefoną, nusijuokė:

– Taip ir yra, Verena, tavo mama apsistojo *Al Waha* viešbutyje. Mudu ką tik kartu pavalgėme.

Mobilusis telefonas keliavo iš vienų rankų į kitas, o aš leipau iš juoko, nė nenutuokdama, kaip rimtai jiedu ką tik kalbėjosi.

Kitą dieną po pusryčių Ibrahimas pranešė, kad lauke, automobilyje, jų laukiąs Kalidas. Už užtamsintų langų, savaime suprantama. Prieš išvykstant mamai, Kalidas būtinai norėjo parodyti jai savo, šeicho, valdas, kad ji galėtų išsaugoti šiuos vaizdus širdyje. Ir jam tai neabejotinai pavyko.

1990 m. balandžio pabaiga. Ramadanas

Nuo mūsų vedybų Nilo slėnyje jau buvo praėję keturi mėnesiai. Vilčių vis mažėjo. Neturėjau nieko, visiškai nieko, už ko būčiau galėjusi užsikabinti. Jaučiau, kad tyli kova prieš senovines tradicijas, įstatymus ir papročius jau seniai pralaimėta. Žinojau tik tiek, kad niekada nebūčiau galėjusi nutildyti savo širdies, jeigu nebūčiau nusekusi paskui ją.

Ir vėlei aš kvėpavau sunkiu žibalo ir dykumų smėlio kvapu, tvyrančiu virš oro uosto. Tą naktį nesimatė nei mėnulio, nei žvaigždžių. Visas kraštas atrodė apgaubtas rūko – tokia didelė buvo oro drėgmė.

Atvykimo terminale viešpatavo tyla. Keli *Swissair* lėktuvo keleiviai jau seniai buvo perėję atvykstančiųjų kontrolės punktą, o už stiklinės pertvaros būriavęsi žmonės jau buvo išsiskirstę. „Kas atsitiko? – klausiau savęs. – Nejaugi mane pamiršo?“

Nemaloniai sutrikusi atsisėdau ant fotelio ir ėmiau laukti, kas bus toliau. Pajutau, kad į mane slapčiomis iš už baltų

sufrų dirsčioja du tarnautojai, vis dar sėdintys savo darbo vietose, už langelių. Tačiau kiek laiko jie dar sėdės? Gal netrukus išeis ir užrakins oro uostą, palikę mane čia įkalintą. Minutės slinko nepakenčiamai ilgai. Staiga tyliame terminale per garsiakalbį nuaidėjo mano pavardė. Aš atsikvėpiau. Tai bent jau reiškė, kad kažkas žino, jog aš čia, arba laukia manęs. Vienas tarnautojas nuvedė mane į biurą, o kitas ištiesė telefono ragelį. Kai ragelyje išgirdau Ibrahimo juoką, norėjau palinkėti jam susilaukti Dievo rūstybės.

– Man taip gaila, Verena, kad vėluoju, tačiau greitai jau būsiu oro uoste.

Aišku, dar praslinko mažne valanda, kol Ibrahimas pasirodė ir išvadavo mane. Per tą laiką nusileido tik vienas lėktuvas, ir aš klausiau savęs, ar tikrai vien tik dėl manęs dar neuždaro laukimo salės.

– Kur mano vyras? – mums ėmus važiuoti, nusivylusi paklausiau.

– Jis važiuoja mums iš paskos. Gali pasisveikinti su juo mobiliuoju telefonu.

Tylomis nukentusi kylantį nusivylimą, surinkau Kalido telefono numerį. Bekalbėdama su juo sužinojau, kad mus skiria apie šimtas kilometrų. Neverta liūdėti, įtikinėjo Kalidas, jis greitai būsiąs su manimi. Šiandien, regis, visi vėluoja – tikriausiai dėl ramadano. Ailen ir šįsyk turėjo dirbti naktinėję pamainoje skubios medicininės pagalbos skyriuje, taigi mes nuvažiavome tiesiai į *Meridien* viešbutį.

Viešbučio sode ilgas šventinis stalas kvietė į *Al Iftar* – atšvęsti pasninko dienos pabaigą. „Vaje, – pamaniau aš, – ir tai *Meridien* viešbučio sode, kuriame aš geriausiu atveju galėčiau paliesti Kalidui ranką, nebijodama įžeisti čionykščių gyventojų dorovės.“ Čia aš pasakysiu, kaip siaubingai

išsiilgau jo ir kokia neapsakomai laiminga jaučiuosi, vėl būdama kartu.

Kai atsisėdome prie staliuko, pajutau, kaip visų vietinių žvilgsniai nukrypo į mane. Iš pradžių nemačiau nieko, vien tik į skraistes susisupusias moteris, ir pasijutau, lyg būčiau įsibrovusi į jų draugiją. Be to, buvau peršlapusi – toks drėgnas buvo oras. Vanduo tiesiog lašėjo nuo mano garbanų ir rankinės.

Prie mūsų vis prisėsdavo Ibrahimo pažįstami, daugiausia vyrai. Visa tai ėmė be galo slėgti. Buvo labai sunku laukti Kalido ir tuo pačiu metu išlaikyti gerą toną. Tačiau nieko kita negalėjau tikėtis, bent jau iki tol, kol Kalidas oficialiai nepaskelbs apie mūsų vestuves. Galiausiai ėmiau melstis, kad jis kuo greičiau ateitų ir mane išgelbėtų.

Pagaliau po pusantros valandos Kalidas pasirodė. Iš pradžių jo nepažinau, regėjau tik dar vieną kandorą – Ibrahimo pažįstamą, sukantį ratą ir besisveikinantį su visais iš eilės. Ūmai, išvydusi priešais save Kalidą, apsirengusį tradiciniu sniego baltumo apdaru, pajutau, lyg pasaulis būtų sustingęs. Jo akys akimirką žvelgė į mane, tarsi negalėdamos apsispręsti: nusišypsoti ar išlikti rimtam. Man dar nespėjus sureaguoti, kerai išsisklaidė. Lyg perkūnui trenkus, žvelgiau į jį, tokį didingą, paduodantį man ranką. Visiškai apstulbau, kai Kalidas atsisėdo tarp nepažįstamų vyrų. Likau sėdėti pravira burna. Pajutau, kaip viskas manyje mėšlungiškai susitraukė, kaip sustingo rankos ir kojos. Kaip jis gali taip su manim elgtis. Kad ir kokios būtų tradicijos ir papročiai, Kalidas juk turi žinoti, kaip siaubingai aš dėl to jaučiuosi!

Tiesa, Ibrahimas suprato tai. Jis tučtuojau suskato blaškyti mane: ėmė pasakoti apie Ailen, apie jos paaukštinimą

darbe ir apie planus, ką veiksime tada, kai baigsis ramadanas. Ir vis stumtelėdavo prie manęs valgius. Man atsisakius valgyti, Ibrahimas primygtinai tarė:

– Verena, tau reikia pasistiprinti. Tavęs laukia ilga pasninko diena.

Galų gale, sulig kiekvienu kąsniu nurydama gerklėje stringantį gniužulą, tik troškau, kad viskas greičiau pasibaigtų. Tačiau galo neregėjau. Kalidas sėdėjo kur sėdėjęs.

Pamažu stingulys prasisklaidė. Širdis suplakė lyg pašėlusi, jaučiausi įsiutusi. Maniau – tuoj sprogsiu. Jau trečia valanda ryto, o Kalidas vis dar tūno tarp nepažįstamų vyrų. Ėmiau svarstyti, ar man tuojau pat nepaėmus taksi ir nepasprukus iš čia.

Galiausiai drebančiu balsu paprašiau Ibrahimo nieko nelaukiant išeiti kartu su manim. Akimirksnį jo akyse suspindo didelis nerimas. Tada, patapšnojęs man ranką, tarė:

– Tuojau taip ir padarysime, Verena.

Jo žvilgsnis nukrypo į Kalidą, ramiai bekalbantį kitame stalo gale. Mano nuostabai, jiedu tylomis apsikeitė vietomis ir, man dar nespėjus susivokti, Kalidas jau sėdėjo šalia manęs. Jaučiausi tokia įžeista, kad viduje virpėjau.

– Ir kaip tu taip drįsti! – nudelbusi akis, sušnypščiau aš.

– Vėliau tau viską paaiškinsiu, – iš už baltos sufros pasigirdo šnibždesys. – Mes išeisime kiek galėdami greičiau.

Netrukus mudu išsiruošėme į Dubajų. Vos tik nutolome nuo viešbučio sodo, aš jau nebeįstengiau tvardytis.

– Kaip tu galėjai taip su manim pasielgti? – pratrūkau aš. – Tavo žmona, perskridusi didžiulį žemyną, valandų valandas laukia tavęs, o tu nesugalvoji nieko geresnio, kaip atsisėsti tarp nepažįstamų vyrų. Ar iš viso nutuoki, kaip aš jaučiausi?

Kalidas, nemaloniai susijaudinęs, ėmė akimis žybčioti į šalis, tada per automobilio stogą subarė mane:

– Kaip tu gali vidury gatvės praradusi savitvardą kelti man tokią sceną?

„Na ir kas“, – sukosi ant liežuvio, tačiau susivaldžiau.

Automobiliui užsivedus, mes, daugiau netardami nė žodžio, išvažiavome.

Rūkas aną naktį virš Abu Dabio tvyrojo baisesnis nei Anglijoje. Buvo taip drėgna, kad Kalidas turėjo įjungti valytuvus. Vietomis mes važiavome apgraibomis, lyg per sriubą. Vienu metu matomumas buvo mažesnis nei penki metrai. Rodės, tartum važiuotume tiesiai į baltą sieną.

Neabejojau, kad netrukus Kalidas sustos kelkraštyje, tačiau automobilis ir toliau skverbėsi pro tą sieną. Iš baimės man pasidarė beveik bloga, tačiau nedrįsau nė žodžio išspausti. Aišku, dabar netinkamas metas kalbėtis apie mūsų tarpusavio santykius. Nūnai vienintelis mūsų rūpestis – išvengti susidūrimo su netikėtai pasirodžiusiu automobiliu.

Taigi mes ilgai tylomis ir apčiuopom smelkėmės per naktį. Kai pagaliau Kalidas prabilo, atrodė, lyg įtrūko rūko siena.

– Kaip laikosi tavo mama?

Kurį laiką neįstengiau nieko atsakyti.

– Ačiū Dievui, ji nemato, ką šią naktį išgyvena jos dukra, – galop pratariau.

Kalidas, nenuleisdamas akių nuo gatvės, palytėjo man ranką.

– Labai atsiprašau dėl to, brangioji.

Pamažu rūkas ėmė kilti aukštyn ir matomumas pagerėjo. Nelauktai mudu atsidūrėme skaidrioje, giedroje naktyje. Tolumoje ėmus šokčioti Dubajaus žiburiams, suvokiau,

kaip beprasmiška ginčytis. Ši naktis aiškiai parodė, kaip neįmanoma oriai rutulioti mūsų santykių. Visos užgaulės kyla dėl slapukavimo. Jeigu būčiau įsiliejusi į jo šeimą ir šalį, tokių dalykų niekuomet nenutiktų. Juo labiau kad šią naktį pati savo akimis mačiau, kaip arabės pramogauja ir kaip joms linksma po savo skraistėmis. Vienintelė iš visų moterų, patyrusi kančią ir nemalonumų, buvau aš. Mane apėmė apmaudas. Miesto žiburiams vis artėjant, ėmiau svarstyti, kur Kalidas važiuoja. Nors nuolat stengiausi ugdyti kantrybę, dažnai tokia savitvarda kainuodavo nemažai nervų.

– Kodėl penktą valandą ryto būtinai turėjome važiuoti į Dubajų?

– Juk dabar ramadanas.

– Atleisk, bet aš nesuprantu.

Žvilgtelėjęs į mane, jis pastebėjo, kad netenku kantrybės, ir šyptelėjo.

– Netrukus suprasi.

Kurį laiką mudu vėl važiavome tylėdami, kol galiausiai priešais aukštai iškilusį pastatą kelias pasibaigė. Dangoraižis stūksojo kitoje pusėje greitkelio, vakarinėje Dubajaus įlankos dalyje.

– Nematau jokio viešbučio. Ką mes čia veikiame? – paklausiau išlipdama.

Pakėlęs galvą Kalidas žvilgtelėjo į namo fasadą.

– Ten, viršuje, mūsų naujieji namai. Nupirkau juos prieš dvi savaites.

– Ką padarei? – įsmeigiau į jį akis.

Kalido akys švietė iš pasididžiavimo, lyg jis būtų padaręs kažką nepaprasto. Taip nelauktai nustebinta, nepajėgdama pratarti nė žodžio, nusekiau paskui jį į namą. Po visų

šių įvykių nežinojau, ar man džiaugtis, ar piktintis. Mūsų jauna šeima jau turėjo ištverti pirmuosius smūgius.

Norint įeiti į namą, reikėjo praeiti pro nedidelę arkadą, kurioje buvo įsikūrusios parduotuvės. Galiausiai atsidūrėme erdvios marmurinės salės viduryje. Mintys vijo viena kitą, svarsčiau visus galimus variantus, spėliojau, ką atneš ateitis. Liftui skriejant aukštyn, jaučiau vien tik kylantį nerimą. Ailen tikrai nieko nežino apie šiuos apartamentus ir, aišku, vargu ar dar pamatysiu ją, vienintelį man artimą žmogų šiame krašte.

Kalidui oriai žingsniuojant naujai įsigytais apartamentais, stengiausi nuslėpti savo nepasitenkinimą.

– Kai viskas bus baigta, kai ir didžioji menė bus apstatyta baldais, turėsi nuostabiai gražius namus, – užsisvajojo Kalidas.

– Taip, žinoma, – tariau aš.

Šią akimirką nebūčiau galėjusi atimti iš jo džiaugsmo. Juk žinojau, kad jis linki tik gera – kol Dievas ras išeitį.

Kai rytą pabudau, dar buvo tamsu. Visos žaliuzės nuleistos, kad nė vienas saulės spindulys neprasiskverbtų vidun. Nuėjusi į vonią, pažiūrėjau į laikrodį. Jo rodyklės rodė dvylika valandų. Dar per anksti keltis. Kalidas paaiškino man, kad turime apversti parą aukštyn kojom – ramadano metu valgyti ir gerti galima tik nusileidus saulei.

Šaldytuve, be kelių kokakolos skardinių, iš tiesų daugiau nieko nebuvo, taigi aš vėl atsiguliau. Ilgai pragulėjau snausdama, niekaip negalėjau užmigti. Galop, nutykinusi į svetainę, įsijungiau televizorių. Slapčiomis tuštindama kokakolos skardinę maniau, kad tuoj mirsiu iš bado. Tiesą sakant, nebuvo tartasi, kad vėliau Kalidas perkybos centre nupirks kiaušinių ir pomidorų, jog būtų galima man iš-

kepti omletą. Vis dėlto kokakola tuščiam skrandžiui nesuteikė malonumo. Nuo tada daugiau nejaučiu jokio noro gerti šį gėrimą.

Paskutinės dvi valandos praėjo vien tik laukiant muedzino raginimo baigti pasninko dieną. Galų gale iš televizoriaus nuaidėjo išganingas balsas: *La ilaha illa l'Lah wa Mohammed Rassul ul-Lah...*

Kalidui godžiai prarijus kelias datules, mudu šokome į automobilį ir pasukome į restoraną. Kai įžengėme į nedidelį turistams skirtą viešbutį, iš karto sumojau, kad Kalidas nori likti nepastebėtas. Iš tikrųjų viešbučio terasoje valgė tik keli atsitiktinai užklydę atostogautojai. Ilgai šių slėpynių netversiu. Vakar buvau taip pažeminta, kad daugiau negalėčiau to iškęsti. Aš, Kalido mylimiausias žmogus ir juo labiau jo žmona, tikrai to nenusipelniau.

Šįvakar, prisiekiau sau, stosiu į akistatą su likimu. Norėjau įsitikinti, kaip toli Kalidas išdrįso žengti, kovodamas dėl mūsų meilės. Tiesa, žinojau, kad dykumoje reikia turėti be galo daug laiko ir kantrybės.

Galų gale aš norėjau aiškumo. Kuo toliau, tuo mažiau pasiklioviau Kalido drąsa ir ryžtu. Jo susitikimas su mano mama, jųdviejų pokalbis, o štai dabar dar ir šie apartamentai kėlė manyje nepasitenkinimą ir apmaudą.

Kalidui tylomis ryjant avieną su ryžiais, jo veido bruožai atsipalaidavo. Pati aiškiai patyriau, kokias kančias kelia pasninkas ir kaip griežtai iš tiesų laikomasi šio ritualo.

– Papasakok man apie Al Vahą, apie savo šeimą. Kaip visiems sekasi? – atsargiai prabilau.

– O, visi laikosi gerai.

– O kaip tavo mama?

– Ji kuo geriausios sveikatos.

Jo balsas įsitempė. Negalėjau atsikratyti jausmo, kad jis kažką nutyli.

– Pasakyk, Kalidai, ar nupirkai šiuos apartamentus tam, kad mums daugiau nereikėtų apsistoti viešbučiuose?

Jo žvilgsnis nukrypo į atvirą jūrą.

– O gal ir dėl to, kad tau daugiau nereikėtų važinėti į Abu Dabį? – paklausiau aš.

– Taip, Verena. Taip pat ir dėl to, kad tu...

Kalidas nutilo. Ėmė nervintis.

– Kad aš ką? Pasakyk, Kalidai.

– Kad pagaliau Dubajuje pasijaustum kaip namie, – šiek tiek per greitai išsprūdo jam.

Mano nuojauta manęs neapgavo. Sprendimas įsigyti šiuos apartamentus kėlė jam vidinį nerimą. Sutelkiau dėmesį, stengdamasi susitvardyti ir išlikti rami. Tik taip galėjau įgyti Kalido pasitikėjimą. Norėjau čia ir dabar sužinoti visą tiesą, net jeigu reikės giliai prie jos kastis.

– Ar iš tiesų tu iš visos širdies šito trokšti?

– Taip, taip ir yra. Abejoji tuo?

– Tu manai, kad negaliu nujausti, kas dedasi tavyje. Tačiau viską galima išskaityti iš tavo veido, – ramiai atsakiau.

Jo lūpose šmėstelėjo neryžtinga šypsena.

– Na, ir ką sako mano veidas?

– Sako, kad esi kupinas rūpesčių.

Kalidas nusijuokė. Na štai, jis ir vėl nutaisė savo žymiąją pokerio žaidėjo miną. Galbūt ir man vertėtų žaisti kartu. Taip, gal iš tiesų geriausia būtų juokais išsakyti tai, apie ką galvojame rimtai.

– Hmm, rūpesčiai kelia tau juoką, – priekaištavau aš. – Tai neįprasta. Aš taip pat norėčiau pasijuokti. Pasakyk, kaip tau tai pavyksta?

– Tu nepasiduoti, ar ne, brangioji?

– Taip. Kai noriu, galiu būti labai atkakli.

Kalidas tylomis nurijo gurkšnį vandens.

– Aš tiesiog bijau, – toliau kalbėjau aš. – Galbūt tau rūpesčių kelia tai, kad aš dar nežinau, jog jau vedei savo pusseserę. Ar ne taip?

Tuo aš, aišku, rimtai netikėjau.

– Ne, Verena! – nusijuokė Kalidas, tada surimtėjo. – Na, turiu pripažinti, kad šeimų spaudimas stiprėja, o aš nežinau, kiek ilgai man pavyks atidėlioti tas vestuves.

Pagaliau tai išsakyta. Mudu ilgokai sėdėjome tylėdami. Galvoje sukosi ir būgnijo įvairiaspalviai Kalido vestuvių vaizdai. Regėjau sparčiai vykstančius pasirengimus – o jis slėpė tai nuo manęs.

Tokią akimirką sunku išlikti ramiai, tačiau pralaimėjus dar sunkiau reaguoti į tai kilniaširdiškai.

– Kalidai, manau, artėja ta diena, kai mudu turėsime išsiskirti. Kuo toliau atidėliosime, tuo padėtis taps pragaištingesnė.

– Bet, brangioji, visa mano meilė, visas mano gyvenimas priklauso tau. Niekas niekada nepasikeis.

Pasilenkęs virš stalo, jis pažvelgė į mane, o jo akys bylojo apie begalinę neviltį.

– Nenoriu tavęs prarasti, supranti?

Ryžtingai papurčiusi galvą atsidusau.

– Aš ne dykumų moteris, ne arabė, aš negalėsiu su kuo nors dalytis tavimi.

Kalido veidas užsiplieskė pykčio raudoniu. Nebuvau tikra, kurie žodžiai sukėlė tokią reakciją.

– Nesuprask manęs klaidingai, – tuojau pridūriau. – Žinai, kad labai gerbiu islamą ir jūsų papročius, tačiau vis

tiek dalytis nenoriu. Apie tai kalbėjomės prieš kelias savaites ir mėnesius, bet lig šiol dar niekas nepasikeitė.

Sunkiai atsidusęs, Kalidas, aiškiai artikuliuodamas kiekvieną žodį, tarė:

– Mudu esame vedę. Ir taip bus amžinai.

Ši tema jam buvo baigta. Vakaras baigėsi. Abu suglumę išėjome iš *Metropolitan* viešbučio.

Kadangi vieni negalėjome rodytis viešumoje, mums beliko tik paralyžiuojanti apartamentų tyla. Jokios terasos, jokios vejos ir jūros, vien tik smėlio dulkės ir liūdesys.

Kitą rytą atsibudome dar anksčiau. Buvo tiesiog neįmanoma dieną paversti naktimi – bent jau tol, kol turėjome slapstytis ir negalėjome nakties paversti diena. Kalidas šnekėjosi telefonu, su kuo tik galėjo. Iš nuobodulio ėmiau fotografuoti jį iš visų įmanomų pusių. Jo profilis, raudonomis ir baltomis juostomis languota sufra magiškai traukė mano akis. Tą dieną Kalidas buvo apsivyniojęs ją apie galvą kaip beduinas. Jeigu nebūtume kiurksoję tarp tų nykių keturių sienų, būtų išėjusios nepaprasto grožio nuotraukos.

– Reikėtų paskambinti tavo mamai, – netikėtai tarė jis.

Tik to ir trūko. Aišku, mama tikrai suprastų, kokia aš prislėgta. Net jeigu juokčiausi, tai nepadėtų. Ne, nenorėjau jai skambinti. Norėjau viena būti su savo skausmu. Kalidui tai kėlė nuostabą: jis manė, kad nebūtina būti gerai nusiteikus, norint pasakyti savo mamai „labas". Juk jis nieko nenujautė.

– Aš paskambinsiu Ailen. Dar geriau būtų, jeigu mudu abu nueitume jos aplankyti.

Pagalvojus apie taip lauktą prasiblaškymą, suspindo vilties kibirkštėlė. Tačiau netrukus teko nusivilti: Kalidas pasakė, kad popiet laukia iš Kairo atvykstančio Nabilio.

Galiausiai, visiškai nusivylusi, surinkau Ailen telefono numerį. Bet ką jai pasakyti? Vis tiek Kalido akivaizdoje negalėjau nieko pasakoti. Bent jau tikrai ne apie tai, kas šiuo metu mane jaudino.

Abu Dabyje niekas neatsiliepė. Klausimas išsisprendė savaime.

Popietė praėjo dar blogiau. Nuo trečios iki šeštos valandos kiurksojau viena, uždaryta apartamentuose. Kalidas išvažiavo į oro uostą pasitikti Nabilio. Per visus radijo ir televizijos kanalus nuolatos skambant Korano suroms, kiekviena minutė virto mano savitvardos išbandymu. Arabiškai nesupratau, skaityti taip pat nieko neturėjau, nebuvo ir telefono. Staiga likau vienui viena su savimi. Man to nesuvokiant, ramadanas, apmąstymų metas, nutvėrė mane.

Mintyse pralėkė visas mano gyvenimas, ir aš pajutau, kad netrukus taip nutiks ir su mano meile. Ar aš myliu šį gražų, išdidų arabą, galintį atmintinai pacituoti bet kurią Korano surą? Ar iš viso jį dar myliu? O gal tik laikausi įsitvėrusi už pasakos, už laime spinduliuojančių prisiminimų? Gal tai dykuma žadina manyje tokį ilgesį, o sielą palaimingai ramina virš kopų spindintis skaidrus žvaigždėtas dangus? O gal gyva Dubajaus įlanka su vėjo jėgainėmis ir niekur nematytais storapilviais arabų laivais, kurie ir šiandien, kaip ir prieš šimtą metų, sunkiai pakrauti plaukioja tarp Indijos ir Afrikos?

Ar slėpiningi dangoraižių kontūrai dangaus fone, siaura prabangos juosta, kurioje susivienijo Rytai ir Vakarai ir už kurios čia pat, dideliuose rytietiškuose turguose, toliau gyvuoja senoji Arabija?

Kaip viskas prasidėjo? Netikėtai prisiminusi Faizalą ir Angliją, susigėdau. Pasijutau prieš jį nesmagiai.

Pagaliau po trijų valandų iš oro uosto grįžo Kalidas.

– Brangioji, važiuosime su Nabiliu pas jį vakarieniauti. Paskubėk, jis laukia mūsų apačioje, automobilyje.

To aš, tiesa, nesitikėjau. Nabiliui širdingai pasisveikinus, vėl pasijutome kaip seni bičiuliai.

Mano nuostabai, mes pirmą sykį Dubajuje apsilankėme čionykščiame restorane. Stačiais laiptais užlipus į antrą aukštą, priešais atsivėrė jaukus arabiškas reginys. Jame viešpatavo tamsiomis sunkiomis skraistėmis apsigaubusios arabės, dėl to pirmą akimirką mačiau vien tik tamsų debesį. Sutrikusi praėjau pro staliukus. Tik padavėjui atnešus vandens ir kupranugarių pieno, išdrįsau trumpai slapčiomis apsižvalgyti aplinkui. Žmonės ištisomis šeimomis – moterys, nukreipusios žvilgsnius į sieną, – tyliai sėdėjo ir kankindamiesi laukė pasninko dienos pabaigos. Dar kelios minutės, ir pro langus pasigirs muedzino šauksmas. Įdomu, ar žmonių netrikdo mano, neprisidengusios skraiste, buvimas. Paklausti Kalido būtų buvę beprasmiška – jis niekada to nepripažintų. Vis dėlto gal žmonės, gyvenantys prie įlankos, yra tolerantiškesni ir atviresni nei kiti arabai? Muedzinui paskelbus pasninko pabaigą, visi pakilo ir puolė prie užkandžių. Nustebau išvydusi, kaip viena arabė net ir valgydama įstengia slėpti savo veidą: kaire ranka kilsteli skraistę, dešine vikriai darbuojasi šakute.

Nors moterys ir dėvėjo skraistes, jas supo žavaus moteriškumo aura. Vis pakeldamos ir nuleisdamos žvilgsnius, jos, lyg tai būtų žaidimas, nuolat traukė savo vyrų dėmesį, vesdamos juos iš proto.

Kai išėjome iš restorano, pajutau palengvėjimą – tarp skraistėmis apsigobusių moterų jaučiausi kaip prašalaitė. Žinojau, kad taip neturėtų būti. Visa tai – vien tik Kali-

do nuopelnas. Viskas jo rankose. Dėl jo turiu taip jaustis. Siutau ant jo, Dievo, pasaulio ir ant pačios savęs. Staiga ši būsena tapo visiškai nepakeliama.

Vos tik grįžome namo, aš palūžau. Atsisėdusi ant sofos, prisitraukiau kelius ir užsidengiau rankomis veidą. Kančios ašaros ėmė be garso lietis mano veidu. Tą valandą keikiau save, kad paklausiau savo širdies. Išties troškau, kad viso to niekada nebūtų įvykę. Tačiau nieko nebuvo galima pakeisti. Turėjau įveikti visus sunkumus, kitaip, jeigu būčiau norėjusi, būčiau galėjusi mirti.

Nelauktai išgirdau nusiminusį Kalido balsą:

– Žinau, brangioji, kad neturėjau leisti tau atvykti čionai per ramadaną. Aš suklydau. Tačiau tu to norėjai, norėjai gyventi kaip musulmonė.

Aš tik tyliai suvirpėjau. Jis nieko nenutuokia.

– Klausyk, neliūdėk daugiau. Rytoj nuvešiu tave į gražų viešbutį su baseinu, kuriame galėsi pasimaudyti. Visą dieną galėsi gerti ir valgyti kiek norėsi, gerai?

Nežinau, kodėl, tačiau, išgirdusi šį pasiūlymą, dar labiau paplūdau ašaromis.

– Oi, ir ką gi man daryti su tavimi? Dieve, padėk man, – sudejavo Kalidas.

Tuo metu suskambo mobilusis telefonas. Iš bičiuliško tono galėjau suprasti, kad skambina Ibrahimas. Retkarčiais Kalidas nusiminusiu žvilgsniu žvilgtelėdavo mano pusėn. Abu vyrai ilgai kalbėjosi ir tarėsi.

Pokalbiui pasibaigus, Kalidas apkabino mane ir tarė:

– Išeikime kur nors, tau bus geriau. Galėtume nuvažiuoti į *Metropolitan* viešbutį išgerti kavos.

– Nieko nebus, Kalidai. Negaliu tokia išeiti į žmones.

– Ką tada galėtume padaryti, mylimoji, kad tau būtų geriau?

– Nežinau. Nuvažiuokime į dykumą.

– Ką? Į dykumą? Tokioje tamsoje?

– Bet juk dabar mėnulio pilnatis.

– Na, gerai. Tačiau juk žinai, kad naktį ten būna džinų.

– Ak, Kalidai, baik krėsti paikus juokus.

– Manai, kad juokauju, – dviprasmiškai šyptelėjo Kalidas.

Nuėjau į vonią vandeniu atvėsinti patinusių akių. Tuo metu Kalidas paruošė termosą su kava ir įmetė į popierinę tūtelę kelias datules. Tada mudu patraukėme į dykumą. Kai išvažiavome už miesto, nesutikome nė vieno automobilio. Retsykiais išvysdavome vaiduokliškus kupranugarių siluetus. Kartą Kalidas turėjo staigiai pristabdyti, nes vienas kupranugaris stovėjo pačiame kelio viduryje. Netrukus abiejose dviejų juostų kelio pusėse ėmė kilti smėlio kopos.

Sulėtinęs greitį, Kalidas ėmė ieškoti tinkamos vietos sustoti. Taip, tamsa buvo kiek baisoka. Pasikišę po pažastimi savo daiktus, žengėme kelis žingsnius per smėlį.

– Kalidai, o kaip iš tiesų atrodo džinas? – paklausiau aš, išties pajutusi šiokią tokią baimę.

– Nežinau, dar niekada nemačiau. Nejau staiga jų išsigandai – juk tai tik žmonių prasimanymai.

Įsižeidusi ištiesiau kilimėlį ir atsisėdau. Ir vėl buvau arti ašarų.

– *Habibti*, atleisk man, negerai padariau, – Kalidas apkabino mane.

– Ak, nieko tokio, tiesiog šiandien ne mano diena.

Vis dėlto aš gerai žinojau, kad ši diena, taip pat ir ramadanas, niekuo dėti. Kalta mane apėmusi depresija. Ji kilo dėl beribio nusivylimo pralaimėjus kovą. Dėl nevilties, susidūrus su islamo įstatymų ir papročių galia. Turė-

jau bejėgiškai stebėti, kaip Kalidas, kadaise buvęs kupinas kovos ryžto, nusilenkė savo šeimos valiai, nusileido šiam visų aukščiausiam, viską nugalinčiam autoritetui. Vien tik Dievas, Ailen ir Ibrahimas buvo šių įvykių liudininkai, taip pat ir Asuano imamas bei du sutuoktuvių liudytojai. Nors jau seniai suvokiau, kad Kalidas neturi jokios kitos išeities, vis dėlto visą laiką manęs neapleido maža vilties kibirkštėlė. Toks jau yra gyvenimas. Viltis miršta paskutinė. Tačiau nūnai mano širdis be galo pavargo. Šįsyk mudu išsiskirsime visiems laikams. Šitai yra aišku. Aną naktį aš suvokiau dar vieną dalyką: turiu įskaudinti Kalidą. Tegu ir jis patiria daugiau kančių – už tai, kad pasirinko pats save.

Ne, nenorėjau, kad jis rimtai kentėtų, ne. Tai man svetima. Aš per daug gerbiau meilę, draugystę ir žmoniškumą. Taip liko ir iki šiol.

Vis dėlto patikėk manim, Kalidai, rašydama šias eilutes nuolat nerimauju, ar iš tiesų viską pakankamai gerai užtušuoju.

„Jeigu tu žinotum, – galvojau aš, – jeigu tu tik žinotum, Kalidai: šiandien aš pasistengsiu išbraukti tave iš savo gyvenimo."

Mintyse regėjau mūsų atsisveikinimo sceną oro uoste. Regėjau jam iš baimės krūptelint širdį. Bejėgišką, sielvartingą į spąstus pakliuvusio vyro žvilgsnį.

Pakliuvusį į savo kilmės spąstus, pakliuvusį į bėdą. Tačiau šeichui nedera rodytis pernelyg sumišusiam, juo labiau viešumoje, Dubajaus oro uoste. „Deja, tu patikėjai šia mano apgaule, ar ne? Na, visiškai neskausmingos meilės nebūna. Tai skirta ir tau."

Atidaręs termosą, Kalidas padavė man kavos puodelį. Mėgavausi stipriu, neįprastu kardamono ir šaldaus rožių vandens aromatu.

– Ar ne nuostabu: tokie toliai, tokia tyla, o virš mūsų – tik dangus, – tariau aš.

Jo akys tiriamai pažvelgė į mane, lyg nuogąstautų dėl dar vienos ašarų liūties ar krioklio.

– Tik pažiūrėk į tuos milijardus žvaigždžių: tarsi dangus būtų išbarstęs virš mūsų brangenybių skrynią. Ar tai ne ypatinga?

– *I'nti metschnun, habibti**, – nusijuokė Kalidas.

Jam žvaigždėtos naktys – visai įprastas dalykas.

– Galbūt taip ir yra. Arabija nuo pat mažens žavėjo mane. Visada buvau kitokia nei kiti.

– O kokia?

– Na, tuo metu, kai mano broliai ir seserys karstėsi po medžius, aš mieliau piešdavau ir tapydavau. Beveik visuomet – Tūkstančio ir vienos nakties pasakų personažus. Dažnai viena klūpodavau priešais televizorių, žiūrėdavau biblines istorijas ir galvodavau apie Arabiją. Tos nepaprastos būtybės, vilkinčios ilgais baltais ir auksiniais apdarais, visiškai pakerėjo ir užvaldė mane. Vakarais užmigdavau su Stebuklinga Aladino lempa, o mokykloje dažnai būdavau užsisvajojusi. Neretai dėl to mane erzindavo ir pašiepdavo.

Mano broliai ir seserys suprato, kad mano dėka gali gauti pinigų saldumynams. Tada juos būdavo galima be didelio triukšmo iškrapštyti iš žaidimų aikštelės. „Štai jūsų vaidmenys, – sakydavau aš. – Spektaklio repeticija prasidės po penkių minučių."

* Tu išprotėjai, brangioji.

Beveik visada vaidindavome knygų ir filmų scenas: *Laurencija iš Arabijos*, *Trys karaliai*, *Juozapas iš Egipto* ir t. t. Brolio lova tapdavo scena, o visos namuose esančios drobinės staltiesės, mamos apmaudui, virsdavo arabų apdarais. Po vakarienės galėdavome parodyti savo spektaklius. Tėvai turėdavo kaip tikrame teatre užmokėti už įėjimą. Pralinksmėję, o kartais ir susinervinę, jie žiūrėdavo spektaklius, kurie kas kartą baigdavosi nesėkme. Kaltas dėl to būdavo brolis. Jis tiesiog nenustygdavo nespyruokliavęs ant lovos iki lubų, kol galiausiai, susipainiojęs savo džalabijoje, nutraukdavo visas scenos užuolaidas.

Kalidas raitėsi iš juoko, ir galiausiai mudu, tvirtai apsikabinę, atsigulėme. Netikėtai pajutau, kad jo nežinojimas žadina manyje keistą gyvulišką malonumą. Visa širdimi dar kartą – galbūt paskutinį – mėgavausi jo švelniais bučiniais. Jaučiausi lyg voras, kuris tūno nejudėdamas, kol auka patenka į jo tinklą.

Kitą dieną, kaip ir žadėjo, Kalidas nuvežė mane į viešbutį – į *Inter-Continental*, pro kurio langus atsiveria vaizdas į Dubajaus įlanką ir arabų laivus. Prabėgomis dar pasakė, kad kitą kartą galėtume kelioms dienoms nuvažiuoti į Abu Dabį pas Ibrahimą ir Ailen. Esą nėra būtina tūnoti mūsų apartamentuose Dubajuje. „Jeigu tu žinotum“, – pamaniau aš.

Taigi vienuoliktą valandą ryto mudu atsisveikinome prie įėjimo į viešbutį. Išsiėmęs iš bankomato keletą dirhamų, įspraudė man juos į ranką ir tarė:

– Maždaug po dviejų valandų atvažiuosiu tavęs paimti iš stogo terasos.

Kas tuo patikės... Aš nusiteikiau ilgai popietei. Eidama vestibiuliu, pasiėmiau kai ką paskaityti, o tada mandagiai, kaip buvau išauklėta, pasukau prie durininko.

– Labai apgailestauju, ponia, bet į stogo terasą ir prie baseino įleidžiami tik viešbučio svečiai.

Ir kodėl Kalidas negalėjo palydėti manęs ir įsitikinti, kad aš čia jausiuosi gerai? Ak, kaip man buvo įsiėdusios tos slėpynės.

Na, gerai, tai paskutinis kartas. Kai apsigręžusi jau norėjau eiti ieškoti telefono kabinos, mane angliškai užkalbino europietis.

– Atleiskite, aš ką tik nugirdau durininko žodžius, ponia. Jeigu norite, galiu pasakyti, kad esate mano viešnia. Aš apsistojęs šiame viešbutyje.

Svarsčiau, žiūrėdama į nepažįstamąjį, ir pasijutau nejaukiai.

– Nesijaudinkite, – ramino vyras, – manęs nebus prie baseino. Turiu verslo reikalų.

Ar nepakliūsiu į keblią padėtį, jeigu priimsiu šį pasiūlymą? Greitai nustūmusi į šalį šią mintį, atsakiau:

– Gerai, mielai priimsiu jūsų pagalbą.

Mes kartu nuėjome į liftą ir ėmėme kilti į stogo terasą. Kad nepažįstamasis nepuoselėtų klaidingų vilčių, nedelsdama pasakiau, jog mane iš čia po dviejų valandų pasiims mano „draugas“. Dėl to anglo draugiškumas nė kiek nesumažėjo. Prie įėjimo ir rankšluosčių išdavimo punkto jis, parodęs kambario raktus, patvirtino savo tapatybę. Pristatęs mane kaip savo viešnią, jis palinkėjo malonios popietės. Taip šis reikalas buvo sutvarkytas. „Koks džentelmenas“, – pamaniau aš ir nurimusi atsiguliau ant vieno iš daugelio tuščių gultų.

Slinko valandos. Kartais imdavau ilgėtis tos akimirkos, kai apstulbinsiu Kalidą. Regėjau, kaip jis priblokštas pasijunta bejėgis. Vien tik ši mintis priversdavo pulsą pašėlusiai tvinksėti. O žaviausia tai, kad apie tai žinau tik aš. Vis dėlto, kuo ilgiau apie tai galvojau, tuo labiau tie vaizdai mane liūdino. Vienu metu man atrodė, kad pasitraukusi aš neištversiu.

Jau buvo pusė keturių popiet, kai nejučiom pamačiau vyrą, išgelbėjusį mane iš bėdos. Mūsų žvilgsniams susitikus, aš nuraudau.

– O, jūs vis dar čia, ponia?

– Deja, taip, mano draugas vėluoja.

– Na, tai tikriausiai dėl ramadano. Bent jau verslo sandoriai rutuliojasi be galo lėtai. Reikia nepaprastai daug laiko, kantrybės ir nervų.

– Puikiai tai įsivaizduoju, – atsakiau aš.

Anglas atsisėdo už kelių metrų nuo manęs. Tačiau tik trumpam. Netrukus jis pasiėmė savo daiktus ir nuėjo pietauti. Prieš tai kiek susigėdęs paklausė, ar gali pakviesti mane pietų.

Aš susimąsčiau. Jo pasiūlymas skambėjo viliojamai. Galiausiai nusprendžiau, kad vis dėlto šis sumanymas kiek per drąsus ir keblus. Negalėjau įžeisti Kalido. Ne čia, jo šalyje, ir juo labiau ne paskutinę dieną. Kitaip jis pamanys, jog nesu verta nė sudilusio skatiko. Ne, ne, šito aš nenorėjau.

Nors buvo gaila – simpatingas anglas, rodėsi, tiesiog rūpinasi manimi. Tačiau tokios yra likimo užgaidos.

Po valandos su Kalidu važiavau automobiliu namo. Dievas ir visas pasaulis buvo kaltas dėl to, kad jis negalėjo anksčiau ištraukti manęs iš šio viešbučio terasos.

– Viskas gerai, Kalidai, dabar ramadanas, – ramiai tariau aš.

Niekas, iš tiesų niekas daugiau negalėjo manęs priblokšti.

– Kaip sekasi Nabiliui? – galop paklausiau aš.

– Buvome kupranugarių treniruočių aikštėse ir dalyvavome svarbiuose pasitarimuose. Dabar jis kartu su Ibrahimu pusiaukelėj į Al Vahą.

– A, suprantu. Taigi vėliau tu važiuosi pas juos?

– Taip, *habibti*, po to, kai nuvešiu tave į oro uostą. Tačiau prieš tai nusiprausime po dušu ir nuvažiuosime į *Metropolitan* pavakarieniauti. Paskui – tiesiai į oro uostą. Beje, nuoširdūs linkėjimai nuo Ailen, ji pasiilgo tavo draugijos.

– Tikrai? Man džiugu tai girdėti.

Aš parašysiu jai, laiške viską paaiškinsiu. Vargšė Ailen. Ne, turiu galvoje, vargšė Verena. Kaip man trūks jos draugijos ir viso to, kas yra čia.

– Judvi pasimatysite kitą kartą, – pasakė Kalidas.

– Hmm, – sumurmėjau, pajutusi dūrį krūtinėje.

„Tikiuosi, jis neišgirs mano širdies plakimo", – pamaniau aš.

Nieko nenutuokiančiam Kalidui prausiantis po dušu, aš ėmiausi krauti į lagaminą daiktus. Herojiškai, nejausdama baimės, pasiryžusi visiems laikams padaryti galą šiai gėdai, ėmiau kovoti pati su savimi. Kalidas, lyg perkūnas iš giedro dangaus, ištapsėjo iš vonios šlaput šlaputėlis, apsijuosęs rankšluosčiu. Papurtęs savo neklusnius plaukus, nuo kurių kapsėjo vandens lašai, tarė:

– *Habibti*, liaukis krovusi daiktus! Juk dabar gali palikti savo daiktus Dubajuje.

Bijojau to. Katastrofa artėja. Dabar turiu arba atversti ant stalo visas kortas, arba susiimti ir toliau iki pat galo klaidinti jį.

– Ak, brangusis, kokia aš paika, – atsakiau jam. – Pažiūrėsiu, ar galiu kai ką palikti čia.

Kalidas patenkintas vėl pranyko vonioje. Nurijau gumulą gerklėje. Ši padėtis man visiškai nepatiko. Niekada nebuvau linkusi apgaudinėti ir elgtis nenuoširdžiai. Tačiau daug žadantis mano atsitraukimo planas, ašarų ir dramos baimė – visa tai paskatino mane veikti būtent taip.

Ne, aš nebūčiau to pakėlusi. Tikrai ne.

Prieš vienuoliktą valandą vakaro mūsų *pontiakas* tyliai skriejo dykuma oro uosto link. Žinojau, kas netrukus nutiks, ir tai visą vakarą stiprino ryžtą išlikti išoriškai ramiai.

Kalidas visiškai nieko nenujautė. Tuos kelis drabužius, kuriuos buvau įsidėjusi vykdama į Dubajų, būtinai reikėjo parsivežti į Šveicariją ir išvalyti valykloje. Tačiau kosmetikos priemonių galėjau palikti visą krūvą.

Kai įžengėme į terminalą, Kalido veidas apsiniaukė. Kelias valandas jis veltui mėgino prisiskambinti savo draugui Zajedui, kariuomenės psichiatrui. Jis, lyg alibi, turėjo palydėti mus iki čia. Koks pažeminimas.

Skristi į Ciurichą reikėjo su Malaizijos oro linijų lėktuvu, atvykstančiu iš Kvalos Lumpūro. Dubajuje į lėktuvą ketino sėstis tik keli keleiviai.

Registracijos metu, žvilgtelėjusi per petį, nemaloniai nustebau pamačiusi, kaip mano Kalidas nervingai vaikštinėja pirmyn ir atgal. Jis žvalgėsi aplinkui lyg pasaloje tykantis sakalas. Jau dabar man buvo kiek skaudu. „Tebūnie, kaip yra, – galvojau aš. – Šįsyk išsiskirsime visiems laikams. Man daugiau nereikės kęsti tokio pažeminimo.“

– *This is your boarding card, we wish you a pleasant flight.**

O Dieve, kaip greitai staiga viskas ėmė suktis.

Aš be galo ilgėsiuos šio krašto.

Nūnai mane apėmė toks pat ilgesys, kaip ir aną naktį, kai vis labiau artinosi Šardžos pakilimo ir nusileidimo tako žiburiai, o aš visai nenumaniau, kas manęs laukia ten, apačioje.

Nejau aš taip priartėjau prie Arabijos širdies, kad jaučiausi bejėgiškai sukaustyta, lyg nelaimingos meilės surakinta? Turbūt man jau visai aptemo protas!

Mudu su Kalidu, apimti bejėgiškumo, stovėjome vienas priešais kitą oro uosto išvykimo salėje, tiesiai priešais saugumo tarnybos kontrolę. Apsikabinti negalėjome, taigi kalbėjomės apie nereikšmingus dalykus. Galiausiai atėjo laikas atsisveikinti.

– Taigi, brangusis, perduok linkėjimus visiems Al Vahoje (tai kartodavau kiekvieną sykį, nors abu žinojome, kad tai tik tušti žodžiai). Važiuok atsargiai.

– Gerai. Pasveikink nuo manęs savo šeimą ir perduok ypatingus linkėjimus savo mielai mamai, gerai?

– Gerai.

Mano balsas drebėjo. Giliai įkvėpusi oro, pasakiau sau: „Ištark tai, Verena.“ Atsisveikindama ištiesiau jam ranką.

– Būk atsargus kelyje, Kalidai. Ir – aš čia lankiausi paskutinį kartą.

Jau buvau žengusi žingsnį, kai paskutiniai žodžiai pasiekė jo apstulbusią širdį.

– *Šįkart mes išsiskiriame visiems laikams.*

* Štai jūsų įlaipinimo talonas, linkime malonaus skrydžio.

Uniformuotas tarnautojas, ištiesęs ranką, paėmė mano kelionės dokumentus, o Kalidas stovėjo nustėręs, įsmeigęs į mane akis. Kai praėjau pro kontrolės punktą, jis vis dar stovėjo toje pačioje vietoje. Paralyžiuotas, sustingęs, likimo sudaužytas – *prašau, atleisk man, K.*

Kaip mielai būčiau pasileidusi atgal.

Tačiau aš to nepadariau.

Ir taip yra iki šių dienų.

Vos tik parvykau namo, mūsų telefonas ėmė skambėti lyg pašėlęs. Žinojau, kad skambini tu.

Aš neatsiliepiau. Niekada daugiau nenorėjau išgirsti tavo balso.

Ir taip yra iki šių dienų.

Baigiamasis žodis

Ciurichas, 1997 metai. Jau praėjo septyneri metai, kai išsiskyriau su šeichu Kalidu ir užrašiau šią istoriją.

Vėliau iš Ailen sužinojau, kad tuo metu, 1990 metų balandį, kai aš galutinai nutraukiau santykius, buvo sparčiai ruošiamasi vestuvėms. Nors Ibrahimas ir Ailen buvo pakviesti, jie abu nusprendė nedalyvauti šioje šventėje.

1991 metais, pasibaigus Golfo įlankos karui, aš dar sykį Abu Dabyje susitikau su Ailen. Mudvi susirašinėjome ir susiskambindavome, kol ji ėmė nujausti, jog rašysiu šią knygą. „Gaila, Ailen, bet mūsų geri laikai visada išliks mano širdyje."

Iš pradžių kurį laiką kėlęs tikrą telefoninių skambučių audrą, Kalidas keleriems metams nutilo. Ir gerai. Po penkerių metų, taigi 1995-aisiais, jis vėl susisiekė su mano mama. Nuo tada Kalidas praneša jai apie kiekvieną jam gimusį vaiką (paskutinį sykį, prieš 2004 m. Kalėdas, gimė penktasis) ir nori įsitikinti, ar aš iš tiesų esu laiminga.

Taip, aš iš tiesų laiminga.

1992 metų rugpjūtį, praėjus dvejiems metams po išsiskyrimo su Kalidu, aš sutikau savo antrąjį, dabartinį, vyrą. Mano gyvenime iš naujo sužydo laimė.

Tikiuosi, visiems laikams...

Epilogas

Bankokas, 2006 m. sausis

Kai su vyru keliavau po Tolimuosius Rytus, mane iš Šveicarijos pasiekė žinia: „Įsivaizduok, Verena, – iš ragelio sklido susijaudinęs balsas, – mes matėme per televizorių Kalidą! Taip, esame visiškai tuo tikri, tai buvo jis!“

Tai, kad Kalidas buvo atsidūręs visuomenės dėmesio akiratyje, sukėlė manyje emocijų bangą. Šešiolika metų vengusi ryšių su Kalidu, tiesiog norėjau pasveikinti jį. 2006 m. sausio 19 d. parašiau vos kelių eilučių elektroninį laišką:

Brangusis Kalidai,
aš taip džiaugiuosi matydama tave sveiką, sumanų ir pasiekusį sėkmę net ir čia, Europoje...
Perduodu tau daug linkėjimų nuo mūsų šeimos.
Verena

Iš Dubajaus atėjo atsakymas:

Brangioji Verena!
Džiugu gauti tavo elektroninį laišką, jis labai labai mane nustebino. Kaip tau sekasi? Kaip laikosi tavo šeima? Kaip tavo mama, Lilian ir Dagi? Tikiuosi, visi jaučiasi gerai...

Ciurichas, 2008 m.

Mielas Kalidai,
aš nepaprastai apsidžiaugiau gavusi tavo elektroninį laišką! Nepatikėsi, kaip giliai tavo žodžiai krito man į širdį. Taip, man sekasi gerai.

Žinai, išėjus mano knygai, dažnai galvodavau apie laiką, praleistą kartu, ir apie mūsų santykius. Ak, vis dėlto koks nuostabus yra gyvenimas, kad po tiek metų išgirstame vienas apie kitą ir rašome vienas kitam laiškus! Kai sėdžiu prieš televizoriaus ekraną, mano mintyse srovena prisiminimai, ir aš regiu akimirką, kai mudu pirmą kartą susitikome...

Ir man tai buvo geriausias ir brangiausias gyvenimo laikotarpis. Iš visos širdies dėkoju tau, Kalidai, kad parašei man, kiek daug tau reiškia mūsų tarpusavio saitai. Tai, kad visada mylėjai ir mylėsi mane. Dėl tavo žodžių mano praeitis, mano visas gyvenimas atrodo geresnis. Tavo laiško eilutės, nors jas skaitydama ir verkiau, pažadino manyje daugybę senų prisiminimų, kuriuos visus šiuos metus stengiausi neslopinti. Dabar džiaugiuosi, kad tai padaryti man nepavyko.

Man taip pat šiandien aišku, kad nors mūsų meilė dėl kultūrinių skirtumų ir subyrėjo, tačiau būtent dėl jų mūsų patirtis yra ypatinga. Kaip tu sakai: visa yra tai, ko niekas iš mūsų negali atimti ir ką mes išsaugosime amžinai.

Tai, kad praėjus aštuoniolikai metų mudu esame vienas kito dalis, kad tu vis dar pasitiki manimi, yra didžiausias draugystės ir pagarbos ženklas. Už tai esu tau amžinai dėkinga. Prisiekiu, padarysiu viską, ką galiu, kad apsaugočiau tave ir tavo šeimą.

Įsivaizduok, Šveicarijoje mano knyga tapo tikru bestseleriu. Netrukus bus išleista Vokietijoje, ji sparčiai verčiama

į užsienio kalbas. Ir, regis, šią istoriją net ruošiamasi ekranizuoti! Greit nežinosiu, nė ką bedaryti. O gražiausia tai, kad nuolat sulaukiu laiškų iš susižavėjusių skaitytojų, ypač iš moterų musulmonių. Štai trys turkės seserys parašė: *Nors mes musulmonės ir meldžiamės Alachui, iš vokiečių išmokome savarankiškumo ir kitų dalykų. O savo šeimoje laikomės tradicijų. Sveikiname jus, priėmusią tokį sprendimą, nors pabaiga ir buvo sunki, – mes kartu su jumis verkėme. Jūsų knygą skaitėme su dideliu malonumu, joje, kitaip nei kitose knygose, islamas nepiešiamas tamsiomis spalvomis. Jūs teisi. Todėl norėtume padovanoti jums skarą, kurią, jeigu norite, galite ryšėti ant kaklo.*

Argi tai ne nuostabu?

Kita musulmonė rašo: *Užvakar jūsų renginyje buvo tiek žmonių, kad negalėjau jums daug papasakoti. Paprastai knygų beveik neskaitau, tačiau jūsų knyga mane sužavėjo! Jūs puikiai perteikėte savo išgyvenimus, skaitydama jaučiausi jums artima. Verkiau, kentėjau, juokiausi, svajojau – be galo jaudinausi. Klausydama jūsų skaitomų ištraukų, jaučiau, kad vėl išgyvenate tas akimirkas. Neįtikėtina, kad vyras nepasirenka tokios gražios, išdidžios ir karštai jį mylinčios tvirto būdo moters, sugebančios prisitaikyti. Tikiu Alachu, nes žinau, kad jis nori mums gero. Ar mes apsisprendžiame teisingai, ar ne, priklauso ne nuo jo, o nuo mūsų valios! Ir vis dėlto Kalidas man atrodo žavingas. Turiu galvoje, jūs padarėte jį puikiu žmogumi.*

Ačiū tau, Kalidai, už visą kadaise man suteiktą laimę ir liūdesį.

Tavo Verena

Paaiškinimai

Abaja – ilgas, paprastai tamsus vilnonis apsiaustas, kurio kraštai kartais apsiuvinėjami auksu.

Asuanas – miestas Aukštutiniame Egipte, rytinėje Nilo pakrantėje, garsėjantis milžiniška užtvanka (pastatyta 1898–1912 m.).

Bakšišas – išmalda, arbatpinigiai.

Dhau – arabų dvistiebis medinis laivas su trapecijos formos burėmis, praeities reliktas. Šiais laikais, aprūpinti galingais varikliais, *dhau* laivai vis dar atlieka svarbų vaidmenį Persų įlankos regiono prekyboje.

Didysis Getsbis – to paties pavadinimo romano, kurį 1925 m. parašė Frensis Skotas Ficdžeraldas, visada madingai ir nepriekaištingai besirengiantis herojus, tarsi įkūnijantis amerikietišką svajonę.

Dirhamas – valiutos sutrumpinimas AED – Arabų Emyratų dirhamas.

Dubajaus aukso turgus – didžiausia Vidurio Rytų aukso prekyvietė, išsidėsčiusi keliose dengtose gatvelėse. Čia viena šalia kitos esančiose parduotuvėse auksiniai papuošalai pardavinėjami svarais arba gramais.

Džalabija – platus arabų vyrų drabužis.

Džinas – arabų fantastinė būtybė.

El Ashar **mečetė** – antroji pagal dydį, penkis minaretus turinti Kairo mečetė, kurioje šiandien įsikūręs žymiausias šalies universitetas.

Emyratas – emyras arabų kalba reiškia „kariuomenės vadas". Tai arabų genties vadovas. Emyratas – emyro valdoma teritorija.

Faraonas – Senovės Egipto karalius.

Felachai – vargingi Egipto valstiečiai, kurių dukros dažnai dirba tarnaitėmis.

Feliuga – dvistiebis Nilo burinis laivelis su trikampe bure.

Habibti (arab.) – meilus kreipinys į moterį (ir į vaikus), reiškia „brangioji, mylimoji".

Haremas – musulmono žmonos ir vaikai, gyvenantys atskirai nuo vyrų sutuoktinio namuose.

Hormuzo sąsiauris – sąsiauris, jungiantis Persijos įlanką su Arabų jūra.

Imamas (arab. „vadovas") – religinis vadovas, mečetės pamokslininkas, garbės titulas, suteikiamas nusipelniusiems islamo mokslininkams.

Inshallah – „Tai įvyks, jei Alachas to norės" – tikinčių musulmonų posakis.

Jungtiniai Arabų Emyratai – ši Emyratų grupė, dar 1968 metais tapusi federacija, 1971 metais paskelbė nepriklausomybę. Valstybę, esančią Arabų pusiasalyje prie Persijos ir Omano įlankų, sudaro septyni Emyratai: Abu Dabis, Adžmanas, Dubajus, Fudžeira, Ras Al Kaima, Šardža ir Umm Al Kuveinas. Sostinė – Abu Dabis, pagrindinė ekonomikos šaka – naftos gavyba. Naftos gavyba, pradėta 1958 metais, padėjo Emyratams greit suklestėti.

Kandora – viršutinis vyrų ir moterų drabužis, vilkimas Arabų įlankos regione.

Koranas – svarbiausias islamo šventraštis (nuo 7-ojo šimtmečio): pranašo Mahometo apreiškimų rinkinys.

Kuveitas – naftą išgaunanti valstybė ir Emyratas Arabų įlankos šiaurės vakaruose; ši valstybė, 1961 metais iškovojusi nepriklausomybę, laikoma viena turtingiausių pasaulio valstybių.

Laisvės diena – 1956 metais, vadovaujant Anvarui Sadatui, Egiptas išsivadavo iš britų kolonijinės valdžios. Įdomiai, detaliai apie tai savo autobiografijoje *A woman of Egypt* (1987 m.) rašo jo žmona Jehah Sadat.

Malė – Maldyvų Respublikos, esančios Indijos vandenyno saloje, sostinė.

Marhaba – pagarbus sveikinimas: sveiki atvykę!

Mašvis – citrinų sultyse su prieskoniais marinuota aviena.

Mečetė – islamo šventovė.

Meka – pranašo Mahometo, islamo religijos įkūrėjo, gimtinė; tai Saudo Arabijoje esantis miestas ir svarbiausia islamo maldininkų vieta, į kurią kasmet atvyksta tūkstančiai piligrimų.

Mezzeh – užkandžiai.

Minaretas – mečetės bokštas, iš kurio muedzinas, šaukdamas *Allahu Akhbar*, ragina tikinčiuosius melstis.

Montekristas – brangus cigaras, pavadintas populiaraus romano herojaus legendinio grafo Montekristo vardu.

Piastras – smulki Egipto moneta.

Piramidės – didžiuliai statiniai virš karalių (faraonų) kapų, pastatyti apie 2500 m. pr. Kr.; juos savo rankomis pastatė tūkstančiai vergų. Garsiausia Gizoje esanti Cheopso piramidė.

Pirmadienio kilimas – kas savaitę kiekvieną dieną viešbutyje būdavo patiesiamas kitas kilimas.

Ramadanas – pasninko mėnuo islamo religijoje, apmąstymų laikas; dieną negalima nei gerti, nei valgyti. Geriama ir valgoma tik nusileidus saulei.

Rub Al Khali – („tuščiasis plotas") didžiausia pasaulyje smėlio dykuma, esanti pietinėje ir pietrytinėje Arabų pusiasalio dalyje; jos plotas – apie 700 000 kvadratinių kilometrų.

Sfinksas – didžiulis alebastro monumentas Memfyje (15-as amžius prieš Kristų); jo aukštis – 20 m, ilgis – 73,5 m. Sfinksas simbolizavo aukščiausią dvasinę ir fizinę faraono galią.

Skatinamoji kelionė – grupinė kelionė, kurią firma surengia savo darbuotojams kaip apdovanojimą už atliktą darbą, skatindama juos ir toliau gerai dirbti.

Sueco kanalas – 163 km ilgio kanalas jungia Viduržemio ir Raudonąją jūras. Šis kanalas, bendradarbiaujant Didžiajai Britanijai ir Prancūzijai bei vadovaujant Ferdinandui Lesepsui, buvo iškastas 1858–1868 metais. Tik 1956 metais šį kanalą ėmė valdyti egiptiečiai.

Sufra – baltas arba languotas arabų vyrų galvos apdangalas.

Suši – japoniškas patiekalas.

Šeicha – anksčiau: šeicho dukra; dabar šeicha vadinama ir šeicho žmona.

Šeichas – anksčiau: genties vadovas; šiais laikais šeichu vadinamas ir šeicho sūnus, taip pat visi garsūs, garbingi vyrai ir jų sūnūs; dvasininkas.

Tutanchamonas - Tutanchamono kapo turtai eksponuojami Kairo muziejuje. Tai pats didžiausias ir vertingiausias kada nors Egipto kapuose aptiktas radinys; jį 1922 metais Karalių slėnyje atrado Hovardas Karteris.

Andrea Busfield
GIMĘ ŠEŠĖLIUOSE

„Talibai dingo iš Kabulo gatvių, bet ilgi jų žiauraus valdymo šešėliai liko..."

Per neilgą savo gyvenimą dešimtmečiui Favadui teko patirti nemažai išbandymų: jo tėvas ir brolis žuvo, sesuo buvo pagrobta, tad jiedviem su motina Marija beliko glaustis pas giminaičius ir šiaip taip mėginti durti galą su galu.

Tačiau gyvenimo džiaugsmu trykštančiam berniukui ir jo motinai nusišypso likimas. Marija gauna darbą pas charizmatiškąją Džordžę, ir juodu persikrausto į didžiulius europiečių namus Kabule. Juose, be Džordžės, gyvena žurnalistas Džeimsas ir keistuolė Mėja.

Favadui nebereikia manytis pinigų gatvėje, jį įdarbina neregio krautuvėlėje. Nepaisant milžiniškų skirtumų, tarp europiečių ir musulmonų mezgasi vis artimesnis ryšys. Įsiliepsnojusi meilė tarp gražiosios Džordžės ir įtartinos reputacijos afganų karo vado Hadžio, berniuko širdyje pasėja pavydą.

Bet likimas Favadui ruošia didelį išbandymą, nuo kurio negali apginti net galingasis Hadžis Chanas.

Mineko Iwasaki su Rande Brown
GEIŠOS GYVENIMAS

Per tris šimtus metų iki šiol nė viena *kariukajaus* moteris neišdrįso viešai papasakoti apie savo gyvenimą.

„Daug kas sako, kad buvau geriausia savo kartos geiša, – rašo Mineko Ivasaki. - Bet toks gyvenimas per daug varžė, negalėjau toliau taip gyventi. Galiausiai turėjau jo atsisakyti."

Nuo penkerių metų ji buvo mokoma tapti geiša, gyventi Kioto Gion Kobaus rajone kartu su kitomis tradicinės japonų kultūros atstovėmis ir puoselėti senuosius japonų linksminimosi papročius. Talentinga moteris tapo tarptautiniu japonų kultūros simboliu. Ja žavėjosi karaliai, princai, karo didvyriai ir turtingi valdžios vyrai. Bet ir tapusi viena iš labiausiai vertinamų geišų Japonijos istorijoje Ivasaki norėjo daugiau – savo gyvenimo. Dvidešimt devynerių pasitraukusi iš darbo ji pagaliau stojo į naujo gyvenimo kelią.

„Geišos gyvenimas" yra jos istorija, kartais kelianti liūdesį, kartais verčianti žavėtis, bet visada tikra.

Helle Amin

SUSITIKĘ DYKUMOJE

Helė Amin ištekėjo už vyro, kilusio iš Saudo Arabijos. Vieną 2002-ųjų dieną šeimos idilė subyra: grįžusi iš prekybos centro ji neranda savo vaikų. Netrukus moteris išsiaiškina, kad sutuoktinis pasiėmė jųdviejų vaikus ir grįžo gyventi į savo tėvynę. Pasitelkusi į pagalbą draugus, Helė leidžiasi į svetimą šalį, siekdama susigrąžinti už tūkstančių kilometrų išvežtus vaikus.

„Kad pajudintų dangų ir žemę, Helė Amin pasitelkė išradingumą, įžūlumą ir nepaklusnumą. Saudo Arabijos teismas priėmė, ko gero, precedento neturintį sprendimą." Mail on Sunday

Donya Al-Nahi

DYKUMOS ANGELAS

Ji neišsigando kalėjimo, grasinimų nužudyti ir gaudynių dykumose, norėdama sugrąžinti motinoms vaikus, kuriuos pagrobė jų musulmonai tėvai.

„Pamačiusi savo vaiką, jo motina nesusivaldė, ėmė šaukti vardu ir stumdydama žmones sau iš kelio puolė prie jo, tuo patraukdama visų dėmesį. Man neliko nieko kito, tik bėgti paskui ją, kai ji nėrė į šalutinį kelią kartu su vaiku. Mes netgi neturėjome automobilio pabėgti. Pasikaišiau sijonus ir nulėkiau paskui juos. Tuo metu, kai juos pasivijau, kitos moterys irgi atsitokėjo ir pasileido įkandin, rėkdamos praeiviams, kad mus stabdytų, nes pagrobėme vaiką. Plikų Maroko kalėjimo sienų vaizdas privertė mane bėgti tolyn nepaisant dieglių krūtinėje ir skaudančių kojų..."

Wermuth, Verena

Ve-172 Uždrausta žmona : [romanas] / Verena Wermuth ; iš vokiečių kalbos vertė Rūta Grauslytė-Antulienė. – Vilnius : Alma littera, 2011. – 328 p.

ISBN 978-9955-38-894-4

Ar gali europietė būti antrąja arabo žmona? Ar įmanoma paminti savo ankstesnio gyvenimo įpročius ir įsilieti į naują gyvenimo aplinką? Kaip arabų pasaulis priima europietes moteris? Kokia ta tikroji meilė?

Tai tikra istorija, kur autorė atskleidžia savo išgyvenimus, patirtus jausmus. Knygoje nupasakojami šių dienų papročiai, žmonių elgesio normos.

UDK 830(494)-3

Verena Wermuth

UŽDRAUSTA ŽMONA

Iš vokiečių kalbos vertė *Rūta Grauslytė-Antulienė*

Redagavo *Filomena Kuliešienė*
Korektorės *Marijona Treigienė* ir *Rasa Praninskienė*
Viršelio adaptavimas *Deimantė Rybakovienė*
Maketavo *Zita Pikturnienė*

Tiražas 2000 egz.
Išleido leidykla „Alma littera", Ulonų g. 2, LT-08245 Vilnius
Interneto svetainė: www.almalittera.lt
Spaudė Standartų spaustuvė,
S. Dariaus ir S. Girėno g. 39, LT-02189 Vilnius

„Neįtikėtina, tačiau tikra istorija apie lemtingą, ligi šių dienų slėptą meilę.“

Atvykusi į Angliją jaunoji Verena susipažįsta su patraukliu studentu Kalidu. Įsiliepsnoja meilė, tačiau jų jausmai turi likti paslaptyje. Kurį laiką Verena nė nenujaučia, kad Kalidas priklauso vienai iš septynių JAE valdančių šeimų ir turi šeicho titulą. Jie paslapčia susitinka Dubajuje, Ciuriche, Kaire. Laikui bėgant Kalido ir Verenos meilę vis labiau aitrina kultūriniai skirtumai, paaiškėja, kad jaunasis šeichas jau pažadėtas kitai nuotakai. Tačiau, nepaisydami galimų pasekmių, jaunuoliai paslapčia susituokia Egipte.

www.almalittera.lt